

UTOROK, 13. JANUÁRA 2009

PREDSEDÁ: Edward McMILLAN-SCOTT

podpredseda

1. Otvorenie rokovania

(Rokovanie sa začalo o 9.00 hod.)

2. Predložené dokumenty: pozri zápisnicu

3. Rozpravy o prípadoch porušenia ľudských práv, demokracie a princípov právneho štátu (oznámenie predložených návrhov uznesení): pozri zápisnicu

4. Podniky kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP) (prepracované znenie) (rozprava)

Predsedaajúci. – Ďalším bodom programu je správa, ktorú v mene Výboru pre hospodárske a menové veci predkladá Wolf Klinz o návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP) (prepracované znenie) (KOM(2008)0458 – C6-0287/2008 – 2008/0153(COD) (A6-0497/2008)).

Wolf Klinz, spravodajca. – (DE) Vážený pán predsedaajúci, pán komisár, dámy a páni, v júli 2008 Európska komisia predložila svoj návrh na revíziu súčasnej smernice o podnikoch kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP), ktorá poskytuje základ pre tému našej dnešnej rozpravy. Museli sme dodržať veľmi náročný časový plán, ak sme chceli zaistiť, aby sme mohli do konca tohto volebného obdobia úspešne zrevidovať smernicu o PKIPCP, ktorá bola v účinnosti vo svojej pôvodnej forme od roku 1985.

Jasným cieľom týchto reforiem bolo zlepšiť konkurencieschopnosť európskeho odvetvia fondov, umožniť zníženie jeho nákladov, dosiahnuť a využiť úspory z rozsahu, zabezpečiť, aby všetci poskytovatelia fondov mali naozaj prístup na všetky trhy v Európskej únii, a všetky tieto ciele dosiahnuť bez zníženia ochrany investorov: naopak, ochranu investorov sme chceli zlepšiť. Inými slovami, mali sme veľmi citlivý program a musím povedať, že si naozaj cením skutočnosť, že sme v spolupráci so všetkými zainteresovanými inštitúciami dokázali zvládnuť dokončenie tohto projektu v takom krátkom čase.

Investičné fondy poskytujú jednotlivým investorom možnosť investovať malé objemy kapitálu do diverzifikovaného portfólia, ktoré je profesionálne spravované. Európske PKIPCP už v minulosti potvrdili úspešnosť svojej existencie. Kolektívne investície do prevoditeľných cenných papierov sa nepredávajú len v Európe, ale v nezanedbateľnom rozsahu sa vyvážajú aj do regiónov mimo Európskej únie, najmä do Južnej Ameriky a Ázie, kde sa veľmi vysoko cenia. Preto bolo pri revízii tejto smernice také dôležité zabezpečiť, aby sme nepoškodili štatút týchto PKIPCP.

Smernica o PKIPCP bola v minulosti dvakrát zmenená a doplnená a Komisia aj v tomto prípade pristupovala k revízii veľmi starostlivo. Uskutočnila konzultačný proces, predložila zelenú a bielu knihu a zúčastnila sa na hĺbkových diskusiách so všetkými účastníkmi trhu. Komisia v tejto revízii celkovo navrhla šesť opatrení, ktoré by mali pomôcť dosiahnuť ciele, ktoré som predtým spomenul.

Po prvé, zahŕňajú zavedenie pasu správcovskej spoločnosti, po druhé, uľahčenie cezhraničných zlúčení fondov s cieľom znížiť počty fondov poskytovaných v Európskej únii, čím sa odstránia rozdiely, ktoré je v súčasnosti možné vidieť medzi Európou a najmä Spojenými štátmi, po tretie, poskytnutie možnosti štruktúry „master-feeder“, inými slovami, poskytnúť možnosť investovania jedného fondu do druhého hlavného (master) fondu a správu investícií prenechať tomuto hlavnému fondu, po štvrté vypracovanie krátkeho, len dvojstranového informačného dokumentu známeho ako kľúčové informácie pre investorov, ktorý obsahuje najdôležitejšie kľúčové informácie pre jednotlivých investorov, po piate, zjednodušenie postupu oznamovania s cieľom zabezpečiť, aby v krajine, v ktorej sa autorizácia fondu požaduje, ale fond

v nej zatiaľ nie je autorizovaný, nedošlo *de facto* k novej, opakovanej autorizácii a, napokon, posilnenie spolupráce orgánov dohľadu.

Odvetvie fondov nevyviazlo z finančnej krízy bez zranenia. Veľa peňazí uniklo a za týchto okolností je absolútne nevyhnutné, aby sme čo najskôr prijali rozhodnutia o fondoch a aby sme zaistili, že jednotliví investori nestratia dôveru v tieto investičné nástroje.

Na záver by som chcel uviesť len dve posledné pripomienky. Prvá sa týka toho, že Komisia zriadila skupinu na preskúmanie otázky dohľadu v Európe, ktorej predsedom je Jacques de Larosière. Dúfam, že závery, ktoré táto skupina prijme, a návrhy, ktoré vypracuje, Komisia napokon zohľadní a vyjadrí im podporu. Po druhé, najmä v prípade cezhraničného zlúčenia fondov, stále vidíme rozdiely v daňových úpravách cezhraničných a vnútroštátnych zlúčení. Aj v tomto prípade vyzývame Komisiu, aby zabezpečila, že obidva typy zlúčení fondov budú mať rovnaké podmienky bez rozdielov v daňových úpravách.

Charlie McCreevy, člen Komisie. – Vážený pán predsedajúci, som rád, že môžem vyjadriť podporu Komisie pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom Parlamentu k návrhu balíka pre efektívnosť trhu PKIPCP IV. Uľahčí to prijatie úprav balíka PKIPCP IV v prvom čítaní. Takýto výsledok bude veľmi vítaným vývojom pre trhy investičných fondov EÚ, ktoré v poslednom čase čelia mnohým náročným problémom.

Návrh, ktorý vlni v júli prijala Komisia, je výsledkom dôkladného konzultačného procesu. Tento proces začal pred začiatkom finančnej krízy. Stanovuje niektoré jasné ciele na zlepšenie fungovania smernice o PKIPCP. Komisia to zohľadnila a chce zjednodušiť a podporiť cezhraničný predaj PKIPCP, poskytnúť správcom fondov efektívny nástroj na zvýšenie objemu ich fondov a zvýšiť úspory z rozšírenia rozsahu. Netýka sa to však len konkurencieschopnosti. Komisia tiež chcela zaviesť účinné predpisy týkajúce sa zverejňovania informácií o investoroch s cieľom zabezpečiť, aby každý, kto chce investovať svoje úspory do PKIPCP, získal dôležité, jasné a zrozumiteľné informácie, skôr než sa rozhodne.

S potešením beriem na vedomie, že ciele stanovené v návrhu Komisie boli splnené. Parlament a Rada upravili návrh Komisie týkajúci sa zlúčení, štruktúr „master-feeder“, oznamovaní fondov a kľúčových informácií pre investorov, avšak aj tie najambicióznejšie ciele, ktoré stanovila Komisia vo svojom pôvodnom návrhu, boli v plnej miere dodržané.

Komisiu veľmi teší výsledok spolurozhodovacieho postupu, pokiaľ ide o kapitoly, ktoré sú obsiahnuté v jej júlovom návrhu. Pokiaľ ide o tému pasu správcovskej spoločnosti, ktorá sa stala dôležitou súčasťou návrhu, Komisia mala najprv v čase prijatia návrhu vážne obavy z možného negatívneho vplyvu, ktorý by mohol mať nedostatočne pripravený pas na bezpečnosť a retailových investorov, ktorí svoje peniaze investujú do fondov PKIPCP.

Pri hodnotení doterajšieho postupu som presvedčený, že naše rozhodnutie poradiť sa o týchto otázkach s Európskym výborom pre cenné papiere bolo správne. Parlamentu a Rade to pomohlo navrhnúť správne ustanovenia, ktoré budú slúžiť na ochranu záujmov podielnikov. Na toto jediné hľadisko som sa zameral pri riešení otázky pasu správcovskej spoločnosti.

Od júla 2008 sme prešli dlhú cestu. Odporúčanie CESR poskytlo základ pre ucelený súbor opatrení, ktoré vyjasňujú plnenie zodpovedností, zabezpečujú úplný tok informácií a posilňujú potrebnú spoluprácu a podporu orgánom členských štátov EÚ. Platí to vo všetkých etapách: pri ich počiatočnej autorizácii, priebežnej kontrole a presadzovaní. Komisia sa teraz môže prihlásiť ku kompromisnému textu.

Naša práca tým však nekončí. Úspech pasu správcovskej spoločnosti závisí od našej schopnosti riešiť niektoré zostávajúce komplexné otázky, ako je riadenie rizika prostredníctvom opatrení úrovne 2. Táto práca poskytne aj príležitosť riešiť slabé stránky v riadení rizika, ktoré sa v niekoľkých prípadoch v poslednom čase vyskytli.

Komisii boli uložené veľmi prísne termíny na predloženie týchto opatrení. Vyjadrili sme svoje obavy o realnosť dodržania týchto termínov. Budeme potrebovať čas a zdroje na starostlivú prípravu týchto opatrení, konzultácie s akcionármi a ich prijatie. Komisia vynaloží úsilie na urýchlené začatie tohto procesu. Budeme potrebovať aj plnú a aktívnu spoluprácu všetkých zúčastnených subjektov vrátane tohto Parlamentu, aby sme ich mohli včas predložiť.

Veľmi pekne by som chcel znovu poďakovať spravodajcovi, pánovi Wolfovi Klinzovi, a vyjadriť svoje uznanie a svoj obdiv Parlamentu za efektívne vyriešenie tejto problematiky. Všetky tri inštitúcie môžu byť spokojné s dohodou, ktorú sa podarilo dosiahnuť za niekoľko mesiacov. Ukázali ste, že Európa dokáže postupovať rýchlo v snahe poskytnúť potrebné regulačné zlepšenia. Musíte teraz stavať na tomto úspechu a dokončiť ambiciózný program implementácie právnych predpisov.

Na záver mi dovoľte, aby som vystúpenie ukončil dvomi vyhláseniami, ktoré chce Komisia predniesť v súvislosti s prijatím tejto správy.

Predovšetkým v súvislosti s otázkou týkajúcou sa zdaňovania cezhraničných zlúčení. Komisia sa zaviazala preskúmať nepriaznivý vplyv, ktorý môžu mať vnútroštátne daňové systémy na cezhraničné zlúčenia a použitie fondov po prijatí navrhnutých ustanovení. Komisia preskúma najmä prípady možných nepriaznivých dôsledkov zdanenia na investorov.

Pokiaľ ide o dohľad, zdôraznil som potrebu posilniť spoluprácu orgánov dohľadu. Komisia na moje odporúčanie predložila v smernici Solvency II a v zmene a doplnení smernice o kapitálových požiadavkách návrhy na posilnenie spolupráce orgánov dohľadu. Preto mi nič nebráni v tom, aby som súhlasil s tým, že je potrebné posunúť sa v tejto rozhodujúcej oblasti ďalej. S cieľom zabezpečiť konzistenciu a koherenciu vo všetkých príslušných nariadeniach finančného sektora súhlasí Komisia na základe záverov správy, ktorú predložil pán de Larosière, s tým, že preskúma potrebu posilniť ustanovenia tejto smernice v súvislosti s opatreniami v oblasti dozornej spolupráce.

Jean-Paul Gauzès, spravodajca Výboru pre právne veci požiadaného o stanovisko. – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, najprv mi dovoľte, aby som vyslovil uznanie práci, ktorú vykonal náš spravodajca, pán Wolf Klinz, ktorému sa podarilo dosiahnuť všeobecnú dohodu v rámci Výboru pre hospodárske a menové veci a dohodnúť absolútne uspokojivý kompromis s predsedníctvom.

Výbor pre právne veci po požiadaní o stanovisko vyjadril svoje názory, ktoré boli zobrazené do úvahy. Pôvodná smernica o PKIPCP bola kľúčom rozvoja európskych investičných fondov. V júni 2007 aktíva spravované v PKIPCP predstavovali 6 000 miliárd EUR a PKIPCP zodpovedali približne za 75 % trhov investičných fondov v Európskej únii. Vnútorné záruky, ktoré poskytli PKIPCP, sú vysvetlením toho, prečo sú uznávané investormi aj ďaleko za hranicami Európy. Nariadenia sa však musia zmeniť, aby podporili rozvoj týchto fondov.

Zmeny, ktoré nastali v roku 2001, otvorili PKIPCP nové oblasti investovania, ale priniesli aj niekoľko prekážok. Zelená kniha rozprúdila verejnú diskusiu. Po nej nasledovala biela kniha v roku 2005.

Dnes môžeme privítať výrazný pokrok v efektívnosti, ktorú predložený návrh ponúka. Najvýznamnejším pokrokom je uznanie európskeho pasu správcovských spoločností. Navrhnuté ustanovenia umožnia implementáciu tohto pasu správcovských spoločností a zaručia primeranú ochranu investorov. Je to úplný pas a my ho vítame. Dozorné opatrenia, ktoré pas obsahuje, budú určite účinné pri odstraňovaní všetkých pochybností, ktoré sa mohli vyskytnúť.

Návrh obsahuje aj významné technické zlepšenia, napríklad oznamovania, cezhraničné zlúčenia a zoskupovanie fondov prostredníctvom štruktúr „master-feeder“. Zosúladenie, ktoré sa tým dosiahne, zaručí aj rovnaké podmienky hospodárskej súťaže v Európskej únii za predpokladu, ako povedal náš spravodajca, že sa prijímajú opatrenia na fiškálnej úrovni, aby sa predišlo narušeniu hospodárskej súťaže.

Astrid Lulling, v mene skupiny PPE-DE. – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, moje pocity, pokiaľ ide o návrh smernice, o ktorej sa Parlament chystá hlasovať, sú oveľa zmiešanější ako kedykoľvek predtým. Je pravda, že pán spravodajca Klinz na nej veľa rokov pracoval a na rokovaníach, najmä počas trialógu, preukázal svoj talent. Pravdou je aj to, že smernica bude znamenať významný pokrok vo fungovaní vnútorného trhu a v kolektívnom riadení aktív, čo európske odvetvie investičných fondov uvítalo. Stále platí, že rozpravy a diskusie v Rade a Parlamente nikdy neboli celkom slobodné, pretože výsledok bol vždy dopredu známy: pre niektoré subjekty bolo dôležité zaviesť pas európskych správcovských spoločností za každú cenu.

V zásade niet viac čo dodať, pas je ich vlastná ochrana. Je však potrebné zabezpečiť, aby zavedenie pasu správcovských spoločností sprevádzali potrebné záruky, najmä pokiaľ ide o dohľad nad fondmi, pretože to za hranicami vedie k rozčleneniu funkcií. S poľutovaním beriem na vedomie, že zavedený systém je nielen komplikovaný, ale podlieha aj rôznym výkladom. Je tu riziko, že čoskoro bude mať za následok praktické ťažkosti, ktoré poškodia odvetvie vývozu európskych fondov, najmä vývoz do tretích krajín.

Uvedomila som si, že moje stanovisko naozaj patrí k menšine, aj keď sa vôbec neobávam. Za bežných okolností by som mala pokúšenie povedať, že o tejto otázke sa len v praxi dajú prijať definitívne závery a len prax ukáže, kto má pravdu. Sú to tí, ktorí veria v schopnosti organizátorov trhu prispôbiť sa, alebo tí, ktorí trvajú na rozvážnejšom prístupe? Nevylučujem možnosť úspechu, ale ani ten nie je zaručený. Na základe

najnovších správ, najmä o Madoffovom škandále a jeho dôsledkoch na odvetvia riadenia kolektívnych finančných aktív, je nepravdepodobné, že by sme sa opäť dali presvedčiť.

Môj skepticizmus vedie k obavám. Teraz je nám už jasné, že odvetvie investičných fondov finančná kríza neušetrí. Je asi potrebné klásť zásadné otázky. V tejto hlbokej kríze prijímanie rozhodnutí, ktoré znižujú zodpovednosť zainteresovaných strán alebo ktoré predpokladajú dokonalú spoluprácu medzi regulačnými orgánmi, môže naozaj viesť k rozporom.

Hovorím, čo si myslím: táto smernica je tiež z inej doby, z tej pred krízou. Je poznačená určitou nedbalosťou. Finančný systém v skutočnosti prežíva pretrvávajúcu a zásadnú krízu dôvery, a preto sa všetky časti jeho štruktúry musia znovu premyslieť. Nezabúdajme, že prvoradou povinnosťou fondov peňažného trhu je chrániť investorov diverzifikáciou rizík a zavedením prísnych pravidiel. Hlasovaním za tento text v jeho súčasnej podobe bez toho, aby sme vedeli, kam skutočne smerujeme, by sme vlastne predstierali, že sa nič nestalo. Toto odtrhnutie od reality nebude viesť k ničomu dobrému, a preto sa zdržím hlasovania, aj keď som podpísala kompromisné pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy, ktoré boli dohodnuté s Radou. Za daných okolností sa mi dosiahnuté zlepšenia zdajú veľmi nepodstatné v porovnaní so zásadnými otázkami, ktoré som práve predložila.

Donata Gottardi, *v mene skupiny PSE.* – (IT) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, máme hlasovať o novej smernici o podnikoch kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov. Táto smernica bola v minulosti mimoriadne dôležitá a dôležitou zostane aj v budúcnosti.

Situácia sa tak rýchlo zmenila od poslednej smernice, ktorá bola prijatá už takmer pred štvrtým storočím, že ako oprávnené štáty musíme teraz koordinovať zákony, nariadenia a správne ustanovenia a požadovať, aby radikálna aktualizácia zohľadnila nové potreby, na ktoré sa podľa mňa treba pozeráť z hľadiska väčšej premenlivosti a mobility, ako aj z hľadiska zvýšeného dohľadu a zvýšenej kontroly.

Práca vo Výbore pre hospodárske a menové veci sa vyvíjala v duchu vynikajúcej spolupráce zásluhou pozitívneho prístupu spravodajcu, ktorého nemožno dosť vynachváliť, a Rady azda preto, lebo sme si uvedomili, že zasahujeme do oblasti, ktorá úzko súvisí s finančnou krízou, a že je nevyhnutné, aby sme dali včasné a primerané odpovede. Myslím si, že je dôležité, aby sme v tejto etape zhrnuli niekoľko bodov, v ktorých sme dosiahli zhodu, a, dúfam, aj dobré výsledky. Týka sa to správcovskej spoločnosti, najmä pokiaľ ide o určenie uplatniteľného práva – práva členského štátu, v ktorom bol zriadený fond alebo v ktorom bola zriadená správcovska spoločnosť, aby sme sa posunuli smerom k jasnejšiemu a efektívnejšiemu systému dohľadu. Týka sa to aj dohody o opatreniach úrovne 2 a Komisia bola požiadaná, aby ju určite prijala do júla 2010.

Platí to aj pre dohodu o porozumení, na základe ktorej sa správcovska spoločnosť stane zodpovednou za postupy, mechanizmy a kontaktné osoby s cieľom umožniť spotrebiteľom a investorom získať konkrétne informácie, prinajmenšom vtedy, keď sa chcú sťažovať, ak správcovska spoločnosť nie je založená v ich členskom štáte. Mali by sme pozitívne vnímať možnosť ďalšieho posilnenia spolupráce z hľadiska dohľadu na základe dvojstranných a viacstranných dohôd o PKICP uzatvorených medzi príslušnými orgánmi členských štátov a správcovkými spoločnosťami a taktiež aj dohôd o zlúčení a štruktúrach „master-feeder“, ktoré umožňujú fungovať v plnom rozsahu na celom vnútornom trhu. Stále však máme niektoré rozdielne názory, pokiaľ ide o časový plán postupov oznamovania, pretože sme chceli a stále chceme, aby bol dlhší a primeranejší v súlade s ustanovením Rady.

Napokon by som chcela spomenúť pokrok, ktorý sa dosiahol v prospekte, kľúčových informáciách na ochranu investorov, a poznamenávam, že aj v tomto prípade by sme chceli, aby sa tlačená verzia prospektu, keďže má malý formát, distribuovala automaticky a nielen na požiadanie. Na záver chcem podotknúť, že si myslím, že by mala byť širšia dohoda o potrebe dokončiť tento dokument v prvom čítaní.

Olle Schmidt, *v mene skupiny ALDE.* – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, na úvod by som sa rád poďakoval svojmu kolegovi zo Skupiny Aliancie liberálov a demokratov za Európu, pánovi Klinzovi, za jeho vynikajúcu prácu. Ako sme už počuli, spravodajcovi sa podarilo nájsť primeraný kompromis v takej nepokojnej dobe, akou bola táto jeseň. Tieto otázky sa ťažko riešia aj bez finančnej krízy. Sám to veľmi dobre viem, lebo som bol v roku 2001 zodpovedný za riadenie PKICP.

Cieľom fondov PKICP je nielen vytvoriť lepší a väčší fondový trh, ale aj trh, ktorý je otvorený a priaznivý pre spotrebiteľov. To sa zväčša aj stalo. V roku 2001 sa odstránilo veľa prekážok. Každému by som chcel pripomenúť, že ani vtedy to nebolo vôbec jednoduché. Bolo to tiež pred Lamfalussyho procesom. Niekoľko prekážok však zostalo a práve týmito prekážkami sa teraz zaoberáme. V marketingu nastane zlepšenie.

Zlepší sa ochrana investorov. Bude možné zlúčenie fondov a štruktúr „master-feeder“ a posilní sa spolupráca medzi orgánmi dohľadu. O niečom takom sa zmienil aj pán komisár.

Otázky týkajúce sa pravidiel pasu správcovských spoločností sú veľmi citlivé. Už sme si k tomu vypočuli pripomienky. Uvedomujeme si rozdielnosť názorov. Napriek tomu si však myslím, že toto je dobrý návrh. Na dobre organizovanom trhu sú hospodárska súťaž a otvorenosť vždy vhodné.

Ďalším dôležitým bodom boli kľúčové informácie pre investorov, ktoré nahrádzajú zjednodušený prospekt. Musí sa dosiahnuť rovnováha medzi dôležitými informáciami a účinnosťou. Nie je dobré, ak je priveľa informácií, ale dobré nie je ani to, ak ich je príliš málo. Otázka jazyka je, samozrejme, citlivá vec, no myslím si, že musíme nazbierať odvahu zaoberať sa touto otázkou, ak chceme dosiahnuť väčší pokrok v oblasti cezhraničného obchodu. V tejto oblasti sa vyžaduje aj primeraná rovnováha.

Ako sa na jeseň ukázalo, Európa potrebuje finančný trh, ktorý funguje efektívne. PKIPCP otvorili cestu a stali sa úspešnou a uznávanou obchodnou značkou aj mimo Európy. Zabezpečme tento rozvoj, o to sa usiluje aj návrh tejto smernice.

Eoin Ryan, v mene skupiny UEN. – (PL) Vážený pán predsedajúci, rád by som začal poďakovaním pánovi Klinzovi za jeho vynikajúcu správu. Veľmi intenzívne pracoval na dosiahnutí kompromisnej dohody a za to mu ďakujem.

Keď revidovaná smernica o PKIPCP nadobudne účinnosť, bude slúžiť na zníženie veľkej byrokracie a zbytočných nákladov.

Počas rokovaní o kompromise sa vyslovili niektoré konkrétne obavy členských štátov, čo umožní vypracovať návrh, ktorý bude mať silnú a všeobecnú podporu. Verím, že nielen ochráni spotrebiteľov, ale že je dobrý aj pre investorov. Ako už niektorí rečníci povedali, otvorený trh je pozitívny a môže byť veľmi prínosný pre nás všetkých, ak bude správne riadený.

Revízia smernice o PKIPCP je však ďalším uznaním toho, že dnešné finančné trhy sú natoľko integrované, že na efektívne riadenie a fungovanie odvetvia globálnych finančných služieb potrebujeme spoločné pravidlá a normy. Teraz, keď zažívame finančnú situáciu, aká nemá obdobu, táto potreba sa uznáva nielen v Európe, ale aj v celom svete. Je veľmi dôležité, aby sme spolupracovali na globálnej úrovni a snažili sa vyriešiť problémy.

Dovoľte mi povedať len toľko, že dnes je vhodná príležitosť: oslavujeme 10. výročie euromeny a už to dokazuje význam hospodárskej spolupráce. Moja krajina, Írsko, je, našťastie, členom eurozóny, pretože súčasná mena je v čase nebyvalých otrasov a súčasnej globálnej recesie zdrojom stability pre Írsko aj iné krajiny. Keby Írsko nebolo v eurozóne, pravdepodobne by sme boli v takej nešťastnej situácii ako Island. No nie je to tak.

Chcel by som pripomenúť niektorým írskym poslancom v tomto Parlamente – najmä členom strany Sinn Féin – že keby presadili svoje predstavy, neboli by sme v eurozóne. Kedysi to považovali za krok späť. Írsko by nebolo v menovej únii a pozícia írskeho hospodárstva by bola na takej zlej úrovni ako islandská.

Chcel by som pripomenúť tým, ktorí boli proti európskemu projektu v Írsku, že veľa krajín vo svete teraz používa írske odmietnutie Lisabonskej zmluvy ako zámienku a využíva chaos kvôli jej možným alebo vnímaným následkom s cieľom získať nové zmluvy na úkor Írska. Írsko z hospodárskeho hľadiska musí zostať v centre prijímania rozhodnutí v Európe, kde má svoje tradičné miesto a kde naše podniky potrebujú a chcú, aby Írsko zostalo.

John Purvis (PPE-DE). - Vážený pán predsedajúci, celá rozporuplnosť, ktorou je teraz zahalené riadenie odvetvia finančných služieb, ako aj unáhľená snaha o nadmernú reguláciu odvetvia finančných služieb sú vítaným príkladom logického, primeraného a premysleného riadenia tohto odvetvia. Pán Klinz a Komisia vykonali dobrú prácu a ja s radosťou podporujem túto správu a navrhnutú revíziu.

PKIPCP sú dôležitou súčasťou správy odvetvia európskych, áno, aj škótskych, investičných fondov. Pre sporiteľov aj investorov sú veľmi dôležitým nástrojom sporenia nielen v Európe, ale aj všade vo svete. Napodobňovanie je určite dostatočná pochvala a PKIPCP sú dokonca aj v USA vzorom, o ktorý sa oplatí usilovať. Pán Klinz do správy zapracoval veľa z toho, čo považujem za veľmi dôležité, ako napríklad diverzifikáciu do nových investičných produktov a techník s primeranou bezpečnosťou na adekvátnej úrovni. A čo je najdôležitejšie, v Európe musíme dosiahnuť väčšie úspory z rozsahu. Mnohé z našich PKIPCP sú príliš malé a je ich priveľa, a preto musíme uľahčiť zlúčenia. Mňa osobne by tešilo, keby sa išlo ešte ďalej s cieľom

umožniť PKIPCP s rôznymi investičnými cieľmi, aby sa mohli jednoduchšie zlučovať za predpokladu, že by investori boli primerane chránení a informovaní o týchto zmenách.

Po tretie, pas správcovských spoločností je veľmi dôležité nové ustanovenie, ktoré umožní väčšie úspory z rozsahu, väčšiu efektívnosť a zníženie byrokracie. Musí to byť len v záujme investorov. Revízia smernice bude preto prínosom pre odvetvie, ale, a to je ešte dôležitejšie, bude dobrá pre investorov a sporiteľov, a to nielen v Európe, ale všade vo svete. Som veľmi rád, že môžem podporiť správu pána Klinza a revíziu smernice o PKIPCP.

Pervenche Berès (PSE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán Klinz, ďakujem vám za vašu prácu, angažovanosť a zručnosť, ktorú ste prejavili v rokovaní. PKIPCP sú určitým spôsobom pre európske finančné trhy obchodnou značkou, sú dobrým vývozným produktom. V Európskej únii je však porušená rovnováha, keďže je to oblasť, v ktorej sú producentské aj spotrebiteľské krajiny a využívajú sa rôzne stratégie.

Jedným z cieľov revízie smernice je v týchto podmienkach organizovať vnútorný trh v PKIPCP, ktorý skutočne funguje. V tejto etape sú teraz štyri otázky: prvá, ktorá už zaznela v tejto rozprave, sa očividne týka pasu správcovských spoločností a počula som pána komisára, ktorý nám povedal o svojich obavách, že tento pas nie je dobre pripravený. Pán McCreevy, tu však musí byť aj snaha o jej dobrú prípravu. Niekedy mám dojem, že pán komisár to ani neplánoval dosiahnuť. Teší ma preto, že sa začali rokovania o iniciatíve Európskeho parlamentu a Rady s cieľom zabezpečiť, aby sme po revízii smernice o PKIPCP prijali skutočný pas správcovských spoločností, ktorý umožní vnútornému trhu Európskej únie, aby fungoval v normálnych podmienkach.

Druhá poznámka sa týka otázky zachovania. Ak po revízii smernice o kapitálových požiadavkách budeme požadovať, aby si banky ponechali 5 % sekuritizácie, ktorú umiestnili na trh, bude potrebné okamžite a za podobných podmienok zosúladiť povinnosti zachovania v oblasti PKIPCP, pretože rovnaké riziká musia viesť k rovnakým pravidlám.

Moja tretia poznámka sa týka otázky dohľadu. Nemyslím si, že by niekto z prítomných pochyboval o našom odhodlaní snažiť sa zlepšiť podmienky dohľadu. Na základe iniciatívy pána predsedu Barrosa všetci očakávame výsledky pracovnej skupiny, ktorú vedie pán Jacques de Larosière. Domnievam sa, že naše záujmy nám nedovolia ďalej čakať na implementáciu výsledkov tejto pracovnej skupiny. Bude to mať vplyv na podmienky organizovania dohľadu medzi zainteresovanými stranami, inými slovami producentmi a spotrebiteľmi PKIPCP. Preto potrebujeme, aby sa vymedzili otázky dohľadu v tejto oblasti.

Napokon, moja posledná poznámka sa týka otázok daňového režimu. Spravodajca o nich hovoril a pán komisár prijal záväzok. Za otázkou daňových režimov sa skrýva protekcionizmus, ktorý musíme verejne odsúdiť a nad ktorým chceme zvíťaziť. Komisia musí pritom prevziať iniciatívu na dosiahnutie toho, aby daňový režim umožnil voľný pohyb produktov PKIPCP a odstránil sa protekcionizmus.

Margarita Starkevičiūtė (ALDE). – (LT) Tiež by som chcela zdôrazniť vynikajúcu prácu nášho spravodajcu, ako aj jeho schopnosť nájsť vhodný kompromis. Mám však, tak ako aj niektorí rečníci, určité pochybnosti. Tieto pochybnosti sa týkajú ustanovenia o tom, že členské štáty EÚ budú musieť pripraviť všetky dokumenty súvisiace s investovaním tak, ako sa to uvádza v dokumente „v bežne používanom jazyku v oblasti medzinárodných financií“, to znamená v angličtine.

Vyjadрила som sa v prospech vytvorenia príležitosti na zníženie nákladov súvisiacich s obchodovaním, ktoré by neboli podrobne riadené, ale správcovia fondov hovoriaci jedným jazykom, v tomto prípade po anglicky, by sa nemali uprednostňovať ani by nemali mať konkurenčnú výhodu. Tiež by sme sa mali vyhnúť vytváraniu právnej neistoty.

Ako môže spotrebiteľ brániť svoje práva, keď dokument vytvára predpoklady na nejednotný výklad zodpovednosti za finančné obchodovanie? Podporujem jasne vymedzenú zodpovednosť za finančné obchodovanie a konkurenčné podmienky, ktoré investičné obchodovanie dodržiava.

Marek Aleksander Czarnecki (ALDE). – (PL) Podľa môjho názoru by malo byť prioritou parlamentnej práce zvýšenie efektívnosti mechanizmov, podľa ktorých fungujú PKIPCP. Mali by sa obmedziť náklady pre investorov a zároveň by sa im mala zaručiť vysoká úroveň ochrany s cieľom zvýšiť výhody a konkurenciu v európskom odvetví fondov. Súhlasím s pánom spravodajcom, že súčasný prospekt by sa mal nahradiť bezplatným dokumentom, ktorý by obsahoval kľúčové informácie pre investorov.

Mimoriadne dôležité je pokračovať v práci na smernici aj v oblasti zdaňovania zlúčenia fondov s cieľom odstrániť daňové prekážky. Okrem toho zastávam názor, a v tomto smere súhlasím so stanoviskom

spravodajcu, že praktické použitie pasu správcovských spoločností, ktorý je určený na to, aby dal správcovským spoločnostiam právo ponúkať služby kolektívnej správy portfólií v celej EÚ, by malo prispieť k vytvoreniu skutočného spoločného trhu pre odvetvie fondov.

Charlie McCreevy, člen Komisie. – Vážený pán predsedajúci, ešte raz chcem vyjadriť Parlamentu svoje uznanie a obdiv za efektívne riešenie tejto problematiky. Je to výsledok mimoriadne rýchlej zhody.

Ako už bolo spomenuté, týmto práca nekončí – veľa sa ešte musí urobiť na úrovni 2. Členské štáty budú mať tiež úlohu transponovať tento nový súbor pravidiel – úroveň 1 a úroveň 2 – všetky do leta 2011. Budú sa musieť zaviesť opatrenia na spoluprácu medzi vnútroštátnymi orgánmi dohľadu. Sú kľúčom k dobrému fungovaniu pasu správcovských spoločností.

Môžem vás ubezpečiť, že Komisia sa postará o to, aby uľahčila tento pokrok a zaviedla zmeny, ktoré sú vážne potrebné pre fungovanie odvetvia fondov EÚ.

Wolf Klinz, spravodajca. – (DE) Vážený pán predsedajúci, v prvom rade súhlasím s pánom komisárom, že toto naozaj ešte nie je koniec. Teraz musíme začať s implementáciou a jedným z dôvodov, prečo sme Parlamentu a Rade stanovili pomerne krátke termíny, je zabezpečiť, aby sme na implementáciu nemuseli čakať prídlho. Musíme si udržať tempo, lebo vidíme, že trhy sa menia ohromnou rýchlosťou, a ak budeme sústavne zaostávať, nedokážeme plnohodnotne dosiahnuť naše ciele, ak vôbec.

Dnešná rozprava ukázala, že pre kompromis, ktorý tu vyjednávame, existuje široká podpora všetkých strán. Uznávam, že pani Lullingová vidí veci v tomto smere trochu inak, som si však pomerne istý, že budúcnosť ukáže, že jej obava o možné poškodenie postavenia Luxemburska ako jedného z hlavných európskych centier investičného financovania bola nepodložená a že táto nová smernica o PKIPCP by práve naopak mohla predstavovať príležitosť pre toto finančné centrum.

Pani Berèsová má absolútnu pravdu: v podstate konečne ide o vytvorenie skutočného vnútorného trhu v sektore investičných fondov. Tento sektor príkladne ilustruje skutočnosť, že hoci hovoríme o vnútornom trhu, v mnohých prípadoch ho ešte nemáme. To je mimoriadne dôležité. Nikto nepochybuje, že to povedie k spolupráci na úplne novej a veľmi ambiciózne úrovni aj vrátane spolupráce medzi dozornými orgánmi, ktorú však musíme dosiahnuť v každom prípade. Dozorné orgány musia spolupracovať užšie a konštruktívnejšie aj v iných oblastiach a dôverovať si viac než v minulosti. Ak nás k tomu zľahka postrčí práve smernica o PKIPCP, bude to podľa mňa len dobré.

Opatrení úrovne 2, o ktorých hovoril pán komisár, je kvantum a musia sa riešiť v krátkom čase. To je pravda, ale všetci máme záujem na tom, aby to tak bolo.

To však nie je všetko: aj samotné odvetvie si musí splniť svoju úlohu. Komisia aj my tu v Parlamente sme sa vedome rozhodli vôbec neotvárať otázku spracovania fondov, pretože pracujeme za predpokladu, že toto odvetvie dodrží sľub a túto vec vyrieši samo bez legislatívneho tlaku. Istý čas sa už na tom pracuje a stále nám ešte nebolo ukázané nič konkrétne. Dúfam, že čoskoro niečo predložia, inak nebudeme mať inú možnosť, len podniknúť v dohľadnej budúcnosti ďalšie kroky.

Na záver by som chcel poďakovať nielen Komisii, ale tiež najmä Rade za ich spoluprácu a za ich aktívnu podporu. Taktiež som vďačný všetkým zástupcom iných skupín, predovšetkým pani Berèsovej, pani Gottardiovej, pánovi Gauzèsovi a aj pani Lullingovej, ktorá – ako sme dnes znova videli – statočne bránila svoje záujmy, ale stále bola otvorená kompromisu všade, kde to len bolo možné. Ďakujem veľmi pekne.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční čoskoro.

(Rokovanie bolo prerušené o 09.40 hod. a pokračovalo o 10.00 hod.)

PREDSEDÁ: PÁN PÖTTERING

predseda

5. Slávnostná schôdza a rozprava – Desať rokov eura

Predseda. – Ďalším bodom programu je slávnostná schôdza a rozprava na tému 10. výročia eura.

(Film)

Pán Juncker, pán Giscard d'Estaing, pán Trichet, pán Almunia, pani Berèsová, dámy a páni.

Prvého januára 2009 oslávila naša mena – euro – desiate narodeniny. Tu v Európskom parlamente dnes oslavujeme jedno z doposiaľ najvýznamnejších a historických rozhodnutí Európskej únie. Vytvorenie eura bolo v Európskej únii, ktorá sa hospodársky čoraz viac zblížovala, logickým vývojom smerujúcim k posilneniu spoločného trhu a zjednodušeniu obchodovania na vnútornom trhu. V čase, keď jednotná mena pred 10 rokmi nahradila meny 11 zvrchovaných štátov, však panovalo veľa skepticizmu, či sa plánovaná jednotná mena ujme. Jej zavedenie si vyžadovalo odvahu a rozhodnosť.

O desať rokov vidíme, že euro sa nielenže teší rovnakej dôvere ako meny používané v minulosti v eurozóne, ale že nepochybne prinieslo aj veľa značných výhod pre ľudí a podniky v Európskej únii.

Euro sa stalo skalou makroekonomickej stability. Vzhľadom na veľkosť ekonomiky eurozóny a skutočnosť, že väčšina obchodov sa uskutočňuje na vnútornom trhu, sa potvrdilo, že eurozóna je omnoho lepšie vybavená na to, aby obstála v ekonomických otrasoch, než boli predtým členské štáty s ich národnými menami.

Najmä v posledných mesiacoch globálnej finančnej krízy sa prejavilo, že euro je dôležitý stabilizačný faktor: jednotná mena nás chráni pred najhoršími vplyvmi najväčšej finančnej krízy od tridsiatych rokov minulého storočia.

Bez Európskej centrálnej banky a Európskeho systému centrálnych bánk by situácia v Európskej únii počas minulej jesene bola omnoho horšia.

Stačí, ak sa pozrieme na Írsko – krajinu, ktorú kríza zasiahla obzvlášť ťažko: členstvo v menovej únii ho ochránilo pred krízou ešte väčších rozmerov.

Menová únia predstavuje, dúfajme, nezvratný krok k hlbšej hospodárskej a politickej integrácii, znamená byť súčasťou „Únie so spoločným účelom“. Podobne ako v rodine sa všetci členovia eurozóny vzájomne rozprávajú a prijímajú najlepšiu cestu, ktorá bude prínosom pre každého jej člena.

Vytvorenie eura však nebolo len rozhodnutím s hospodárskymi a finančnými dosahmi, ale zároveň vyslalo veľmi jasný signál, že Európska únia dokáže zaviesť ďalekosiahle opatrenia s cieľom budovať spoločnú zdarnú budúcnosť.

Mnohí občania eurozóny dnes jednotnú menu vnímajú ako jeden z najpozitívnejších výsledkov európskej integrácie. Aby to tak zostalo i naďalej, musíme sa pevne držať stability našej spoločnej meny: jedine tak možno zaistiť, aby euro v budúcnosti bolo i naďalej stabilizujúcim faktorom a pevným bodom v nepokojnom svete.

V súčasnosti euro zaviedla už viac než polovica členských štátov Európskej únie. Pred pár dňami sme privítali Slovensko ako 16. člena eurozóny a som si istý, že kým budeme oslavovať ďalšie významné výročie eura, už bude mať zasa viac členov. Cieľom pre všetky členské štáty Európskej únie musí byť, aby sa napokon pripojili k jednotnej mene na základe kritérií stability.

Som presvedčený, že toto postupné rozširovanie pomôže posilniť celú eurozónu, pričom bude symbolom spoločnej mierovej budúcnosti Európy, a to najmä pre mladých ľudí v Európskej únii.

Dnes je tu s nami aj bývalý francúzsky prezident Valéry Giscard d'Estaing a srdečne ho vítame. Spolu s bývalým nemeckým kancelárom Helmutom Schmidtom, bývalým luxemburským premiérom Pierrom Wernerom a inými bol jedným z architektov našej spoločnej meny. Vážený pán Giscard d'Estaing, srdečne vás vítam.

(potlesk)

Súhlasím s Helmutom Kohlom, ktorý spolu s Françoisom Mitterrandom a Jacquesom Delorsom a inými – vo filme sme práve videli Jacquesa Santera – prispeli ku konečnému zavedeniu eura, keď v roku 1998 povedal, že „... mena je, samozrejme, platobný prostriedok. Ale mena je aj omnoho viac ako len platobný prostriedok. Súvisí s kultúrnou identitou a je meradlom politickej stability... Predstavte si, aký je to úžasný úspech, že v Európskej únii..., so všetkou našou inteligenciou, tvorivosťou a pestrou rozmanitosťou a napriek všetkým ťažkostiam..., by milióny našich obyvateľov mali mať jednotnú menu“.

V mene Európskeho parlamentu by som veľmi rád poďakoval všetkým architektom eura a všetkým ľuďom, ktorí mu pripravili cestu, a to najmä Európskej centrálnej banke, jej súčasnému prezidentovi Jeanovi-Claudeovi

Trichetovi a jeho, žiaľ, už zosnulému predchodcovi Willemovi Duisenbergovi za ich historické úspechy. Význam Európskej centrálnej banky sa jednoducho nedá preceniť.

(potlesk)

Naša vďaka patrí aj Alexandrovi Lamfalussy, prezidentovi Európskeho menového inštitútu, s ktorým sme sa včera stretli a ktorý sa teraz tiež zúčastňuje na kolokviu.

Svoju úlohu tu zohral aj Európsky parlament a jeho výbor zodpovedný za tieto záležitosti – Výbor pre hospodárske a menové veci, ktorému v tom čase predsedal Karl von Wogau a potom Christa Randziová-Plathová – ktorý v tomto historickom procese pôsobil ako hnacia sila počas rokov vedúcich od menového hada až k vytvoreniu jednotnej meny. To isté platí aj pre Výbor pre hospodárske a menové veci v jeho súčasnom zložení, ktorému predsedá pani Pervenche Berèssová – jej vďačíme za myšlienku usporiadať túto oslavu.

Európska centrálna banka a Euroskupina od zavedenia eura pred 10 rokmi pestujú čoraz užšie vzťahy s Európskym parlamentom. Chcel by som čo najsrdečnejšie poďakovať prezidentom dvoch inštitúcií, pánovi Junckerovi ako prezidentovi Euroskupiny, ako aj prezidentovi Európskej centrálnej banky, pánovi Trichetovi, za ich vynikajúcu spoluprácu s Európskym parlamentom.

Pri príležitosti 10. narodenín eura želáme našej jednotnej mene veľa úspešných rokov a jasnú spoločnú budúcnosť pre náš kontinent, Európu.

Jean-Claude Trichet, *prezident Európskej centrálnej banky*. – (FR) Vážený pán predseda, pán Giscard d'Estaing, pán Juncker, dámy a páni, s najhlbšou ctou a veľkou radosťou sa zúčastňujem tejto slávnosti vzdávajúcej poctu euru, jednému z najväčších úspechov Európy.

Jean Monnet, otec zakladateľ Európy, raz povedal: „Keď sa idea stretne s potrebami doby, prestáva patriť človeku, ktorý ju vytvoril, a je silnejšia než tí, ktorí ňou disponujú,“ a dodal, že „neexistujú predčasné myšlienky, existujú príhodné chvíle, na ktoré si človek musí vedieť počkať“.

Jednotná európska mena bola po desaťročia spoločnou ideou len pre pár ľudí. Oveľa viac ľudí si myslelo, že sa to nikdy nestane alebo že je odsúdená na neúspech. Jednotná mena je dnes realitou pre 329 miliónov našich európskych spoluobčanov. Vytvorenie eura sa raz bude vnímať ako rozhodujúca etapa dlhej cesty k čoraz užšej únii obyvateľov Európy.

Nemôžem si pomôcť nespomenúť našich otcov zakladateľov – Roberta Schumana, Waltera Hallsteina, Alcida de Gasperiho, Pierra Wernera, Sicca Mansholta a Paula-Henriho Spaaka – ktorí boli vizionári, ako sme pred chvíľou videli, a ktorým vďačíme za Európsku úniu.

Spomínam si aj na štátnikov, hlavy štátov a vlád, ktorí boli odhodlaní, presvedčení a odvážni Európania a ktorých tu dnes zastupuje pán Valéry Giscard d'Estaing. Bez nich by euro nebolo.

Od zavedenia eura naši občania poznajú cenovú stabilitu na takej úrovni, ktorú pred eurozónou dosahovali len málokto. Táto cenová stabilita je výhodou pre všetkých európskych občanov. Chráni príjmy aj úspory, pomáha znižovať náklady na financovanie a podnecuje investície, tvorbu pracovných miest a prosperitu v strednodobom aj dlhodobom výhľade. Jednotná mena je faktorom dynamiky európskeho hospodárstva. Zvyšuje transparentnosť cien, posilňuje obchod a podporuje hospodársku a finančnú integráciu.

(DE) V posledných pár mesiacoch sa prejavila ďalšia výhoda eura. Finančná kríza ukázala, že v búrlivých časoch je lepšie byť na veľkej bezpečnej lodi než na malom člne. Boli by sme v Európe schopní konať tak rýchlo, rozhodne a jednotne, keby nás nespájala jednotná mena? Vedeli by sme ochrániť naše jednotlivé národné meny pred dosahmi finančnej krízy? Môžeme byť pyšní, ako zareagovali európske parlamenty, vlády a centrálna banka. Spolu ukazujeme, že Európa vie prijímať rozhodnutia aj za veľmi zložitých okolností.

(potlesk)

– Za tento historický úspech eura vďačíme nielen odhodlaniu a húževnatosti vizionárskych lídrov – a ja ich spomínam, ale vďačíme aj účinnému vzájomnému pôsobeniu európskych inštitúcií.

V priekopníckej fáze zohral dôležitú úlohu Európsky parlament. Parlament bol prvou inštitúciou v Európe, ktorá navrhla jednotnú menu už v roku 1962. V posledných 10 rokoch od založenia ECB vedú naše inštitúcie veľmi úzky a prínosný dialóg. Tento dialóg zahŕňa viac než 50 vystúpení členov Výkonnej rady ECB pred týmto Parlamentom a vo výboroch, ktoré spomínal pán predseda. Dialóg medzi Parlamentom a ECB je veľmi

dôležitý z hľadiska prijímania zodpovednosti, keďže umožňuje, aby ECB vysvetlila svoje rozhodnutia a konanie širokej verejnosti prostredníctvom jej volených zástupcov.

V priebehu prvých rokov svojej existencie muselo euro čeliť trom veľkým skúškam, ktorými boli vytvorenie zdravej a spoľahlivej centrálnej banky, vytvorenie novej stabilnej meny a vzbudenie dôvery. Tieto úlohy úspešne splnilo a euro je dnes pevne etablované. Je čas oslavovať a ako som povedal, som veľmi dojatý. Samolúbošť tu však nemá miesto. Tlačia nás aktuálne problémy a objavajú sa nové. Neopretržitý úspech hospodárskej a menovej únie závisí od toho, ako sa tieto úlohy budú riešiť.

Chcel by som spomenúť tri z nich.

V prvom rade finančnú krízu. Kríza odhalila zásadné slabiny svetového finančného systému. Veľmi aktívne sa zapájame do globálneho úsilia o riešenie týchto slabín a pretvorenie regulačného a inštitucionálneho rámca.

Po druhé, menovú úniu. Sila jednotnej meny spočíva na dvoch pilieroch: na menovej politike orientovanej na cenovú stabilitu a na súbore zdravých ekonomických politík, ktoré do veľkej miery hája Euroskupinu, pán premiér. Ku konkrétnym úlohám na ekonomickom fronte patrí riadne a spoľahlivé uplatňovanie Paktu stability a rastu, sústavné úsilie o zlepšenie produktivity a dynamiky našich ekonomík a zamedzenie veľkým odchýlkam hospodárskej súťaže v rámci eurozóny.

Po tretie, rozšírenie. Keď sme pred 10 rokmi začínali, bolo nás 11 krajín. Teraz nás je 16 krajín. To hovorí veľa o našom historickom snažení: zvládnuť rozšírenie čo najlepším spôsobom je veľmi podnetná a náročná úloha pre nás všetkých, a to predovšetkým pre Výkonnú radu a Radu guvernérov ECB.

Euro je historický úspech. Dnes najviac záleží na našej zodpovednosti voči budúcnosti. Prichádzajú nové úlohy. Ak sa týmto úlohám postavíme s maximálnou rozvahou a odvahou, môžeme z nich vziť silné myšlienky, o ktorých hovoril Jean Monnet, a ktoré nás tak veľmi posunuli na ceste k stabilite a prosperite v Európe.

Jean-Claude Juncker, prezident Euroskupiny. – (FR) Vážený pán predseda, pán Giscard d'Estaing, pán Trichet, pán Almunia, dámy a páni, Európa za posledných 50 rokov často dokázala, že si vie stanoviť veľké ciele a poskytnúť ducha a odhodlanie potrebné na praktické uplatnenie jej ambícií.

Najlepším príkladom tohto je samotná Európska únia spolu s vnútorným trhom a rozšírením, inak povedané s obnovením väzieb v európskej geografii a histórii, spolu s hospodárskou a menovou úniou, ktorej 10. výročie dnes oslavujeme.

K vytvoreniu hospodárskej a menovej únie viedla dlhá cesta, rovnako ako aj k zavedeniu našej jednotnej meny, o čom svedčí genéza hospodárskej a menovej únie po počiatočnom impulze z Wernerovej správy z roku 1970. Išlo o dlhú genézu, ktorá zahŕňala menového hada, európsky menový systém, vytvorenie jednotky ecu v roku 1979, Delorsov plán z roku 1989, Maastrichtskú zmluvu z roku 1992, ako aj dánske „nie“ a francúzske „áno“, ktoré v tých časoch bolo údajne malé, nezabúdajúc ani na krízu v európskom menovom systéme v roku 1993. Táto cesta sa neobišla bez ťažkostí a otrasov.

V tom čase jednotnú menu kritizovali mnohí z politickej aj akademickej sféry, nehovoriac o významnom počte centrálnych bankárov, ktorí mali dojem, že žiadna hospodárska a menová únia sa nedá alebo nemá dosiahnuť a že ak by aj napriek všetkému vznikla, jednotná mena by bola, stručne povedané, slabá a bez budúcnosti.

Je pre mňa dôležité, aby som 10. výročie tejto kľúčovej udalosti európskej integrácie využil na to, aby som za seba vzdal hold ľuďom, ktorí euro vytvorili – Pierrovi Wernerovi, Helmutovi Kohlovi, Françoisovi Mitterrandovi, Jacquesovi Delorovi, Valérymu Giscard d'Estaingovi a iným. Znova by som chcel oceniť ich víziu, ich rozhodnosť a nezlomnú oddanosť Európe. Ľudia, ktorých som menoval, a mnohí ďalší, čo ich sprevádzali, by si nemohli ani len predstaviť rýchly úspech svojho politického projektu. Hospodárskej a menovej únie sa od 1. januára tohto roka zúčastňuje 16 členských štátov a euro je menou takmer 330 miliónov európskych občanov. Euro sa teda stalo najhmotnejším znakom európskej integrácie. Euro ako hmotný znak uznávaný v celom svete je meradlom stability. Svojich občanov chráni pred najväčšími dôsledkami hospodárskej krízy. Po 10 rokoch sa musí uznať, že euro je nespochybniteľný úspech. Výročia však majú význam len vtedy, ak sú mostom k budúcnosti, a musíme uznať, že i napriek našej kolektívnej záľube vo vzájomných gratuláciách nás skutočné skúšky súdržnosti a pevnosti eura ešte len čakajú. Tento rok – rok 2009 – bude pre ekonomiku eurozóny a európskych občanov obzvlášť ťažkým rokom a interne aj externe budeme musieť čeliť mnohým úlohám.

Z internej stránky vlády eurozóny budú musieť konať spoločne tak, aby prekonali vplyvy hospodárskej krízy, a investovať do štrukturálnych základov ekonomiky s cieľom postaviť most do sveta po kríze. Mimoriadne situácie si vyžadujú mimoriadne opatrenia. Nesmieme stratiť zo zreteľa skutočnosť, že euro – tento ochranný štít, ktorý sme si postavili okolo našich ekonomík – nám nespadlo z neba. Ekonomiky eurozóny sú lepšie chránené pred negatívnym hospodárskym vývojom, pretože byť súčasťou eurozóny je známkou kvality osvedčujúcou, že jej členovia sú skutočne schopní uplatňovať opatrné makroekonomické politiky a politiky na báze trvalo udržateľného rastu a prosperity svojich občanov. Ochrana, ktorú poskytuje euro, teda priamo súvisí s našou dôveryhodnosťou, ktorá vychádza z našej schopnosti uplatňovať takéto politiky. Táto dôveryhodnosť je základom výhod hospodárskej a menovej únie a musíme si ju zachovať, ak chceme i naďalej v plnej miere ťažiť z prínosov jednotnej meny.

Čo sa týka externej stránky, z medzinárodnej finančnej a hospodárskej krízy si musíme vziať politické ponaučenie. Existuje priama príčinná súvislosť medzi súčasnou krízou s jej počiatkami v Spojených štátoch a pretrvávajúcou veľkou nerovnováhou vo svete. Nedostatočná transparentnosť, zodpovednosť a bezúhonnosť vo finančnom sektore preto pôsobili ako katalyzátory krízy. Opätovné nastolenie stability vo finančnom a skutočnom hospodárstve v celosvetovej miere predpokladá hlbokú reformu finančného systému a odstránenie veľkej nerovnováhy v pomere globálnej spotreby a globálnych úspor. Toto vyváženie si vyžaduje aktívnu spoluprácu hlavných ekonomík v Amerike, Ázii a Európe. Medzinárodný imidž eura však i napriek značnému pokroku zostáva až príliš často nadmerne rozdrobený a národné záujmy príliš často víťazia nad spoločným záujmom, čo eurozónu bráni prijať politickú zodpovednosť zodpovedajúcu jej hospodárskemu významu a dosahovať všetky ekonomické prínosy plynúce z hospodárskej a menovej únie. Hospodárska a menová únia je, samozrejme, ekonomický projekt, ale v prvom rade ide o politický projekt. Druhú dekádu eura preto musíme využiť na zdokonalenie hospodárskej a menovej únie posilnením jej politických orgánov zvnútra aj zvonka.

Joaquín Almunia, člen Komisie. – (ES) Vážený pán predseda, pán premiér, predsedovia výborov, dámy a páni, som si istý, že keď poviem, že desať rokov po zavedení eura som ako Európan pyšný na jeho úspech, tak vyjadrujem názor veľkej väčšiny tohto Parlamentu.

Chcel by som poblahoželať Parlamentu za iniciatívu pripomenúť si 10. výročie našej jednotnej meny tu v plenárnej komore Európskeho parlamentu v Štrasburgu.

Euro a hospodárska a menová únia sú nesporne úspechom. Euro za týchto 10 rokov prinieslo veľa výhod pre všetkých členov a prináša ich dodnes aj v časoch hlbokej hospodárskej a finančnej krízy.

Za krátke obdobie desiatich rokov euro vďaka sile a stabilite zaslúžene nadobudlo reputáciu. Euro je druhou zo svetových mien a vďaka svojej úlohe v medzinárodnom hospodárstve je už v niektorých smeroch porovnateľné s dolárom, ktorý je nástrojom obchodovania a platobným prostriedkom v medzinárodných financiách.

Euro je však predovšetkým súčasťou každodenného života takmer 330 miliónov ľudí v 16 krajinách Európskej únie. Všetci nosíme v peňaženke tento symbol spoločnej európskej identity: pretože euro je rovnako menou, ako aj ústredným prvkom nášho európskeho projektu, čo nám hmatateľne pripomína prínosy integračného procesu, ktorý sa začal pred viac než polstoročím.

Euro nám vďaka makroekonomickému rámcu orientovanému na stabilitu prinieslo nízku infláciu a nízke úrokové miery. Jednoznačne naštartovalo obchodovanie a investície medzi jeho členskými štátmi. Euro prispelo aj k vytvoreniu 16 miliónov pracovných miest v eurozóne za posledných 10 rokov, čo trojnásobne presahuje príslušný údaj za predchádzajúce desaťročie.

Euro podporuje finančnú integráciu a rozvoj jednotného trhu, chráni členov eurozóny pred rozkolmi zvonka, bolo a je pólom stability, a to nielen európskeho hospodárstva, ale aj svetovej ekonomiky.

Táto kríza je nesporne skúškou sily eura. Ale mýlia sa tí, ktorí si myslia, že hospodárska a menová únia nie je pripravená čeliť dôsledkom krízy. Naopak, ak by jednotná mena neexistovala, negatívne dosahy krízy by boli omnoho väčšie.

Veľa členských štátov by teraz čelilo vysokej volatilitě svojich výmenných kurzov a možno by im dokonca hrozili špekulatívne útoky na ich meny. Rozpätie ich verejných dlhových cenných papierov by bolo omnoho širšie než dnes a mali by užší priestor na boj s krízou prostredníctvom fiškálnych stimulov.

Pakt stability a rastu zreformovaný v roku 2005 podnietil vlády k vyrovnaní verejných rozpočtov, výsledkom čoho bol v roku 2007 najnižší rozpočtový deficit za 25 rokov, a to im dnes umožňuje čeliť kríze z omnoho lepšej pozície.

Konanie Európskej centrálnej banky počas tejto krízy iba posilnilo solídnu reputáciu, ktorú si získalo už v prvých rokoch hospodárskej a menovej únie.

Európska centrálna banka rozhodným prijatím potrebných oparení a prevzatím vodcovskej úlohy pri spolupráci s inými centrálnymi bankami v priemyselných štátoch nás v tomto období vedie ako vodca a výrazne pomáha zamedzovať veľkému finančnému kolapsu.

Ekonomická situácia v čase, keď oslavujeme toto výročie, nie je taká, ako by sme dúfali, ale tieto udalosti ešte viac zdôraznili výhody hospodárskej a menovej únie. Eurozóna je čoraz zaujímavejšou voľbou pre krajiny, ktoré k nej ešte nevstúpili, ako bolo vidieť minulý týždeň v Bratislave, keď sme privítali Slovensko ako najnovšieho 16. člena eurozóny.

Európska komisia a Parlament musia i naďalej spolupracovať s členskými štátmi, Euroskupinou, Európskou centrálnou bankou a medzinárodným spoločenstvom, aby sa naše ekonomiky dostali na cestu trvalo udržateľnej obnovy rastu.

Z tohto hľadiska sú odporúčania Komisie v správe predloženej pred niekoľkými mesiacmi venovanej prvým 10 rokom hospodárskej a menovej únie, o ktorej sme nedávno rokovali v tejto snemovni, dnes rovnako platné alebo ešte platnejšie než minulý jar.

Zvýšená rozpočtová ostražitosť, jej rozšírenie na iné makroekonomické aspekty, väzba medzi makroekonomickými politikami a štrukturálnou reformou, imidž eura zvonka a lepšia správa hospodárskej a menovej únie sú a musia i naďalej byť základnými témami, z ktorých bude vychádzať druhá dekáda eura prinajmenšom s takým úspechom, s akým sa stretlo prvé desaťročie.

Vážený pán predseda, na záver by som chcel vzdať hold vízii a ambíciám otcov zakladateľov eura, ktorých predstava a rezolútne konanie nám priniesli menu, na ktorú môžu byť hrdí všetci Európania. Musíme chrániť základy tohto úspechu.

Kríza otvára novú kapitolu svetového hospodárstva, v ktorej hospodárska a menová únia musí zohrať príslušnú úlohu a slúžiť spoločným záujmom a cieľom všetkých Európanov.

Valéry Giscard d'Estaing, bývalý prezident Francúzskej republiky. – (FR) Vážený pán predseda, pán Juncker, pán Trichet, dámy a páni, každý, kto sa zapojil do tvorby európskej meny, vám je vďačný, pán predseda, aj vám, dámy a páni, za túto veľmi milú iniciatívu, ktorou si pripomínate 10. výročie vzniku eura.

Som jeden z tých, ktorí si myslia, že je lepšie vyhýbať sa čoraz početnejším spomienkovým slávnostiam, ale táto oslava má svoje opodstatnenie, pretože označuje najväčší prínos k európskej integrácii od zvolenia Európskeho parlamentu vo všeobecných voľbách v roku 1979. Odvtedy sme určite prešli dlhú cestu a toto milé priateľské stretnutie nemôže vykresliť celý obraz.

Chcel by som vzdať hold všetkým, ktorí vytýčili tento smer, aj tým, ktorý ho nasledovali. Jeho prvé náznaky vidíme v správe luxemburského premiéra Pierra Wernera, vášho predchodcu, z roku 1970. Konanie v tejto oblasti spustilo až následná menová kríza a výkyvy mien. Pokiaľ boli výmenné kurzy stanovené pevne, menový systém nerušil našu snahu o vytvorenie spoločného trhu. Tento problém sa objavil hneď, keď sa kurzy začali pohybovať.

Po neúspešných pokusoch o vytvorenie menového hada prišiel v období rokov 1975 až 1980 silný podnet zo strany Francúzska a Nemecka, vedúci k schôdzke v severonemeckých Brémach a rozhodnutiu vytvoriť európsky menový systém a zaviesť ecu – predchodcu eura. Tento krok mal oporu a podporu našich partnerov z krajín Beneluxu a Talianska.

Tento proces po období istej nečinnosti v období rokov 1980 až 1988 dostal nový impulz, keď Rada vytvorila výbor, ktorému predsedal Jacques Delors, čo viedlo k podpísaniu Maastrichtskej zmluvy.

Pozdravme priekopníkov, ktorí sa do tohto procesu zapájali, podobne ako vy nedávno, vážený pán predseda, ako aj môj priateľ, kancelár Helmut Schmidt, a jeho minister zahraničných vecí Manfred Lahnstein; Bernard Clappier, guvernér Banque de France v tom čase a spoluautor Deklarácie Roberta Schumana z roku 1950, Alexandre Lamfalussy, ktorý nám poskytoval svoje bohaté, takmer unikátne odborné skúsenosti počas práce výboru na európskej menovej únii, ktorý sme vytvorili s Helmutom Schmidtom na opätovné otvorenie

tohto projektu, Jacques Delors, predseda Európskej komisie, ktorý prevzal zodpovednosť, a v neposlednom rade aj vyjednávačom a signatárom Maastrichtskej zmluvy, ktorí vypracovali vynikajúci text, ktorý bol v podstate odvtedy nedotknutý, pod vedením kancelára Helmuta Kohla a prezidenta François Mitterranda, ktorých odhodlanie tu treba zvlášť spomenúť, spolu s ich ďalšími kolegami. Dnes im musíme vyjadriť veľkú vďaku.

Čo môžeme povedať na podporu eura pri príležitosti jeho 10. výročia, ktoré oslavujeme v čase krízy? Aké milé slová môžeme použiť pri prípitkoch k výročiu? Úspech eura v prvom rade prevýšil očakávania, a to, samozrejme, nielen jeho protivníkov, ale aj všetkých jeho podporovateľov. Nepôjdeme do podrobností, keďže mám len päť minút. Z mojich rozhovorov s najprominentnejšími odborníkmi na menovú politiku z obdobia rokov 1995 až 2000 som zistil, že všetci boli skeptickí vo sfére možnosti zavedenia a etablovania eura.

Za 10 rokov sa z eura stala mena číslo dva vo svete a jedna z najuznávanejších mien, ako sme pred chvíľkou hovorili. Jeho rozumné riadenie poskytuje ochranný štít pred krízou a základ pre rast bez inflácie. Keby euro neexistovalo, európsky kontinent by sa v súčasnosti zmietal v menovom tornáde, ktoré by hospodársku krízu iba prehĺbilo.

Očakávame, že menová politika – v rámci možností sily meny – potlačí deprimujúce dosahy krízy a pripraví cestu na návrat k rastu bez inflácie, ktorý ešte neriešime, ale dovtedy by mali byť vyrovnané značné verejné deficity a miera zadlženia vyvolané krízou. V tomto smere sa spoliehame na manažérov a pracovníkov Európskej centrálnej banky, ktorí už od začiatku krízy ukazujú veľké odborné skúsenosti. Uznávame aj ich odhodlanie a nezávislosť.

Na záver by som chcel uviesť dve pripomienky. Musíme dbať, aby sme sa nesnažili dodať euru globálny rozmer, ktorý by síce lahodil našej márnomyseľnosti, ale riziká, ktorým musíme čeliť, by sa znásobili. Euro je mena Európy, ktorá musí vyjadrovať jej osobitú kultúru a presadzovať racionálny a stabilný model medzi inými svetovými menami.

Napokon, nemyslím si, že široká verejnosť bude musieť čakať prídlho na obnovenie bankovej regulácie v eurozóne. Mám dojem, že by sme mohli vyzvať Európsku centrálnu banku, aby uskutočnila tento proces znovunastolenia poriadku a dohliadala na jeho realizáciu v súlade s článkom 106 ods. 5 Maastrichtskej zmluvy. Naozaj potrebujeme silný impulz, odborné skúsenosti a harmonogram prijímania rozhodnutí, ktorý by mohla vypracovať Európska centrálna banka a ktorý by následne mohla prijať a zaviesť Rada ministrov eurozóny pod vašim cteným predsedníctvom, pán Juncker.

Vážený pán predseda, na záver poviem len, že symbol integrácie, ktorý predstavuje úspech eura, nám musí dodávať odvalu urobiť ďalší krok pri vytváraní čoraz zjednotenejšej Európy, ako sa odporúča v rôznych zmluvách a o čo sa snažíme. Nevyhnutnosť zlyhania vyvážme energiou úspechu. Dnešný úspech má krásne meno – euro.

(potlesk)

Pervenche Berès, *predsedníčka Výboru pre hospodárske a menové veci.* – (FR) Vážený pán predseda, euro je úspešným výsledkom vízie a politickej vôle a nie produktom trhu. Je prejavom toho najlepšieho, čo Európa môže dosiahnuť, keď všetci spojíme svoje sily.

Pri tejto príležitosti by som prirodzene aj ja chcela pozdraviť a poďakovať v našom mene, v mene našich detí a v mene všetkých ďalších ľudí otcom zakladateľom a architektom tohto úspechu: Pierrovi Wernerovi, ktorý je tu s nami, kancelárovi Helmutovi Schmidtovi, prezidentovi Giscardovi d'Estaingovi, predsedovi Európskej komisie Jacquesovi Delorovi, kancelárovi Helmutovi Kohlovi, prezidentovi Françoisovi Mitterrandovi, barónovi Alexandrovi Lamfalussy, Tommasovi Padoa-Schioppaovi, Philippovi Maystadtovi a každému, koho som nespomenula. Rada by som však vzdala hold aj konaniu vašich predchodcov, vážený pán predseda, a konaniu mojich predchodcov, Karlovi von Wogau, ktorý je stále s nami, a Christe Randziovej-Plathovej, ktorá tiež je dnes s nami. Konanie tohto parlamentu bolo veľmi významné v čase prechodu na euro, mali sme obavy nielen o prenos bankových účtov, ale aj o našich občanov, aby sa dokázali prispôbiť tejto novej mene, zvyknúť si na ňu a prijať ju. Domnievam sa, že toto konanie našej inštitúcie je potrebné pripomenúť a oceniť.

Taktiež ma teší, že sa táto slávnosť môže odohrávať tu na pôde Európskeho parlamentu, v prítomnosti demokracie pre všetkých občanov Európy. Euro je napokon záležitosťou predovšetkým nás všetkých, až potom bánk. Celkom určite je vecou Európanov, ako nám sami radi hovoria. Niektoré vlády len s nechuťou poskytujú Európe symboly. Európania však sami prijali euro ako symbol príslušnosti k Európskej únii.

Prirodzene, nie všetci používame euro. Začínalo nás s ním 11, teraz sme 16. Očakávame, že sa k nám pridajú aj ďalší. Mám však pocit, že táto kríza pokúša niektoré krajiny, aby si premysleli, či by mali patriť do eurozóny, alebo nie. Podľa mňa je toto najlepším dôkazom nášho úspechu. Európa napreduje vďaka prejavom svojej efektivity, ako tomu často býva, a pri tejto príležitosti na pripomenutie si 10. výročia jednoznačne vidíme, že euro vychádza z hodnotenia vcelku pozitívne. Niektoré váhajúce krajiny by teraz mohli klopať na dvere eurozóny. Môžeme ich pri tom len podporiť, aby tak urobili v zmysle ustanovení Zmluvy, ktoré neboli nikdy zrevidované a sú užitočnými podmienkami, ktoré Európe umožňujú napredovať v hospodárskych a menových veciach na základe dvoch pilierov konsolidácie a rozšírenia.

Výročie je však časom aj na pohľad do budúcnosti. Euro, ktorému prospelo posledných 10 rokov, sa teraz musí otvoriť novým oblastiam vývoja. Nie že by sme sa nimi vôbec nezaoberali, ale preto, že nás stále čaká nedokončená práca.

Čo sa týka hospodárskej spolupráce, pán Jean-Claude Juncker opísal krízu, ktorou prechádzame. Nejde o bežnú situáciu. V súčasnej kríze všetci vieme, že ak by sme v Európskej únii napredovali tak rýchlo ako v menovej únii, dnes by sme na tom boli lepšie. Tak si z toho vezmeme ponaučenie. Pre nás nie je bežné sústrediť sa na rozpočtové schodky a nie na kvalitu verejných výdavkov. Vlády sa musia naučiť spolu hovoriť o svojich hospodárskych politikách. Nie je normálne, aby si členské štáty požičiavali s takým odlišným úročením, keď majú rovnakú menu a rovnakú úrokovú mieru stanovenú Európskou centrálnou bankou.

To isté platí aj pre dohľad nad finančnými trhmi. Prezident Giscard d'Estaing spomenul článok 105 ods. 6, ktorý je našou spoločnou platformou, ktorá nám umožňuje napredovať. Myslím, že jedno z ponaučení plynúcich z krízy je, že kríza nám v podstate ukázala, že Európska centrálna banka bude musieť plniť úlohu dohľadu. Dohľad nad finančnými trhmi nechceme oddeliť od makroekonomického opatrného dohľadu. Ak to chceme dosiahnuť, musíme sa – ako politickí lídri – zamyslieť aj nad dosiahnutím rovnováhy. Ak sa majú posilniť povinnosti Európskej centrálnej banky, musí sa určiť, ako má byť v budúcnosti nastavená inštitucionálna rovnováha.

Na záver by som chcela uviesť poslednú pripomienku o medzinárodnej úlohe eura. Súhlasím, že nemáme požadovať prehnanú výsadu, aby sme sa stali rezervnou menou. Takisto však nie je normálne, aby sme venovali 10 rokov príprav eura a 10 rokov po jeho prijatí by sme na medzinárodnej scéne boli stále pasívni a silný hlas eura by nebolo počuť jasnejšie pri nastolovaní istej rovnováhy svetového menového systému.

Myslím si napokon, že euro je oveľa viac ako len obeživo. Preto je takou veľkou témou pre tento parlament. Je to nástroj slúžiaci našim občanom, ktorí prechádzajú najhlbšou krízou posledného obdobia. Tento úžasný výtvor, tento symbol Európy musíme teda použiť na pomoc občanom prekonať krízu v čo najlepšom stave.

Werner Langen, člen Výboru pre hospodárske a menové veci. – (DE) Vážený pán predseda, 10 rokov eura je skutočne dôvodom na oslavu. Každý, kto by pred 10 rokmi povedal, že euro sa tak výborne vyvinie, by si vyslúžil posmech. K tomuto úspechu prispelo veľa ľudí a ja si pamätám mnohé posmešné hlasy – hovorili o ňom ako o predčasne narodenom dieťati alebo ako o projekte neschopnom života – a dnes vieme, že išlo o víziu, ku ktorej prispelo veľa ľudí. Predchádzajúca rečníčka nám pripomenula všetkých, ktorí k tomu prispeli, všetky mílniky na tejto ceste, európsky menový systém, ktorý predstavoval dohodu s Európskou centrálnou bankou o vytvorení centrálnych sadzieb, Delorovu správu, ktorá zabezpečila zavedenie menovej únie v troch fázach, Maastrichtskú zmluvu – len dva roky po páde berlínskeho múru – a prechodné obdobia. Veľa ľudí pomohlo tomu, aby sa z eura stal súčasný úspešný projekt.

Ako už povedala pani Berèsová, predsedníčka výboru, Parlament sa v tomto období a najmä od roku 1994, keď sa začala uplatňovať Maastrichtská zmluva, až do roku 2002 aktívne spolupodieľal na zavádzaní bankoviek a mincí a na mnohých správach, rozpravách, stanoviskách aj návrhoch a ja by som sa rád poďakoval konkrétne dvom vtedajším predsedom výborov, pánovi von Wogau a pani Randziovej-Plathovej, ktorí zastupovali Parlament pred vonkajším svetom a ktorí tomuto projektu – hoci ho pôvodne vytvorili vlády – poskytli potrebnú parlamentnú podporu. Aj dnes pod predsedníctvom pani Berèsovej pracujeme na rovnakom zastúpení.

Dňa 18. novembra Parlament prijal veľkou väčšinou správu, v ktorej opisujeme úspechy, úlohy, riziká a problémy, a v dodatku k príspevku pani Berèsovej by som chcel spomenúť len pár vecí.

Euro je veľký úspech a jedinečný projekt: centrálna menová politika riadená Európskou centrálnou bankou a miestnymi rozpočtovými a finančnými politikami. Do budúcnosti je dôležité zachovať túto väzbu medzi danými dvoma úrovňami zodpovednosti v Pakte stability a rastu aj v časoch krízy. Bez tohto Paktu stability a rastu, bez silnejšej koordinácie rozpočtovej a finančnej politiky by euro aj v budúcnosti čelilo rizikám,

ktorým sa nedá vyhnúť. V tejto súvislosti apelujem predovšetkým na členské štáty eurozóny, ale aj na celú Európsku úniu, aby túto disciplínu, túto koordinovanú spoluprácu brali vážnejšie než v minulosti, čo sa týka istých záležitostí.

Euro značne stlačilo infláciu a vytvorilo tak dôveru a stabilitu a stalo sa druhou najčastejšou rezervnou menou v držbe, a to v takom časovom intervale, o ktorom si nik nemyslel, že by to dokázalo. Euro zvýšilo tlak na štrukturálne reformy v členských štátoch a dokonca aj v ére globalizácie sa z neho stal „plán, ako sa dostať do formy“ pre podniky aj národy. Inštitúcie eurozóny – predchádzajúci rečník ich niekoľko spomenul – Rada Ecofin, Eurosкупina a mnohé ďalšie inštitúcie spolu s Komisiou a Európskou centrálnou bankou vytvorili potrebné podmienky, pretože už fungovali, pretože už boli zavedené, pretože pracovali nezávisle, aby mohli v čase hospodárskej krízy reagovať rýchlo, spoľahlivo a správne.

Euro sme zažili ako prostriedok na tvorbu európskeho finančného trhu. Politický záver vyvedený z týchto spoločných úspechov je, že štáty so spoločnou menou a spoločným vnútorným trhom dosahujú nebyvalú mieru integrácie, ktorá zabezpečí mier a prosperitu.

Euro však nemôžeme bezpodmienečne brať za zaručené. Existuje veľa osobitých žiadostí a potrieb, prečo brať tieto riziká vážne: pri tomto výročí by sme nemali ukrývať rozchádzanie sa národných ekonomík, čo sa spája so značnými rizikami v súvislosti s rastom miezd a schodkami v rozpočte.

Úplne iným aspektom je odlišný vývoj úrokových sadzieb štátnych dlhopisov. Dnes vidíme, ako sa marža úrokových sadzieb, ktorá sa nepochybne znížila, opäť zvyšuje, čo pre jednotlivé členské štáty eurozóny prináša možnosť nových problémov v tomto smere.

Rád by som Parlamentu pripomenul, že – najmä v súvislosti s rozšírením eurozóny – nemožno poskytnúť žiadne úľavy a že všetky štáty, ktoré sú členmi eurozóny, môžu a musia dodržiavať tieto podmienky Maastrichtskej zmluvy.

Verejnosť prijala euro veľmi dobre. Získalo si dôveru sveta. Prešlo prvou skúškou a jedinečne prispelo k trvalej integrácii našich národov v Európe. A na to môžeme byť všetci hrdí. Ďakujem.

(potlesk)

Jean-Paul Gauzès, v mene skupiny PPE-DE. – (FR) Vážený pán predseda, pán Giscard d'Estaing, pán Juncker, pán Trichet, pán Almunia, dámy a páni, už sme si vypočuli veľa dobrých pripomienok.

Euro sa za 10 rokov stalo silným symbolom Európy. Avšak myšlienka, že Európa by si mohla vytvoriť jednotnú menu, ktorej základy ležia predovšetkým v brémskej dohode o menovom systéme z roku 1978 a vo vytvorení jednotky ecu, by sa v tom čase stretla so skepticizmom zo strany trhov a hlavných menových orgánov mimo Európy. Mali by sme srdečne poďakovať a poblahoželať všetkým, ktorí prijali toto rozhodnutie a ktorých mená sme tu spomenuli.

Vznik eura je najlepším dôkazom, že Európa dokáže – za predpokladu politickej vôle – prijímať dlhodobé rozhodnutia v prospech spoločnej zdravej budúcnosti. Toto výročie nám posiela obzvlášť vhodne načasované posolstvo nádeje v dnešných časoch.

Musíme však povedať, že medzi našimi spoluobčanmi boli až donedávna zmiešané dojmy z eura. Výhody jednotnej meny boli zrejmé pre tých, ktorí cestujú. Pre ľudí, ktorí necestujú, sa euro spájalo s nárastom cien. Štúdie naozaj preukázali, že vo väčšine krajín sa prejavila inflácia, hoci z oficiálnych údajov – najmä vďaka pôsobeniu Európskej centrálnej banky – vyplývalo, že sa zabezpečila menová stabilita. Skutočnosťou je, že niektorí určite využili euro na zaokrúhlenie niektorých cien a možno ani spotrebitelia neboli dostatočne ostražití.

Keď sa euro oproti doláru posilnilo, vypočuli sme si komentáre niektorých výrobcov, ktorí väčšinou vyrábajú v eurozóne, ale predávajú mimo jej územia. Kritici neušetrili ani Európsku centrálnu banku, ktorí nespochybňovali jej nezávislosť, ale skôr jej politiku úrokových mier, ktoré sa zdali byť privysoké.

Mnohé z týchto dojmov dnes zmenila kríza. Všetci chápeme, že euro je rozhodujúcim faktorom, ktorý obmedzuje európske prejavy krízy dovezenej zo Spojených štátov. Európska centrálna banka bola určite najlepšie reagujúcou centrálnou bankou. Jej mimoriadne presné rozhodnutia sa víťali jednomyselne. Ako by situácia vyzerala, keby rôzne členské štáty museli brániť svoje vlastné jednotlivé meny? Devalvácia by bola nevyhnutná a nevyhli by sme sa menovej kríze.

Vítané výsledky eura nám musia dodať odvalu pokračovať v hospodárskych politikách a rozšíriť ich koordináciu, ako aj dodržiavať zásady Paktu stability a rastu. Je pravda, že v súčasnosti by sme mohli a možno aj mali prijať výnimky, ale môžu byť len dočasné a musí sa zachovať cieľ vyvážených verejných financií. Kvalitné verejné financie a hospodárske politiky sú z dlhodobého hľadiska naozaj dôležitejšie viac než kedykoľvek predtým. Sú zárukou efektivity, konkurencieschopnosti a rastu. Sú podmienkou pevnosti našej meny – eura.

Robert Goebbels, v mene skupiny PSE. – (FR) Vážený pán predseda, v časoch neistoty je dôležité môcť sa spoľahnúť na niečo, čo má spoľahlivú hodnotu: na euro. Keďže počas príprav na budúcu jednotnú menu som mal možnosť hrať menšiu úlohu ako člen Rady Ecofin, mohol som vidieť pochybnosti na oboch stranách polemiky aj opatrné našľapovanie členských štátov, čo napokon posilnilo Euroskupinu ako fórum pre spoluprácu, skôr než nastal jej čas. Dva z najväčších úspechov Európy navyše vznikli odhodlaním niekoľkých štátov pustiť sa do toho, aby sa integrácia stala skutočnosťou pre všetkých našich spoluobčanov. Hovorím o Schengenskej dohode, ktorá zahŕňala voľný pohyb Európanov a realizovala sa z iniciatívy piatich štátov: Francúzska s prezidentom Mitterrandom, Nemecka s kancelárom Kohlom a krajín Beneluxu. Súčasťou schengenského priestoru sa teraz stalo aj Švajčiarsko, ale Briti a Íri sa zdráhajú pripojiť sa k tejto Európe občanov.

Prezidenti Mitterrand a kancelár Kohl boli aj politickými architektmi eura, hoci tento menový úspech podporovali mnohí, počínajúc Jacquesom Delorsom. Prvé ponaučenie, ktoré by som chcel z toho vyvodiť, je, že nikto, kto chce lepšiu Európu, sa nesmie báť medzivládneho konania, najmä ak ide o koalíciu štátov, ktoré skutočne chcú posunúť Európu dopredu. Príkladom pozitívnej silnejšej spolupráce v Európe je Prümская zmluva, ktorej cieľom je bojovať proti závažným trestným činom. V čase, keď je Zmluva o Ústave pre Európu mŕtva a pochovaná, keď potom zvláštna koalícia politických síl nielen vo Francúzsku, ale aj Holandsku hlasovala „nie“ a keď Írsko a potenciálne aj Česká republika blokujú nestráviteľný kus legislatívy označovaný ako „malá“ Lisabonská zmluva, mali by sme podať dôkaz o tom, že Európa stále funguje, vychádzajúc z obrovského priestoru silnejšej spolupráce.

Príťažlivosť eura sa v každom prípade nemení. Po Slovinsku sa k nám pripojilo aj Slovensko. Ďalších hnevá, že nedokážu lepšie využiť ochranný štít, ktorý zabezpečuje euro. Dokonca aj v Spojenom kráľovstve počuť hlasy spochybňujúce okázalú izoláciu tejto krajiny vo svetle pádu libry, ktorá zažila, ako sa jedna zo svetových rezervných mien ani nie za jedno storočie prepadla na pozíciu bežnej meny. Vďaka zásadovému konaniu Wima Duisenberga, Jeana-Clauda Tricheta a iných sa euro za 10 rokov stalo druhou svetovou rezervnou menou. Dolár, samozrejme, zostáva kráľom globálnych transakcií a ešte stále predstavuje bezpečnú investíciu, avšak kolosálne dlhy nahromadené Spojenými štátmi, keď zvyšok sveta financoval ich životný štýl, bude čoraz viac zasievať semeno pochybností, čo sa týka schopnosti tejto hospodárskej mocnosti číslo jedna plniť svoje záväzky. Finančný svet skutočne smeruje k duopolu eura a dolára. Každý menový duopol zvyčajne existuje prostredníctvom úpravy parít, k čomu často dochádza nečakane. V časoch rozsiahlej recesie svet potrebuje stabilitu a nové istoty. V tejto novej stabilite bude hrať kľúčovú úlohu práve euro. Európska centrálna banka (ECB) v globálnej finančnej kríze „made in USA“ urobila, čo treba.

Ako povedal Jacques Delors, euro je štítom chrániacim celú Európu, ale euro zatiaľ neposkytlo dostatočný stimul pre európske hospodárstvo. ECB je zodpovedná len za menovú politiku. Komisia je napokon len prvotriedny konzultant, ktorého návrhy sú celkovo užitočné, ale skutočnými ekonomickými hráčmi sú stále štáty samotné, ktoré, žiaľ, fungujú dezorganizovane. Hoci by účinná harmonizácia kumulatívnej hospodárskej moci 27 štátov mohla robiť zázraky, Euroskupina i napriek chvályhodnej snahe Jeana-Clauda Junckera stále zostáva len neformálnym diskusným klubom. Na jar roku 1999 som bol v Euroskupine svedkom pokusu niekoľkých ministrov financií, ku ktorým patrili Oskar Lafontaine, Dominique Strauss-Kahn, Carlo Ciampi a pár ďalších, o vytvorenie hospodárskej a menovej spolupráce medzi Európskou úniou a Európskou centrálnou bankou. Wim Duisenberg zareagoval ostro: „nikdy nebude žiadna koordinácia *ex-ante* s Európskou centrálnou bankou, pretože vždy budete musieť reagovať *ex-post* na naše rozhodnutia“. Dôvod je zrejмый: ECB je a zostane nezávislá pri výkone menovej politiky, ale nezávislosť neznamená zákaz konštruktívneho dialógu medzi inštitúciami, ktorých úlohou je hájiť záujmy a spoločný osud 500 miliónov Európanov. Štátom nič nezabráni, aby sa organizovali lepšie kvôli dosiahnutiu správnej koordinácie svojich hospodárskych politik, či už v rámci EÚ, alebo pri zastupovaní Európy navonok, ako to pred chvíľou tak citlivo zhrnul Jean-Claude Juncker.

Wolf Klinz, v mene skupiny ALDE. – (DE) Vážený pán predseda, pán Giscard d'Estaing, pán Juncker, pán Trichet, pán Almunia, dámy a páni, je veľmi poľutovaniahodné, že na tejto slávnostnej schôdzi je dnes pomerne málo členských štátov, pretože ide o skutočne historickú udalosť. Od rôznych predrečníkov sme už počuli, koľko skepticizmu panovalo pri prvom zavedení eura. Vznikal dojem, že logistické problémy

týkajúce sa len uvedenia miliárd bankoviek a mincí budú nezvládnuteľné a myšlienka skombinovania spoločnej menovej politiky so samostatnými fiškálnymi politikami v členských štátoch bola vnímaná nie ako veľká úloha, ale ako čistá nemožnosť.

Fakty nám dnes hovoria niečo iné. Európska menová únia je realitou, euro dnes existuje už 10 rokov. Je to niečo ako menší politický zázrak a slová Waltera Hallsteina, bývalého predsedu Komisie, dostali za pravdu: „Ten, kto neverí v zázraky v európskych veciach, nie je realista“.

Už sa rozplynuli pochybnosti občanov, z ktorých sa mnohí vo viacerých členských štátoch spočiatku domnievali, že euro povedie k obrovskému nárastu cien. Veľa občanov euro prijíma, ba dokonca nadšene víta. Stalo sa istým viditeľným európskym identifikátorom: spolu s hymnou a vlajkou je jedným z pár symbolov, ktoré v súčasnosti máme.

Myslím, že možno povedať, že počas prvých rokov Európskej centrálnej banky sa Európa a európske hospodárstvo pohybovali v relatívne pokojných vodách, takže banka mohla celkom ľahko realizovať politiku stability. I tak však treba podotknúť, že priemerná miera inflácie v prvých 10 rokoch eura bola približne 2 %, inak povedané, viac-menej splnila cieľ, ktorý si stanovila Európska centrálna banka. Na druhej strane nemecká marka, ktorá bola vždy etalónom stability, mala za 50 rokov svojej existencie priemernú mieru inflácie 3 %. Možno teda povedať, že Európska centrálna banka si počiňa dobre.

Avšak až teraz v časoch krízy Európska centrálna banka prejavuje svoju skutočnú silu, svoju skutočnú kvalitu. Tu musí zohrať nesmierne dôležitú úlohu. Prejavuje sa ako nezávislá, efektívna a sebaistá a koná rozhodne a rýchlo. Stala sa príkladom pre niektoré centrálné banky v európskych krajinách, ktoré ešte nie sú súčasťou eurozóny, ako aj mimo Európy. Americkej centrálnej banke v Spojených štátoch jasne dokázala, že môže realizovať úspešnú politiku nie napriek svojej nezávislosti, ale práve pre to, že je politicky nezávislá a nepodlieha inštrukciám rôznych vlád.

V súčasnosti vieme, že teraz, keď sa bankový sektor jednotlivých členských štátov dostal pod ochranné krídla, sa v členských štátoch vypracovávajú rôzne plány hospodárskych stimulov, ktoré majú absorbovať negatívne dosahy finančnej krízy na reálnu ekonomiku. Európskej centrálnej banke to prinesie ďalšie úlohy, pretože hrozí, že odlišné prístupy povedú k narušeniu hospodárskej súťaže a že prideme o zblíženie medzi členmi eurozóny, ktoré sa nám podarilo sčasti dosiahnuť, a budeme svedkami čoraz odlišnejšieho vývoja. Proti tomu treba bojovať, a preto je také dôležité a nevyhnutné zabezpečiť, aby nedošlo k podkopaniu alebo znehodnoteniu Paktu stability a rastu. Práve naopak: musíme zaistiť, aby platil i naďalej. To je dôvod, prečo je také dôležité, aby v jednotlivých členských štátoch prebehli štrukturálne reformy, ku ktorým v minulosti opakovane vyzývala Komisia aj Európska centrálna banka.

Európska centrálna banka dostane v nadchádzajúcich rokoch novú úlohu: kríza nás naučila, že potrebujeme istý európsky dohľad nad finančným trhom, a to je oblasť, kde Európska centrálna banka môže hrať významnú úlohu. Signalizovala, že v zásade je ochotná zaviesť v európskom systéme centrálnych bánk istý centrálny európsky systém dohľadu. Medzinárodnú rolu eura treba i naďalej posilňovať. Eurozóna musí hovoriť jedným hlasom a musí byť zastúpená ako jednotka v medzinárodných organizáciách, napríklad v Medzinárodnom menovom fonde a v OECD (Organizácii pre hospodársku spoluprácu a rozvoj).

Stále platí, že jednotná mena bez jednotnej fiškálnej politiky je a i naďalej bude rizikovým podnikom. Nejde o maličkosť. EÚ stále čelí niekoľkým veľkým problémom: čelíme vysokej a, žiaľ, stúpajúcej miere nezamestnanosti, demografickým zmenám, migračným tlakom, zvyšovaniu chudoby v niektorých sektoroch spoločnosti a ostrejšej konkurencii v kontexte globalizácie. Eurozóna dokáže tieto problémy zvládnuť len vtedy, ak bude možné užšie prepojiť hospodárske politiky členských štátov. Prvým krokom v tomto smere bolo menovanie predsedu eurozóny, bol to však len prvý krok: teraz treba viac.

Cristiana Muscardini, v mene skupiny UEN. – (IT) Vážený pán predseda, dámy a páni, čoraz väčší priestor, ktorý v medzinárodnom obchode zaujíma euro a jeho používanie ako rezervnej meny, nám po 10 rokoch ukazuje, že z eura sa stala svetová referenčná mena. Zaručuje menovú stabilitu a pomáha integrovať ekonomiky členských štátov, ktoré ho prijali, a to i napriek chybám v úsudku, ktoré priniesli občanom problémy z dôvodu výmenných kurzov národných mien a eura, ako aj z dôvodu málo početných následných kontrol cien tovarov a služieb.

Euro nebolo nanútené zvonka a vzniklo bez akýchkoľvek dobytých vojen či politických hegemonií. Bolo výsledkom voľného združenia 11 vlád, ktoré verili vo vytvorenie hospodárskej a menovej únie, čo je stanovené v zmluvách, ako v zásadný krok pri pokuse o dosiahnutie politickej únie, ktorá žiaľ stále zostáva v nedohľadne.

Niektoré vzniknuté problémy sú spôsobené neúčinnosťou systému, ktorý nebol pripravený na to, aby riadil ďalší významný jav, ktorý s tým súvisí – hovorím o zrýchľujúcom sa tempe internacionalizácie a veľkých zmenách spôsobu obchodovania na medzinárodnej úrovni. Euro umožnilo postaviť sa čelom celému radu ťažkostí, z ktorých najväčšia je súčasná finančná kríza, a chráni nás pred veľkými otrasmami, ktoré pustošia trhy. Keby nebolo eura, zopakovali by sme si skúsenosti z roku 1992, ale v horšom.

Toto 10. výročie oslavujeme aj srdečným privítaním Slovenska, 16. krajiny vstupujúcej do eurozóny. Opatrenia, ktoré zaviedla Európska centrálna banka (ECB) a Komisia na boj proti súčasnej kríze, pôsobia tlmiačo a ako určitá hrádza, ale stále tvrdíme – tak ako často v tomto Parlamente – že podľa nás je nepredstaviteľné, aby menová politika bola oddelená od hospodárskej politiky. Pripúšťame, že skutočná situácia je trochu zvláštna: 16 členských štátov s jednotnou menou, 27 národných hospodárskych politík koordinovaných Komisiou tak, ako sa len dá, a 11 členských štátov s národnými menami.

Koordinácia menovej politiky s hospodárskou politikou, ktorá v podstate neexistuje, je zaiste slušný výkon, ale ak inštitúcie zodpovedné za hospodárske politiky v našich krajinách nebudú komunikovať s centrálnymi bankami a ECB, ktorá musí všetky tieto politiky spojiť do jednej, a naopak, Európska únia narazí na ďalšie ťažkosti ako spoločne čeliť súčasnej kríze, ako aj na sústavné problémy, ktoré nám prináša vonkajší svet a globalizácia.

Dúfame, že posledné skúsenosti presvedčia ľudí o potrebe vnieť zmeny do Európy, o potrebe obnoviť skutočné hospodárstvo od samého jadra a zabezpečiť lepšiu súdržnosť a väzbu medzi ECB a európskymi inštitúciami zodpovednými za vypracovanie politickej stratégie a stratégie plánovania. Nedávna energetická kríza nám tiež ukázala, že spoločná hospodárska politika týkajúca sa hlavných strategických tém je životne dôležitá pre verejnosť a nedá sa odkladať. Ak je prítomná politická vôľa, zavedenie takejto politiky uľahčí aj rastúca sila eura.

Alain Lipietz, v mene skupiny Verts/ALE. Vážený pán predseda, pán Giscard d'Estaing, pán Juncker, pán Trichet, pán komisár, dámy a páni, chcel by som vám pripomenúť, ako v roku 1992, keď bolo úplne neisté, či Francúzi budú hlasovať za Maastrichtskú zmluvu, Jacques Delors vystúpil na kongrese francúzskej Strany zelených, ktorá dokázala zabezpečiť chýbajúce 1 % či 2 %.

Povedal nám: „Hlasujte za euro, potom budeme mať politickú Európu, lebo ak nevytvoríme politickú Európu na riadenie Európy, ľudia to neprijmú, nikdy to neprijmú.“ Neprehovoril nás. Maastrichtská zmluva bola schválená, ale politická Európa sa nevytvorila. A práve toto je ten problém, na ktorý sme dnes narazili.

Prečo sme vtedy boli proti euru? V zásade sme na to mali dva dôvody. Po prvé, zdalo sa nám, že maastrichtské kritériá zatiahnu Európu najmenej do piatich rokov politiky cyklickej recesie, a po druhé, spôsob začlenenia menovej politiky do celkovej hospodárskej politiky na základe Maastrichtskej zmluvy nebol uspokojivý. V záujme nezávislosti Európskej centrálnej banky by sme menovú politiku oddelili od ostatných politík.

Celkom úprimne musím povedať, že hoci ma Maastrichtská zmluva dodnes nepresvedčila, podobne ako všetkých ostatných zelených, páčia sa mi zmeny, ktorými prešli právne predpisy a uplatňovanie hospodárskej a menovej únie.

Došlo k trom veľkým zmenám. Po prvé, dosiahla sa cenová stabilita na úrovni tesne pod 2 %. Tento cieľ sa môže zdať trochu absurdný. V súčasnosti, keď svetu hrozí deflácia a situáciu ešte zhoršuje tendencia niektorých krajín naráchlo znižovať DPH ako súčasť keynesiánskej politiky, je jasné, že nastavenie tohto cieľa na hodnotu 2 % už nie je len na chvastanie. Ak sa nám nepodarí udržať tieto cieľové 2 %, bude nám hroziť nanútenie veľmi vysokých reálnych úrokových mier.

Druhou veľkou reformou je, samozrejme, reforma Paktu stability a rastu z roku 2005. Dnes nám dáva politiku, ktorá pôsobí proti cyklom a zameriava sa na boj s krízou.

Tretia veľká transformácia je zmena spôsobu fungovania vecí v praxi. Tento permanentný dialóg – ako sa v tomto Parlamente zasa raz zdôraznilo – medzi pánom Trichetom, pánom Almuniom, pánom Junckerom a pánom Barrosom je – prísne povedané – v rozpore so samotnou Maastrichtskou zmluvou. Túto formu spolupráce medzi pánom Trichetom a pánom Almuniom považujem za ekvivalent spolupráce napríklad pána Bernanku a pána Paulsona, a to predstavuje pozitívny a žiaduci vývoj. Čo teda ešte treba urobiť? Povedal by som len toľko, že musíme riadne uplatňovať dobré stránky Maastrichtskej zmluvy.

Máme skutočný problém definovať výmenný kurz, ako už pri viacerých príležitostiach spomenuli moji predchodcovia. Úloha stanoviť výmenný kurz bola zadaná Rade. My musíme nájsť prostriedky, ako zabezpečiť, aby Rada stanovila pre Európu taký výmenný kurz, ktorý sa neodvodzuje náhodne od úrokových mier

zvolených v Európskej centrálnej banke, ale ktorý by správne reflektoval politiku tohto odvetvia. Musíme na to nájsť vhodné nástroje.

Po druhé, cieľom Európskej centrálnej banky nie je len udržiavať mieru pri hodnote 2 %, ale aj uplatňovať politiku Európy, čím myslím lisabonskú a göteborgskú stratégiu. Musíme mať politiku refinancovania a rediskontu súkromných dlhov Európskou centrálnou bankou v súlade s lisabonskou a göteborgskou stratégiou.

A napokon, ako už bolo povedané, musí existovať dohľad na európskej úrovni a túto funkciu môže zastávať najlepšie Európska centrálna banka.

Ilda Figueiredo, v mene skupiny GUE/NGL. – (PT) Je poľutovaniahodné, že túto príležitosť nevyužívame na hĺbkové preskúmanie dôsledkov uplatňovania neoliberálnych a monetaristických politík – pričom euro využívame ako výhovorku – ktoré prispeli k súčasnej sociálnej situácii a k narastajúcej nerovnosti, nezamestnanosti, neistej a slabo platenej práci či chudobe.

Je neprijateľné, že sa držíme ideologických dogiem, ako napríklad cenovej stability, a iracionálnych kritérií Paktu stability a rastu, ktoré sa používajú ako zámkienka na presadenie privatizácie a zbavenie štátu zodpovednosti za sociálne funkcie. Súčasťou tohto prístupu je tiež koncepcia minimálneho štátu a väčšej efektívnosti súkromného sektora s cieľom presadiť akceptovanie takzvanej mzdovej zdržanlivosti, čo má vlastne za následok nízke zvýšenie nominálnych miezd, ba dokonca i zníženie reálnych miezd, ako to, žiaľ, jasne vidieť v prípade Portugalska.

Nemôžeme súhlasiť s falošnou nezávislosťou Európskej centrálnej banky, ktorá sa zdráha plniť rozhodnutia o znížení úrokových mier a ktorá udržiava euro nadhodnotené len preto, aby chránila krajiny s rozvinutejším hospodárstvom a silnejšími ekonomickými a finančnými skupinami, čím len zhoršuje strasti krehkejších ekonomík a ľudí s menšími finančnými prostriedkami.

Politika Európskej centrálnej banky viedla k scvrknutiu európskeho hospodárstva, čím sa jasne prejavila potreba ďalšieho znižovania referenčných úrokových mier. Ako sa počas posledných 10 rokov znižovala kúpna sila pracujúcich, starobných dôchodcov a poberateľov iných dôchodkov, zisky ekonomických a finančných skupín dosiahli najvyššiu úroveň za 30 rokov, čo viedlo k radosti a spokojnosti, ako sme mohli počuť v tomto Parlamente. Dokonca aj teraz v krízovej situácii, ktorú vyvolali, nerobia nič iné, len znárodňujú škody, aby potom sprivatizovali zisky, kým pracujúci, mikropodnikatelia a malí podnikatelia, dôchodcovia a nezamestnaní znášajú dôsledky krízy s právom len na pár zvyškov, aj to len podľa najlepšieho scenára. Pozrite sa, čo sa deje vo finančnom sektore, kde niektoré banky od začiatku krízy zvyšovali svoje ziskové marže viac než raz a kde sa v priebehu roka zdvojnásobila účtovaná marža, čím sa ešte viac penalizujú nové úvery.

Trváme preto na naliehavej potrebe skončiť s týmito neoliberálnymi a monetaristickými politikami, urobiť koniec Paktu Stability a rastu, daňovým rajom a falošnej nezávislosti Európskej centrálnej banky. Trváme preto na potrebe značného zvýšenia rozpočtu EÚ na základe spravodlivého prerozdelenia príjmov a bohatstva, aby existovala skutočná politika hospodárskej a sociálnej súdržnosti a aby sme odmietli opatrenia, ktoré sú inak povedané viac-menej opatrenia typu „zachráň sa, ak môžeš“, ktoré bohatým umožňujú bohatnúť ďalej a chudobným ďalej chudobnieť, o čom jasne svedčí rastúca nerovnosť a rozdiely medzi ekonomikami eurozóny.

Preto trváme na potrebe podpory výroby a mikropodnikov, malých a stredných podnikov, na podporovaní kvalitných verejných služieb, uľahčení prístupu k úverom a zlepšení kúpnej sily rodín, a to nielen tých najviac znevýhodnených, ale aj strednej triedy, na vytváraní početnejších pracovných miest a na zmiernení chudoby a mizérie miliónov ľudí v našich krajinách.

PREDSEDÁ: PÁN ONESTA

podpredseda

Nigel Farage, v mene skupiny IND/DEM. – Vážený pán predsedajúci, vychutnajte si 10. narodeniny eura, pretože veľmi pochybujem, že by ste oslavovali aj tie 20. To, čo sme dnes ráno videli, bola pripomienka starých sovietskych časov. Pamätáte si, ako sa ohlasovali úspechy päťročníc, často ešte skôr ako sa vôbec začali, s veľkými rečami o rekordnej úrode a vynikajúcich číslach výroby traktorov? Aj my sme dnes podobne ako v tých časoch sledovali rad nevolených, starnúcich byrokratov, ktorí nám rozprávali, aké je to všetko celé úspešné. To všetko sú bludy.

Je pozoruhodné, že ECB si plní svoju úlohu dobre. V júli minulého roku Európska centrálna banka zvýšila úrokové miery presne vtedy, keď trhy začali kolabovať a sadzby v celom svete padali. Nič z toho ma prirodzene neprekvapuje, pretože v súvislosti s eurom ide len o to, aby politická trieda nanútila Európanom svoju vôľu. Nezabúdajte, že referendum o eure mali len dve krajiny – Dánsko a Švédsko – a obe povedali „nie“ – to slovíčko, ktorému sa snažíte vyhýbať, keď sa len dá.

Eurozóna nikdy nemusela prejsť skúškou, ale teraz ju to čaká. Španielsko má ekonomické problémy. Taliansko nemalo nikdy prijať euro, ako sa kedysi vyjadřili nemeckí ekonómovia, ale svoju pozornosť by sme podľa mňa mali zamerať na situáciu v Grécku. Tisíce mladých ľudí demonštrujú na uliciach, žiadajú, aby ich vláda niečo robila, žiadajú, aby vláda znížila sadzby, žiadajú devalváciu. Ale grécka vláda je zošnúrovaná v zvieracej eurokazajke. Nemôže nič robiť. Ani budúce všeobecné voľby v Grécku nemôžu nič zmeniť. Obávam sa, že keď im vzali možnosť určovať si svoju budúcnosť prostredníctvom volebnej urny, násilie zostáva jedinou logickou alternatívou.

S týmto eurom ste dosiahli len to, že ste ľudí zavreli do ekonomického väzenia. Uvrhli ste ľudí do *Völkerkerker* a dostať sa z neho si vyžaduje veľa odvahy. Bude si to vyžadovať vodcovstvo, prípadne aj nevyhnutný hospodársky kolaps. Môžete písať, môžete sa skláňať, ale pamätajte si toto: Veľká Británia mimo eurozóny dokázala devalvovať, dokázala sklesať úrokové miery. Dokázali sme urobiť to, čo potrebujeme. Veď sa len sklábte ďalej, ale všimli ste si, že grécke dlhopisy sa dnes na trhu dlhopisov obchodujú o 233 bazických bodov vyššie ako nemecké? Viem, že väčšina z vás v tejto miestnosti nebude ani vedieť, čo to znamená, a tí, čo vedia, sa posnažia, aby to ignorovali. Strkajte hlavu do piesku i ďalej, ak chcete. Ignorujte trhy, ak chcete, ale trhy vás nebudú ignorovať, keď príde čas.

Roger Helmer (NI). – Vážený pán predseda, za posledných 200 rokov došlo prinajmenšom k poltuctu pokusov o vytvorenie jednotných mien alebo mechanizmov pevných výmenných kurzov. Všetky zlyhali, všetky priniesli účastníkom škody, a tak to je aj s eurom. Začína sa prejavovať nerovnováha, ktorú skeptici už tak dlho predpovedajú. Konkurencieschopnosť Talianska je v troskách. Skúsenosť Španielska je ako býk na koride: začína hrdo a mocne, ale na konci na smrť vykrvára v piesku. Posledné nepokoje v Grécku jasne súvisia s nezamestnanosťou, vyplývajúcou z nadhodnoteného eura. Spready dlhopisov medzi Gréckom a Nemeckom dosiahli bezprecedentné úrovne – viac než 200 bazických bodov.

Trhy špekulujú s rozpadom eura. My vo Veľkej Británii môžeme ďakovať nebesiam, že sme si zachovali našu vlastnú menu a nie sme súčasťou pomalého vykoľajovania eurozóny. Všetko najlepšie k narodeninám, euro!

Predseda. – Rozprava sa skončila.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Richard Corbett (PSE), písomne. – Desiate výročie hlasovania o návrhu, predloženého Parlamentu v mene Rady ministrov pánom Gordonom Brownom (vtedajším predsedom Rady) o zafixovaní výmenných kurzov na úrovni z toho dňa a o vytvorení eura, je príležitosťou osláviť desať rokov úspechu, stability a sily jednej z dvoch popredných mien súčasného sveta.

Ak by sme ešte mali pesetu, líru, drachmu a tak ďalej, aktuálnu hospodársku krízu by dopĺňali aj nepokoje na menových trhoch, pretože jednotlivé meny by voči sebe prudko fluktovali. Euro je pre členov eurozóny pevnou skalou, ako vidieť z dvoch rôznych osudov Islandu a Írska.

Výročie je zároveň príležitosťou diskutovať o tom, či dlhodobá hospodárska budúcnosť Veľkej Británie nespočíva v členstve v eurozóne. Z krátkodobého hľadiska Veľká Británia, samozrejme, vydrží aj bez eura, ale v priebehu času to pre ňu bude zrejme strata: naše podniky na európskych trhoch znevýhodňujú náklady na konverziu a náklady na zaistenie, ktorým ich konkurenti na trhu nemusia čeliť, a aj investori prichádzajúci na európsky trh preferujú pôsobiť v oblasti hlavnej meny a nie menšej meny.

Konstantinos Droutsas (GUE/NGL), písomne. – (EL) Slávnostná schôdza Európskeho parlamentu na pripomenutie si 10. výročia hospodárskej a menovej únie (HMÚ) v čase vážnej krízy kapitalistického systému sleduje opakované uznesenia a správy Európskeho parlamentu na túto tému a je len ďalším pokusom o pozlátku na európskej politike proti ľudu, proti práci, ktorá po zániku socializmu prerástla do Maastrichtskej zmluvy aj so svojím totálnym útokom na práva a slobody pracujúcich.

HMÚ, založenie Európskej centrálnej banky a zavedenie eura sú potrebné ohnivé v reži kapitalistickej reštrukturalizácie podporovanej kapitálom, aby sa obhájil proti nárokom pracujúcich a aby ochránil svoje zisky tak, že bude ešte viac vykorisťovať pracujúcich a obyčajných ľudí.

Argumenty o cenovej stabilite, znížení inflácie a ochrane hospodárstva pred rizikom a krízou sa ukázali byť neplatné. HMÚ chráni zisky monopolov a umožňuje privatizáciu a fúzie.

Pracujúci mohli v poslednom desaťročí sledovať, ako sa im scvrkával príjem, zhoršovali sa vzťahy medzi zamestnávateľmi a zamestnancami, odbúraval sa práva plynúce z poistenia a zhoršovali sa služby zdravotníctva a školstva, z ktorých sa stali privatizované komodity.

Pracujúci odmietajú európsku jednosmerku a jej podporovateľov, rovnako ako aj lisabonskú stratégiu a Lisabonskú zmluvu, bojujú proti HMÚ i samotnej EÚ za moc ľudu a hospodárstvo ľudu.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN), písomne. – (PL) V rozprave o eure chcem upozorniť na tri negatívne aspekty jeho pôsobenia.

Po prvé, od chvíle zavedenia eura – inak povedané v rokoch 2002 až 2007 vrátane – sa tri členské štáty mimo eurozóny (Anglicko, Švédsko a Dánsko) vyvíjali rýchlejšie než krajiny, ktoré boli v eurozóne. Hrubý národný produkt v týchto krajinách rástol takmer dvakrát rýchlejšie než priemer eurozóny a aj miera nezamestnanosti bola nižšia.

Po druhé, boj s dôsledkami súčasnej finančnej a hospodárskej krízy je v týchto krajinách jednoznačne účinnejší ako v eurozóne. Centrálné banky Anglicka, Švédska a Dánska veľmi rýchlo a jasne znížili úrokové miery, čím zabezpečili likviditu pre komerčné banky. Taktiež sa zdá, že fiškálna politika, ktorú tieto krajiny uplatňujú, bude efektívnejšia než fiškálna politika eurozóny.

Po tretie, nové členské štáty, ktoré sa pripravujú na vstup do eurozóny musia spĺňať veľa monetárnych a fiškálnych kritérií už dva roky pred vstupom. Niektoré z týchto kritérií sú vo vzájomnom rozpore, ako napríklad potreba byť v systéme ERM II – a teda potreba udržiavať výmenný kurz národnej meny voči euru v rámci fluktuatívneho pásma $\pm 15\%$ – a zároveň udržiavať infláciu na nízkej úrovni. Odolanie devalvačným tlakom na národnú menu znamená potrebu zásahu centrálnych bánk, čo znamená dať do obehu väčšie množstvá národnej meny, a to prirodzene zvyšuje inflačný tlak. Keďže Komisia chce podporovať nové členské štáty, mala by zvážiť odstránenie tohto zrejmejšieho rozporu.

Sirpa Pietikäinen (PPE-DE), písomne. – (FI) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, hospodárska a menová únia sa začala 1. januára 1999, keď jednotnú menu prijalo 11 členských štátov. Dňa 1. januára 2009 malo euro desať rokov a zároveň sa Slovensko stalo 16. krajinou, v ktorej sa používa euro.

Presne ako pán Juncker povedal Parlamentu v svojom prejave, euro je „kotvou stability“. A práve to si bolestne uvedomili krajiny, ktoré ostali mimo eurozóny.

Hoci 10. výročie eura prekrývajú obavy z možného prehĺbenia recesie, verím v schopnosť eurozóny pozviechať sa z krízy. To si však bude vyžadovať značné úsilie zo strany Únie. Podľa najnovších odhadov bude účinok dohodnutého balíka stimulov výrazne menší než 1,5 % hrubého domáceho produktu plánovaného pre túto zónu. Na základe aktuálnych odhadov bude okolo 0,6 %. Potrebujeme ďalšie stimuly.

Euro je nesporné úspechom, ale nebolo by to tak, nebyť nepretržitého úsilia. Teraz musíme posilniť úlohu Európy pri dohľade nad finančnými trhmi. Musíme sa držať základných zásad a kritérií hospodárskej a menovej únie.

Zita Pleštinová (PPE-DE), písomne. – (SK) 1. januára 2009 sa euro stalo oficiálnou menou na Slovensku. Od tohto dátumu sa dvojkríž na trojvrší zo slovenskej vlajky presunul aj na jedno- a dvojeurové mince a dostal sa do obehu v celej eurozóne.

Tento deň je pre Slovensko historickou chvíľou a nás Slovákov naplňuje hrdosťou, pretože sme prvou krajinou bývalého socialistického bloku, ktorá zavádza euro práve v symbolickom roku desiateho výročia eurozóny.

Oceňujem, že súčasná slovenská vláda sa prihlásila k záväzku Mikuláša Dzurindu, ktorého vláda na jeseň roku 2004 schválila plán pre nahradenie koruny európskou menou, a určila za cieľový dátum začiatok roka 2009.

Je na mieste, aj na pôde EP poďakovať slovenským občanom, ktorí ako hlavní aktéri náročných, ale nevyhnutných „dzurindových“ reforiem, vydržali a prispeli k tomu, že Slovensko sa stalo úspešnou európskou krajinou.

Od 1. januára 2009 eurá spájajú Slovákov s Úniou každý deň.

Zbohom koruna, vitaj euro.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), písomne. – (RO) Zavedenie európskej jednotnej meny pred 10 rokmi predstavuje ukončenie procesu, ktorého dôsledky presahujú hospodársky sektor. Ukončenie procesu Hospodárskej a menovej únie názorne dokázalo povinnosť členských štátov chrániť hospodársku a politickú jednotu EÚ.

Úspech eura preto znamená úspech pri procese budovania útvaru určeného na presadenie európskych hodnôt na medzinárodnej úrovni a na potvrdenie Európskej únie ako hlavného hráča v obchodných a finančných vzťahoch v svetovom hospodárstve.

Myslím si, že výhody, ktoré prijatie eura poskytuje, ako makroekonomická stabilita, výrazné zníženie kolísania cien, podpora tvorby pracovných miest a podpora rastu produktivity, toto všetko umocnené posilnením odolnosti voči vonkajším otrasom, sú pohnútkou úsilia vynaloženého členskými štátmi, najmä Rumunskom, aby čo najskôr splnili kritériá konvergenzie a vstúpili do eurozóny.

Richard Seebler (PPE-DE), písomne. – (DE) Odkedy bolo 1. januára 1999 zavedené euro, jednotná mena sa vo viacerých ohľadoch ukázala ako dôležitý faktor stabilného hospodárstva EÚ. Jednotná mena je predovšetkým hybnou silou európskych výmen: zánik výmenných kurzov v krajinách eurozóny je pre obyvateľov dôležitou a viditeľnou výhodou a podporuje mobilitu v rámci EÚ.

Okrem očividných výhod sa euro vo finančnej kríze prejavilo ako kotva. Iba významná mena, ktorú používa veľa členských štátov a národných hospodárstiev, môže zmierniť dramatické následky hospodárskeho kolapsu. Menová únia znamená, že makroekonomické páky sa môžu používať na medzinárodnej úrovni a že na finančnú krízu môžeme aktívne reagovať.

Napokon, euro je taktiež symbolom európskej integrácie a dlhej cesty, ktorú už Európania spolu prešli. Menová únia je ďalším logickým krokom po hospodárskej únii a tiež by mala raziť cestu hlbšej európskej integrácii.

Iuliu Winkler (PPE-DE), písomne. – (RO) Takmer pred rokom, keď sme si pripomínali desiate výročie vzniku Európskej centrálnej banky (ECB) a Hospodárskej a menovej únie (HMÚ), sme vyzdvihli skutočnosť, že: „Počas desiatich rokov svojej existencie dosiahla HMÚ výsledky, ktoré predstavujú významný úspech“.

Myslím si, že toto hodnotenie je úplne výstižné, pretože pevne verím v dôležitosť solidarity, ktorú musia členské štáty prejsť pri spoločných krokoch pri boji s následkami finančnej krízy a pri zmiernení nepriaznivých následkov svetovej hospodárskej krízy. Európa je v najzložitejšej hospodárskej situácii od konca druhej svetovej vojny. V takejto atmosfére musí oslava desiateho výročia zavedenia eura preorientovať našu pozornosť na hlavné európske integračné projekty.

Zavedenie európskej jednotnej meny a vznik HMÚ boli spoločnými rozhodnutiami dosiahnutými pomocou harmonizácie a solidarity na základe európskych hodnôt. Toto je postoj, ktorý potrebujeme aj tento rok, aby sme mohli navrhnúť a úspešne zaviesť opatrenia na boj s finančnou krízou. Európska konkurencieschopnosť musí byť podporovaná v eurozóne a zvyšovaná v členských štátoch, ktoré sa pripravujú na vstup do eurozóny. Okrem toho musia mať spoločné hospodárske záujmy EÚ prioritu pred rozdielnymi záujmami členov HMÚ.

PREDSEDÁ: PANI ROURE

podpredsedníčka

Predseda júca. – Ďalším bodom programu je hlasovanie.

(Informácie o výsledku hlasovania: pozri zápisnicu)

6. Hlasovanie

6.1. Dohoda o spolupráci v riadení bezpečnosti civilného letectva (A6-0468/2008, Paolo Costa) (hlasovanie)

6.2. Spoločný systém obchodovania s ovalbumínom a laktalbumínom (kodifikované znenie) (A6-0510/2008, Diana Wallis) (hlasovanie)

6.3. Systém zdaňovania uplatniteľný pri zlučovaní, rozdeľovaní, prevode aktív a výmene akcií spoločností rôznych členských štátov a pri premiestnení sídla (kodifikované znenie) (A6-0511/2008, Diana Wallis) (hlasovanie)

6.4. Jazykový režim uplatniteľný na odvolania proti rozhodnutiam Súdu pre verejnú službu Európskej únie (A6-0508/2008, Costas Botopoulos) (hlasovanie)

6.5. Hospodárske a obchodné vzťahy so západným Balkánom (A6-0489/2008, Bastiaan Belder) (hlasovanie)

6.6. Spoločná poľnohospodárska politika a globálna potravinová bezpečnosť (A6-0505/2008, Mairead McGuinness) (hlasovanie)

6.7. Perspektívy rozvoja občianskeho dialógu v kontexte Lisabonskej zmluvy (A6-0475/2008, Genowefa Grabowska) (hlasovanie)

Christopher Beazley (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, vyzerá to, že máme teraz pomerne veľa hlasovaní podľa mien, čo je trochu únavné pre ľudí ako ja, ktorých prístroje nefungujú. Mohlo by sa preto moje hlasovanie o všetkom zapísať ako „áno“ a mohol by som poprosiť o pomoc technika?

6.8. Transpozícia, vykonávanie a presadzovanie smernice 2005/29/ES o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu a smernice 2006/114/ES o klamlivej a porovnávacej reklame (A6-0514/2008, Barbara Weiler) (hlasovanie)

6.9. Spoločná politika rybného hospodárstva a ekosystémový prístup k riadeniu rybného hospodárstva (A6-0485/2008, Pedro Guerreiro) (hlasovanie)

6.10. Rámec pre opatrenia Spoločenstva o trvalo udržateľnom používaní pesticídov (A6-0443/2008, Christa Klauß) (hlasovanie)

6.11. Uvádzanie prípravkov na ochranu rastlín na trh (A6-0444/2008, Hiltrud Breyer) (hlasovanie)

6.12. Podniky kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP) (prepracované znenie) (A6-0497/2008, Wolf Klinz) (hlasovanie)

6.13. Verejné financie v HMÚ – 2007 a 2008 (A6-0507/2008, Donata Gottardi) (hlasovanie)

*

* *

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, mám takúto požiadavku. Keď tu máme slávnostné schôdze, vždy je v strede, kde sedíme, umiestnená kamera. Pre kameramanov tu nie je vždy úplne jednoduché pracovať, je to však problém aj pre poslancov, ak je kamera tam, kde chceme pracovať. Nemohli by sme zmeniť usporiadanie sedadiel, keď tu chceme mať kamery? Ak nie, mal by niekto navrhnúť lepšie technické riešenie.

Predsedajúca. – Poradíme sa s príslušnými orgánmi.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, snažil som sa počas hlasovania zamávať na uvádzача, aby som podal vysvetlenia hlasovania, ale keďže ste hlasovanie viedli tak skvele a tak rýchlo

sme ho dokončili, uvádzač sa nestihol ku mne dostať. V ruke držím papier a chcel by som podať dve ústne vysvetlenia hlasovania o správach pani McGuinnessovej a pani Breyerovej. Bol by som rád, keby ste mi to umožnili.

Avril Doyle (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, chcela by som poprosiť o to isté. Aj moja prosba je na ceste k vám.

7. Vysvetlenia hlasovania

Ústne vysvetlenia hlasovania

– Správa: Bastiaan Belder (A6-0489/2008)

Carlo Fatuzzo (PPE-DE). – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, mám veľkú radosť z toho, že môžem hovoriť v tejto veľkej rokovacej sále Parlamentu, kde sa zhromaždili poslanci všetkých 27 členských štátov. Málokedy dostanem možnosť, aby ma počúvalo toľko ľudí.

Je teraz na mne, aby som vysvetlil svoje hlasovanie za správu pána Beldera o hospodárskych a obchodných vzťahoch so západným Balkánom. Som rozhodne za to, aby Európska únia týmto balkánskym štátom čo najviac uľahčila vstup do Európskej únie. Myslím si, že je dôležité, aby hospodárska pomoc bola väčšia ako dnes, a že by sme mali prehĺbiť spojenie medzi balkánskymi štátmi a Európou, podporiť cestovný ruch a umožniť všetkým obyvateľom Balkánu, mladým aj starým, žiť lepší život, ako mali doteraz.

– Správa: Mairead McGuinness (A6-0505/2008)

Marian Harkin (ALDE). – Vážená pani predsedajúca, najprv by som chcela, aby sa zaznamenalo, že som stlačila nesprávne tlačidlo pri správe pani McGuinnessovej. V skutočnosti plne podporujem správu pani McGuinnessovej o potravinovej bezpečnosti, ale to vyriešim neskôr s príslušným oddelením.

Súhlasím najmä s bodom, že musíme prijať spoločnú poľnohospodársku politiku, aby sme zmiernili obavy o potravinovú bezpečnosť, a s konštatovaním, že poľnohospodári potrebujú stabilné politické prostredie, aby mohli plánovať do budúcnosti. Nemôžeme mať istotu, ale nepochybne potrebujeme určitú stabilitu.

Navyše podporujem tvrdenie, že samotný trh nemôže zabezpečiť príjmy pre výrobcov a taktiež úlohu podrobného hodnotenia vplyvov, najmä vplyvov na potravinovú bezpečnosť. Keď sa pozrieme na jednotlivé návrhy EÚ, napríklad o ochrane rastlín, tiež potrebujeme k tomu poriadne podrobné hodnotenie vplyvov. Pri vypracovávaní tohto hodnotenia musíme vziať do úvahy aj potravinovú bezpečnosť.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – (RO) Vážená pani predsedajúca, chcela by som poďakovať kolegom za to, že hlasovali za túto správu a Marian Harkinovej za jej slová podpory.

Predstavuje to jasné vyjadrenie postoja tohto Parlamentu k poľnohospodárskej politike, nielen na európskej, ale aj na celosvetovej úrovni. Najmä, a to je dôležité, vyzýva na to, aby sme sa zamerali na poľnohospodársku politiku v rozvojových krajinách a aby sme poskytli pomoc tým, ktorí vedú vyrobiť potraviny, aby tak robili lokálne. Myslím si, že 1 miliarda EUR, ktoré chce Európska únia poskytnúť na tento účel, je krokom správnym smerom.

Samozrejme, že som hlasovala za svoju vlastnú správu. Myslím si, že to je náčrt do budúcnosti, ako bude tento Parlament nazerať na poľnohospodárstvo. Zatiaľ čo diskusia o potravinovej bezpečnosti už nie je súčasťou politického programu, problém 30 000 detí, ktoré každý deň umierajú od hladu a vyhladovania, pretrváva.

David Sumberg (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, ďakujem vám za možnosť vysvetliť, prečo som sa zdržal hlasovania o správe pani McGuinnessovej. Zameriava sa na veľmi dôležitý aspekt Európskej únie, a to na absolútnu nevyhnutnosť zabezpečiť dodávky potravín tým, ktorí hladujú, alebo tým, ktorí nemajú riadne dodávky potravín. Nikto nemôže byť proti a ja určite nie som proti. Podľa mňa problém s touto správou je v tom, že sa zameriava a odvoláva na spoločnú poľnohospodársku politiku a nevenuje sa skutočnosti, že je potrebné súrne reformovať a ešte ďalej reformovať túto politiku.

Obyvateľom Európy neslúži dobre, britským poľnohospodárom neslúži dobre. Kým nesnímeme toto bremeno z európskych daňových poplatníkov, budeme mať problém. Áno, ciele tejto správy sú správne, ale obávam sa, že správa veľmi vážne zlyhala pri určení základného problému.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Plne podporujem väčšinu návrhov a tvrdení obsiahnutých v správe pani McGuinnessovej, ktorá bola pred chvíľou prijatá. Prudké kolísanie cien potravín sa na globálnom trhu bude vyskytovať so zvyšujúcou sa frekvenciou, čo bude mať negatívne následky.

Zvýšenia cien najviac pociťujú rodiny s nízkym príjmom, ktoré významnú časť svojho rozpočtu minú na potraviny. Sú to presne títo ľudia, ktorí si zaslúžia pomoc: najchudobnejší ľudia ako v rozvojových krajinách, tak aj v Európskej únii. Súhlasím s tým, že spoločná poľnohospodárska politika by sa mala prispôbiť novým okolnostiam, aby lepšie riešila problémy potravinovej bezpečnosti. Preto by sme mali byť proti odstráneniu nástrojov, ktoré riadia trhy, a proti zníženiu výšky výdavkov EÚ na poľnohospodárstvo v budúcej finančnej perspektíve.

Je to dobrý nápad zriadiť medzinárodný orgán, ktorý bude sledovať ceny poľnohospodárskych výrobkov a ich výrobných faktorov pod záštitou Organizácie OSN pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO) s cieľom sledovať tieto údaje na celosvetovej úrovni a vedieť rýchlo reagovať na ich kolísanie. Domnievam sa, že by sme mali zvážiť aj zriadenie celosvetového systému potravinových zásob.

Syed Kamall (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, ďakujem vám za možnosť vysvetliť, prečo som sa tiež zdržal hlasovania o tejto správe.

Myslím si, že väčšina ľudí v tomto Parlamente, nech už patria k akejkoľvek časti politického spektra, by súhlasila, že potravinová bezpečnosť je veľmi dôležitá. Problém je, že sa nezhodujeme v tom, čo to je potravinová bezpečnosť. Pre mnohých z nás potravinová bezpečnosť znamená, že je zabezpečený dostatok potravín pre ľudí na celom svete. Pre iných znamená ospravedlnenie protekcionizmu. Potravinová bezpečnosť pre nich znamená iba potraviny vyrobené v EÚ pre Európanov. „Miestna výroba“ je výraz, ktorý sa často používa. Počúvam ľudí, ktorí používajú zámienku potravinovej bezpečnosti na to, aby zabránili dovozu z ostatných častí sveta. Tým odsudzujú vývoz kvalitných výrobkov, ktoré môžeme nájsť v mnohých chudobných krajinách sveta, a odsudzujú omnoho viac poľnohospodárov v chudobnejších krajinách na biedu.

Povedať preto, že spoločná poľnohospodárska politika by mala byť základom potravinovej bezpečnosti, je zarážajúce tvrdenie, ktoré je potrebné okamžite zavrhnúť.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, súhlasím s vyjadreniami svojho vynikajúceho kolegu Syeda Kamalla k tejto problematike. Zdržal som sa hlasovania, pretože pokyn mojej strany bol, aby sme sa zdržali hlasovania o tejto správe, ale všetci vieme, že potravinová bezpečnosť je veľmi dôležitou témou pre nás všetkých, preto ma udivuje, ako sa tu táto problematika prerokováva.

V tejto mimoriadnej správe (verím, že všetci hlasovali v jej prospech) sme spomenuli problém, ktorý sme práve takmer vytvorili tým, že sme hlasovali za smernicu o prípravkoch na ochranu rastlín. Práve sme podkopali potravinovú bezpečnosť Európy. Približne tri minúty po tom, ako sme hlasovali za túto správu, sme sa v podstate postarali o to, že naši poľnohospodári nebudú schopní v budúcnosti vypestovať dostatok potravín pre náš kontinent. Zdá sa mi to zvláštne. Je to hanba, že nikto iný asi nečíta správy, ktoré prejdú týmto miestom.

Avril Doyle (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, jeden z najväčších problémov a jeden z kľúčov v súvislosti s globálnou potravinovou bezpečnosťou je zabezpečiť v takzvaných rozvojových krajinách dostatočnú, udržateľnú výrobu a, samozrejme, potravinovú bezpečnosť, ako máme tu v EÚ, aby sme mohli vyvážať prebytok svojej výroby a nekonkurovali si na svetových trhoch s potravinami, a tak zvýšili ceny pre tie regióny, ktoré nemajú potrebnú klímu, pôdu, vedomosti a prostriedky na výrobu svojich vlastných potravín.

S našou stratégiou musíme byť veľmi opatrní, aby sme zabezpečili, že na potrebu trvalo udržateľnej výroby potravín reagujeme nielen ekologicky, ale aj globálne.

Peter Baco (NI). – (SK) Hlasoval som za správu o spoločnej poľnohospodárskej politike a globálnej potravinovej bezpečnosti preto, lebo rieši problémy, ktoré prioritne v Európskom parlamente trvale presadzujem.

Konkrétne, po prvé, znižovanie výrobných nákladov a tým rast globálnej konkurencieschopnosti. Po druhé, znižovanie volatility potravinových trhov predovšetkým zvýšením zásob. Po tretie, zastavenie znevažovania významu pôdohospodárstva spoločnosti zvyšovaním verejného povedomia o jeho jedinečnej a nezastupiteľnej funkcii. Po štvrté, zastavenie náhodného pôsobenia spoločnej poľnohospodárskej politiky uplatnením systémovej organizácie spoločnej poľnohospodárskej politiky pri orientácii na dlhodobé ciele. A po piate, zastavenie rozkladu pôdohospodárstva v nových členských štátoch diskriminačnými princípmi spoločnej

poľnohospodárskej politiky a súčasne zásadne zvýšené využívanie utlmeného poľnohospodárskeho potenciálu v týchto štátoch, nových členských štátoch.

Správa: Genowefa Grabowska (A6-0475/2008)

David Sumberg (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, toto zachádza do jadra celej Európskej únie. Schvaľujeme tu ďalšie peniaze na presvedčanie verejnosti, aby hlasovala za nešťastnú Lisabonskú zmluvu. Keď dostala verejnosť v Írskej republike možnosť, dala jednoznačne najavo, že ju nechce. Ak by ľudia v Británii dostali šancu, a mali by ju dostať, lebo im to labouristická vláda v posledných všeobecných voľbách sľúbila, taktiež by zdrvivúco hlasovali proti tejto zmluve.

Posolstvo by malo nahlas a jasne zaznieť v Európskej únii, naozaj by malo: ľudia to nechcú. Ľudia nechcú viac kontroly v Bruseli a v Štrasburgu. Ľudia chcú, aby ich vlastné vlády a ich zákonodarné orgány robili rozhodnutia, ktoré sa ich týkajú. Kým sa táto myšlienka neujme, budeme naďalej vrázať peniaze daňových poplatníkov do toho, aby sme ľudí nútili hlasovať so zámienukou, že ich vlastne chceme presvedčiť, aby zmenili svoj názor. Oni tak neurobia.

Marian Harkin (ALDE). – Vážená pani predsedajúca, v prvom rade by som chcela povedať, že toto je vynikajúca správa. Stále hovoríme o zblížovaní EÚ s jej občanmi a o skutočnosti, že projekty EÚ nemôžu napredovať bez zapojenia európskych občanov.

Existujú dva typy demokracie: zastupiteľská, ktorú máme v tomto Parlamente, a participatívna, o ktorej je celá táto správa. Je však dôležité pochopiť, že občiansky dialóg je dvojstranný. Je vzájomný. Preto musia inštitúcie EÚ brať do úvahy obavy a myšlienky predložené občanmi. Myslím si, že máme na to vynikajúci príklad v jednom miliónu podpisov za zdravotne postihnutých a v dokumente, o ktorom teraz v tomto Parlamente diskutujeme.

Nesúhlasím s predchádzajúcim rečníkom, pretože si myslím, že keď odobríme Lisabonskú zmluvu, dá nám to možnosť zblížiť občanov s EÚ oveľa zmysluplnejšie. Ak odsúhlasíme Lisabonskú zmluvu, je našou úlohou v tomto Parlamente zabezpečiť, aby účinne fungovala.

Daniel Hannan (NI). – Vážená pani predsedajúca, z názvu tejto správy sa dá veľa vyčítať: „Perspektívy rozvoja občianskeho dialógu v kontexte Lisabonskej zmluvy.“ Neprekáža, že, ako asi treba pravidelne pripomínať tomuto Parlamentu, Lisabonská zmluva nie je platná. Trikrát ju v rôznej forme odmietlo 55 % francúzskych voličov, 62 % holandských voličov a 54 % írskych voličov.

Pozrime sa teraz na názov, trochu ako z orwellovského Ministerstva lásky, „Perspektívy rozvoja občianskeho dialógu“. Bežní voliči, ktorí nie sú zbehlí v osobitých slovných zvratoch Európskej únie, nemusia tieto slová chápať tak, ako ich chápeme my v tomto Parlamente, že znamenajú vytvorenie nového propagandistického rozpočtu na uchádzanie sa o ľudí a ich presvedčanie, aby zmenili svoje názory.

Musím povedať, že nie každé euro v trezoroch Európskej centrálnej banky bude slúžiť na presvedčanie ľudí o skutočne zlej myšlienke.

Podľa definície patria k dialógu dve strany. EÚ musí byť schopná ako prijímať, tak aj vyslať. To znamená referendum o Lisabonskej zmluve. *Pactio Olisipiensis censenda est!*

Syed Kamall (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, ďakujem vám za možnosť vysvetliť, prečo som o tejto správe hlasoval práve takto.

Keď som si prečítal názov tejto správy „Občiansky dialóg v kontexte Lisabonskej zmluvy“, spomenul som si na výrok Mahátmu Gándhího. Keď sa ho pýtali na západnú civilizáciu, povedal: „to je dobrá myšlienka“. Preto, keď som čítal názov „Občiansky dialóg v kontexte Lisabonskej zmluvy“, pomyslel som si: „to je dobrá myšlienka, že?“. Keby sme tak mali nejaký občiansky dialóg. Keby sme tak mali vzájomný dialóg. Jeden z predchádzajúcich rečníkov povedal, že dialóg je jednoznačne obojsmerný proces, ale ak sa pozrieme na niektoré organizácie občianskej spoločnosti financované, aby propagovali Lisabonskú zmluvu, vidíme iba organizácie, ktoré sa upísali propagácii v podstate nedemokratickej zmluvy. Koľko organizácií, ktoré sú proti zmluve, budú financované alebo bude dovolené ich podporovať? Neexistuje žiadny vzájomný dialóg, a to je dôvod, prečo európski občania, keď dostanú možnosť a pýtajú sa ich na Lisabonskú zmluvu, sa rozhodnú ju odmietnuť.

– Správa: Pedro Guerreiro (A6-0485/2008)

Syed Kamall (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, ďakujem vám všetkým za trpezlivosť v tejto rokovacej sále. Chcel som o tejto problematike hovoriť, ale je toho príliš veľa, čo by som chcel povedať a som rozrušený zo všetkých hlasovaní, ktoré dnes rokovacia sála zažila. Áno, spoločná politika rybného hospodárstva, áno, hovorme o trvalo udržateľnom rozvoji, ale tieto dve otázky si podstatne odporujú. Ak sa chcete zaoberať udržateľnou politikou rybného hospodárstva, musíte sa zaoberať vlastníckymi právami a trhovými riešeniami. Pozrite sa na krajiny, v ktorých rybári dostali obchodovateľné práva, ktoré sa dedia z generácie na generáciu. To je najlepší spôsob, ako zabezpečiť trvalo udržateľné zásoby rýb, nie je to žiadna umelá komunistická metóda s centrálnym plánovaním rybolovu. To je dôvod, prečo sme svedkami veľkého vyčerpania zásob rýb a nakoniec budeme trpieť všetci.

Predseda. – Teraz prerušíme rokovanie. Po slávnostnej schôdzi sa vrátíme k vysvetleniam hlasovania.

PREDSEDA: PÁN PÖTTERING

predseda

8. Slávnostná schôdza – Lotyšsko

Predseda. – Vážený pán prezident Lotyšskej republiky, vážený pán Valdis Zatlers, je pre nás všetkých veľkou ctou, že vás môžeme dnes privítať na vašej prvej návšteve Európskeho parlamentu. Rád by som začal tým, že poďakujem vám, prezidentovi krajiny, ktorá je relatívne novým členským štátom Európskej únie, za to, že ste prijali pozvanie Európskeho parlamentu prehovoriť k nám dnes, v deň, keď oslavujeme desiate výročie našej spoločnej meny, eura. Dnešok je premiérou v každom zmysle slova, keďže to bolo prvýkrát, čo európska hymna hrala na privítanie hosťa v pléne Európskeho parlamentu.

(potlesk)

Dovoľte mi využiť túto možnosť, aby som ešte raz pripomenul historický význam rozšírenia Európskej únie v roku 2004. Trvalo to viac ako 60 rokov, kým sa vaša krajina vrátila naspäť do slobodnej a demokratickej Európy a náš kontinent sa zjednotil.

Dnes žijeme v mieri, slobode a demokracii. Naši občania majú možnosti, o akých mohli naši predkovia iba snívať. Musíme a mali by sme sa z toho radowať.

Je pravda, že Európska únia dnes čelí novým a vážnym problémom. Dokonca aj ľudia v Lotyšsku to jasne pocítili, napríklad v dôsledku finančnej krízy, ktorá ťažko postihla aj vašu krajinu, pán prezident. Plynová kríza medzi Ruskom a Ukrajinou dáva občanom Lotyšska taktiež príčinu na obavy.

Práve v čase krízy pochopíme hodnotu členstva v Európskej únii založenej na zásade solidarity medzi jej občanmi. Práve v čase tejto krízy, keď všetci cítime potrebu spoločenstva a spolupráce medzi našimi krajinami a európskymi inštitúciami.

Spoločne sme silnejší, spoločne môžeme lepšie brániť naše záujmy a hodnoty na celom svete. Aj toto je dôvod, prečo Európsky parlament dúfa, že Lisabonská zmluva, ktorá dáva Európskej únii väčšie oprávnenie na činy vedúce k prekonaniu týchto vážnych problémov, čoskoro vstúpi do platnosti.

V tomto ohľade sú voľby do Európskeho parlamentu, ktoré sa budú konať v júni tohto roku, nesmierne dôležité, keďže chceme spoločne presadiť úspešný európsky projekt mieru a zjednotenia v demokratickej Európskej únii s Európskym parlamentom, ktorý má právomoc spolurozhodovania v takmer každej oblasti.

Úprimne dúfam, že lotyšskí občania a občania ostatných členských štátov Európskej únie pochopia, že ich hlas je dôležitý, pretože im poskytuje európsku právomoc spolurozhodovania, a preto prídu v blížiacich sa voľbách do Európskeho parlamentu všetci voliť.

Pán prezident, je mi ctou poprosiť vás, aby ste teraz predniesli svoju reč Európskemu parlamentu. Dovoľte mi ešte raz vás privítať v Európskom parlamente.

(potlesk)

Valdis Zatlers, prezident Lotyšska. – (LV) Vážený pán predseda, dámy a páni, ďakujem pánovi predsedovi za jeho privetivé úvodné slová a za jeho ponuku prehovoriť k zvoleným zástupcom európskych krajín. Cítim

sa poctený, že som dostal takúto možnosť. Mám veľkú radosť z toho, že k Európskemu parlamentu môžem prehovoriť vo svojom rodnom jazyku, najmä preto, že lotyšský jazyk je teraz už päť rokov jedným z úradných jazykov Európskej únie. Prihováram sa k vám dnes, v čase, keď sa blíži ku koncu funkčné obdobie prvých členov Európskeho parlamentu zvolených v Lotyšsku. Ďakujem vám, že ste znamenite plnili svoje povinnosti.

Vážení priatelia, tento rok, rok 2009, je pre Lotyšsko veľmi významný. Uplynulo už päť rokov, odkedy Lotyšsko vstúpilo do Európskej únie a NATO. Členstvo v týchto medzinárodných organizáciách sa stalo strategickým cieľom Lotyšska po obnovení nezávislosti v roku 1991. Lotyšsko jasne vyjadrilo svoje pranie zapojiť sa do európskych a transatlantických hospodárskych a bezpečnostných štruktúr. Rozšírenie rodiny európskych demokratických národov v prvom desaťročí 21. storočia predstavovalo najdynamickejšie zmeny v Európe od založenia Európskej únie. Boli to dôležité zmeny. Do európskych štruktúr vstúpili národy, ktoré boli násilím od nich dlho izolované, napriek tomu, že hodnoty, ktoré ležia na srdci Európskej únii, boli historicky spojené aj s týmito národmi.

18. novembra minulého roku oslavovalo Lotyšsko 90. výročie svojho vyhlásenia. Toto výročie bolo pre našich občanov veľmi významné. Opäť potvrdilo našu nezlomnú vôľu žiť v nezávislej, slobodnej a demokratickej krajine. Vo výnose vyhlasujúcom Lotyšskú republiku v roku 1918 je napísané, že: „Na pomoc sa vyzývajú všetci občania bez ohľadu na ich etnický pôvod, aby v Lotyšsku pomohli zaručiť všetky ľudské práva. Bude to demokratická a spravodlivá krajina, kde nebude priestor pre útlak alebo nespravodlivosť...“ Na tieto slová som veľmi hrdý. Tridsať rokov pred prijatím Všeobecnej deklarácie ľudských práv vyhlásila Lotyšská republika svoju oddanosť základným hodnotám a zásadám.

Lotyšsko vždy cítilo, že patrí k Európe a jej hodnotám, dokonca aj vtedy, keď Lotyšsko a ostatné krajiny strednej a východnej Európy boli dlho zviazané so štátom, v ktorom mali k mnohým hodnotám zvláštny ideologický prístup. V krajinách východného bloku vládol mier, ale bol to mier ako na väzenskom dvore. Mier bol zabezpečený prítomnosťou tankov, útlaku a vyhrážok. Minulý rok, dámy a páni, ako vám, tak aj celej Európe neľudskosť totalitnej ideológie pripomenul film Edvínsa Šnoreho „The Soviet Story“. Máme spoločnú históriu, ale naše osudy boli rozdielne. Musíme sa pozrieť späť do minulosti, aby sme pochopili jeden druhého a aby sme sa spoločne pozerali do budúcnosti. To je dôvod, prečo by som chcel poďakovať Európskemu parlamentu za vyhlásenie prijaté 22. septembra minulého roku, ktorým 23. august vyhlásil za Európsky deň pamiatky obetí stalinizmu a nacizmu. Toto vyhlásenie Európanom pripomína tieto tragické udalosti v histórii Lotyšska a celej Európy.

Dnes by som sa rád pozrel na oveľa bližšiu históriu. Tento rok oslavujeme päť rokov, odkedy sa Lotyšsko stalo členom Európskej únie a NATO. Aké bolo toto obdobie pre Lotyšsko? Čo naša krajina získala? Aký úspech dosiahla naša krajina a aké problémy nás ešte čakajú? V prvom rade, snaha, aby sme sa stali súčasťou Európy, podporila upevnenie demokracie v našej spoločnosti a prispela k rozvoju demokratických inštitúcií. So vstupom do Európskej únie Lotyšsko ukázalo svoje rozhodnutie pre vlastnú budúcnosť, odhodlanie založiť svoju budúcnosť na európskej identite a našich spoločných hodnotách: sloboda a demokracia, zodpovednosť, právny poriadok a ľudské práva, rovnosť, tolerancia a prosperita. Po druhé, členstvo v Európskej únii zlepšilo investičné prostredie v Lotyšsku. „Európske peniaze“, ako často nazývame štrukturálne fondy Európskej únie, významne prispeli k rozvoju lotyšského hospodárstva. Po tretie, môžeme využívať výhody, ktoré nám umožňuje voľný pohyb osôb. Voľné cestovanie v rámci schengenského priestoru sa tak stalo normálne a samozrejmé, stalo sa bežnou vecou učiť sa, pracovať a získavať skúsenosti v ostatných členských štátoch Európskej únie. Po štvrté, voľný pohyb tovaru a služieb otvoril nové možnosti pre podnikanie. Každý podnikateľ a zákazník môže pôsobiť v slobodnom prostredí bez hraníc a colných poplatkov. Pre nás, krajinu s malým domácim trhom, je toto obzvlášť dôležité. Po piate, a zo všetkého najdôležitejšie, Európa načúva lotyšským hlasom a svet načúva európskym hlasom. Môžeme byť hrdí na to, že máme k dispozícii taký jedinečný mechanizmus spolupráce. Umožňuje nám na celosvetovej úrovni spoločne hľadať aktívne riešenia globálnych problémov, klimatických a demografických zmien, posilňovania energetickej bezpečnosti, problémov migrácie a hľadať aktívne riešenia v prípade finančnej krízy. Lotyšsko má teraz k dispozícii nové politické a hospodárske nástroje, musím však dodať, že sa tiež zvýšila zodpovednosť našej krajiny za spoločnú budúcnosť Európy, zodpovednosť voči všetkým ľuďom Európy.

Keď sa ohliadneme späť na svoje úspechy, musíme byť tiež kritickí a priznať si chyby, ktorých sme sa dopustili. Po vstupe do Európskej únie upadla lotyšská vláda do stavu „dobré vykonanej práce“, dosiahla svoj cieľ. Nechápali sme, že sme len na začiatku a nie na konci procesu. Európska únia ponúka obrovské možnosti, ale každá krajina a každá spoločnosť sa príležitostí musí chopiť samostatne. My v Lotyšsku sme nevyužili všetky príležitosti, nie vždy sme rozumne realizovali kohéznú politiku, prípadne sme nevyužili finančné možnosti, ktoré nám boli poskytnuté. Naše štátne inštitúcie sa museli naučiť, ako sa žije v Európskej únii.

Neboli sme dostatočne odhodlaní prijať euro. To je jedna z najväčších chýb, ktorej sme sa v procese integrácie eura dopustili. Dnes, v čase finančnej krízy, je to úplne evidentné.

Aj tí najväčší euroskeptici však musia uznať, že členstvo Lotyšska v Európskej únii bolo celkovo pozitívne. Je v Lotyšsku niekto, kto by sa chcel vrátiť do Európy s colnými bariérami medzi krajinami? Nie! Je tam niekto, kto by chcel čakať na hranici v rade, aby mohol vojsť do susednej krajiny? Nie! Je tam niekto, kto by sa chcel vrátiť do sveta s obmedzeniami voľného pohybu pracujúcich, obmedzeniami ich vzdelávania a získavania skúseností? Samozrejme, nie! Dokonca aj euroskeptici si rýchlo zvykli na dobré veci a stali sa jednoducho skeptikmi.

Dámy a páni, zhoršenie stavu finančného systému a hospodárstva počas nedávnych mesiacov nezvratne zmenilo úlohu a význam národných vlád v hospodárskych procesoch. Doteraz sa finančné trhy mohli voľne vyvíjať. Boli sme presvedčení, že trhové zákony samy osebe dostatočne účinne podporia hospodársky rozvoj. Verili sme, že samotný trh uvedie všetko do poriadku. Tak to v skutočnosti aj funguje. Trh sa reguluje sám. Na tejto svetovej kríze však môžeme vidieť, že tento trh poškodil naše finančné systémy a naše hospodárstva a najmä bežní ľudia trpia v dôsledku tejto krízy. Sled udalostí na konci minulého roku nám ukázal, že je nevyhnutné, aby národné vlády hrali v hospodárskych procesoch aktívnejšiu úlohu. Predošlý prístup, keď sme driali na mašinérii hospodárskeho riadenia, bol nezodpovedný. Nanešťastie sme sa zobudili príliš neskoro. Dost neskoro na to, aby sme ešte zbadali prekážku – finančný zmätok – na ceste pred nami, ale už sme sa jej nedokázali vyhnúť.

V tejto situácii je potrebný komplexný prístup na vnútroštátnej, európskej a celosvetovej úrovni. Na celosvetovej úrovni je potrebné koordinované konanie na opätovné naštartovanie hospodárskeho rastu. To bude možné, iba keď vytvoríme novú architektúru a nový mechanizmus finančného systému. Bude nevyhnutné, aby sme systém prísne strážili bez toho, aby sme zároveň obmedzovali iniciatívy alebo trhové procesy. Najväčší problém bude nájsť tú správnu rovnováhu. Na európskej úrovni máme značnú výhodu v tom, že môžeme zavádzať koordinované opatrenia, prijímať jednotné kroky a presadiť udržateľné riešenie. S potešením prijímame plán Komisie na obnovu európskeho hospodárstva. Je to dôležitý krok von zo zmätku, v ktorom sme sa teraz ocitli.

Budem venovať viac času riešeniam na vnútroštátnej úrovni. Svetová finančná kríza postihla aj Lotyšsko. Existuje ideologický smer, ktorý tvrdí, že Lotyšsko teraz zažíva jednu z najdramatickejších záchranných operácií finančných systémov v modernej európskej histórii. Lotyšsko momentálne pracuje na opatreniach na podporu rýchlej a účinnej stabilizácie finančnej a hospodárskej situácie. Je to ťažká úloha, ale krízu môžeme prekonať iba tak, že sa budeme pozerať na cestu von a nebudeme krátkodobé riešenia nesprávne považovať za dlhodobú víziu hospodárskeho rozvoja.

Na konci minulého roku sa šesť politických strán zastúpených v lotyšskom parlamente, vládnych a opozičných, dohodlo na spoločnom postoji pri podpore plánu na hospodársku stabilizáciu, ktorý navrhla lotyšská vláda. Táto dohoda zabezpečí, že budeme venovať mimoriadnu pozornosť tomu, ako sa použije úver, ktorý Lotyšsko dostalo. Plán definuje strednodobé priority lotyšského hospodárstva: podpora vývozu, podpora voľnej a korektnej hospodárskej súťaže, významné zníženie deficitu bežného účtu a zavedenie eura v roku 2012. Vstup do eurozóny sa pre našu krajinu stal jedným z najdôležitejších strategických cieľov. Pre Lotyšsko je dôležité, aby v tejto situácii nezostalo samo. Prekonať toto ťažké obdobie nám pomáhajú nielen medzinárodné finančné organizácie, ale aj inštitúcie Európskej únie a európske krajiny. Lotyšsko je vďačné za tento prejav solidarity.

Dámy a páni, každé rozšírenie prinieslo Európskej únii nielen nové členské štáty, ale vnieslo do jej programu vrátane jej zahraničnej politiky aj nové akcenty. Lotyšsko vstúpilo do Európskej únie v čase, keď sa práve vypracovávala európska susedská politika, jej ciele, zásady a vykonávacie mechanizmy. Odvtedy sa výrazne zvýšila činnosť európskej zahraničnej politiky smerom k jej východným susedom. To sa stalo vďaka zapojeniu a skúsenostiam nových členských štátov. Lotyšsko vnímalo susedské vzťahy vždy v širších dimenziách. Lotyšsko bude hrať naďalej aktívnu úlohu pri určovaní a realizácii tejto politiky.

Táto politika sa netýka len vzťahov Európskej únie s tými štátmi, s ktorými má spoločné hranice na zemi a na mori. V súvislosti s touto politikou sa musíme venovať miestu a úlohe Európskej únie vo svete. Spoločne s ostatnými, rovnako naladenými krajinami Lotyšsko aktívne podporuje aktívnejšie zapojenie Európskej únie v susednom východnom regióne. Vznikla nová politická iniciatíva „východné partnerstvo“, ktorej cieľom je pretvoriť európsku susedskú politiku a prispôbiť ju špecifickým podmienkam tohto regiónu, čím sa tento proces stane aktívnejší, odvážnejší a ambicióznejší. Lotyšsko uvítalo návrhy Európskej komisie v tejto záležitosti. V praxi musí východné partnerstvo posilniť politické a hospodárske vzťahy medzi Európskou úniou a štátmi v tomto regióne a tiež posilniť vzájomnú spoluprácu medzi týmito štátmi. Pri

vytváraní východného partnerstva musíme venovať pozornosť zásade diferenciácie, individuálnemu posudzovaniu a postoju ku každému partnerovi. Každý tento štát napreduje svojou vlastnou cestou. Sú štáty, ktoré chcú byť v Európskej únii, a sú štáty, ktoré si vybrali iné ciele. Naša politika bude úspešná iba vtedy, keď budeme spolupracovať so všetkými štátmi v tomto regióne, pomáhať porozumieť, keď to bude potrebné. Dostal som aj pozitívne signály na rozširovanie a prehĺbovanie spolupráce minulý október počas svojej návštevy krajín v Strednej Ázii, keď som navštívil Kazachstan, Uzbekistan a Turkménsko. Lotyšsko bude naďalej aktívne podporovať európsku susedskú politiku a hrať aktívnu úlohu pri jej realizácii. Každá európska krajina má vlastné skúsenosti z histórie a vlastné možnosti pracovať na našom spoločnom projekte v prospech Európskej únie. Osobitný prínos Lotyšska pre východnú dimenziu je vo vzájomnej dôvere dokázanej našimi bilaterálnymi vzťahmi, ktoré sú založené na spoločnej histórii a skúsenostiach získaných z tejto dôvery. Úlohou Lotyšska je využiť túto mimoriadnu okolnosť, ktorá za 10 rokov možno zmizne. O niekoľko desaťročí neskôr bude Lotyšsko pre východ iba ďalším členským štátom Európskej únie a nie bránou do Európy. Lotyšsko využije tieto výhody a bude pokračovať v aktívnom politickom dialógu, aby podporilo lepšie chápanie Európskej únie a jej hodnôt v susedných krajinách, a tak vysvetlilo ciele európskej susedskej politiky a východného partnerstva. Prináša to vzájomný prospech a my máme možnosť vypočítať si, ako si susedné štáty predstavujú svoje budúce vzťahy s Európskou úniou. Som presvedčený, že záujmom Európy najlepšie poslúži skoré spustenie východného partnerstva počas predsedníctva Českej republiky.

Dámy a páni, počas prvých dní českého predsedníctva sa stala aktuálnou otázka energetickej bezpečnosti. Finančná a hospodárska kríza je svojím spôsobom cyklická. Otázky súvisiace s energetickou bezpečnosťou a trvalo udržateľnými zdrojmi energie sú však vždy súčasťou politického programu Európy a celého sveta. Sú čoraz naliehavejšie. Energetická bezpečnosť má výrazný vonkajší rozmer. To znamená, že túto otázku nemožno oddeliť od svetovej situácie. Nedávne udalosti na Ukrajine a konflikt v Gruzínsku to dokazujú. Dokonca ešte nedávno považovali členské štáty Európskej únie energetiku za problematiku, ktorú riešili na vnútroštátnej úrovni a nie na úrovni Európskej únie. Udalosti minulého roku v energetickom sektore, prerušenie dodávok energie, zmenšovanie zdrojov energie a cenová volatilita viedli k všeobecnej zhode členských štátov Európskej únie, že spoločná energetická politika je nevyhnutná. Pri prelínaní energetiky a politiky je našou hlavnou úlohou zabezpečiť pravidelné, dostatočné, ekonomické a udržateľné dodávky energie priaznivé pre životné prostredie.

Musíme si priznať, že Európska únia v tejto oblasti dosiahla len rozpačitý úspech. Pri niektorých otázkach, ako napríklad vývoj energetického hospodárstva priaznivého pre životné prostredie, sme si na európskej úrovni vytýčili ambiciózne ciele, ktoré teraz musíme začať naplňovať. Pri iných otázkach – diverzifikácia zdrojov energie na európskej úrovni a vytvorenie jednotného energetického trhu – sme ešte len na začiatku našej cesty. Udalosti posledných pár dní, keď Rusko prerušilo dodávky zemného plynu, nám ukázalo potrebu, čo najrýchlejšie nájsť riešenie na celoeurópskej úrovni. Všetci nesieme zodpovednosť za to, aby sme túto spoločnú zhadu využili na vytvorenie skutočne integrovaného a diverzifikovaného európskeho energetického trhu. Nesmieme pripustiť, aby naše odhodlanie zmizlo spolu s tohtoročným jarným snehom. Otázku energetickej bezpečnosti môžeme úspešne vyriešiť aktívnym dialógom s tranzitnými a dodávateľskými krajinami zdrojov energie. Európska únia má nástroje zahraničnej politiky na to, aby vyriešila túto problematiku. Našou zodpovednosťou je ich správne využiť.

Ďalšou oblasťou, ktorou sa musíme vážne zaoberať, je integrácia baltského energetického trhu do škandinávského a stredoeurópskeho energetického trhu. Integrácia v baltskom regióne je neistá. Obchod a doprava sa v tejto oblasti vyvíjajú rýchlo. Energetický trh však stagnuje. Tu odviedla Európska komisia vynikajúcu prácu. Jej iniciatíva na zlepšenie energetickej bezpečnosti a solidarity tiež zahŕňa vypracovanie plánu prepojenia pre baltský energetický trh. Ten by umožnil progresívnu integráciu baltských štátov do jednotného európskeho energetického trhu. Oceňujem angažovanosť Švédska pri strategických diskusiách o baltskom regióne. Švédsko bude mať čoskoro možnosť uviesť to do praxe počas svojho predsedníctva v druhej polovici tohto roku. Som presvedčený, že silné regióny od Stredozemia po Baltické more povedú k silnej Európskej únii.

Dámy a páni, prvotný cieľ Európskej únie – bezpečnosť a blahobyt Európanov – sa nezmenil. Zmenilo sa prostredie, v ktorom musíme tento cieľ dosiahnuť. Svetové hospodárstvo je omnoho prepojenejšie ako pred polstoročím. Zároveň sa na svetovej scéne objavili noví silní hospodárski hráči. Iba pomocou koherentnej, ďalekozrakej a najmä spoločnej činnosti Európskej únie môžeme dúfať, že sa nestaneme porazenými v tomto celosvetovom konkurenčnom boji. Iba spoločne môžeme splniť sľuby o bezpečnosti a blahobytu pre našich občanov. Iba takýmto spôsobom môžeme dosiahnuť cieľ, za ktorý hlasovali obyvatelia našich krajín, ktorí podporili členstvo v Európskej únii.

Európsky parlament už ukázal, že má jasnú predstavu o budúcnosti Európskej únie. Toto platí najmä o jeho jednotnom a vyváženom postoji k politike rozširovania Únie. Dynamický rast Európy nám poskytol možnosť konkurovať celosvetovo. Tento rast je potenciálom Európy, ktorý musí využiť, aby Únia mohla byť aj za niekoľko desaťročí rovnocenným hospodárskym partnerom pre rýchlo rastúce ázijské a latinskoamerické krajiny. Ste to najmä vy, demokraticky zvolení zástupcovia európskych krajín, ktorí najviac pociťujú zodpovednosť za tento proces. Je nemožné preceniť význam Európskeho parlamentu pri približovaní európskeho projektu našim ľuďom a pri rozširovaní jeho demokratickej legitimacy. V budúcnosti bude úloha Európskeho parlamentu ešte dôležitejšia.

Je dôležité, aby sme sa v našej mnohotvárnosti a rozmanitosti zjednotili. Je dôležité, aby sme ďalej pracovali na zlepšovaní Európskej únie. To je úloha, na ktorej musia spoločne pracovať všetci Európania. Je to našou spoločnou zodpovednosťou voči Európskej únii. Je nevyhnutné, aby sme zabránili rozdrobovaniu Európskej únie. Členské štáty musia hľadať riešenia a musia sa vyvarovať viacrýchlostného prístupu k európskemu projektu. Dohoda o podpore Lisabonskej zmluvy, ktorá bola v Rade dosiahnutá minulý mesiac, je vítaná. Lisabonská zmluva je právnym predpokladom budúceho efektívneho fungovania Európskej únie. Jedine zavedením princípov Lisabonskej zmluvy do praxe budeme môcť plne realizovať pozitívny potenciál, ktorý poskytuje nová, zjednotená Európa. Ako efektívne bude Lisabonská zmluva fungovať v praxi, závisí od politickej vôle členských štátov a inštitúcií a ich schopnosti zjednotiť sa pri plnení európskych cieľov.

Dámy a páni, cieľom Lotyšska do roku 2004 bolo členstvo v Európskej únii. Odvtedy sme ciele Lotyšska určovali v kontexte európskych cieľov. Už nemôžeme o sebe premýšľať a vnímať sa oddelene od Európy. Ciele Lotyšska môžeme definovať a dosiahnuť, iba ak sa budú zhodovať so spoločnou víziou budúcnosti Európy. Na druhej strane sú ciele Európy dosiahnuteľné, len ak budú korešpondovať s víziou každého členského štátu. Európska únia bola vytvorená a musí byť upevnená na spoločných hodnotách. Iba verejná diskusia môže odhaliť tieto spoločné hodnoty. Jedine spoločne sa môžeme zhodnúť na hodnotách, ktoré zaradíme k tým, na základe ktorých bola Európska únia založená. Je to úloha pre všetkých politikov, ale najmä pre európskych vedúcich predstaviteľov, aby definovali európske hodnoty a začali o nich verejnú diskusiu.

Pozrime sa do budúcnosti. Ako vidím Európsku úniu a Lotyšsko v dlhodobom meradle ja? Napríklad v roku 2015? Pokrízový hospodársky svet sa zlúči do niekoľkých hospodárskych mocenských centier. Jedným z nich bude Európska únia. Európa bude mať vôľu a schopnosť byť zjednotená, pretože iba Únia nám poskytne šancu splniť naše úlohy. A čo viac, Európska únia bude stále otvorená pre tých Európanov, ktorí prijímajú jej hodnoty. Táto jednota v rozmanitosti bude kľúčom k zvyšujúcej sa dôležitosti úlohy Európy vo svete. Európska únia sa rozšíri, ale nestratí schopnosť efektívne konať. Európska únia si bude vedieť postrážiť svoju bezpečnosť a zabezpečiť stabilitu svojich susedov. Vzdelanie a kultúra budú mostom, ktorý spojí rozdielne skúsenosti členských štátov Európskej únie, a to Európe pomôže znovu získať vedúcu úlohu vo svete v oblasti vedy a kultúry. Už nebudú staré a nové, malé a veľké európske krajiny. V Európe budú krajiny posudzované podľa svojich úspechov a nie podľa geografických alebo geopolitických kritérií. Európa bude zjednotená. Túto jednotu zabezpečia silné regióny, ktoré popri sledovaní vlastných záujmov budú úzko spolupracovať s ostatnými a tým vytvoria sieť blahobytu a rozvoja v celej Európe. Každá krajina tento rozvoj podporí podľa svojich vlastných schopností a najmä vedomostí.

Aká bude úloha Lotyšska v Európskej únii v roku 2015? To bude čas, keď sa Lotyšsko pozviecha z krízy. Hlavné mesto Lotyšska, Riga, bude jedným z prekvitajúcich centier baltského hospodárskeho regiónu. Lotyšské hospodárstvo bude vyvázenejšie, konkurencieschopnejšie a prejde štrukturálnymi zmenami. V roku 2015 bude Lotyšsko ako predsedajúci členský štát Európskej únie prvýkrát v histórii nezávislého štátu poverené riešením otázok na európskej a svetovej úrovni. Naším prínosom pre Európu budú naše mimoriadne vzťahy s krajinami východného partnerstva. Lotyšsko a náš región budú mostom na východ, ako aj stredozemské štáty spoja oba brehy Stredozemného mora. Naša predstava o otvorenej Európe a naša skúsenosť z integrácie budú hnacou silou pre otvorenosť Európy.

Dámy a páni, rok 2015 už nie je ďaleko, iba šesť rokov stojí medzi nami. Pred jedným storočím napísal lotyšský básnik Rainis: „Čo sa mení, to pretrvá.“ To sú dnes stále múdre slová. Som presvedčený, že sa Európa podstatne zmení. Jej hospodárstvo, prosperita a vzájomná spolupráca budú výkonnejšie. Skonsoliduje svoj systém hodnôt. Európania budú hrdí, že žijú v Európe a že pritom stále patria k svojmu vlastnému národu. Jednota v rozmanitosti, rozvoj, uchovanie hodnôt a zodpovednosť každého občana voči jej či jeho krajine a voči celej európskej rodine, to je budúcnosť Európy.

Dámy a páni, rozvoj a prosperita Európy sú meradlom nášho úspechu. Tak bude hodnotená naša práca. Je to naša zodpovednosť. Vyzývam vás, poslancov Európskeho parlamentu, aby ste Európanom pomohli

pochopiť naše spoločné ciele a to, ako tieto ciele ovplyvnia životy všetkých Európanov u nich doma. Súhlas európskych občanov s európskou myšlienkou je najväčšou zárukou budúcnosti Európy. Dámy a páni, ďakujem vám za vašu pozornosť pri tomto zasadnutí. Prajem vám veľa úspechov vo vašej práci a v nasledujúcich voľbách do Európskeho parlamentu.

Predseda. – Vážený pán prezident, rád by som vám v mene Európskeho parlamentu poďakoval za váš prejav, vašu európsku odvahu a vaše európske odhodlanie. Samozrejme sme sa potešili, že máte takú vysokú mienku o Európskom parlamente, a to právom.

Stále si dobre pamätám, že počas rokovaní o pridružení v druhej polovici 90. rokov boli Lotyšsko, Litva a Slovensko najprv vylúčené. Bol to Európsky parlament, ktorý vyzval vlády, aby Lotyšsko, Litva a Slovensko boli do rokovaní zahrnuté. Vďaka tomu sa Lotyšsko, Litva a Slovensko mohli 1. mája 2004 stať členmi Európskej únie.

Načrtli ste otázku energetiky a ja vám na ňu stručne odpoviem. Máme veľmi šikovného komisára. Váš krajan, Andris Piebalgs si počínal obdivuhodne minulý týždeň a počas plynového sporu s Ruskom a Ukrajinou, ale najmä s Ruskom. Rád by som sa v prítomnosti jeho prezidenta poďakoval Andrisovi Piebalgsovi za jeho prácu.

(potlesk)

Vážený pán prezident, môj záverečný postreh je takýto: hovorili ste o tom, ako sa učíte a ako sa učí Lotyšsko. To je rozhodne pravda. Dokonca aj tí, ktorí do Európskeho spoločenstva a do Európskej únie patrili už od začiatku, sa učia od vás a z vašich historických skúseností. Ak budeme pripravení sa navzájom počúvať a učiť sa jeden od druhého, bude nám všetkým lepšie. Na základe našich spoločných hodnôt sme silní, demokratickí a slobodní. Ďakujem vám, pán prezident Zatlers, radi sme vás tu dnes privítali. Ďakujem.

(potlesk)

PRESEDÁ: PANI ROURE

podpredsedníčka

9. Vysvetlenia hlasovania (pokračovanie)

– Správa: Christa Klaß (A6-0443/2008)

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Vážená pani predsedajúca, vítam kompromis, ktorý prinúti vlády krajín Európskej únie vypracovať harmonogram a akčné plány, ktoré obmedzia riziká pri používaní pesticídov. Obmedzenia leteckých postrekov európski občania určite uvítajú, rovnako ako nárazníkové pásma na ochranu pitnej vody a vodných organizmov. Smernicu som podporila, pretože je v súlade s mojim názorom na ochranu zdravia.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, tento kompromis som podporila, pretože dáva zmysel, aby sa pesticídy používali trvalo udržateľne. Myslím si, že skutočný problém je, že každý členský štát má rozdielne pravidlá: niektoré krajiny nekompromisne vyžadujú tréning a vzdelávanie prevádzkovateľov, a preto pesticídy používajú dobrým, trvalo udržateľným spôsobom, nerobia tak však všetky krajiny. Domnievam sa, že tento právny predpis bude mať za následok, že budeme mať vyšší štandard v celej Európskej únii. To je dobré pre tých, ktorí postreky vykonávajú, ako aj pre tých, ktorí s nimi prichádzajú do kontaktu.

Myslím si, že tu hovoríme o veľmi rozumných opatreniach, preto som ich s radosťou podporila a blahoželám pani spravodajkyni.

Avril Doyle (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, tiež som hlasovala za túto správu. Niet pochyb o tom, že potrebujeme regulačný systém pre pesticídy. To je jasné. Správa pani Klaßovej rozširuje rozsah kontrol a obmedzuje používanie prípravkov na ochranu rastlín na nevyhnutné prípady.

Je zaujímavé, že kým pri správe pani Breyerovej sme mali veľmi búrlivú rozpravu o problematike nebezpečenstva verus rizika, stále som mala pocit, že takáto diskusia sa hodí skôr na aktuálnu tému ako na problematiku uvedenia na trh, inak povedané, na túto správu. Široký sortiment bežných výrobkov môže byť nebezpečný, ak sa nevenuje pozornosť manipulačným pokynom a návodu na používanie. Samotná prítomnosť výrobkov na trhu nepredstavuje pre zákazníka riziko, ale okolie alebo používateľ takýchto výrobkov áno. Pesticídy sú nebezpečné len vtedy, ak manipulantom nevie, čo robí, ak je chybné zariadenie na

aplikáciu, ak sa ignoruje vodné prostredie alebo ak sú pesticídy nesprávne skladované, či nie sú súčasťou plánu na ochranu proti škodcom. Koncept kvantitatívneho zníženia používania vyžaduje pozorné riadenie, aby nemal za následok menej časté striekanie s vyššou koncentráciou pesticídov.

Nakoniec, tieto látky sa musia používať v čo najnižšej miere, ako predsa vie každý poľnohospodár.

– **Správa: Hiltrud Breyer (A6-0444/2008)**

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Vážená pani predsedajúca, dovoľte mi reagovať na včerašiu plenárnu rozpravu. Podporila som nové nariadenie, pretože verím, že je nástrojom na hľadanie nových a bezpečnejších alternatív na ochranu rastlín. Vzájomné uznávanie schválených pesticídov podľa geografických zón považujem za úspech nášho Parlamentu. Vytvorenie zoznamu zakázaných látok je taktiež krokom vpred, ide o karcinogénne, genotoxické látky a tiež látky s neurotoxickými a imunotoxickými účinkami, a to na základe vedeckých poznatkov. Ako včera povedala pani komisárka, ukazuje sa, že ide o relatívne malé percento dnes ešte používaných látok. Rada by som pripomenula, že rovnaké požiadavky musíme striktnie aplikovať aj na dovážané výrobky. Vážená pani komisárka, chcela som ešte niečo povedať aj k iným správam, ale nedostala som slovo. Tieto správy už boli použité na vysvetlenie alebo sa tu o nich už diskutovalo, tak verím, že budú prijaté vo svojej písomnej podobe.

Diana Wallis (ALDE). – Vážená pani predsedajúca, musím sa s niečím zdôveriť. Od detstva neznám jeden druh zeleniny – hrach. Mám však to nešťastie, že zastupujem územie, kde sa pestuje najviac hrachu v Británii, čo mi spôsobilo obrovský problém so správou pani Breyerovej. Súhlasím so zámerom tejto správy. Súhlasím so zámerom legislatívy podporovať zdravie nášho prostredia, zdravie nás jedincov, ale teoreticky ohrozuje obrovské poľnohospodárske odvetvie v mojom regióne.

Po dlhom duševnom boji som sa zdržala hlasovania, ale chcela by som vysvetliť, že si myslím, že naše legislatívne postupy v tomto prípade zlyhali. Na konci sme mali tak veľa protikladných a rozdielnych informácií, že ja, a myslím, že aj mnoho ďalších, by som uvítala možnosť tretieho čítania alebo zmierovacieho konania, aby som sa uistila, že chránime všetky záujmy.

Marian Harkin (ALDE). – Vážená pani predsedajúca, toto rozhodnutie bolo pre mňa mimoriadne ťažké. Domnievam sa, že celkovo bola táto správa veľmi vyvážená a konštruktívna. Rozhodne bola vypracovaná, aby zabezpečila vysokú úroveň ochrany ľudského zdravia, zdravia zvierat a ochrany životného prostredia.

Mám však obavy z toho, že rozhodujeme o schválení určitej látky na základe toho, či je látka nebezpečná, alebo nie je, a neberieme do úvahy možnú expozíciu. Myslím si, že potrebujeme hodnotenia vplyvov vypracované na vedeckom základe.

Jednou z mojich starostí je, že keď hovorím s občanmi o EÚ, zakaždým nastolia problém, že nie vždy je legislatíva EÚ primeraná. Hoci sa domnievam, že správa je flexibilná, myslím si, že potrebujeme niečo viac, rozhodne však ďalšie vedecké dôkazy na podporu tejto veci. Áno, máme zásadu predbežnej opatrnosti a nesmieme na ňu zabudnúť, ale rozhodovať sa musíme na základe dôkazov a ja by som k tejto problematike potrebovala viac dôkazov.

Neena Gill (PSE). – Vážená pani predsedajúca, účinné a efektívne používanie pesticídov je nevyhnutné. Hoci ochrana životného prostredia a verejného zdravia idú ruka v ruku, myslím si, že musíme vyvážiť potreby spotrebiteľov a výrobcov. Aj keď vítam zámery správy pani Breyerovej, nemôžem ju podporiť.

Stretla som sa s mnohými odborníkmi, poľnohospodármi a predstaviteľmi Národného zväzu farmárov Anglicka a Walesu vo svojom volebnom obvode vo West Midlands a všetci mali výhrady k tomu, aký vplyv bude mať táto správa na úrodu plodín. Zdieľam ich obavy. Mojou najväčšou obavou je, že Komisia nedala vypracovať riadne hodnotenie vplyvov a nie je úplne jasné, čo táto správa bude znamenať pre poľnohospodárstvo.

V čase rastúcich cien potravín na celom svete si nemyslím, že by sme v rámci automatickej reakcie mali prijímať opatrenia, ktoré by na výrobu potravín mali nepriaznivý účinok. Preto moja delegácia predložila pozmeňujúci a dopĺňujúci návrh na dôkladné a už dávno potrebné posúdenie vplyvov.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, ako už aj iní kolegovia predtým, aj ja by som rada povedala, že toto je veľmi zložitá problematika. Kým Diana Wallisová sa zaoberala hrachom, viete si predstaviť, že v Írsku boli na programe a na stole zemiaky. Celkove si však myslím, že to, o čom sme hlasovali, je oveľa lepší návrh a balík ako ten pôvodný a za to skladám poklonu tým, čo na ňom robili.

Dovoľte mi povedať pár vecí k tejto téme a ukončím to kľúčovým bodom. Myslím si, že teraz sme v situácii, keď poľnohospodári musia lobiť u agrochemického odvetvia, aby vyrábalo bezpečnejšie alternatívy, aby poľnohospodári mohli pokračovať vo výrobe potravín, a myslím si, že na túto lobu by sa malo vynaložiť toľko energie ako aj doteraz.

Pri dovoze potravín sa Komisia musí venovať skutočným obavám poľnohospodárov a výrobcov v EÚ, že oni budú mať zakázané používanie určitých látok, ale tretie krajiny ich budú používať aj naďalej. Aby sme poľnohospodárov získali, musíme toto vysvetliť.

Ashley Mote (NI). Vážená pani predsedajúca, hlasoval som proti jednoducho preto, lebo Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín a komisári návrh vskutku ukradli. Spravodajcovia sa včera chválili štandardizáciou a toto je vraj Únia rozmanitosti. Ak existuje oblasť, v ktorej je potrebná rozvaha, obozretnosť a rozmanitosť, tak je to azda táto.

Toto bol v podstate problém poľnohospodárstva, no dánsku komisárku pre poľnohospodárstvo nebolo nikdy nikde vidieť, a to je hanba. Dôvodom, samozrejme, je konflikt záujmov, keďže Dáni svoju pitnú vodu po tom, ako sa dostane na povrch, neupravujú.

Poľnohospodári v oblasti, z ktorej pochádzam, sú úplne sklamaní a priam urazení skutočnosťou, že my ich tu upodozrievame, že oni nevedia, čo robia, a že im treba hovoriť, čo majú robiť. V podstate ste ešte pridali ďalšiu skupinu k tej vo Veľkej Británii, ktorá otvorene nenávidí zásahy Európskej únie.

Avril Doyle (PPE-DE). Vážená pani predsedajúca, počuli sme prehnané tvrdenia a cítili strach z tejto správy zo všetkých strán. Je ťažké rozlíšiť skutočnosť od výmyslov a dospieť k rozhodnutiu o tom, ako hlasovať.

Chápem obavy zástupcov írskych pestovateľov mäkkého ovocia, zemiakov a obilnín, ktorí o tom so mnou hovorili. Bola som za kompromis. Cítim, že uskutočnené vylepšenia boli hodné našej podpory, hoci ešte stále mám nejaké výhrady. Hlasovala som za návrh, lebo podľa môjho názoru by najhoršie zo všetkého bolo, keby túto správu bolo potrebné doručiť na zmierovacie konanie. Udelenie päťročnej výnimky, predĺžiteľnej, keď to bude potrebné pre nevyhnutné projekty ochrany rastlín, je významnou bezpečnostnou sieťou a takisto podnecuje agrochemický priemysel k výskumu a hľadaniu alternatívnych riešení.

Syed Kamall (PPE-DE) Vážená pani predsedajúca, myslím, že keď sa zamyslíme nad európskym projektom, zistíme, že v jeho jadre sú protirečenia. Hovoríme o demokracii a napriek tomu ignorujeme demokratickú vôľu, ako bola vyjadrená v referendách vo Francúzsku, Holandsku a Írsku. Hovoríme o potravinovej bezpečnosti, no hlasujeme o správe, ktorá by mohla ohroziť výrobu potravín v Európskej únii. Hovoríme o pomoci občanom a poľnohospodárom chudobnejších krajín, no teraz, ako výsledok tohto hlasovania, sa bude požadovať zákaz dovozu od poľnohospodárov používajúcich pesticídy, ktoré sú teraz v Európskej únii zakázané.

Mám skrátku prosbu ku kolegom v Parlamente a ku Komisii: Prosím, rozmyšľajme v budúcnosti o neželaných dôsledkoch našich právnych predpisov. Súhlasím s názorom pani Wallisovej na legislatívny proces a s tým, že malo byť tretie čítanie. Súhlasím, že sa tomu nevenovalo dosť pozornosti a myslím, že my všetci súhlasíme, že sa nevykonalo dostatočné hodnotenie vplyvov na vedeckom základe. Nedovoľme, aby sa to stalo znovu.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). Vážená pani predsedajúca, pokúsil som sa bojovať proti kompromisu hlasovaním proti týmto častiam správy. Vysvetlím prečo čítaním listu, ktorý som dostal od Jamesa Mowbraya, poľnohospodára v okolí mesta Skegness, v oblasti, z ktorej pochádzam.

Píše: „Ja osobne používam prípravky na ochranu plodín vyše 40 rokov. Vždy som prípravky aplikoval s citlivým prístupom k iným ľudským bytostiam, ako aj divej zveri. Nedopustil som sa žiadneho očividného poškodenia svojho zdravia ani životného prostredia. Preto považujem za zarmucujúce, že možné stiahnutie viacerých prípravkov vrátane triazolových fungicídov nie je založené na vedeckých argumentoch a zníži životaschopnosť môjho podnikania a dostupnosť domácich potravín.“

Takéto pripomienky som dostal od neho a ďalších doslova stoviek ľudí, od spoločnosti Empire World Trade so sídlom v Spaldingu v Lincolnshire, od Johna Manbyho zo spoločnosti Parker Farms v Leicesteri, od Johna Clarka z Nottinghamshire, Jonathana Readinga a stoviek ďalších. Preto som hlasoval proti kompromisu.

Kathy Sinnott (IND/DEM). Vážená pani predsedajúca, teraz, keď sa hlasovanie skončilo a boli predložené argumenty, chcela by som sa vrátiť k niečomu, čomu sa v rozprave a vo výbore nevenovala pozornosť. Bola to zjavná nedôvera poľnohospodárov a viacerí mali dojem, že poľnohospodári sú akýmiś nepriateľmi zdravia a životného prostredia. Z vlastnej skúsenosti viem, že opak je pravdou. Írski poľnohospodári sú

a vždy boli tí, ktorí po tisícročia chránili životné prostredie, ktoré uchovávali životaschopné, čisté a produktívne. Podobne sú poľnohospodári aj základom nášho zdravia. Vyrábajú dobré potraviny, ktoré sú základom nášho dobrého zdravia. Žiadam vás o obnovenie dôvery v našich poľnohospodárov, ktorí robia, čo môžu, aby nás nasýtili vo veľmi ťažkých podmienkach, zápasiac s počasím, škodcami a, samozrejme, politikou EÚ.

Písomné vysvetlenia hlasovania

– Správa: Paolo Costa (A6-0468/2008)

John Attard-Montalto (PSE), *písomne*. Práve sme hlasovali o dohode o bezpečnosti civilného letectva. Hoci letecká doprava je jedným z najbezpečnejších spôsobov dopravy, nikdy nemožno prijať opatrenia, ktoré by boli stopercentne bezpečné.

S touto diskusiou sa spája diskusia o bezpečnosti. Od hrozného teroristického útoku na dvojčiky sa prijalo nespočetné množstvo bezpečnostných opatrení. V otázke bezpečnosti si nikdy nemôžeme byť stopercentne istí. Teroristické činy sa opakujú práve vtedy, keď sa cítime úplne bezpečne.

Samozrejme, je potrebné nájsť rovnováhu medzi občianskymi slobodami a právami a bezpečnostnými opatreniami, no keď príde na rozhodovanie, je potrebné určiť priority. Zdvihla sa napríklad vlna kritiky na poskytovanie zoznamov cestujúcich na základe ochrany osobných údajov. Som však presvedčený, že také bezpečnostné opatrenia umožnia hĺbkovú analýzu, ktorú nie je možné vykonať na hraniciach.

Žijeme v novej dobe. Nevinní civilisti sa úmyselne stávajú terčom, a to hlavne civilisti z určitých krajín. V takom prostredí určite neočakávame, že sa tieto krajiny nebudú pokúšať robiť všetko možné na ochranu svojich občanov.

Dragoș Florin David (PPE-DE), *písomne*. Hlasoval som za túto správu, pretože pomôže priamo aj leteckému priemyslu v Rumunsku. Prerokovaná dohoda vcelku odráža štruktúru bežnej dohody o bezpečnosti letectva a je založená na vzájomnej dôvere v systémy druhej strany a porovnaní regulačných rozdielov. Prináša povinnosti a metódy spolupráce medzi vývoznými a dovoznými úradmi. Prostriedky na dosiahnutie tohto cieľa, teda spolupráce a vzájomného uznávania svojich certifikačných nálezov v oblastiach letovej spôsobilosti a údržby, sú definované v prílohách tejto dohody, na rozdiel od bežných dohôd, kde sú tieto opatrenia zvyčajne súčasťou samostatných nezáväzných dohôd uzavretých na úrovni úradov civilného letectva. Prílohy zoširoka odrážajú obsah implementačných pravidiel Spoločenstva pre letovú spôsobilosť (nariadenie Komisie č. 1702/2003) a údržbu (nariadenie Komisie č. 2042/2003), ktoré upravujú zúčastnené strany na základe rozhodnutia bilaterálnej dozornej rady.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *písomne*. Počiatky leteckých dohôd medzi Európskym spoločenstvom a Spojenými štátmi spočívajú a sú založené na liberalizácii leteckej dopravy.

Tieto dohody uzatvorené na úrovni EÚ (alebo presnejšie povedané Európskym spoločenstvom – jediným orgánom, ktorý existuje podľa zákona – a jeho jednotným trhom, ktorý chcú úplne liberalizovať) majú byť nadradené bilaterálnym dohodám, ktoré boli uzavreté medzi jednotlivými členskými štátmi a Spojenými štátmi.

Ako v prípade iných uznesení, ktoré už boli prijaté Európskym parlamentom, by sme zdôraznili, že sme zjavne prví, ktorí sa zaujímajú o zabezpečenie vysokej úrovne bezpečnosti civilného letectva a opatrení na minimalizáciu hospodárskeho zaťaženia leteckého priemyslu a dopravcov zbytočným regulačným dozorom. Musíme však chrániť dva dôležité aspekty: (1) cieľ a predpokladaný základ týchto procesov nesmú slúžiť na vytvorenie a zjednodušenie podmienok pre zvyšovanie liberalizácie leteckej dopravy prostredníctvom zosúladenia noriem, (2) tieto procesy nesmú propagovať zosúladenie formou znižovania bezpečnostných noriem a pravidiel, predovšetkým vtedy, keď bezpečnosť, minimalizácia záťaže a liberalizácia sú vzájomne premiešané, prvoradými sú zisk a sústredenosť.

Veríme, že leteckú dopravu musíme chrániť ako verejnú službu, ktorú poskytujú verejné spoločnosti v každej krajine a ktorá zaručuje kvalitu a bezpečnosť služieb pre občanov.

Jörg Leichtfried (PSE), *písomne*. V podstate súhlasím so správou Paola Costu o civilnom letectve.

Pre EÚ a USA je dôležité, aby sa dohodli na spoločnom smerovaní s pomocou tejto dohody. V tomto zámorskom partnerstve je však veľmi dôležité, aby sme boli skutočnými partnermi, nie iba partnermi na papieri. Musia sa určiť kritériá, ktorých sa budú pridŕžovať obe strany.

Pre prípad ich nedodržiavania zo stany EÚ alebo USA bude potrebné zahrnúť do zmluvy možnosť jej vypovedania.

Bogusław Liberadzki (PSE), písomne. – (PL) Hlasoval som za správu o návrhu rozhodnutia Rady o podpísaní dohody o spolupráci v riadení bezpečnosti civilného letectva medzi Európskym spoločenstvom a Spojenými štátmi americkými (A6-0468/2008). Súhlasím s návrhom spravodajcu na podpísanie tejto dohody.

Myslím, že ciele tejto dohody, teda uľahčiť obchod s tovarmi a službami, na ktoré sa dohoda vzťahuje, obmedziť v čo najväčšej miere duplicitu hodnotení, testov a kontrol na významné regulačné rozdiely a spoliehať sa na certifikačný systém jednej strany na účely overovania zhody s požiadavkami druhej strany, sú opodstatnenými cieľmi.

Dúfam, že spoliehanie sa na vzájomnú dôveru v systémy druhej strany prospeje plneniu tejto dohody.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), písomne. – (RO) Ako spravodajca parlamentnej legislatívnej správy o rozšírení právomocí Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva (EASA) vítam zamýšľanú dohodu o zjednodušení procesu vzájomného uznávania bezpečnostných certifikátov so Spojenými štátmi.

Táto dohoda je dôležitým krokom v rozširovaní transatlantickej spolupráce, ktorá je prvoradým cieľom Skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a Európskych demokratov. Stanovuje dobré podmienky pre podporu obchodu s tovarmi a službami v sektore civilného letectva medzi Európskou úniou a Spojenými štátmi, ktorý Európe nepochybne prospeje. Dohoda ponúka väčšie záruky, pokiaľ ide o bezpečnosť a posilnenie kompatibilnosti výrobkov, komponentov a lietadiel pri zvýšených nárokoch na ochranu životného prostredia. Za týchto podmienok môžeme dúfať, že princípy Jednotného európskeho neba budú v budúcnosti rozšírené tak, aby sa týkali transatlantickej spolupráce, a táto spolupráca bude rozšírená na poli výskumu, ako aj zavádzania nových technológií v tejto oblasti do praxe na základe spolupráce v rámci programov SESAR a NextGen.

Verím, že táto dohoda z dlhodobého hľadiska pomôže rozšíriť vzájomne prospešný rámec spolupráce medzi EASA a Federálnym leteckým úradom (FAA), z ktorej budú mať priamy úžitok letecké spoločnosti, letecký priemysel a predovšetkým cestujúci.

Luís Queiró (PPE-DE), písomne. Budúcnosť zahraničnej dopravnej politiky vyžaduje dobré vzťahy medzi Európskym spoločenstvom a Spojenými štátmi. Následkom toho je jedným zo základných bodov tejto dohody o riadení bezpečnosti civilného letectva vzájomná dôvera v systémy toho druhého a porovnanie regulačných rozdielov. Cieľom tejto dohody je uľahčiť obchod s tovarmi a službami v oblasti letectva obmedzením v čo najväčšej možnej miere duplicity hodnotení, testov a kontrol na významné regulačné rozdiely medzi oboma stranami. Preto veríme, že bude vytvorený rámec, ktorý bude bezproblémovo fungovať na každodennom základe a ktorý umožní, že technické problémy, ktoré prinesie jeho plnenie, budú riešené pomocou systému trvalej spolupráce a konzultácie. Táto dohoda je ďalším dôležitým krokom do zahraničnej dimenzie európskej dopravnej politiky, a preto som hlasoval za túto správu.

Luca Romagnoli (NI), písomne. – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, chcel by som povedať, že som hlasoval za správu pána Costu o podpísaní dohody o spolupráci v riadení bezpečnosti civilného letectva medzi Európskym spoločenstvom a Spojenými štátmi americkými, ako bolo stanovené v návrhu rozhodnutia Rady.

Súhlasím so spravodajcom v tom, že Parlament sa musí postaviť za podpísanie dohody, lebo tá by jasne stanovila obchodovanie s tovarmi a službami oboch strán v oblasti letovej spôsobilosti a údržby a zabránila zbytočnej duplicitu hodnotení a kontrol súladu s bezpečnostnými požiadavkami, ktoré doteraz museli byť robené dvojmo, hoci sú si veľmi podobné. Myslím si však, že dohoda by sa mala aplikovať najskôr dočasne tak, aby sme mohli rozpoznať prípadné praktické problémy a problémy súvisiace s jej plnením a odstrániť ich pred jej definitívnym schválením.

– **Správa: Diana Wallis (A6-0511/2008)**

Dragoș Florin David (PPE-DE), písomne. – (RO) Hlasoval som za túto správu a za lepšiu právnu reguláciu spoločností v EÚ.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), písomne. – (RO) Hlasoval som za správu o spoločnom systéme zdaňovania uplatniteľného pri zlučovaní, rozdeľovaní, prevode aktív a výmene akcií spoločností rôznych členských štátov, keďže tieto právne transakcie majú za následok podstatné zmeny v právnom postavení obchodných

spoločností. Európska únia tiež potrebuje uskutočniť nevyhnutné opatrenia na vytvorenie jednotných, zosúladených a efektívnych predpisov.

Aj ja som hlasoval za, pretože som právnik a podporím v Európskom parlamente každú snahu o zosúladenie a kodifikáciu rozpočtových, hospodárskych, občianskych a trestných predpisov na európskej úrovni.

– **Správa: Costas Botopoulos (A6-0508/2008)**

Dragoş Florin David (PPE-DE), *písomne*. Hlasoval som za túto správu, keďže rokovací poriadok súdu prvého stupňa neobsahuje predpis o požadovanom jazyku v postupe pre odvolanie (voči rozhodnutiam Súdu pre verejnú službu). V skutočnosti nejestvuje žiadny ekvivalent k článku 110 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora.

– **Správa: Bastiaan Belder (A6-0489/2008)**

Adam Bielan (UEN), *písomne*. Vážená pani predsedajúca, po poslednom ozbrojenom konflikte na Balkáne vydali európske štáty o veci rozličné vyhlásenia. Svojou aktívnou zainteresovanosťou na vtedajšej situácii EÚ potvrdila, že Balkán je pre nás dôležitým regiónom a je neoddeliteľnou súčasťou Európy. Preto máme povinnosť pomáhať týmto krajinám v ich snahách o dosiahnutie stability a úplnej demokracie. Podporil som správu pána Beldera, lebo vyzdvihuje potrebu pomoci štátom na Balkáne a správania sa k nim ako k individuálnym, nezávislým partnerom.

Ďalej je dobré, že správa zdôrazňuje potrebu zavedenia spoločnej energetickej politiky. Súrne potrebujeme diverzifikáciu zdrojov, čo by prospelo nielen EÚ, ale celej Európe.

Avril Doyle (PPE-DE), *písomne*. Správa pána Beldera sa zaoberá terajšou situáciou obchodných a hospodárskych vzťahov EÚ s týmto čoraz stabilnejším regiónom, ktorého viaceré krajiny sa uchádzajú o členstvo v EÚ. Úloha EÚ ako hlavného partnera tejto oblasti v udržiavaní obchodných a hospodárskych vzťahov a snaha o trvalý mier v tejto oblasti sú veľmi dôležité.

Sila EÚ ako hospodárskeho partnera, ale tiež ako príkladu silnej občianskej spoločnosti, vlády a dynamických inštitúcií by sa mala využiť v úsilí o rozvoj regiónu. Trojaký a diferencovaný prístup, ktorý nezabúda na relatívne rozdiely medzi krajinami regiónu, ako aj asociačné dohody a ďalšia pomoc predstavujú jasnú cestu riešenia problémov zaostalosti a rozvoja intenzívnej regionálnej a medzinárodnej hospodárskej spolupráce.

Ako prostriedok zabezpečenia trvalého mieru a propagácie ideálov, ktorým sme my všetci zaviazaní, podporujem správu pána Beldera.

Bruno Gollnisch (NI), *písomne*. Viem, že sa správa pána Beldera zaoberá iba hospodárskymi a obchodnými vzťahmi s krajinami západného Balkánu a evidentnou potrebou pomoci zo strany Európskej únie pri ich obnove, v hospodárskej, právnej, politickej a sociálnej oblasti.

Som však prekvapený, že napriek vyhláseniu, že táto pomoc, rovnako ako prístupové procesy musia byť diferencované a prispôsobené každej krajine zvlášť. Správa celkom neberie do úvahy špecifickú situáciu každej krajiny. Srbsko, napríklad, sa ani nespomína.

Tento Parlament, ktorý je vždy rýchly pri odsudzovaní porušovania ľudských práv vo svete alebo požadovaní doložiek o ľudských právach v medzinárodných dohodách o spolupráci, predovšetkým preukázal svoje majstrovstvo v hlasovaní za správu o Balkáne bez toho, aby čo i len spomenul dramatickú a neprijateľnú situáciu srbských obyvateľov v Kosove, ktorí sa stali vydedencami v krajine historicky patriacej ich otcom. Parlament si zatiaľ blahoželá za stovky miliónov eur, ktoré dal úradom, ktoré provokujú, organizujú alebo tolerujú túto situáciu.

Vural Öger (PSE), *písomne*. Upevnenie hospodárskych vzťahov s krajinami západného Balkánu má nesmierny význam pre EÚ i pre krajiny západného Balkánu. Preto vítam skutočnosť, že sa Európsky parlament týmto problémom intenzívne zaoberá a že sme dnes schválili správu pána Beldera. Vzhľadom na skutočnosť, že budúcnosť krajín západného Balkánu spočíva v spojení s EÚ, ich hospodárske a politické zblíženie s EÚ je veľmi dôležité. S cieľom pripútať tieto krajiny k EÚ z dlhodobého hľadiska sa musí podporiť rozvoj trhových ekonomík a regionálnej spolupráce.

Preto sú dôležité konštruktívne a pozitívne signály z Európskeho parlamentu. Je v záujme EÚ zabezpečiť politickú stabilitu, právnu istotu a potom aj dobré rámcové podmienky týchto krajín pre zahraničné investície. Správa pána Beldera podčiarkuje skutočnosť, že úroveň hospodárskych vzťahov závisí od pokroku v každej

jednej krajine. Navyše, diverzifikácia národných hospodárstiev krajín západného Balkánu by mala byť cieľom EÚ. Všetky tieto dôležité aspekty sú v správe zahrnuté. Som presvedčený, že pozitívny rozvoj hospodárskych vzťahov medzi EÚ a krajinami západného Balkánu prinesie úžitok všetkým krajinám na európskom kontinente a očakávam skorú implementáciu našich návrhov.

Luca Romagnoli (NI), *písomne*. Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, hlasoval som za správu pána Beldera o hospodárskych a obchodných vzťahoch so západným Balkánom.

Súhlasím so svojím kolegom, ak uvážime, že Európska únia hrá dôležitú úlohu v procese hospodárskeho a politického oživenia krajín západného Balkánu s cieľom dosiahnuť členstvo v Európskej únii, po prvé z hľadiska stabilizácie politickej situácie a po druhé z hospodárskeho a obchodného hľadiska.

Predseda len by som rád zdôraznil, že Únia musí urobiť hĺbkovú analýzu situácie s dôrazom na dodržiavanie ľudských práv a demokratických princípov v jednotlivých štátoch. Narážam predovšetkým na Chorvátsko a početnú skupinu talianskych vysťahovalcov, ktorí sú tam i naďalej jasne diskriminovaní napriek tomu, že sa Chorvátsko oficiálne uchádza o prijatie do EÚ. To je podľa môjho názoru v rozpore so situáciou Srbska, krajiny, ktorá má len štatút potenciálneho kandidáta a ku ktorej by mala byť Únia otvorenejšia, než to bolo doteraz.

Flaviu Călin Rus (PPE-DE), *písomne*. Hlasoval som za túto správu o hospodárskych a obchodných vzťahoch so západným Balkánom (A6-0489/2008), keďže návrh uznesenia Európskeho parlamentu zahŕňa stanovisko Výboru pre zahraničné veci a Výboru pre regionálny rozvoj, ktorého som členom.

Hospodársky rast a rozvoj v regióne západného Balkánu vytvorí podmienky pre konštruktívne partnerstvá s východnými členskými štátmi EÚ, jedným z ktorých je napokon i Rumunsko.

Prepojenie hospodárskych a obchodných politik krajín západného Balkánu s politikou Európskej únie zároveň podporí stabilizačné a asociačné dohody podpísané medzi EÚ a týmito krajinami.

Hlasoval som za túto správu, pretože hospodárska stabilita by mohla viesť i k politickej stabilite tejto oblasti, ktorá je zvlášť problematická už roky.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE), *písomne*. EÚ by mala použiť všetky dostupné prostriedky s cieľom motivovať krajiny západného Balkánu a presvedčiť ich, aby vykonali potrebné reformy. Rozšírenie hospodárskej spolupráce medzi regiónmi sa javí dôležité hlavne v tejto súvislosti, rovnako ako sú dôležité vyhliadky štátov tohto regiónu na členstvo v EÚ. Rozsiahle a stabilné hospodárske styky medzi konkrétnymi krajinami by viedli ku konkrétnej hospodárskej integrácii, čo by určite pomohlo obmedziť hrozbu konfliktu v budúcnosti. Realistická perspektíva členstva tomu tiež môže zabrániť. Balkánske krajiny už urobili obrovské pokroky na ceste k nadviazaniu priateľských stykov s EÚ, no vyhliadky na členstvo s veľkou určitosťou podnietia štáty pokračovať v integračných snahách.

Chcel by som však zdôrazniť, že popri nástrojoch hospodárskej pomoci sú rovnako dôležité aj iniciatívy, ktoré majú za cieľ začleniť balkánske spoločenstvo do EÚ. Preto zavedenie zmien, ktoré by mali byť čo možno najrozsiahlejšie a ktoré by uľahčili pohyb osôb, je rovnako veľmi dôležité ako široká podpora mladých ľudí na Balkáne. Iba ak obyvatelia Balkánu pocítia, že majú rovnaké práva ako ostatní občania Európy, budeme môcť povedať, že sme uspeli.

Bart Staes (Verts/ALE), *písomne*. Úplne súhlasím s tým, čo povedal pán Belder a s jeho odporúčaniami pre zlepšenie obchodných a hospodárskych vzťahov s krajinami západného Balkánu. EÚ zohráva kľúčovú úlohu pri obnove tohto regiónu. Stabilizačné a asociačné dohody, obchodné zvýhodnenia a technická a finančná pomoc sú tri piliere, na základe ktorých, dúfame, vnesie EÚ do tohto regiónu stabilitu. Je pravda, že úroveň vypracovania a prijatia *acquis communautaire* nie je rovnaká v každej krajine tohto regiónu, a tak, navzdory jednostrannej stratégii, je potrebné rozhodnúť sa pre konkrétne kroky, ktoré musia byť prispôbené predmetným potrebám. Albánsko nie je Čierna Hora a Bosna a Hercegovina nie je Kosovo.

Pokrok v prístupových rokovaníach (alebo ich začatie v prípade potenciálnych kandidátskych krajín) s krajinami západného Balkánu by mal zrejme závisieť od riadneho dodržiavania kodanských kritérií a bezpodmienečného rešpektovania demokratických princípov a ľudských práv. Nech je však jasné, že budúcnosť všetkých týchto krajín je v EÚ, a že ich členstvo zabezpečí, že hrozné konflikty, ktoré charakterizovali tento región po stáročia, sa teraz stanú vecou minulosti.

Andrzej Jan Szejna (PSE), *písomne*. Európska únia zohrala nesmierne dôležitú úlohu v procese hospodárskej a politickej obnovy krajín bývalej Juhoslávie. Ujala sa však obrovskej zodpovednosti za celý západný Balkán. V tejto súvislosti EÚ v súčasnosti čelí dôležitej úlohe obnovy celého regiónu.

EÚ sa stala hlavným obchodným partnerom všetkých krajín západného Balkánu. Tromi najdôležitejšími piliermi tejto spolupráce sú stabilizačné dohody, obchodné zvýhodnenia a technická a finančná pomoc. Stabilizačný proces by mal viesť predovšetkým k zvýšeniu životnej úrovne a zabezpečeniu trvalého hospodárskeho rozvoja balkánskych štátov. Pri prijímaní opatrení však EÚ nesmie zabúdať na členstvo niektorých z týchto krajín v EÚ a štatút ostatných ako potenciálnych kandidátov na členstvo.

Je ťažké nesúhlasiť so spravodajcom v tom, že základným predpokladom rozvoja krajín, o ktorých diskutujeme, je členstvo v Svetovej obchodnej organizácii (Chorvátsko, Albánsko a bývalá Juhoslávia už členmi sú). Na dosiahnutie plnej integrácie do svetových obchodných štruktúr je nevyhnutné, aby Bosna a Hercegovina, Srbsko a Čierna Hora vstúpili do WTO.

Oceňujeme už dosiahnutý pokrok v modernizácii regiónu, no zároveň by sa mala presadzovať plná integrácia krajín západného Balkánu do hospodárskych štruktúr EÚ.

– **Správa: Mairead McGuinness (A6-0505/2008)**

Jan Andersson, Göran Färm, Anna Hedh, Inger Segelström a Åsa Westlund (PSE), *písomne*. – (SV) Správa o spoločnej poľnohospodárskej politike a globálnej potravinovej bezpečnosti hovorí o dôležitých témach, akými sú následky zvyšovania cien potravín v chudobných a bohatých krajinách a potreba zabezpečiť prístup k potravinám každému.

My švédski sociálni demokrati sme sa rozhodli hlasovať proti správe, pretože obsahuje problematické formulácie vo vzťahu k poľnohospodárskej politike. Okrem iných vecí by sme chceli vidieť zníženie percent v rozpočte EÚ, ktoré sú vyčlenené na poľnohospodársku politiku, zachovanie a rozvoj krízového plnenia a prispôbenie systému trhu. Správa nie je v súlade s našimi názormi, a preto hlasujeme proti nej.

Liam Aylward (UEN), *písomne*. Zabezpečenie trvalo udržateľných dodávok potravín je jednou z najväčších úloh, ktorým sme vystavení. Dôležitosť riešenia tejto otázky sa bude stupňovať, keďže svetová populácia rastie. V súčasnosti počet obyvateľov sveta rastie každoročne o 70 miliónov. To znamená, že každý rok treba zabezpečiť potraviny pre ďalších 70 miliónov ľudí. Ako to zvládneme, keď už vyše 850 miliónov ľudí na svete trpí podvýživou?

Kým zabezpečenie trvalo udržateľnej dodávky potravín je jednou z našich najväčších úloh, EÚ je jedným z najväčších príbehov úspechu v ostatných rokoch, keďže vniesla do regiónu mier, stabilitu a prosperitu. EÚ je najväčším poskytovateľom rozvojovej pomoci a pre medzinárodnú spoluprácu je vzorom a svoje skúsenosti môže vo svete dobre využívať.

EÚ si nemôže dovoliť robiť prízemnú politiku. Tak, ako je prepletené medzinárodné bohatstvo, existuje viac a viac spoločného aj v oblastiach politiky. Táto správa to potvrdzuje a uznáva, že vysoké normy a bohatstvo skúseností EÚ v poľnohospodárstve môžu veľmi závažiť pri riešení globálnej potravinovej bezpečnosti vrátane poskytovania finančnej pomoci na hnojivá a vysokovýnosné osivá, ako aj vzdelávanie a praktickú pomoc farmárom a výrobcam potravín.

Niels Busk a Anne E. Jensen (ALDE), *písomne*. Anne E. Jensen a Niels Busk hlasovali za správu z vlastnej iniciatívy pani McGuinnessovej o spoločnej poľnohospodárskej politike a globálnej potravinovej bezpečnosti, keďže väčšia časť správy je výborná. Hlasovať však možno len za alebo proti nej. Nemôžeme súhlasiť s odsekmi 63 a 64, ktoré vzbudzujú pochybnosti o voľnom obchode s poľnohospodárskymi výrobkami. Silne podporujeme voľný obchod a veríme, že rozhodne je správne pracovať na vytvorení situácie, v ktorej by bol obchod s poľnohospodárskymi výrobkami založený na princípoch voľného trhu.

Ole Christensen, Dan Jørgensen, Poul Nyrup Rasmussen, Christel Schaldemose a Britta Thomsen (PSE), *písomne*. Dánski členovia Skupiny socialistov v Európskom parlamente hlasovali proti správe z vlastnej iniciatívy o spoločnej poľnohospodárskej politike a globálnej potravinovej bezpečnosti, keďže správa sa stavia proti liberalizácii poľnohospodárskej politiky a kritizuje pravidlá EÚ pre obmedzenie používania pesticídov. Veríme, že je potrebné mať vyvážený prístup ku globálnym dodávkam potravín, no nepomôže tomu ani zachovanie, ani rozšírenie pomoci EÚ pre poľnohospodárov.

Konstantinos Droutsas (GUE/NGL), písomne. – (EL) Celosvetový problém s potravinami skôr rastie, než sa znižuje a zasahuje všetky vrstvy radového obyvateľstva nielen v menej rozvinutých, ale aj v tých rozvinutejších krajinách.

Hlavnou príčinou tejto situácie je, že základným kritériom poľnohospodárskej a potravinárskej výroby je zisk a nie potreby sveta.

Obchodovanie s potravinami na medzinárodných burzách malo za následok špirálový rast cien, tým aj špirálový rast ziskov potravinárskych nadnárodných spoločností, citelné zníženie poľnohospodárskej výroby a svetových potravinových zásob a rast počtu podvyživených ľudí.

Na vyriešenie tejto nežiaducej situácie, ktorá odsudzuje jednu miliardu ľudí na podvýživu a hlad, sa táto správa obmedzuje iba na zoznamy želaní, ktoré sú znehodnotené tým, že správa trvá na zachovaní rovnakej politiky: podpore spoločnej poľnohospodárskej politiky a jej hodnotení a „kontroly zdravotného stavu“, ukončení rokovaní v Svetovej obchodnej organizácii, oddelení subvencií od výroby a pokračovaní výroby biopalív pod zámienkou ochrany životného prostredia a využitia pôdy na produkciu potravín.

To sa len sotva dotýka princípov potravinovej nezávislosti a bezpečnosti a práva na potravinovú sebestačnosť.

Poslanci Parlamentu z Komunistickej strany Grécka hlasovali proti tejto správe, pretože tá napriek svojim záverom a „želaniam“ podporuje politiku namierenú proti radovým občanom a politiku podporujúcu monopoly, čo odsudzuje viac a viac ľudí na podvýživu a hlad.

Lena Ek (ALDE), písomne. – (SV) Je dôležité, aby sme bojovali proti hladu a zmiernili ho. V tomto ohľade vítam obsah správy z vlastnej iniciatívy pani McGuinnessovej o spoločnej poľnohospodárskej politike a globálnej potravinovej bezpečnosti.

Napriek tomu som sa rozhodla zdržať sa hlasovania, pretože správa bola miestami silne protekcionárska. Dotovanie a regulácia nášho domáceho poľnohospodárstva nepresadzuje náš cieľ, ktorým je otvorená, zelená, bezpečná a podnikavá EÚ. Slobodnejší svetový trh s poľnohospodárskymi výrobkami by uľahčil ľuďom v chudobných krajinách rozvoj svojho poľnohospodárstva. To sa teraz deje hlavne vo veľkej časti Afriky.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písomne. – (PT) Súhlasíme s viacerými bodmi, ktoré správa zdôrazňuje, a to najmä:

- so skutočnosťou, že zmena politiky spôsobila stratu potenciálnych trhových príležitostí pre európskych výrobcov a viedla k zvýšenému spoliehaniu sa na potraviny dovážané z krajín mimo Európskej únie, ktoré sa vyrábajú podľa veľmi odlišných výrobných noriem, a tým znevýhodnila poľnohospodárske výrobky vyrobené v EÚ.

- s obavou, že dramatický nárast cien poľnohospodárskej produkcie môže spôsobiť zníženie spotreby a výroby, čo v Európe a vo svete znovu vyvolá potravinovú krízu.

- s potrebou politických nástrojov na zabránenie takému veľkému a škodlivému kolísaniu cien.

- s obavami o zvýšenie trhovej koncentrácie v sektore maloobchodného predaja potravín, ktorá viedla k rozvoju monopolov, a s potrebou alternatívnych riešení pri rokovaníach s maloobchodníkmi v prospech drobných poľnohospodárov.

Predsa však existujú aj body, s ktorými nemôžeme súhlasiť:

- rastúce zameranie spoločnej poľnohospodárskej politiky na trh a znehodnotenie potravinovej nezávislosti s dôrazom, ktorý sa kladie len na potravinovú bezpečnosť, zabúdajúc, že to je bez zabezpečenia potravinovej nezávislosti ťažká úloha.

Z tohto dôvodu sme sa zdržali hlasovania.

Duarte Freitas (PPE-DE), písomne. – (PT) Správa pani McGuinnessovej sa zaoberá problémom, ktorý ja vnímam ako strategický: potravinová bezpečnosť a dôležitosť silného a konkurencieschopného európskeho poľnohospodárstva v globalizovanom svete.

Po nedávnej kríze v cenách potravín by potravinová bezpečnosť mala byť prioritou EÚ. Napriek skutočnosti, že ďalšiu krízu potravinovej nedostatočnosti nemožno z krátkodobého hľadiska predvídať, je pravdepodobné,

že sa v budúcnosti objaví, ak vezmeme do úvahy negatívne účinky zmeny klímy na poľnohospodársku výrobu a neprestajne rastúci dopyt.

Pamätajúc na to, že rozvojové krajiny pravdepodobne nebudú schopné vyrábať potraviny v dostatočnom množstve na zásobovanie svojej rastúcej populácie, priemyselné krajiny budú mať i naďalej dôležitú úlohu potraviny vyrábať a vyvážať.

Spoločná poľnohospodárska politika sa preto zase raz musí stať európskou prioritou a tvoriť základ politiky európskej potravinovej bezpečnosti. V čase finančnej a hospodárskej krízy je to dôležitejšie ako inokedy.

Jeanine Hennis-Plasschaert, Jules Maaten, Toine Manders a Jan Mulder (ALDE), písomne. – (NL) Zástupcovia holandskej ľudovej strany za slobodu a demokraciu (VVD) hlasovali za správu pani McGuinnessovej o spoločnej poľnohospodárskej politike a globálnej potravinovej bezpečnosti napriek skutočnosti, že nesúhlasia s niektorými bodmi tejto správy. Zástupcovia VVD by privítali, keby správa jasne určovala, aby obchodné bariéry v rozvojovom svete boli po fázach recipročne odstránené. Okrem toho by uvítali, keby správa argumentovala v prospech osobitného, rýchlejšieho postupu povoľovania císgeénnych produktov. Tie ešte stále podliehajú rovnakému postupu ako štandardné biotechnologické produkty napriek skutočnosti, že využívajú genetické materiály z rovnakého druhu.

Ian Hudgton (Verts/ALE), písomne. Správa pani McGuinnessovej sa zaoberá otázkami nesmiernej celosvetovej dôležitosti. Za dva roky vzrástli ceny potravín o vyše 80 % a zásoby obilnín klesli na nebezpečne nízku úroveň. Tlak na svetové potravinové zásoby prichádza z relatívne nových zdrojov, ako napríklad zo zvýšeného používania biopalív. Víťam všeobecný smer tejto správy, a preto som hlasoval za.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE), písomne. – (FI) Vážená pani predsedajúca, hlasovala som za prijatie správy pani McGuinnessovej, no chcela by som upriamiť pozornosť predovšetkým na nasledujúce otázky.

Prvýkrát od sedemdesiatych rokov minulého storočia čelíme akútnej celosvetovej potravinovej kríze. Táto kríza vlastne začala už pred súčasnou svetovou hospodárskou krízou, v čase, keď svetové ceny kukurice a pšenice vystrelili do výšky vo veľmi krátkom čase. Potravinová kríza možno zmenila svoj názov na hospodársku krízu, no tá skôr spomenutá sa nanešťastie nepominula. Je strašné pomyslieť si, že dokonca aj pred problémami spôsobenými súčasnou potravinovou krízou trpela približne miliarda ľudí chronickým hladom a podvýživou.

Potravinová bezpečnosť – prístup k dostatočným, bezpečným a výživným dodávkam potravín – sa teraz musí stať hlavnou politickou prioritou tu i inde. Nemôžeme tolerovať situáciu, v ktorej v čase, keď vo svete rastie hlad a ceny potravín stúpajú, my v Európe postupne drasticky znížime poľnohospodársku výrobu z veľmi zvláštneho dôvodu. Vo Fínsku, ako aj v iných členských štátoch ľudia musia mať právo na prácu vo výnosnom poľnohospodárstve teraz i v budúcnosti.

Potravinársky priemysel má masívny vplyv na zamestnanosť, keďže v Európe zamestnáva vyše štyri milióny ľudí. Celý potravinový reťazec vo Fínsku podľa odhadov zamestnáva približne 300 000 ľudí, čo predstavuje 13 % zo všetkých pracujúcich. Nesporne existuje potreba chrániť pracovné miesta týchto ľudí v čase potravinovej a hospodárskej krízy.

Nils Lundgren (IND/DEM), písomne. – (SV) Je zaujímavé poznamenať, že Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka nezahrnul do svojej správy kľúčový bod, ktorý navrhol Výbor pre rozvoj a ktorý znie: „Európsky parlament vyzýva Radu a Komisiu v úzkej konzultácii s krajinami AKT, dať prioritu otázke vplyvu dotovania vývozu poľnohospodárskej produkcie EÚ na krajiny AKT a zaviazat sa k osobitnej, udržateľnej reakcii s cieľom zamedziť dumpingu v súlade so záväzkami prijatými v tejto oblasti“.

V tejto správe sa však píše, že EÚ sa zaoberala prvkami poľnohospodárskej politiky EÚ, ktoré potenciálne deformujú obchod a ktoré môžu negatívne vplyvať na poľnohospodárov v rozvojovom svete. Správa sa sťažuje, že krajiny mimo EÚ vyrábajú potraviny podľa veľmi odlišných výrobných noriem, čím vystavujú poľnohospodársku produkciu EÚ nerovnocenným konkurenčným podmienkam.

Tieto dve vyhlásenia v správe sú, prinajmenšom, kontroverzné a nie niečo, s čím by všetky politické sily v EÚ súhlasili. Ak by sa tak stalo, mohol by byť aj návrh Výboru pre rozvoj nezahrnutý do textu správy?

Správa je tiež proti zníženiu finančnej pomoci poľnohospodárstvu a protirečí reformám spoločnej poľnohospodárskej politiky. Navyše, navrhuje informovanie občanov o spoločnej poľnohospodárskej politike, čo vnímam ako propagandu systému, ktorý je veľmi kontroverzný, hlavne v mojej krajine.

Z tohto dôvodu som hlasoval proti tejto správe.

Luís Queiró (PPE-DE), písomne. – (PT) Nedávne neobyčajné vlnobitie v cenách potravín plným právom urýchlilo diskusiu o poľnohospodárskej politike, potravinovej bezpečnosti a rozvoji. Žiaľ, otázka medzinárodného obchodu často chýba v takýchto diskusiách, čo vedie k hľadaniu riešení, ktoré ignorujú kladný potenciál, ktorý môže v sebe niesť zvýšená svetová spotreba.

Hoci táto inflácia cien potravín pôvodne predstavovala nebezpečenstvo hladu pre krajiny a národy bez zdrojov a vyžaduje si zvýšenú humanitárnu pomoc, následne stimuluje celosvetový rast potravinárskych výrobných kapacít a rast svetového obchodu. Toto je príležitosť pre poľnohospodárske krajiny sveta, ktorú musíme plne využiť.

Čo sa týka Európy a spoločnej poľnohospodárskej politiky, naše prispôbenie sa novej situácii vo svete – s potenciálom pomalšieho rastu, ako sa očakávalo – by sa nemalo uskutočniť za cenu protekcionizmu a nových obchodných bariér alebo trhovej nerovnováhy. Strednodobá a dlhodobá výnosnosť európskeho poľnohospodárstva a rozvoja vidieka by mali tvoriť kritériá spoločnej poľnohospodárskej politiky a jej reformy.

Zuzana Roithová (PPE-DE), písomne. – (CS) Táto správa vyzerá skôr ako obhajoba súčasnej spoločnej poľnohospodárskej politiky než ako komplexný pohľad na potravinovú bezpečnosť v hladujúcom svete. Napriek tomu som ju podporila, pretože upozorňuje, že je dôležité zabezpečiť poľnohospodárom v rozvojových krajinách prístup k pôžičkám tak, aby i oni boli schopní modernizovať svoju poľnohospodársku výrobu a zvýšiť produkciu i kvalitu potravín. Je mi ľúto, že správa venovala len malú pozornosť riziku, ktoré predstavuje skupovanie pôdy v najchudobnejších krajinách sveta, a to na účely pestovania a vyvážania potravín čo možno najlacnejšie do zvyšku sveta na úkor rozvoja ekonomiky a potrieb miestneho obyvateľstva v krajinách trpiacich chronickým nedostatkom potravín.

Luca Romagnoli (NI), písomne. – (IT) Vážená pani predsedajúca, vážené dámy a páni, hlasoval som za správu, ktorú predložila pani McGuinnessová o spoločnej poľnohospodárskej politike a globálnej potravinovej bezpečnosti.

Zdieľam obavy, ktoré vyjadrila moja kolegyňa a upozorňujem na potrebu, ktorá je naliehavejšia ako kedykoľvek predtým, a to potrebu vhodných opatrení na to, aby mali všetci občania prístup k zdravým a výživným potravinám, či už sú to obyvatelia Európskej únie alebo iného miesta na svete. Chcel by som zdôrazniť, že na naše úsilie sa treba dívať zo strednodobého až dlhodobého hľadiska a nezameriavať sa iba na krátke obdobie.

Nebude stačiť vyčleniť veľké peniaze pre chudobné a rozvojové krajiny, kým nebudú kryté serióznymi záväzkami priemyselných krajín na odvrátenie špekulácií s cenami základných potravín, ktorých svedkami sme boli nedávno, uzavretím medzinárodných dohôd, ktoré budú brať do úvahy rozdielne situácie v členských štátoch, ktoré sú členmi Svetovej obchodnej organizácie. Inak budú mať rokovania, ktoré už skolabovali, naďalej malú šancu na úspech.

Catherine Stihler (PSE), písomne. Otázka SPP a globálnej potravinovej bezpečnosti je dôležitá. Musíme zabezpečiť, aby sme hrali svoju úlohu v EÚ tým, že zaistíme, aby boli hladní po celom svete nasýtení. Je hanba, že na tomto svete žijú ľudia vyhľadovaní na smrť pre nedostatok politickej koordinácie.

Andrzej Jan Szejna (PSE), písomne. – (PL) Účelom spoločnej poľnohospodárskej politiky nie je len zvýšiť poľnohospodársku produktivitu a zabezpečiť racionálny rozvoj poľnohospodárskej výroby prostredníctvom optimálneho využitia výrobných faktorov, predovšetkým ľudskej práce, ale tiež poskytnúť vidieckemu obyvateľstvu trvalo udržateľnú životnú úroveň, zaručiť bezpečnosť dodávok a zabezpečiť rozumné ceny dodávok pre spotrebiteľov.

Prístup k dostatočným dodávkam bezpečných a výživných potravín je v súčasnosti kľúčovou politickou prioritou na európskej i svetovej úrovni.

Je znepokojujúce, že ceny potravín sú vyššie ako v predošlých rokoch a svetové zásoby potravín klesli na kriticky nízku úroveň. Existuje nebezpečenstvo, že svetová finančná kríza môže primäť rozvinuté krajiny k nerešpektovaniu svojich záväzkov v oblasti pomoci rozvojovým krajinám.

Sú potrebné strednodobé a dlhodobé opatrenia na zabezpečenie celosvetovej výroby potravín a na podporu tých ľudí, ktorí sú najvážnejšie postihnutí v zmysle základných výživových potrieb.

Najdôležitejšou úlohou je teraz vypracovať politiku pre poľnohospodárstvo a potravinárstvo, ktorá uspokojí potreby narastajúceho počtu svetovej populácie. Tá podľa odhadov vzrastie do roku 2050 o 40 %, kým svetový dopyt po potravinách by sa mal za rovnaké obdobie zdvojnásobiť.

Vypracovanie politiky, ktorá zabezpečí poľnohospodárom slušný príjem z výroby potravín je kľúčovou politickou otázkou. Toto je zásadne dôležité v zmysle zabezpečenia výroby potravín. Ak to nie je schopný zabezpečiť trh, malo by sa to urobiť voľbou vhodnej politiky.

Glenis Willmott (PSE), *písomne*. Zástupcovia labouristov budú hlasovať za správu o SPP a globálnej potravinovej bezpečnosti napriek silným výhradám voči postoju, ktorý správa zaujíma k SPP.

Nesúhlasíme s popredným postavením, ktoré sa pripisuje SPP v zabezpečení potravinovej bezpečnosti, ani s kritikou reformy SPP, ktorá vidí posun od kvantitatívnej ku kvalitatívnej výrobe, čoho dôsledkom by malo byť ohrozenie našej potravinovej bezpečnosti. Myslíme si, že našu poľnohospodársku politiku musíme modernizovať a nesmieme sa vracieť k politike založenej na výrobe, ktorá podnietila obrovskú nadvýrobu a narušenie trhovej rovnováhy a ohrozila schopnosť iných krajín vyrábať a obchodovať s potravinárskymi výrobkami.

Cítíme však, že správa nastoľuje veľa veľmi dôležitých bodov v otázke globálnej potravinovej bezpečnosti, ako napríklad uznanie dôležitosti potravinovej bezpečnosti ako kľúčovej politickej priority pre EÚ, presadzovanie väčšej kooperácie na svetovej úrovni, väčších investícií v rozvojových krajinách na výstavbu miestnych výrobných kapacít a požiadavku, aby sa poľnohospodárstvo stalo srdcom rozvojovej agendy EÚ. Všetky tieto body sú rovnako dôležité a vyžadujú, aby sme sa pozreli za zúžené vnímanie tých, ktorí tento problém využívajú na odôvodnenie intervenčnej a protekcionárskej SPP, a aby sme hlasovali za túto správu.

– Správa: Genowefa Grabowska (A6-0475/2008)

Jan Andersson, Göran Färm a Åsa Westlund (PSE), *písomne*. – (SV) My švédski sociálni demokrati sme hlasovali za správu pani Grabowskej o perspektíve rozvoja občianskeho dialógu v kontexte Lisabonskej zmluvy. Posilnenie dialógu s občianskou spoločnosťou je dôležité pre tvorbu EÚ, ktorá počúva a reprezentuje názory svojich občanov. Rovnako súhlasíme s požiadavkami v správe, aby práca v Rade bola otvorenejšia s cieľom umožniť občianskej spoločnosti zúčastňovať sa na dialógu zmysluplným spôsobom.

Chceli by sme však, aby bolo jasné, že považujeme za nesprávne, aby cirkvi a náboženské spoločenstvá získali osobitné postavenie v rámci organizácií občianskej spoločnosti. Cirkvi a náboženské spoločnosti by sa mali zúčastňovať na dialógu s inštitúciami Únie rovnakým spôsobom ako všetky ostatné organizácie.

Adam Bielan (UEN), *písomne*. – (PL) Vážená pani predsedajúca, treba podporiť každú iniciatívu, ktorá privádza občanov bližšie k inštitúciám konajúcim v ich mene. Malo by sa však dbať na zabezpečenie toho, aby navrhovaná iniciatíva nebola na vlastný popud pretvorená na inú inštitúciu. Zdržal som sa hlasovania, pretože každý krok, ktorý sa podnikne na priblíženie občanov k úradom rozhodujúcim za nich, je krokom k lepšej a transparentnejšej demokracii. Chcem však zdôrazniť, že tak, ako to je pri každom dialógu, aj pri dialógu o Lisabonskej zmluve by sa mal brať do úvahy názor každej strany.

Martin Callanan (PPE-DE), *písomne*. Táto správa sa týka Lisabonskej zmluvy, ktorá, dovoľte mi pripomenúť, nie je v platnosti. Je preto veľkou trúfalosťou, ak nie aroganciou, že tu vzývame meno Lisabonskej zmluvy, ako keby už bola živou skutočnosťou.

Ak ste už zabudli, Lisabonskú zmluvu potopila demokratická vôľa írskych občanov. Zabrzdili tento projekt, pretože chcú inú Európu. V hlasovaní spôsobom, ako to urobili, írsky ľud prehovoril i za občanov tých členských štátov vrátane toho môjho, ktorým ich vlády odporeli referendum.

Írsko bolo donútené k druhému kolu hlasovania, no írsky ľud s veľkou pravdepodobnosťou tak ľahko neodpustí pohrdanie, ktorého sa mu dostalo.

V budúcnosti by sme sa mali vyhnúť diskreditácii diskusiou o hypotetických scenároch, akým je aj Lisabonská zmluva. Služi to len ako prejav ignorancie demokratického názoru zo strany EÚ.

Hlasoval som preto proti tejto správe.

Koenraad Dillen (NI), *písomne*. – (NL) Možno žijem na inej planéte, no myslím, že si dobre pamätám, že holandský a francúzsky ľud odmietol európsku ústavu v demokratickom referende v roku 2005. Tá ústava je mŕtva a pochovaná, prinajmenšom ak sa nazývame demokratmi. Prekliata Lisabonská zmluva, ktorá je

jednoducho oprášenou verziou Ústavy, mala rovnaký osud, bola zamietnutá v demokratickom referende v Írsku.

Európa však odmieta prijať názor týchto ľudí a chce Európanom napchať Ústavu do krku cez zadné dverka vytvorením dojmu, že všetko v záhrade je ružové, a hovorením o tzv. dialógu s občanmi v rámci Lisabonskej zmluvy s najväčším cynizmom.

Toto by mal byť „dialóg s občanmi“, „silná kultúra konzultácie a dialógu“, pričom spravodajkyňa cynicky ešte raz cituje článok 10 Zmluvy o Európskej únii: „Každý občan má právo zúčastňovať sa na demokratickom živote Únie“. To je možno pravda, no Európa si demokratický hlas ľudí nevšímá.

Avril Doyle (PPE-DE), písomne. Táto správa Genowefy Grabowskej počíta s viacerými mechanizmami účasti a s prostriedkami občianskeho dialógu v rámci Európskej únie. Zaoberá sa medzerou medzi členskými štátmi EÚ a ich vzťahmi s inštitúciami, ktoré im slúžia. Uznáva potrebu posilniť občiansky dialóg na udržanie opravdivej angažovanosti na európskom projekte a jeho cieľoch.

K nedávnomu odmietnutiu Lisabonskej zmluvy v Írsku došlo sčasti pre rozdiely medzi vnímaním Únie a realitou Únie. Zaoberanie sa zovšeobecneným nedostatkom informácií je kľúčom na vytvorenie pravého demokratického partnerstva. Stredobodom tohto návrhu je trvanie na recipročnom dialógu a na tom, aby sa vyjadrené názory brali na vedomie a rešpektovali.

V tejto správe pani Grabovská zdôrazňuje transparentnosť a reprezentatívnosť ako základné prvky aktívneho občianskeho dialógu a pravej participatívnej demokracie. Otvorenejšia a prístupnejšia Rada, zvýšená a integrovanejšia medziinštitucionálna spolupráca, lepšie využitie nových médií ako prostriedok komunikácie s občanmi a poskytovanie pomoci inštitúciám občianskej spoločnosti pomôže zbližovať Európu. Z tohto dôvodu podporujem správu pani Grabowskej.

Bairbre de Brún a Mary Lou McDonald (GUE/NGL), písomne. – Podporujeme všetky snahy, ktoré posilnia občanov, spoločenstvá a organizácie občianskej spoločnosti vo vzťahu k rozhodovacím procesom vrátane EÚ.

Nemyslíme si však, že v tejto oblasti predstavuje Lisabonská zmluva nejaké skutočné zlepšenie. Okrem toho sme presvedčení, že aby mohla mať navrhovaná iniciatíva občanov zmysel, podľa právne záväznej povinnosti by mala Komisia vypracovať bielu knihu, v ktorej by sa naznačila odpoveď na tento návrh alebo základ Zmluvy pri nepodniknutí ďalších krokov.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písomne. – (PT) Táto správa je zase ďalšou správou, ktorá ide proti väčšine Európskeho parlamentu, a to svojou snahou pokúsiť sa za každú cenu „predať“ projekt Lisabonskej zmluvy. Táto úloha sa však podľa výsledkov z predchádzajúcich referend ukázala veľmi zložitá. Tieto opakované snahy majú aspoň jednu prednosť: jasne ukazujú, aké je pre stúpencov Zmluvy ťažké a dokonca bolestivé nájsť argumenty, ako ju podporiť.

Neexistuje žiadna propaganda, a to je predmetom tejto správy, ktorá by mohla zamaskovať protidemokratickú povahu tohto naliehania, ktorým chcú predstavitelia EÚ nanútiť ďalšie referendum v Írsku s cieľom presadiť túto navrhovanú Zmluvu. Nemáme rovnaký úzkoprýsý názor ako tí, ktorí si myslia, že rozvíjanie „občianskeho dialógu“ alebo „iniciatívy občanov“ stačí na zmiernenie podstaty návrhu, ktorý ako celok bráni občanom každého členského štátu určiť si vlastnú kolektívnu budúcnosť a ktorý trvá na opatreniach, ktorých dôsledkom sú nestabilné pracovné miesta, zvýšený počet pracovných hodín, jednoduchšie výpovede z dôvodu nadbytočnosti a privatizácia verejných služieb.

Neexistuje taká propaganda, ktorá by mohla skryť neoliberálny, federalistický a militaristický obsah tohto projektu Zmluvy. Z tohto dôvodu sme hlasovali proti.

Bruno Gollnisch (NI), písomne. – (FR) Správa pani Grabowskej odporúča trvalý dialóg medzi všetkými európskymi inštitúciami a „zástupcami“ občianskej spoločnosti s cieľom určovať stratégie a vypracovávať právne predpisy na úrovni EÚ. Inými slovami, odporúča vytvoriť formálnu, zákonom nariadenú organizáciu participatívnej „demokracie“ na úrovni Únie.

Problémom je, že participatívna „demokracia“ je sotva prioritou pre tých, ktorí odmietajú skutočnú demokraciu: obmedzuje dialóg len na najaktívnejšie organizácie, ktoré sú zriedkakedy najreprezentatívnejšími, a zdá sa, že vopred testuje názory občanov, aby sa neskôr dali ľahšie odmietnuť ich názory.

Ak si bruselská Európa želá vypočuť svojich občanov, nech zoberie na vedomie francúzske a holandské „nie“ a nech sa vzdá Lisabonskej zmluvy, ktorá je obyčajnou kópiou Ústavy. Ak sa majú vziať do úvahy prieskumy verejnej mienky, ako by si to spravodajca želal, zastavte rokovania týkajúce sa členstva Turecka, keďže väčšina občanov Európy s tým nesúhlasí. Ak je správne rešpektovať princíp, že rozhodovania by sa mali uskutočňovať čo najbližšie k občanovi, zabráňme Európe vládnúť nad naším každodenným životom. Možno potom by sa rozprávanie o demokracii prisúdila väčšia dôveryhodnosť.

Anna Hedh (PSE-DE), písomne. – (SV) Hlasovala som v prospech správy pani Grabowskej o perspektíve rozvoja občianskeho dialógu v kontexte Lisabonskej zmluvy. Verím, že je dôležité posilňovať dialóg s občianskou spoločnosťou s cieľom vytvoriť EÚ, ktorá počúva a reprezentuje názory svojich občanov. Takisto súhlasím s požiadavkami v správe, aby práca v Rade bola otvorenejšia s cieľom umožniť občianskej spoločnosti zúčastňovať sa na dialógu zmysluplným spôsobom. Som však presvedčená, že začlenenie Lisabonskej zmluvy bolo nepotrebné, keďže po írskom „nie“ už nie je dôležitá.

Je takisto nesprávne udeľovať cirkvám a náboženským spoločnostiam osobitný štatút v rámci organizácií občianskej spoločnosti. Cirkvi a náboženské spoločnosti by sa mali zúčastňovať na dialógu s inštitúciami Únie rovnakým spôsobom ako všetky ostatné organizácie.

Jörg Leichtfried (PSE), písomne. – (DE) Súhlasím so správou o perspektívach rozvoja občianskeho dialógu v kontexte Lisabonskej zmluvy.

Verím, že je dôležité posilňovať občiansky dialóg, aby tak občania EÚ mohli získať prehľad o oblastiach činnosti svojich zvolených zástupcov.

Chcel by som sa vyjadriť k tomu, že dialóg medzi EÚ a občanmi Únie by mal byť vzájomný, pretože nestačí len informovať naše domovské krajiny o implementácii projektov. Musíme takisto počúvať jednotlivcov a brať ich názory vážne.

Nils Lundgren (IND/DEM), písomne. – (SV) Lisabonská zmluva sa neprijala. Zamietli ju voliči v Írsku v referende, a preto sa musí považovať za odpísanú. V podstate sa ten istý návrh zmluvy už zamietol v referendách vo Francúzsku a v Holandsku.

Federalistická väčšina Európskeho parlamentu však odmieta počúvať a namiesto toho nalieha vytvoriť Úniu, ktorá je riadená dokonca ešte vo väčšom rozsahu na nadnárodnej úrovni, napriek skutočnosti, že jej občania preukázali skepticizmus vo viacerých referendách a keby dostali šancu, určite by preukázali rovnaký skepticizmus aj v ďalších krajinách.

Spôsob práce, ktorý predvádza federalistická väčšina Európskeho parlamentu, ukazuje, aký druh občianskeho dialógu si želajú. Chcú len počúvať tie časti občianskej spoločnosti, ktoré zapadajú do federalistického modelu.

Okrem právnych predpisov nie je správa, ktorú máme pred sebou, v ničom obzvlášť pôsobivá. V odseku 9 správy sa uvádza, že všetky inštitúcie EÚ by mali zachovávať aktuálne registre všetkých relevantných mimovládnych organizácií. To má za následok zbytočný rast byrokracie, ktorá nikam nevedie. Okrem toho sa v odseku 11 správy hovorí o podpore „aktívneho európskeho prístupu“ medzi občanmi EÚ. Ako by sa mal definovať takýto prístup?

Najhorším aspektom správy je však úloha, v odseku 22, aby sa európskym združeniam a organizáciám občianskej spoločnosti udelil spoločný právny základ na úrovni EÚ. Tento návrh je znovu ďalším krokom budovania štátu EÚ.

Z tohto dôvodu som hlasoval proti tejto správe.

Andreas Mölzer (NI), písomne. – (DE) Môže sa zdať naozaj dobré rozprávať o verejnej rozprave o Lisabonskej zmluve vo všetkých jazykoch. Napriek všetkým maskovacím manévrom však ľudia veľmi dobre pochopili, že zmluva, ktorá je na 95 % v súlade so zamietnutou Ústavou EÚ, nie je žiadne Kolumbovo vajce, hoci sa EÚ snaží ju takto prezentovať.

Vzhľadom na to, že chceme tento dialóg viesť vo všetkých jazykoch, je takisto zaujímavé, že nie sme ani len schopní zabezpečiť, aby mal úradujúci predseda Rady jednotnú webovú stránku v najrozšírenejších jazykoch v Únii, konkrétne v angličtine, francúzštine a nemčine. Takisto musíme pred našimi občanmi vyzeráť obzvlášť na smiech pri velebení nových občianskych iniciatív, ktoré sa stanovili v Ústave a ktoré vraj predstavujú krok k väčšej demokracii vzhľadom na to, že sa neustále opakujú referendá, kým sa nedosiahne výsledok, ktorý

si želá EÚ. Keďže táto iniciatíva sa môže vnímať len ako ďalšia čisto proeurópska ústavná kampaň, na ktorú sa už minulo priveľa peňazí, hlasoval som proti správe pani Grabowskej.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), písomne. – (RO) Hlasoval som v prospech tejto správy, keďže občianska spoločnosť zohráva dôležitú úlohu v Európe pri európskom integračnom procese prostredníctvom predkladania návrhov a požiadaviek občanov EÚ inštitúciám Európy.

Aby bola Európska únia schopná dosiahnuť svoje zámery a ciele, potrebuje širšiu verejnú rozpravu, efektívnejší občiansky dialóg a rozvíjanie politickej informovanosti. Všetky tieto aspekty sú obsiahnuté v tejto správe.

Správa takisto podčiarkuje dôležitosť odborných skúseností, ktoré občianska spoločnosť sprístupňuje inštitúciám a zdôrazňuje úlohu a význam funkcií informovania a zvyšovania informovanosti zahrnutých do občianskeho dialógu.

Dúfam, že súčasné iniciatívy EÚ, ktoré podporujú väčšie zapojenie občianskej spoločnosti v európskom integračnom procese, budú pokračovať aj v budúcnosti. Odvolávam sa v tomto prípade na také iniciatívy, ako je Europe by Satellite (Európa cez satelit), Agora pre občanov a ďalšie fóra na rozličné témy.

Dúfam, že táto správa povzbudí Radu Európskej únie, aby umožnila a zjednodušila prístup k svojim rokovaniam, keďže to je základnou podmienkou iniciovania náležitého dialógu s občianskou spoločnosťou.

Zuzana Roithová (PPE-DE), písomne. – (CS) Dámy a páni, vítam skutočnosť, že správa upozorňuje na potrebu občianskeho dialógu v čase, keď európske krajiny prežívajú krízu demokracie. Ľudia buď nechápu, alebo sa nezaujímajú o problematiky, ktoré nie sú spojené s ich každodennými starosťami. Nízka volebná účasť v európskych voľbách je logickým dôsledkom toho, že európski občania nevedia, čo pozitívne im európska legislatíva môže priniesť, a neveria, že ich hlas môže niečo ovplyvniť. Málo sa vie o tom, že Lisabonská zmluva posilňuje participatívnu demokraciu. Súhlasím s pani poslankyňou Grabowskou, že členské štáty by mali viac podporovať mimovládne organizácie. Je však potrebné zabezpečiť, aby boli reprezentatívne a transparentné. Správu som podporila aj preto, že obsahuje požiadavku, aby Komisia zverejňovala zoznamy mimovládnych organizácií, ktoré uplatnili svoje návrhy počas legislatívnej prípravy. Určite to zníži anonymitu celého procesu a prispeje k lepšej reprezentatívности mimovládnych organizácií. Takisto si myslím, že kampaň pred voľbami do Európskeho parlamentu je veľkou príležitosťou pre zodpovedných europoslancov vysvetliť, o čom tu v Štrasburgu rozhodujeme, ako sa občianska spoločnosť podieľala na našej práci a ako sa bude môcť podieľať po prijatí Lisabonskej zmluvy.

Andrzej Jan Szejna (PSE), písomne. – (PL) Lisabonskou zmluvou sa udeľuje dialógu s občanmi status príkazu. To je záväzné pre všetky politiky a oblasti činnosti EÚ.

Úspech dialógu závisí od reprezentatívности, a teda od silného zainteresovania kľúčových orgánov. Vnútroštátne, regionálne a miestne úrady by mali používať metódu dialógu, aby tak mohli občania zažiť fungovanie participatívnej demokracie v praxi.

Malo by sa pripustiť, že Európska únia má ešte čo doháňať v oblasti komunikácie, a to najmä v oblasti dialógu s občanmi.

Občania EÚ si musia byť istí, že sa na európskej úrovni neprijmú žiadne rozhodnutia bez ich zapojenia a že prostredníctvom hlasovania vo voľbách budú mať skutočný vplyv na podobu týchto rozhodnutí.

Plne podporujem výzvu spravodajcu povzbudiť presadzovanie iniciatív v oblasti dialógu s občanmi.

Charles Tannock (PPE-DE), písomne. – Je predčasné hovoriť o tom, čo sa stane, keď Lisabonská zmluva nadobudne účinnosť. Zmluva zostáva na mŕtvom bode a je možné, že v ďalšom referende, ktoré by sa malo organizovať neskôr v tomto roku, bude vystavená ďalšiemu „nie“ írskych občanov.

Kým trvá tento stav, nemali by sme teraz konať tak, ako keby bola Lisabonská zmluva v platnosti. Inak budeme vystavení obvineniam z arogancie a opovrhovania demokratickým procesom, ktorý sa musí zavŕšiť tak alebo onak.

Okrem toho, nie som zástancom toho, aby sa fondy EÚ vynakladali na podporu Lisabonskej zmluvy prostredníctvom občianskeho dialógu alebo iných ďalších prostriedkov. V členských štátoch máme slobodné médiá a pevné demokracie. A teda sme celkom schopní viesť túto diskusiu podľa svojich podmienok bez toho, aby sa Komisia snažila ovplyvňovať tieto záležitosti. V mojej krajine, v Spojenom kráľovstve, majú pokusy Komisie ďalej podporovať integráciu EÚ v skutočnosti opačný účinok.

Ako ostatní britskí konzervatívci, aj ja som zástancom toho, aby Európska únia kráčala iným smerom, teda aby robila radšej menej, ale robila to lepšie.

Hlasoval som preto proti tejto správe.

Frank Vanhecke (NI), *písomne*. – (NL) Správa pani Grabowskej je ďalším príkladom poburujúceho spôsobu, akým tento Parlament zaobchádza s princípmi, o ktorých tvrdí, že im slúži. „Dialóg s občanom v rámci Lisabonskej zmluvy“ – to je vtip! Lisabonská zmluva, ktorá je prezlečenou európskou ústavou, putovala po referendách v Holandsku, vo Francúzsku a následne v Írsku rovno do smetného koša. Ďalšie krajiny sa dokonca už ani neodvažujú referendum organizovať.

Ak je dialóg s občanom to, o čo sa Európa snaží, mala by najskôr začať rešpektovať demokraciu. Ak sa výsledok referenda nepáči eurokratickým nomenklatúram, to vôbec neznamena, že hlasujúcej verejnosti chýbajú mozgové bunky. Opak je pravdou! Rozhodne a dôrazne som znova hlasoval proti tejto správe. *Nec spe, nec metu* alebo bez nádeje či strachu.

Anna Záborská (PPE-DE), *písomne*. – (FR) Európske orgány musia byť prístupné dialógu a spolupráci s občanmi a organizáciami občianskej spoločnosti. Všetci by sme mali prispievať ku spoločnému dobru.

Niektorým záujmovým skupinám, nátlakovým skupinám, ktoré nereprezentujú spoločné dobro, by sa však nemalo dovoliť prenikať do legislatívneho procesu pod zásterkou dialógu s občianskou spoločnosťou. Prístup k dialógu musí byť spravodlivý.

Nalieham na to, že tento dialóg by mal byť najmä so združeniami, ktoré hovoria za najchudobnejších jednotlivcov a rodiny. Boj proti extrémnej chudobe a sociálnym nerovnostiam nebude mať dlhé trvanie bez trvalého dialógu s rodinami a jednotlivcami, ktorí vo svojom každodennom živote zažívajú extrémnu chudobu. Tento dialóg je náročný, ale takisto aj nevyhnutný. Európske, vnútroštátne, regionálne a miestne orgány nemôžu voliť jednoduchú cestu, ak chceme budovať spoločnosť a Európu prístupnú pre všetkých. Pokiaľ ide o osvedčené postupy, mali by sme uznať prácu Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru a medzinárodného hnutia ATD štvrtého sveta, ktoré od roku 1989 organizujú európske stretnutia univerzít ľudí štvrtého sveta. Tieto stretnutia umožňujú štruktúrovaný dialóg medzi zástupcami orgánov a tými, ktorí majú priamu skúsenosť s extrémnou chudobou.

– Správa: Barbara Weiler (A6-0514/2008)

Gerard Batten (IND/DEM), *písomne*. – Zdržal som sa hlasovania o tejto správe, pretože aj keď spolu s Nezávislou stranou Spojeného kráľovstva plne podporujem rovnosť medzi mužmi a ženami, Spojené kráľovstvo už má právne predpisy týkajúce sa rovnosti, ktoré sa môžu zmeniť alebo zdokonaľiť, ak tak vyžaduje náš vlastný demokraticky zvolený a zodpovedajúci parlament. EÚ je protidemokratická a nedemokratická a nie je oprávneným ochrancom práv nikoho.

Sylwester Chruszcz (UEN), *písomne*. – (PL) Schvaľujem správu pani Weilerovej a vyjadrujem podporu opatreniam, ktoré sú zamerané na transpozíciu smernice o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu. Nápad zostaviť čiernu listinu nekalých obchodných praktík nielen podnikateľov voči spotrebiteľom, ale takisto aj podnikateľov voči podnikateľom, je obdivuhodný. Takisto podporujem mechanizmy na monitorovanie a presadzovanie vykonávania právnych predpisov v oblasti ochrany spotrebiteľa týkajúcich sa nekalých praktík a podporujem iniciatívu otvoriť verejne prístupnú databázu vnútroštátnych opatrení prijatých v rámci transpozície smernice o nekalých obchodných praktikách. Z pohľadu poľského a európskeho spotrebiteľa má táto iniciatíva veľkú cenu.

Bruno Gollnisch (NI), *písomne*. – (FR) Zdržali sme sa hlasovania o správe pani Weilerovej o ochrane spotrebiteľov a podnikov proti nekalým praktikám a klamlivej reklame, keďže máme voči nej značné výhrady.

Prvou je skutočnosť, že európske právne normy týkajúce sa týchto problematik sa prezentujú ako smernica, inými slovami, členské štáty sú relatívne slobodné rozhodnúť o tom, aké zdroje použijú na dosiahnutie cieľov, ktoré sa im stanovili. Želanie pani spravodajkyne dosiahnuť uniformitu v jej podstate aj vo forme vnútroštátnych predpisov zostane želaním, pokiaľ bude Európska únia neprijateľne zasahovať do právnych a administratívnych systémov členských štátov bez skutočného prínosu pre spotrebiteľov.

Druhou skutočnosťou je to, že hlavná pridaná hodnota, ktorú Európska únia prináša v týchto oblastiach, je pomoc pri riešení cezhraničných sporov. Táto problematika zatiaľ nebola dostatočne vyriešená ani v súčasných platných textoch, ani v tých, ktoré sa požadujú prijať.

Hlavným cieľom týchto právnych predpisov by nemala byť ich existencia *per se*, ale ochrana spotrebiteľov a podnikov.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), písomne. – (PL) Smernica o nekalých obchodných praktikách podnikateľov a smernica o klamlivej a porovnávacej reklame má obrovský význam z hľadiska poskytovania väčšej dôvery spotrebiteľom a zabezpečenia právnej istoty pre podniky na vnútornom trhu. Má to mimoriadny význam vo vzťahu k cezhraničným transakciám, ktoré sú na európskom trhu čím ďalej, tým rozšírenejšie. Vnútroštátne orgány na ochranu spotrebiteľa sa v prípade takýchto transakcií stále stretávajú s ťažkosťami pri podnikaní vhodných krokov v cieľových krajinách.

Správna transpozícia, vykonávanie a presadzovanie týchto smerníc sú nevyhnutné na dosiahnutie ich cieľov. Niekoľko členských štátov však, bohužiaľ, stále nesplnilo tento záväzok, čo neprispieva k budovaniu príslušných vzťahov medzi podnikmi a spotrebiteľmi.

V roku 2007 Európska komisia po prvýkrát použila celoplošný záťah, tzv. „EÚ Sweep“, ako nástroj na kontrolu a posilnenie implementácie právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa vo vzťahu k webovým stránkam leteckých spoločností. Až v 43,6 % sa na skúmaných webových stránkach potvrdili nezrovnalosti, čo len dokazuje potrebu väčšieho monitorovania, pokiaľ ide o presadzovanie existujúcich ustanovení.

Vítam iniciatívu Komisie týkajúcu sa vytvorenia verejne prístupnej databázy vnútroštátnych opatrení prijatých v rámci transpozície týchto smerníc.

Ian Hughton (Verts/ALE), písomne. – EÚ urobila značný pokrok v zlepšovaní práv spotrebiteľov. Je veľkým sklamaním, že niektoré členské štáty ešte neuskutočnili transpozíciu smernice o nekalých obchodných praktikách. Tento Parlament im dnes vyslal jasný odkaz, aby tento nedostatok napravili.

Andreas Mölzer (NI), písomne. – (DE) V roku 2005 sme prijali smernicu EÚ o ochrane spotrebiteľov pred nekalými obchodnými praktikami a klamlivou reklamou. Stále však odmietame chrániť spotrebiteľov pred internetovými volajúcimi, neželanými reklamnými telefonátmi, pričom falošní obchodníci (scammeri) a spol. sa skrývajú za poštovými priehradkami, nastrčenými figúrkami a zmenou mena.

Ak sa podarí chytiť nejakú z takýchto spoločností, dostane len smiešne nízku pokutu, ktorá však nemá vôbec žiadny odstrašujúci účinok. Pokuty sa musia drasticky zvýšiť najmä pri opakovaných priestupkoch. Pre oklamaných spotrebiteľov je dôležité, aby mohli uplatniť nárok na odškodnenie, inak ich jednoducho nechávame v šтиchu. Plánované zmeny zlepšia situáciu pre spotrebiteľov, a preto som hlasoval v ich prospech.

Zuzana Roithová (PPE-DE), písomne. – (CS) Vítam rozpravu o správe o transpozícii, vykonávaní a presadzovaní smernice 2005/29/EC o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu a smernice 2006/114/EC o klamlivej a porovnávacej reklame. Keďže tieto smernice tvoria oporu ochrany spotrebiteľov v EÚ, musia sa jednotne aplikovať v členských štátoch, a to najmä pri internetových nákupoch. Vnútroštný trh sa nesmie fragmentovať a podnikatelia a spotrebiteľia, či už predávajú, alebo nakupujú v ktoromkoľvek členskom štáte, musia podliehať rovnakým pravidlám a ochrane. Musím upozorniť, že niektoré štáty vrátane Českej republiky neskoro implementovali smernice do svojich vnútroštátnych právnych predpisov. Teraz je najpodstatnejšie, či vnútroštátne dozorné orgány donútia nekalých obchodníkov, aby skutočne zaviedli tieto pravidlá do praxe. Povianočné výpredaje poskytujú vynikajúcu možnosť kontroly. Je takisto potrebné, aby európske inštitúcie podporili väčšiu spoluprácu medzi vnútroštátnymi radami pre rozhlasové a televízne vysielanie, ktoré majú dozerať nad dodržiavaním smerníc v masmédiách, a je v našom záujme, aby sa tento dozor jednotne uplatňoval v celej EÚ.

Luca Romagnoli (NI), písomne. – (IT) Vážená pani predsedajúca, vážené dámy a páni, hlasujem v prospech správy pani Weilerovej o transpozícii, vykonávaní a presadzovaní smernice 2005/29/ES o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu a smernice 2006/114/ES o klamlivej a porovnávacej reklame.

Som pevne presvedčený, že správna implementácia smernice umožní, aby si verejnosť bola plne vedomá svojich práv. Rozšírenie práv spotrebiteľa prostredníctvom smernice o nekalých obchodných praktikách sa musí podporiť požadovanými opatreniami, aby sa tak zjednodušilo vykonávanie týchto práv.

Súhlasím s pani spravodajkyňou a jej tvrdením, že náležitá transpozícia, vykonávanie a presadzovanie týchto smerníc o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom a o klamlivej porovnávacej reklame sú mimoriadne dôležité pri dosahovaní cieľov stanovených v smerniciach. A to najmä pokiaľ ide o rozličné metódy a systémy uplatňovania a vykonávania, ktoré sa používajú v členských štátoch, komplikovanosť niektorých právnych návrhov obsiahnutých v smerniciach, množstvo a podrobnú povahu

vnútroštátnych noriem, ktoré regulujú nekalé obchodné praktiky a klamlivú reklamu, a takisto v súvislosti s rozsiahlosťou uplatňovania smernice. Na záver, potešila ma iniciatíva môjho kolegu, ktorej cieľom je právna úprava problematiky s rozhodujúcim významom pre Spoločenstvo.

Andrzej Jan Szejna (PSE), písomne. – (PL) Rozhodne podporujem správu pani Barbary Weilerovej o transpozícii, vykonávaní a presadzovaní smernice o nekalých obchodných praktikách na vnútornom trhu a smernice o klamlivej a porovnávacej reklame.

Problematika klamlivej a porovnávacej reklamy v transakciách podnikateľov voči podnikateľom sa regulovala zavedením jednej konsolidovanej smernice. Problematika nekalých obchodných praktík podnikateľov voči spotrebiteľom sa regulovala v smernici 2005/29/ES.

Smernice sa pripravovali tak, aby spotrebiteľom dodali väčšiu dôveru (ich ochrana vzrástla vďaka zostaveniu „čiernej listiny“ obchodných praktík, ktoré by sa mali zakázať, a vďaka lepšej harmonizácii ochrany spotrebiteľov proti nekalým praktikám) a podnikom väčšiu právnu istotu.

Mohol sa dosiahnuť väčší stupeň ochrany, keby ustanovenia smernice sprevádzali právne opatrenia, ktorými by sa umožnilo ich účinné presadzovanie. Členské štáty musia preto chrániť svoje právne systémy a zvýšiť jasnosť pri procese transpozície.

Zavedené zmeny sa musia podporiť jasnými postupmi vykonávania a účinnými opatreniami odškodňovania, ktoré dajú spotrebiteľom právo nárokovať si škodu za vzniknuté straty v súvislosti s nekalými obchodnými praktikami, ako sú mechanizmy monitorovania ochrany spotrebiteľa vo vzťahu k webovým stránkam leteckých spoločností, ktoré sa prvýkrát použili v roku 2007. Na úrovni jednotlivých členských štátov je potrebné zvážiť využitie informačných kampaní a kampaní, ktoré zvyšujú povedomie spotrebiteľov v oblasti ich práv.

– **Správa: Pedro Guerreiro (A6-0485/2008)**

Jan Andersson, Göran Färm, Anna Hedh, Inger Segelström a Åsa Westlund (PSE), písomne. – (SV) My švédski sociálni demokrati sme hlasovali proti správe o ekosystémovom prístupe k riadeniu rybného hospodárstva. Sme presvedčení, že správa neobjasňuje, že politika rybného hospodárstva sa musí vytvoriť tak, aby východiskovými bodmi boli kritériá životného prostredia a udržateľnosti. Okrem toho sa správa až priveľmi zameriava na brzdenie potrebných reforiem politiky rybného hospodárstva a chráni záujmy veľkých subjektov rybného hospodárstva.

Duarte Freitas (PPE-DE), písomne. – (PT) Ak to v krátkosti zosumarizujem, táto správa z vlastnej iniciatívy Európskeho parlamentu má za cieľ zjednotiť požiadavky Spoločenstva na zachovanie morského prostredia so spoločnou politikou rybného hospodárstva, ktorej jedným z pracovných cieľov je postupné uplatňovanie ekosystémového prístupu k riadeniu rybného hospodárstva.

Základnými bodmi tejto správy, na ktoré by som chcel poukázať, sú skutočnosti, že súčasný systém celkového povoleného výlovu a kvót neslúži cieľom reformovanej spoločnej politiky rybného hospodárstva, čo sa ukazuje ako nedostačujúce pre odvetvie rybného hospodárstva Spoločenstva a na ochranu zásob.

Mali by sa čím skôr vytvoriť alternatívne systémy riadenia a na tomto pozadí si myslím, že EÚ by mala byť pohotovejšia v diskusii o alternatívnych prístupoch vzhľadom na to, že niektoré z nich, ako je napríklad riadenie na základe práv na rybolov, sú základnými kameňmi v takých krajinách ako Spojené štáty, Nový Zéland, Nórsko a Island, čo sú krajiny so silnou tradíciou a vysokým potenciálom v odvetví rybného hospodárstva.

Preformulovanie plánu obnovy pre šľukozubca južného a homára je ďalším podstatným bodom, ktorý by sa mal zobrať do úvahy.

Hlasoval som v prospech tejto správy.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), písomne. – (PT) Hoci nesúhlasím s celkovým obsahom prijatého uznesenia, obsahuje niekoľko dôležitých cieľov a zásad, ktoré by mali prevládať v politike rybného hospodárstva.

Bude veľmi dôležité znovu potvrdiť a obhájiť tieto ciele a zásady (ako to stále robí portugalská komunistická strana (PCP)), z ktorých viaceré spoločná politika rybného hospodárstva ani nerešpektuje (hoci niektoré sú do nej zahrnuté), keď v apríli Európska komisia predloží zelenú knihu o budúcnosti spoločnej politiky rybného hospodárstva, ktorá by mala naznačiť možnú reformu tejto politiky do roku 2012.

Vzhľadom na ciele a zámery, ktoré stanovila Európska komisia a ostatné inštitúcie EÚ pre budúcnosť rybného hospodárstva, treba toto odvetvie v Portugalsku, ktoré sa nachádza v hlbokéj kríze, ktorej príčiny spočívajú v obmedzujúcich politikách desaťročia realizovaných na vnútroštátnej úrovni a na úrovni Spoločenstva, varovať pred novými a ešte obmedzujúcejšími opatreniami a mobilizovať proti nim. Ak sa tieto opatrenia prijímajú a budú uplatňovať, spôsobí to zničenie veľkej časti tohto strategického odvetvia, čo bude mať pre Portugalsko negatívne následky.

Takáto politika nie je hotová vec.

V Portugalsku existujú alternatívne politiky pre rybné hospodárstvo.

Sú to politiky, ktoré PCP navrhuje a háji na vnútroštátnej úrovni aj v Európskom parlamente.

Ian Hudghton (Verts/ALE), písomne. – Hlasoval som v prospech správy pána Guerreira. Správa presne poznamenáva, že politika rybného hospodárstva by mala podporovať modernizáciu a udržateľný rozvoj rybného hospodárstva, aby tak zachovala jeho spoločensko-hospodársku životaschopnosť a udržateľnosť rybolovných zdrojov a zabezpečila dodávky rýb pre verejnosť, potravinovú nezávislosť a bezpečnosť, zachovanie pracovných miest a zlepšenie životných podmienok pre rybárov. To je opakom toho, čo za posledné tri desaťročia spoločná politika rybného hospodárstva dosiahla, a preto teda repatriáciu riadenia rybného hospodárstva podporujem.

Luca Romagnoli (NI), písomne. – (IT) Vážená pani predsedajúca, vážené dámy a páni, hlasoval som v prospech správy pána Guerreira o spoločnej politike rybného hospodárstva a o ekosystémovom prístupe k riadeniu rybného hospodárstva. Je veľmi dôležité nemýliť si morskú či oceánsku politiku s politikou rybného hospodárstva: v tejto veci so spravodajcom celkom súhlasím.

Politika rybného hospodárstva sa musí zakladať na zásade, že medzi prosperitou rybného spoločenstva a udržateľnosťou ekosystémov, ktoré sú jeho neodlučiteľnou súčasťou, existuje vzájomná závislosť, a to hlavne priznaním osobitného postavenia a dôležitosti maloobjemového pobrežného a remeselnému rybolovu.

Takisto súhlasím so svojím kolegom, ktorý tvrdí, že hlavnou a najdôležitejšou úlohou riadenia rybného hospodárstva, teda činnosti, ktorá zahŕňa využívanie obnoviteľných zdrojov, je priama alebo nepriama kontrola celkových snáh rybolovu s cieľom zabezpečiť maximálny udržateľný výlov. Ak prijmeme tento prístup, bude to ďalší krok k dosiahnutiu cieľov, ktoré si Európska únia stanovila.

– Správa: Christa Klaß (A6-0443/2008)

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písomne. – (PT) Aj v tomto prípade sa záverečný kompromis skončil zohľadnením niekoľkých bodov kritiky, ktoré sme vzniesli proti prvotnému návrhu, najmä pokiaľ ide o obmedzenie ukazovateľov a cieľov, opatrení a časových harmonogramov, aby sa tak znížili riziká a nebezpečenstvá spojené s pesticídmi a so závislosťou od pesticídov. Podľa nášho názoru je rozumnejšie nekvantifikovať tieto ciele hneď na začiatku, aby sa tak nevytvárali ešte väčšie prekážky pre maloplošné poľnohospodárstvo.

Takisto vítame skutočnosť, že sa zachovalo oslobodenie od povinnej inšpekcie zariadenia a príslušenstva, ako sa stanovilo v prvotnom návrhu Komisie, a že sa upustilo od povinnej inšpekcie všetkého vrátane zariadenia a príslušenstva používaného na maloplošných rodinných hospodárstvach.

Myslím si, že by sa v praxi aj v princípe malo toto rozlišovanie medzi rodinnými hospodárstvami a veľkým agropriemyslom brať do úvahy pri všetkých rozhodnutiach. Mimochodom, treba mať na pamäti, že to neboli rodinné hospodárstva ani neintenzívne metódy produkcie, ktoré spôsobili BSE, dioxíny, nitrofurány či ďalšie potravinové katastrofy...

Z tohto dôvodu sme hlasovali za kompromis.

Duarte Freitas (PPE-DE), písomne. – (PT) Súhlasím s pani spravodajkyňou a blahoželám jej k záverečnej správe.

Uvedenie tejto smernice do platnosti bude mimoriadne dôležité z hľadiska zvýšenia tlaku na okamžité pozmeňujúce a doplnujúce návrhy týkajúce sa politiky zníženia rizík pri používaní pesticídov, ktorú v EÚ charakterizoval určitý nedostatok informácií a nedostatočná inšpekcia postupov a výrobkov. Ak chceme

chrániť ľudské zdravie a životné prostredie, je nevyhnutné pomáhať meniť postoj voči poľnohospodárskym pesticídmi.

Tento dokument je zásadný, pretože stanovuje pravidlá informovania a školenia ľudí, ktorí pracujú s pesticídmi a vyžaduje inšpekciu zariadení. Takisto zakazuje letecký postrek (pripúšťa sa len v prípade absolútnej nevyhnutnosti a ak neexistujú iné alternatívy). Ďalšou pozitívnou stránkou je možnosť, aby každý členský štát definoval svoje chránené a rizikové oblasti.

Robert Goebbels (PSE-DE), písomne. – (FR) Zdržal som sa hlasovania o balíku o „pesticídoch“, aby som protestoval proti tomuto nedemokratickému spôsobu predkladania kompromisov Európskemu parlamentu, o ktorých sa rokovalo v neformálnom trialógu medzi Radou, Komisiou a zástupcami Európskeho parlamentu, pričom sa zakladal výhradne na kompromisoch, ktoré sa dosiahli v jedinom parlamentnom výbore. Obídením náležitej demokratickej rozpravy počas prvého čítania sa nielen odníma právo každého člena vytvárať pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ale takisto sa tak vytvárajú európske právne predpisy, ktoré sú v rozpore s akoukoľvek demokratickou transparentnosťou.

Okrem toho, nakoniec prijaté právne predpisy sú v mnohých ohľadoch nadmerné, byrokratické a neefektívne.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE), písomne. – (FI) Vážená pani predsedajúca, myslím si, že prijaté správy o pesticídoch a prípravkoch na ochranu rastlín sú tým najlepším, čo sme mohli reálne a úspešne dosiahnuť, a preto im vyjadrujem svoju podporu.

Hoci v poslednej chvíli prišli niektorí poslanci na plenárnom zasadnutí s ďalšími pozmeňujúcimi a doplňujúcimi návrhmi, o ktorých si mysleli, že zaručia, aby sa tieto právne predpisy zakladali na silnejšom vedeckom dôkaze, čím poskytli možnosť výnimky jednotlivým členským štátom, väčšine bolo jasné, že by bolo drzé začať ignorovať výsledok rokovaní medzi Parlamentom a Radou, hoci by už tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy boli platné.

Práve správa o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh vyvolala rozruch. Odlišné vnútroštátne záujmy, prístupy a nedosiahnutý konsenzus v Rade sa odrazili aj na nálade v Parlamente. V našej skupine sa na túto tému tiež vášnivo diskutovalo. Napriek tomu spätná väzba od zainteresovaných strán v tomto odvetví dokazuje, že právne predpisy sú konzistentné a v rámci celej EÚ umožnia realizáciu cieľov, ktoré sa stanovili na zlepšenie a ochranu životného prostredia a verejného zdravia.

Carl Lang (NI), písomne. – (FR) Štúdie vplyvu, ktoré uskutočnili francúzske technické inštitúty a centrá dokazujú, že návrh revízie európskej smernice o pesticídoch môže viesť k strate mnohých produktov, ktoré sú v súčasnosti na trhu.

Je dôležité, aby tento návrh poskytol poľnohospodárom v Únii prostriedky, ako ochrániť ich úrodu. Bez toho značne klesne produkcia obilia a môže to takisto dosť ovplyvniť živočíšnu výrobu.

Celé odvetvia poľnohospodárstva vo Francúzsku a v Európe sa odsúdia na zánik a ohrozí sa prvoradá úloha poľnohospodárstva, ktorou je obživiť našich občanov zdravou a rozmanitou poľnohospodárskou produkciou.

Bez toho, aby sa pochybovalo o potrebe chrániť spotrebiteľov a užívateľov, nové nariadenie nesmie ohrozovať inovácie a rôznorodosť chemických rodín. Preto sa musia okamžite zahrnúť alternatívne riešenia.

Existuje jediné riešenie, ako sa dá vyhnúť migrácii veľkého množstva poľnohospodárskej produkcie, pracovných miest a tým spojeného bohatstva.

Zoči-voči týmto závažným problémom pre poľnohospodárov, teda pestovateľov zeleniny, ovocia a obilnín, musíme pri súčasných reformách a opatreniach, ktoré sa majú aplikovať na vnútroštátnej úrovni, zostať opatrní.

Astrid Lulling (PPE-DE), písomne. – (DE) Hlasovala som v prospech kompromisov dosiahnutých v zložitých rokovaníach v trialógu medzi Parlamentom, Radou a Komisiou.

V modernom poľnohospodárstve sa bez pesticídov nezaobídeme. Zaručujú optimálne využitie poľnohospodárskej pôdy v Európe, a tak zabezpečujú vysoký štandard výroby potravín.

Samozrejme, som spokojná, že sa vzalo do úvahy moje uznesenie prijaté v novembri, ktorým sa zohľadňuje osobitná starostlivosť pri udeľovaní licencií na pesticídy, ktoré sú toxické pre včely, aby sa tak zaistilo, že tie pesticídy, ktoré sú pre včely škodlivé, licencie nedostanú.

Cieľom je efektívnosť, čo znamená tak veľa, ako je potrebné, a tak málo, ako je možné. Priame znižovanie počtu výrobkov by nebolo rozumné. Poľnohospodári potrebujú dostatočne rozličné výrobky, aj keď len na zamedzenie odolnosti voči rastu.

Samozrejme, mám stále obavy o skutočné účinky nariadenia na poľnohospodárstvo, vinohradníctvo a záhradníctvo z hľadiska zásobovania pesticídmi a ich cien. Stále tápame v tme, pokiaľ ide o účinky na priemyselné odvetvia. V tomto prípade je následné hodnotenie nevyhnutné.

Teší ma, že Luxembursko má teraz, rovnako ako Belgicko a Nemecko, poľnohospodárov a vinárov, ktorí môžu používať rovnaké výrobky z každej strany hraníc. Problém s Francúzskom sa musí vyriešiť len vďaka porozumeniu.

Luca Romagnoli (NI), písomne. – (IT) Vážená pani predsedajúca, vážené dámy a páni, hlasoval som v prospech správy, ktorú predložila pani Klašková o rámcovej smernici o udržiavateľnom využívaní pesticídov. Plne súhlasím s tým, aby Európsky parlament a Rada smernicu prijali.

Cieľom smernice je znížiť vplyv pesticídov na ľudské zdravie a životné prostredie: značné zníženie používania pesticídov by malo preto byť jedným z praktických zámerov, ktoré treba dosiahnuť osobitným stanovením cieľov a vykonávaním vnútroštátnych akčných plánov. Kontroly sa musia takisto vykonávať reštriktívnejším spôsobom, aby sa plne chránilo verejné zdravie. Takisto som presvedčený, že označenia týchto výrobkov by mali byť jasné a zrozumiteľné pre všetkých, aby boli známe dôsledky spojené s použitím každej jednotlivéj častice.

Bart Staes (Verts/ALE), písomne. – (NL) Včera som počas rozpravy spomenul, že si veľmi vážim súčasný kompromis a že ho Skupina zelených/Európska slobodná aliancia v Európskom parlamente podporí. Rád by som však poznamenal, že s cieľom dosiahnuť dohodu so záujmovými stranami v poľnohospodárstve a pesticídovým priemyslom, sme museli urobiť niekoľko ústupkov. Stále ľutujem, že sme upustili od 50 % cieľa.

V dôsledku toho sa všetko necháva na želanie jednotlivých členských štátoch. Je možné, že členský štát nebude príliš ambicióznym, čo môže viesť k prílišným zásobám. Okrem toho sa oslabil dosiahnutý výsledok vo vzťahu k vytvoreniu bezpečnostných zón v okolí vodných tokov. Aj to je teraz na rozhodnutí členského štátu. Minimálna európska vzdialenosť by bola z pohľadu životného prostredia a verejného zdravia vhodnejšia. Je však pozitívne, že verejné priestory, ktoré navštevujú zraniteľné skupiny (parky, športové a rekreačné oblasti, školy a podobne) sa budú lepšie ochraňovať. Vo Flámsku si už takáto oblasť vyslúžila pozornosť a teraz začína získavať pozornosť všetkých vlád v Európe.

– Správa: Hiltrud Breyer (A6-0444/2008)

Martin Callanan (PPE-DE), písomne. – Tieto právne predpisy sú celé popísané EÚ – klasický prípad použitia mlatu na rozlúsknutie orieška. Ich vplyv na poľnohospodárov a vinárské podniky na severovýchode Anglicka, v regióne, ktorý zastupujem, bude značný.

Podniky nepochybne znížia počet pracovných miest, a dokonca prestanú spolu obchodovať. Naši silne utláčani poľnohospodári budú celkom určite čeliť ďalším byrokratickým migrénam. Poľnohospodárska výroba bezpochyby klesne. Skutočnosť, že tento týždeň takisto diskutujeme aj o globálnej potravinovej bezpečnosti, je preto veľmi ironická. Pesticídy sú nevyhnutné pre rast výživy a sú predmetom prísneho bezpečnostného režimu.

Nikto nepochybuje o dôležitosti ochrany životného prostredia, ale tieto právne predpisy nie sú vyvážené. Sú príliš nariaďujúce a chýba im flexibilita. Komisii sa nepodarilo poskytnúť dostatočne zrozumiteľnú a aktuálnu štúdiu hodnotenia vplyvu.

Z týchto dôvodov som hlasoval proti tomuto návrhu.

Charlotte Cederschiöld, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark a Anna Ibrisagic (PPE-DE), písomne. – (SV) Dnes sme hlasovali v prospech správy pani Breyerovej o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh. Nariadenie, ktoré sa snaží zlepšiť potravinovú bezpečnosť a vplyv prípravkov na ochranu rastlín na životné prostredie, je správny a dôležitý.

Od prvého čítania v Európskom parlamente sa v analýzach preukázalo, že existuje riziko toho, že nariadenie bude mimoriadne ďalekosiahle a nepružné a znemožní v Švédsku komerčné pestovanie bežných plodín (napríklad mrkvy a cibule). Situáciu nezlepšuje ani fakt, že hodnotenia vplyvu pravidiel sa líšia v závislosti

od významných záverov, napríklad medzi tými zo švédskeho chemického inšpektorátu a z jeho britského náprotivku, riaditeľstva pre pesticídovú bezpečnosť. Mrzí nás skutočnosť, že v tomto druhom čítaní nemal Parlament možnosť hlasovať za objasnenie, ale chceli by sme zároveň poukázať na to, že prijatý text obsahuje zlepšenia v porovnaní s tým, čo bolo na prvom čítaní Parlamentu.

Boli by sme radi videli, keby sa vzala do úvahy dohoda medzi Európskym parlamentom a Radou, čo by malo za následok objasnenie nariadenia. Tak by sa nebezpečné používanie zreteľnejšie zakázalo, aby sa tak mohlo pokračovať v ochrane rastlín, ktorá je nevyhnutná, zodpovedná a bezpečná, keďže v súčasnosti hrozí, že bude zakázaná.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písomne. – (PT) Kompromis, ktorý sa nakoniec v Európskom parlamente dosiahol, predstavuje ústup od zámeru maximalistických návrhov, ktoré sa vypracovali na eliminovanie aktívnych látok, a najmä ústup od negatívnych dôsledkov, ktoré by tieto návrhy mali vzhľadom na insekticídy a pesticídy. To sa týka krajín, ako je napríklad Portugalsko, ktoré sú vážne zasiahnuté určitými hmyzími škodcami na ovocí a zelenine, zemiakoch a olivách a určitými chorobami, ako je napríklad háďatko borovicové či choroba postihujúca kôru gašтана, ktorá je spôsobená hubou. V týchto krajinách prinajmenšom kvôli nedostatočne účinným kampaniam o ochrane rastlín spôsobujú tieto škodcovia a choroby vážne škody najmä na rodinných hospodárstvach.

Hoci máme veľa pochybností o určitých špecifických stránkach tohto kompromisu, ako je napríklad problematika nechemických metód kontroly a prevencie, ochrany proti škodcom a pestovania plodín, máme pocit, že je správne aplikovať princíp vzájomného uznávania oprávnení na prípravky na ochranu rastlín a vytvárať oblasti, ktoré zahŕňajú regióny s podobnými pôdnymi a klimatickými vlastnosťami.

Napriek tomu však trváme na štúdiách, ktoré by nám poskytli pravdivý obraz o následkoch týchto opatrení na produktivitu a v dôsledku toho aj na príjmy poľnohospodárov, aby sa tieto náklady mohli rozdeliť medzi celú spoločnosť, vzhľadom na to, že sa tu bavíme o bezpečnostných požiadavkách týkajúcich sa životného prostredia a potravín.

Glyn Ford (PSE), písomne. – Hlasoval som proti pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom k správe pani Breyerovej. V Británii sa začala šíriť zbytočná panika, pokiaľ ide o túto správu, ktorá znamená „koniec tradičného poľnohospodárstva, tak ako ho poznáme“. V iných členských štátoch poľnohospodári takéto stanovisko nezaujali.

Napriek tomu je skutočný vplyv správy nejasný, keďže sa nepodarilo poskytnúť uspokojivé hodnotenie vplyvu súčasnej podoby tohto návrhu. Preto podporujem nápad výnimky po roku 2015, keď súčasné schvaľovania uplynú. A to najmä pre prípad, že bude mať ktorýkoľvek členský štát vážne obavy o dostupnosť pesticídu, ktorý má vážne účinky na úrodu plodín.

Duarte Freitas (PPE-DE), písomne. – (PT) Tento dokument pomôže harmonizovať právne predpisy týkajúce sa pesticídov.

Súhlasím s prijatou správou najmä kvôli tomu, že uplatňovanie zásady vzájomného uznávania prípravkov na ochranu rastlín ukončí konkurenčné nerovnováhy, ktoré existujú medzi jednotlivými členskými štátmi (s rozdielne veľkými trhmi) a hlavne zmierni obavy týkajúce sa bezpečnosti životného prostredia a potravín. Veľmi pozitívnym krokom je vytvorenie troch oblastí, ktoré zahŕňajú regióny s podobnými pôdnymi a klimatickými vlastnosťami. Inak by existovalo riziko toho, že sa dajú dokopy celkom odlišné situácie.

Problematica endokrinných disruptorných látok má podľa môjho názoru podstatný význam: navrhovaný text je založený na vedeckom stanovisku. Problém s endokrinnými disruptormi je ten, že na rozdiel od karcinogénnych alebo mutagénnych látok nemajú toxikologické parametre, ale spôsobujú celý rad účinkov od menších hormonálnych nerovnováh až po znetvorenie pohlavných ústrojov a/alebo rakovinu.

Je dôležité regulovať látky, u ktorých sa dokázal nepriaznivý vplyv na ľudské zdravie.

Regulácia má trojitý právny základ (poľnohospodárstvo, vnútorný trh a verejné zdravie), čo je podľa môjho názoru veľkým pozitívom.

Andreas Mölzer (NI), písomne. – (DE) V posledných rokoch Únia neustále zvyšovala hraničné hodnoty a k redukcii malo preto prísť už dávno. Je pokrokom už len možnosť zákazu tých pesticídov, ktoré sú zdraviu mimoriadne škodlivé, hoci sa ešte v tejto oblasti vykonalo len málo výskumov. Kumulatívne používanie pesticídov, ktoré sa môže použiť na oklamanie stanovených hraničných hodnôt, je však dôvodom na obavu. Stále vieme len málo o možnom vzájomnom pôsobení, pričom v tomto prípade sú právne predpisy neúčinné.

Stále sa pochybuje o rozsahu, do ktorého sú dokumentácia a výsledovateľnosť skutočne účinné. Za posledné roky škandály s mäsom celkom jasne dokázali, ako môže byť podvod s etiketami jednoduchý. V neposlednom rade zostáva problémom, že aj keby sme stanovili našim výrobcam a poľnohospodárom predpisy týkajúce sa pesticídov, aj tak dovážame výrobky z krajín, ktoré majú nižšie požiadavky. Mali by sme sa poučiť na príhode s čínskou hračkou. Plánované nariadenia sú krokom tým správnym smerom, práve preto som za ne hlasoval, ale je potrebné ísť ešte oveľa ďalej.

Bill Newton Dunn (ALDE), písomne. – Proti záverom a odporúčaniam trialógu medzi Parlamentom, Radou a Komisiou som hlasoval z týchto dôvodov:

– tieto právne predpisy sa mali unáhlene uviesť do platnosti, keďže Parlament aj Komisia toto leto končia svoje funkčné obdobia, čo však nie je dostatočný dôvod na rýchle prijímanie zákonov.

– nevypracovalo sa žiadne hodnotenie vplyvu týchto návrhov.

– odporúčania sa nezakladajú na rozumnej vede, ale skôr na emocionálnom strachu spojenom s príčinami alarmujúceho globálneho miznutia včiel a na strachu o ľudské zdravie.

– poľnohospodári v Lincolnshire a v East Midlands, ktorých zastupujem, ma jednoglasne požiadali o to, aby som odmietol prijať tieto návrhy, a ak sa mám vyjadriť rozumne, mali by sme rešpektovať názory tých, ktorí pestujú našu obživu.

Luca Romagnoli (NI), písomne. – (IT) Vážená pani predsedajúca, vážené dámy a páni, hlasoval som v prospech správy, ktorú predložila pani Breyerová o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh. Súhlasím so zámermi a cieľmi, ktoré majú zabezpečiť najvyššiu možnú úroveň ochrany zdravia ľudí a životného prostredia.

Európska únia vždy kládla osobitný dôraz na problematiku týkajúcu sa životného prostredia a toto nariadenie je ďalšou stratégiou, ktorá sa navrhla na dosiahnutie tohto cieľa. Som presvedčený, že je správne zabezpečiť, aby sa experimenty na zvieratách udržiavali na minime a vykonávali sa len v prípade nevyhnutnej potreby. Okrem toho je potrebné podporovať aj používanie alternatívnych metód, aby už zvieratá nemuseli trpieť.

Brian Simpson (PSE), písomne. – Proti tejto správe som sa rozhodol hlasovať z dvoch dôvodov.

Po prvé, potrebujeme dať našim poľnohospodárom nástroje, ktoré potrebujú na vykonávanie svojej práce, a tento návrh značne obmedzí ich spôsobilosť, najmä u tých poľnohospodárov, ktorí pracujú vo vlhkom a daždivom prostredí a potrebujú používať pesticídy, aby tak ochránili svoju úrodu a živobytie. Nepoznám žiadneho poľnohospodára, ktorý by chcel používať pesticídy, ale práve tie tvoria nevyhnutnú súčasť pri zabezpečovaní cenovo dostupných potravín pre naše obyvateľstvo.

Po druhé, pri týchto právnych predpisoch sa neuskutočnilo žiadne hodnotenie vplyvu, čo je podľa mňa poburujúce práve kvôli závažným dôsledkom, ktoré by to mohlo mať na odvetvie poľnohospodárstva.

Bart Staes (Verts/ALE), písomne. – (NL) Včera som počas rozpravy spomenul, že si veľmi vážim súčasný kompromis a že ho Skupina zelených/Európska slobodná aliancia v Európskom parlamente podporí. Rád by som však poznamenal, že s cieľom dosiahnuť dohodu so záujmovými stranami v poľnohospodárstve a pesticídovým priemyslom sme museli urobiť niekoľko ústupkov. Akokoľvek sa na to pozriete, to, čo sa dosiahlo v zmysle limitných kritérií, je len slabý výsledok v porovnaní so stanoviskom Parlamentu vyjadrenom pri prvom čítaní.

Možnosti výnimky sa vytvorili výslovne pre 12 látok. Takisto sme mali výhrady, aj pokiaľ ide o zónový prístup. Nápad vytvoriť tri zóny na takej veľkej rozlohe sa nám zdá problematický, pretože environmentálne okolnosti sa môžu v rámci ktorejkoľvek z nich ohromne líšiť. Pozitívom však je, že sa právny základ zakladá na poľnohospodárstve, vnútornom trhu a verejnom zdraví, pričom má starosť o verejné zdravie najvyššiu prioritu v príslušných odôvodneniach a v článku 1. Limitné kritériá pre látky, ktoré majú neprijateľné účinky na včely, sú rovnako vítaným dodatkom. Vyhovelo sa aj požiadavke na rýchlejšie nahrádzanie nebezpečných produktov bezpečnejšími alternatívami. Hoci výsledok mohol byť lepší, hlasovali sme za prijateľný kompromis.

Catherine Stihler (PSE), písomne. – Bola som sklamaná, keď som videla spoločnú pozíciu v znení pozmeňujúcich a dopĺňujúcich návrhov. Preferovala by som spoločnú pozíciu, keby zabezpečovala lepšiu rovnováhu medzi verejným zdravím a výrobou potravín.

Glenis Willmott (PSE), písomne. – Stále chýbajúce riadne hodnotenie vplyvu znamená, že Európska parlamentárna labouristická strana nie je schopná podporiť kompromisný balík dohodnutý medzi Radou a spravodajkyňou Európskeho parlamentu, keďže nie je jasne naznačený jeho vplyv na výrobu potravín.

Labouristickí poslanci si, samozrejme, želajú lepšie a bezpečnejšie pesticídy, ale my máme zodpovednosť voči výrobcovi aj spotrebiteľovi, aby si mohli byť istí, aké budú prípadné účinky súčasných návrhov na poľnohospodársku výrobu a ceny potravín.

Hoci by táto dohoda celkom určite nemala taký katastrofický účinok, aký jej predvídali isté kruhy, s tým spojená neistota je pre Európsku parlamentárnu labouristickú stranu dostatočná na to, aby nepodporila kompromisný balík.

– **Správy: Christa Kläß (A6-0443/2008), Hiltrud Breyer (A6-0444/2008)**

Liam Aylward, Brian Crowley, Seán Ó Neachtain a Eoin Ryan (UEN), písomne. – Dnes sme sa zdržali hlasovania o týchto právnych predpisoch o ochrane rastlín.

Je to veľmi ťažké hlasovanie. Až doteraz sme sa zapájali do všetkých častí intenzívnych rokovaní o tomto kontroverznom balíku.

Dôraz týchto právnych predpisov sa kladie na zdravie a spojitosti medzi chemickými látkami a rakovinou. Kvôli priamemu styku sú tým poľnohospodári najviac postihnutí. Zatiaľ čo sa tento balík snaží obmedziť dostupnosť karcinogénov, členské štáty môžu umožniť vstup na trh látkam, ktoré predstavujú vážne nebezpečenstvo pre zdravie rastlín. Návrh sa snaží ochraňovať včely a obmedzovať byrokráciu pri vydávaní oprávnení pre látky. Pri postupnom odstraňovaní látok do roku 2016 by sme naliehali na priemysel, aby pristúpil k biologicky bezchybným a účinnejším výrobkom.

Nemôžeme hlasovať v prospech týchto právnych predpisov. Napriek opakovaným výzvam na nové hodnotenie vplyvu sa zo strany Komisie neudialo. Nemôžeme schvaľovať zákony v abstraktnej rovine! Výrobky sa zakážu na základe nebezpečenstva, čo je v protiklade s vedeckým rizikom, ktoré by sa zakladalo na používaní a ohrození. Okrem toho sa na vedeckej úrovni neschválila definícia „endokrinný disruptor“ a navrhli sme aj pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy, ktoré čakajú na názory znalcov Komisie.

Michel Teychenné (PSE), písomne. – (FR) Vďaka tomuto textu, ktorý obmedzuje výrobu a predaj pesticídov, a sprievodnému textu, ktorý stanovuje rámec ich používania, sa Európa konečne dopracovala ku vzorovým normám pre pesticídy. Správa Hiltrudy Breyerovej je na správnej línii. Otvára trh pre nízko rizikové výrobky, zatiaľ čo zakazuje 22 látok, ktoré sa považujú za vysoko škodlivé.

Ak dúfame časom dosiahnuť racionálne poľnohospodárstvo na celom svete, musíme privítať tento pokrok Európskej únie. Neoslabí sa tým európske poľnohospodárstvo, ktoré hojne využíva prípravky na ochranu rastlín. Avšak vďaka týmto textom bude mať EÚ najprísnejšie právne predpisy v boji proti toxickým pesticídom.

– **Správa: Wolf Klinz (A6-0497/2008)**

Avril Doyle (PPE-DE), písomne. Legislatívny režim pre celoeurópske investičné fondy, Podniky kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP), už bol podrobený rozsiahlemu preskúmvaniu. Tieto podniky pozostávajú z kolektívnych investičných plánov, ktoré po schválení v členskom štáte môžu používať toto „povolenie“ v celej Únii bez potreby ďalšieho preskúmvania. V týchto časoch všeobecnej finančnej neistoty sa musí regulácia finančných obchodov uplatňovať spravodlivo a dôsledne, aby sa posilnila dôvera v sektor.

Správa pána Wolfa Klinza navrhuje zavedenie „povolení“ pre správcovské spoločnosti, ktoré sú najímané zakladateľmi PKIPCP. Tento návrh počíta s cezhraničným spravovaním fondov bez súčasnej požiadavky založenia plne fungujúcich správcovských spoločností. Je veľmi dôležité, aby bol k dispozícii dostatok správcov fondov, ktorí by náležite dohliadali na povolenia správcovských spoločností.

Pán Klinz predložil kompromisný dokument, ktorému môžeme vyjadriť podporu.

Andrzej Jan Szejna (PSE), písomne. – (PL) PKIPCP (Podniky kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov) ako produkt sú harmonizovanými investičnými fondmi, ktoré investujú podľa definovaných investičných stratégií. Rámcová smernica o PKIPCP, ktorá sa spomína v správe pána Klinza, zabezpečuje nákladovú transparentnosť – a niečo, čo je v čase ekonomickej a finančnej krízy v EÚ obzvlášť

dôležité – vysoký stupeň ochrany investorov. Smernica stanovuje základné požiadavky pre organizáciu, spravovanie investičných fondov a dohľad nad nimi.

Je pravda, že v porovnaní s americkým trhom sú európske investičné fondy charakterizované svojou malou veľkosťou, z čoho vyplývajú vysoké náklady pre investorov. Preto je potrebné prehodnotiť balík týkajúci sa PKIPCP, prispôbiť ho potrebám investorov a zaistiť konkurencieschopnosť odvetvia fondov v EÚ.

Zmeny navrhované spravodajcom zahrňujú hlavne prijatie nových predpisov týkajúcich sa zlúčení fondov (aby sa k nim pristupovalo ako k domácim zlúčeniam a zachovali si daňovú neutralitu), prijatie dokumentu poskytujúceho základné informácie pre investorov (ktorý by nahradil zjednodušený prospekt) a zjednodušenie existujúceho ohlasovacieho postupu použitím priamej výmeny informácií medzi jednotlivými regulátormi.

– **Správa: Donata Gottardi (A6-0507/2008)**

Jan Andersson, Göran Färm a Åsa Westlund (PSE), písomne. – (SV) Správu podporujeme, lebo si myslíme, že udržateľnosť verejných financií je veľmi dôležitá. Avšak máme námietky k zneniu v odseku 8, v ktorom sa uvádza potreba postupného a výrazného znižovania daňového zaťaženia stredných a nízkych príjmov a dôchodkov s daňovými úľavami, úpravami sadzieb daní a kompenzáciou fiškálneho presunu. Myslíme si, že o týchto záležitostiach by sa nemalo rokovať na úrovni EÚ, ale sú to otázky, o ktorých by mali rozhodnúť členské štáty samostatne.

Konstantinos Droutsas (GUE/NGL), písomne. – (EL) Správa o financiách v hospodárskej a menovej únii (HMÚ) prijíma protizamestnanecké rozhodnutia Rady a Komisie, ktorých cieľom je posilnenie konkurencieschopnosti monopolov, aby boli zaručené kapitálové zisky a aby sa bremeno hlbokej finančnej krízy presunulo na plecia zamestnancov.

Protiľudový rámec vytvorený EÚ na realizáciu finančnej politiky prostredníctvom Paktu stability a lisabonskej stratégie pre členské štáty, hlavne pre tie, ktoré sú v EMÚ, sa posilňuje.

Európsky parlament, ako aj Komisia sa snažia brzdiť odstredivé trendy a logiku „každý za seba“ vyzývaním k ešte väčšej angažovanosti za dokončenie vnútorného trhu, harmonizáciu daní a posilnenie konkurencie a trhových pravidiel.

Kritika toho, že obrovské sumy poskytnuté na riešenie krízy sa nedostávajú k malým a stredným podnikom a už vôbec nie k zamestnancom, je zavádzajúca. Zastarané a neúspešné modely štátneho zásahu s cieľom vykryť nedostatky trhu sú zbožným želaním a pokusom dezorientovať zamestnancov žiadaním spoločenského súhlasu s prehnutým systémom.

Jediným riešením je, že zamestnanci budú bojovať za moc ľudu a ľudovú ekonomiku, aby odstránili kapitalistické barbarstvo.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písomne. – (PT) Je vlastne celkom zaujímavé, že správa uznáva, že z analýzy situácie týkajúcej sa verejných financií v roku 2007 a v prvej polovici roku 2008 „jasne vyplýva, že nastala zmena v trende a možno očakávať hospodársky útlm a spomalenie rastu, ktoré budú sprevádzať pretrvávajúca znížená miera inflácie a narastajúce rozdiely v príjmoch“.

Avšak na riešenie krízy potom v podstate predkladá tie isté recepty, ktoré viedli k terajšej situácii, namiesto využitia tejto príležitosti na navrhnutie zmien v neoliberalnej a monetaristickej politike, ktorá prispela k súčasnej vážnej sociálnej situácii, keď sa zvyšuje nerovnosť, nezamestnanosť, stáva sa bežnejšou neistá a zle platená práca a zvyšuje sa chudoba.

Preto trvá na cenovej stabilite a Pakte stability a rastu, aj keď s určitým stupňom flexibility, a na lisabonskej stratégii, ktorá, ako vieme, bola použitá ako zámienka na presadenie privatizácie a zbavenie štátu zodpovednosti za sociálne funkcie. Súčasťou tohto prístupu je tiež koncepcia minimálneho štátu a väčšej efektívnosti súkromného sektora s cieľom presadiť akceptovanie takzvanej mzdovej zdržanlivosti, čo má vlastne za následok zníženie kúpnej sily miezd.

Z tohto dôvodu sme hlasovali proti.

Bruno Gollnisch (NI), písomne. – (FR) Moje hodnotenie správy pani Gottardiovej je, že si zo svetovej krízy nevzala žiadne poučenie.

Pani Gottardiová za „zlyhanie trhu“ a „nedostatočný dohľad“ považuje to, čo je v skutočnosti zlyhaním systému, ktorý nám bol roky nanucovaný: systém deregulácie, extrémnej filozofie celosvetového voľného

trhu, absurdnej financializácie hospodárstva, kde vládne trh, ktorý je vraj samoregulujujúci. Nejasné kozmetické úpravy prijaté na stretnutí G20 alebo v Bruseli situáciu významne nezmenia. Potrebujeme kriticky prehodnotiť ekonomické dogmy, ktorým stále podliehame. Kríza ukázala, že úplná sloboda pohybu pre tovary, služby, kapitál a ľudí nevedie k prosperite, ale ku katastrofe. Tiež sa ukázalo, že národný štát je primeranou a účinnou úrovňou pre rozhodnutie, akciu a reakciu, aj keď pán Sarkozy mal pocit, že ho všade musí sprevádzať pán Barroso, aby ľudia verili, že Európska únia je v tejto situácii užitočná.

V tejto súvislosti sú dobré rady spravodajkyne týkajúce sa riadenia verejných financií a jej volanie po dodržiavaní Paktu stability a rastu, bohužiaľ, málo užitočné.

Mary Lou McDonald (GUE/NGL), písomne. – Víťame niektoré pozitívne prvky tejto správy, obzvlášť uznanie potreby spravodlivejšieho rozloženia daňového zaťaženia, dôležitosti verejných výdavkov a rozumného riadenia ekonomiky. Avšak hlasovania som sa zdržala kvôli tomu, že správa lipne na chybné lisabonskej stratégii, kladie dôraz na konkurencieschopnosť, zasadzuje sa za flexibilitu a pod maskou „štrukturálnej reformy“ predstavuje skrytú hrozbu pre dôchodkové schémy, verejné zdravotníctvo a starostlivosť o dlhodobých chorých.

10. Opravy hlasovania a zámery pri hlasovaní: pozri zápisnicu

(Rokovanie bolo prerušené o 13.00 hod. a pokračovalo o 15.00 hod.)

PREDSEDÁ: PÁN VIDAL-QUADRAS

podpredseda

11. Schválenie zápisnice z predchádzajúceho rokovania: pozri zápisnicu

12. Bezpečnostné znaky a biometria v pasoch a cestovných dokladoch (rozprava)

Predsedajúci. Ďalším bodom programu je správa (A6-0500/2008) pána Coelhoa v mene Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (ES) č. 2252/2004 o normách pre bezpečnostné znaky a biometriu v pasoch a cestovných dokladoch vydávaných členskými štátmi (KOM(2007)0619 – C6-0359/2007 – 2007/0216(COD)).

Carlos Coelho, spravodajca. – (PT) Vážený pán predsedajúci, pán Barrot, dámy a páni, cieľom návrhu, o ktorom dnes rokujeme, je zmena nariadenia schváleného v roku 2004, ktorým sa vylepšili a harmonizovali bezpečnostné normy týkajúce sa ochrany pasov a cestovných dokladov občanov EÚ proti podvodnému použitiu a zároveň sa zaviedli prvky biometrickej identifikácie. Na rozdiel od roku 2004 sme tentoraz použili spolurozhodovací postup. Chceme sa poďakovať francúzskemu predsedníctvu a pánovi komisárovi Barrotovi za ich nesmiernu angažovanosť v tejto veci, pokiaľ ide o dosiahnutie dohody v prvom čítaní. Tiež by som chcel poďakovať tieňovým spravodajcom za ich prácu a spoluprácu, ktorá bola na dosiahnutie tohto výsledku nenahraditeľná.

Toto riešenie bolo nevyhnutné, ak si uvedomíme, že toto nariadenie vstúpilo do platnosti v roku 2004 a najneskôr od júna tohto roku by všetky členské štáty museli odoberať odtlačky prstov deťom od narodenia. Avšak podľa existujúcich štúdií, ktoré sú výsledkom pilotného projektu realizovaného v niekoľkých členských štátoch, je veľmi ťažké odoberať alebo sa vôbec spoliehať na odtlačky prstov detí vo veku menej ako šesť rokov. Je pravda, že národné zákonodarné orgány by mohli vytvoriť výnimky z tejto povinnosti. To by však znamenalo, že do vekovej hranice, po ktorú by bola táto výnimka udelená, by mohli byť vydávané len dočasné pasy. To by znamenalo nadmernú záťaž pre rodičov, ktorí by museli pre svoje deti vybavovať pasy vždy, keď by chceli vycestovať zo schengenského priestoru.

Preto sa nám podarilo dosiahnuť dohodu stanovením štvorročného obdobia, počas ktorého by bola veková hranica stanovená na 12 rokov, spolu s únikovou klauzulou, ktorá by dovoľovala štátom, ktoré už prijali právne predpisy zakotvujúce nižšiu hranicu, aby túto hranicu aplikovali pod podmienkou, že táto hranica nie je nižšia ako šesť rokov. Očakávala sa aj klauzula o preskúmaní, ktorá by zohľadňovala výsledky štúdie týkajúcej sa detských odtlačkov prstov, ktorej vypracovanie sme si vyžiadali od Komisie a ktorá by stanovovala, že veková hranica bude definitívne stanovená a harmonizovaná pre všetky členské štáty o štyri roky.

Druhá výnimka bola prijatá vo vzťahu k osobám, ktoré sú z rôznych dôvodov fyzicky neschopné poskytnúť odtlačky prstov. Prijaté bolo tiež odporúčanie Medzinárodnej organizácie pre civilné letectvo „jedna osoba – jeden pas“. Ako povedal Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov, je to ďalší prínos v boji proti obchodu s deťmi.

S cieľom chrániť deti sme tiež dosiahli medziinštitucionálnu dohodu uzavretú medzi tromi inštitúciami o vypracovaní spoločnej pozície k prijatiu potrebných pravidiel na ochranu detí proti únosom a obchodovaniu s nimi. Príslušné iniciatívy by mala Komisia prijať v rámci príslušnej oblasti občianskeho práva.

Musím priznať, že zápasíme s problémom zredukovaných kompetencií Únie v tejto záležitosti: vydávanie pasov je vnútroštátnou kompetenciou a Európska únia môže zasiahnuť len v súvislosti s posilnením biometrických údajov v pasoch a cestovných dokladoch s cieľom zvýšiť bezpečnosť týchto dokladov v rámci hraničnej kontroly.

Musím povedať, že sme vytvorili pravidlá zaručujúce uplatňovanie kompetencií Spoločenstva, stanovujúce, ktoré typy údajov budú do tohto systému zahrnuté – odtlačky prstov a fotografie – ako aj obmedzenia ich použitia. Môžu byť použité len na účely stanovené v tomto nariadení – hraničná kontrola – a na overenie autenticity dokladu a na zistenie, či osoba, ktorá ho má v držbe, je, alebo nie je jeho oprávneným držiteľom.

Tiež sme sa dohodli na dvoch štúdiách: jednej o takzvaných „vstupných dokumentoch“, aby sa zaručilo, že dokumenty umožňujúce vydanie pasov si budú zasluhovať rovnaký stupeň dôvery ako pas, ktorý chceme zabezpečiť, a druhej o porovnávaní údajov pri hraničných kontrolách, aby bolo možné sledovať mieru chybných zamietnutí. Následkom týchto štúdií a berúc do úvahy štvorročnú klauzulu o preskúmaní by mali byť v určitom momente spolurozhodovacím postupom prijaté zmeny bez toho, aby sme zabudli, že je dôležité tieto veci konzultovať s Európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov, čo je pravidlo, ktoré, nanešťastie, nebolo zohľadnené pri vypracúvaní tohto návrhu.

Jacques Barrot, podpredseda Komisie. – (FR) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, v prvom rade by som chcel poďakovať predsedovi Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci. Tiež sa chcem vrelo poďakovať spravodajcovi, pánovi Carlosovi Coelhoovi za jeho pozoruhodnú správu a za jeho výbornú spoluprácu s Komisiou na delikátnej a citlivej otázke.

Návrhom Komisie je zaviesť harmonizované výnimky z požiadavky odoberať odtlačky prstov tak, aby sa so všetkými európskymi občanmi zaobchádzalo rovnako. Okrem toho chcela Komisia chrániť deti pred obchodovaním s nimi tým, že by medzinárodne uznávanú zásadu „jedna osoba – jeden pas“ urobila právne záväznou.

Vítam snahu Európskeho parlamentu dosiahnuť v prvom čítaní dohodu o návrhu začleniť odtlačky prstov do pasov vydávaných členskými štátmi najneskôr do 28. júna 2009. Ak by sa dohoda nebola dosiahla, každý vrátane novorodencov by bol povinný poskytnúť odtlačky prstov vždy, keď by cestoval do zahraničia s pasom. Preto by som chcel vyjadriť úprimnú spokojnosť Komisie s dojednaným kompromisným návrhom. Teraz sa komisia pustí do čo najefektívnejšieho vypracovania správy požadovanej Európskym parlamentom. Myslím, že to nemusím viac rozvádzať. Teraz si so záujmom vypočujem príspevky poslancov a znovu ďakujem spravodajcovi, pánovi Carlosovi Coelhoovi, ktorý odviezol vynikajúcu prácu.

Urszula Gacek, v mene skupiny PPE-DE. – Vážený pán predsedajúci, som rada, že môžem podporiť návrhy, ktoré dnes boli predložené.

Myslím si, že je nevyhnutne nutné vytvoriť spoločný súbor noriem na overovanie biometrických údajov. Kolegovia možno nevedia, že v súčasnosti vládne značný nesúlad medzi jednotlivými krajinami, napríklad pokiaľ ide o prísnosť overovania fotografií v pasoch. Mnohé krajiny od občana žiadajúceho o pas vyžadujú, aby sa dostavil osobne a priniesol si svoje doklady a fotografie a v týchto prípadoch úradníci vo výdajnom mieste pasov môžu vidieť, či sa dotyčná osoba na seba podobá podľa predloženej fotografie.

Avšak v niektorých krajinách – najtypickejšie je to asi pre Spojené kráľovstvo – sú normou žiadosti zasielané poštou a autenticitu fotografií potvrdí len takzvaná „profesionálna osoba“, ktorá pozná žiadateľa najmenej dva roky. Zoznam osôb v Spojenom kráľovstve na to spôsobilých je celkom zaujímavým čítaním. Toto overenie môže vykonať váš optik alebo váš zubár, ale aj profesionálny fotograf alebo príslušník hasičského zboru – bez akejkolvek neúcty voči príslušníkom týchto profesií.

Je tiež zaujímavé, že dosť voľné pravidlá overovania platia v Spojených štátoch. Overenie fotografií pre prvožiadateľov možno vykonať v takzvaných „prijateľných zariadeniach“. To sa v podstate môže vzťahovať

na zamestnancov miestnej pošty. Zdá sa neuveriteľné, že taká bezpečnostne uvedomelá krajina, ktorej občania môžu cestovať do Európy bez vízovej povinnosti, má takýto systém overovania.

Takže, aby boli pasy bezpečné, skutočne musíme použiť spoľahlivejšie biometrické údaje, teda odtlačky prstov. Tiež musíme zaistiť, aby orgán zodpovedný za ich odber a overovanie spĺňal tie isté normy nielen v rámci EÚ, ale aj v tých štátoch, ktorých občania môžu cestovať do Európy bez vízovej povinnosti, aby nás ubezpečili, že aj oni spĺňajú tie isté prísne požiadavky ako naši občania tu v Európe.

Martine Roure, v mene skupiny PSE. – (FR) Vážený pán predseda, keď bolo nariadenie o bezpečnostných znakoch a začlenení biometrických údajov do európskych pasov v roku 2004 prijaté, členské štáty nepočítali s nijakou výnimkou z povinnosti poskytnúť odtlačky prstov. Doterajšie skúsenosti ukazujú, že existujúca technológia stále nezaručuje, aby odtlačky prstov detí vo veku menej ako 12 rokov boli dostatočne spoľahlivé na to, aby mohli byť použité ako bezpečnostný znak v pasoch. Preto vítam kompromis dosiahnutý s členskými štátmi, čiže stanovenie 12 rokov ako vekovej hranice pre odber biometrických údajov, ako aj prijatie klauzuly o preskúmaní o tri roky. My z našej strany sme túto výnimku akceptovali pre tie členské štáty, ktoré už prijali legislatívu pre deti staršie ako šesť rokov.

Použitie tohto typu údajov by bolo prijateľné, len ak by skutočne poskytovalo ochranu našim deťom. Ešte to tak nie je. Avšak zostávame otvorení akýmkoľvek pozitívnym zmenám v technológii v tejto oblasti. Našou prioritou je zaistiť bezpečnosť detí, ktoré cestujú samé, aby sa zabránilo ich únosom a obchodovaniu s nimi. Začlenenie týchto údajov do pasov vytvára falošný pocit bezpečia, keďže nezabráni deťom prekročiť hranicu bez súhlasu rodičov. Kompromis dosiahnutý s členskými štátmi umožní Komisii predložiť správu o požiadavkách pre maloletých, ktorí cestujú za vonkajšie hranice sami. Táto správa tak umožní navrhnutie iniciatív, ktoré zaručia európsky prístup k pravidlám ochraňujúcim maloletých pri prechode vonkajších hraníc členských štátov.

Nakoniec, biometrické údaje v pasoch musia byť použité len na overenie autenticity dokladu a použitie takých citlivých osobných údajov, ako sú biometrické detaily, je prijateľné len v spojení s prísnyimi pravidlami na ochranu údajov.

Gérard Deprez, v mene skupiny ALDE. – (FR) Vážený pán predseda, dámy a páni, v prvom rade by som chcel nášmu spravodajcovi, pánovi Carlosovi Coelho, a bývalému Francúzskemu predsedníctvu, ktoré, ako sme očakávali, tu s nami nie je, pogratulovať k tomu, že dosiahli dohodu v prvom čítaní. Vyžadovalo si to vôľu k tejto dohode plus schopnosť akceptovať požadovaný kompromis. Obzvlášť by som chcel pogratulovať pánovi Coelho, nášmu spravodajcovi, pretože jeho dôvodová správa, ktorú svojim kolegom odporúčam prečítať si, je malým klenotom inteligencie a politickej obratnosti.

Dôkladná analýza predkladaného textu odhalí základnú zásadu, ktorá je zároveň revolučnou zásadou tejto správy. Táto revolučná zásada nemá nič spoločné s biometrickými údajmi. Rozhodlo sa o nej v roku 2004. Ide o zásadu „jedna osoba – jeden pas“. To nastoľuje otázku detí a veku, v ktorom možno deťom odoberať odtlačky prstov. Nezakrývame skutočnosť, že tento kompromis bol nesmierne ťažký. Niektorí, ako napríklad hneď od začiatku pán Coelho, chceli, aby to bolo od čo najnižšieho veku, aby boli deti chránené čo najskôr. To by si však vyžadovalo spoľahlivé biometrické údaje, ktoré momentálne nemožno zaručiť. Nakoniec bol dosiahnutý nasledujúci kompromis: odtlačky prstov detí sú povinné od veku 12 rokov. Štáty, ktoré ich odoberajú skôr, tak môžu ďalej robiť ešte štyri roky, ale veková hranica nesmie byť v žiadnom prípade nižšia ako šesť rokov a Komisia v nasledujúcich rokoch bude podávať správy o hodnotení systému počas jeho používania, a to je obsiahnuté v texte, o akýchkoľvek úpravách, ak to bude potrebné. Preto musíme dúfať vo výrazný pokrok v technológii, pretože ideál ochrany detí je získať spoľahlivé biometrické údaje čo najskôr. Keď si to uvedomíme, môžeme vyjadriť svoj súhlas s týmto textom, ktorý ja znovu vítam a gratulujem spravodajcovi, Komisii za jej počiatočný návrh a Rade za jej zmysel pre kompromis.

Roberta Angelilli, v mene skupiny UEN. – (IT) Vážený pán predseda, dámy a páni, chcela by som začať tým, že pogratulujem spravodajcovi za vynikajúcu prácu, ktorú odvedol. Ako spravodajkyňa pre stratégiu EÚ v oblasti práv dieťaťa mi prislúcha úloha zdôrazniť niektoré dôležité body v správe pána Coelho, aj keď niektorí kolegovia poslanci to už urobili.

Po prvé, princíp zaručenia spoločného prístupu k predpisom chrániacim deti prekračujúcim naše vonkajšie hranice je veľmi vítaný.

Po druhé, zásada „jedna osoba – jeden pas“ je dôležitá, lebo priamo spája biometrické údaje s držiteľom dokladu. Toto odstraňuje všetky v súčasnosti vyžadované postupy, ktoré umožňujú, aby boli deti pridané

do pasov svojich rodičov. Pri takejto praxi je kontrola identity dieťaťa oveľa ťažšia a nespoľahlivejšia, je ľahšie uniesť deti, ktoré sú predmetom sporu, ako aj obchodovať s deťmi a využívať ich.

Po tretie, správa tiež počíta s tým, že Komisia predloží správu hodnotiacu technickú uskutočniteľnosť použitia odtlačkov prstov na účely identifikácie detí mladších ako 12 rokov. Je veľmi dôležité usilovať sa o vylepšenie systému a zaistiť jeho spoľahlivosť, obzvlášť na účely ochrany detí.

Na záver poviem, že podľa môjho názoru v budúcnosti bude potrebné určiť čo najsofistikovanejšie, najvhodnejšie a najbezpečnejšie technické metódy, ako zaznamenať a tým kategoricky overiť identitu a vek dieťaťa v čo najnižšom veku, ak je to možné, už od narodenia.

Tatjana Ždanoka, *v mene skupiny Verts/ALE*. – Vážený pán predsedajúci, v prvom rade by som chcela poďakovať pánovi Coelhoovi za jeho vynikajúcu prácu. Aj keď máme všetci odlišné politické názory, urobil, čo bolo v jeho silách, aby sa dosiahol kompromis.

Skupina Verts/ALE je silným odporcom širokého zavedenia používania biometrie, kým jej potreba nepresiahne všetky pochybnosti. Myslíme si, že má zásadné dôsledky pre bezpečnosť osobných údajov a pre základné práva. Hlasovali sme proti používaniu biometrie vo vízach. Tiež sme proti používaniu biometrie v európskych pasoch. Predložený návrh vidíme ako možný spôsob stanovenia obmedzení pre odber odtlačkov prstov od ľudí na účely cestovného dokladu. Preto sme spokojní, že sa dosiahol kompromis s Komisiou a Radou, teda veková hranica 12 rokov je stanovená pre tie členské štáty, v ktorých sa odber odtlačkov prstov u detí nevykonáva, a veková hranica šesť rokov je stanovená pre ostatné členské štáty.

Ešte raz by som chcela zdôrazniť, že naša podpora vekovej hranice neznamena, že podporujeme odber odtlačkov prstov ako taký. Pevne veríme, že biometria v pasoch môže byť použitá výlučne na overenie autenticity dokladu alebo identity jeho držiteľa. Použitie takýchto údajov na iné účely, napríklad v súvislosti s trestným vyšetrovaním, nie je ani legitímne, ani primerané. Nemôžeme súhlasiť, že každý držiteľ európskeho pasu je bežný podozrivý, ktorého odtlačky prstov treba uchovávať. To je naša pozícia, ale ešte raz by som chcela zdôrazniť, že pánovi Coelhoovi, Komisii a Rade k tomuto kompromisu gratulujeme.

Sylvia-Yvonne Kaufmann, *v mene skupiny GUE/NGL*. – (DE) Vážený pán predsedajúci, nesúhlasím s odoberaním odtlačkov prstov malým deťom alebo dokonca maličkým bábätkám. Deti musia byť oslobodené od požiadavky poskytovať biometrické odtlačky prstov na účely pasov. Je preto správne deti z tejto povinnosti vyňať. O použiteľnosti odtlačkov prstov detí vo veku menej ako 12 rokov ešte stále nejednotlivo žiadne spoľahlivé poznatky. Hlavnou nejasnosťou je, ako dlho sú vlastne odtlačky prstov od rastúcich detí spoľahlivé. Ak by sme tieto údaje jednoducho začali používať, mohli by sme dosiahnuť pravý opak toho, o čo sa snažíme, totiž menej namiesto viac bezpečnosti. Je preto neprimerané zbierať a používať údaje, ktorých spoľahlivosť nemožno zaručiť napriek všetkým pochybnostiam.

Kompromis, ktorý bol teraz s Radou dosiahnutý, zohľadňuje tieto obavy a vďaka naliehaniu Parlamentu a vďaka vynikajúcej práci spravodajcu je založený na vekovej hranici 12 rokov na prechodné obdobie štyroch rokov, počas ktorého sa vykoná rozsiahla štúdia, aby sa preskúmala spoľahlivosť detských biometrických údajov. Tento kompromis, bohužiaľ, stanovuje aj výnimky pre členské štáty, ktoré už majú zákony umožňujúce odber odtlačkov prstov u detí vo veku menej ako 12 rokov. Je preto ešte dôležitejšie, aby sme počas trvania dosiahnutého kompromisu ustanovili, že na Európsky právny akt o bezpečnostných znakoch a biometrických údajoch v pasoch a cestovných dokladoch sa nebude možné za žiadnych okolností odvolať a cieľom vytvoriť databázy obsahujúce tieto údaje na vnútroštátnej úrovni.

Gerard Batten, *v mene skupiny IND/DEM*. – Vážený pán predsedajúci, som veľmi rád, že môžem povedať, že Spojené kráľovstvo je vyňaté z tohto nariadenia, lebo nie je súčasťou schengenského priestoru. Avšak britská vláda povedala, že bude s nariadením držať krok, aby zaručila, že jej doklady nebudú vnímané ako druhotriedne. To naznačuje, že si myslí, že návrhy sú prvotriedne a potom bude aj tak viazaná podstatou nariadenia.

Ako však ukazuje táto správa, vynárajú sa všetky možné otázky, pokiaľ ide o autenticitu biometrických údajov a ich overovanie. Aké vstupné dokumenty sa používajú na prvotnú identifikáciu žiadateľa a aká je istota, že sú autentické? Keď je už pas vydaný, nie je veľmi užitočný, pokiaľ údaje v ňom uvedené nie je možné overiť na základe porovnania s identitou držiteľa uloženou v nejakej vnútroštátnej alebo centralizovanej databáze identít.

Správa uznáva, že by mali existovať veľmi bezpečné pamäťové médiá na uchovávanie takýchto informácií, ale zo skúsenosti v Británii všetci vieme, že niečo ako vysoko bezpečné médium na uchovávanie údajov

neexistuje. Za niekoľko posledných rokov sa z vládnych databáz stratili alebo boli sprístupnené osobné a vysokocitlivé informácie o miliónoch ľudí. Každý v Spojenom kráľovstve vie, že jeho osobné informácie nie sú v rukách našej vlády v bezpečí.

V tejto správe sa nehovorí o spoľahlivosti samotných biometrických údajov. Skúška používania biometrických údajov Britskou pasovou službou v roku 2004 v skutočnosti ukázala mieru chybných identifikácií 1 z 3 pri rozpoznaní tváre, 1 z 5 pri odtlačkoch prstov a 1 z 20 pri skenovaní dúhovky. Biometrická identifikácia je lákavá myšlienka, ale nie je to mechanizmus odolný voči zlyhaniu, aký si možno všetci predstavujeme. Strana za nezávislosť Spojeného kráľovstva bude preto hlasovať proti tejto správe.

Philip Claeys (NI). – (NL) Vážený pán predsedajúci, podľa môjho názoru má spravodajca úplnú pravdu, keď poukazuje na množstvo otázok, ktoré jednoducho vyplývajú z faktu, že zber, spracovanie a porovnávanie biometrických pasových údajov sú veci, ktoré vznikli pomerne nedávno. Z toho dôvodu by bolo tiež rozumné o tri roky celý postup preskúmať, tak ako je to navrhnuté.

Je tiež nanajvýš dôležité, aby sme zaviedli určitý stupeň harmonizácie, čo sa týka zaobchádzania s biometrickými údajmi, pretože reťaz nie je o nič silnejšia než jej najslabšie ohnisko. Teoreticky mala zo zrušenia vnútorných hraníc v Európskej únii vyplývať zvýšená kontrola vonkajších hraníc, ale v skutočnosti je zjavné, že systém stále ukazuje svoje do očí bijúce zraniteľné miesta. Medzinárodné zločinecké siete, obchodníci s drogami a s ľuďmi a nezákonní prisťahovalci, všetci z takýchto zraniteľných miest profitovali. Ak chceme účinnejší systém kontroly hraníc, je v každom prípade najvyšší čas, aby boli biometrické údaje skutočnou súčasťou tohto systému.

Esther de Lange (PPE-DE). – (NL) Vážený pán predsedajúci, aj ja by som chcela poďakovať spravodajcovi, môjmu kolegovi pánovi Coelhovi, za jeho prínos. Podarilo sa mu dosiahnuť kompromis s Radou a s Komisiou už v prvom čítaní a ja tento kompromis silne podporujem vrátane zásady „jedna osoba – jeden pas“. Tejto otázke by som sa však chcela venovať podrobnejšie.

Táto zásada by mala umožniť poskytnutie väčšej ochrany proti zločinom, napríklad obchodovaniu s deťmi a únosom detí, pretože každé dieťa by malo dostať svoj vlastný pas s čipom obsahujúcim jeho biometrické údaje. Bude to, samozrejme, finančne náročnejšie. Určite to tak bude v členských štátoch, ktoré doteraz umožňovali, aby boli deti zapísané v pasoch svojich rodičov. V Holandsku maximálna cena pasu začína od 48 EUR a za zapísanie dieťaťa do pasu rodiča treba zaplatiť 8,50 EUR. Čiže pre rodinu s tromi deťmi z toho vyplynie zdvojnásobenie ceny za získanie pasov zo súčasných 120 EUR na 240 EUR. Každý rodič by tú sumu, samozrejme, veľmi rád zaplatil, ak by to prispelo k bezpečnosti jeho dieťaťa. Avšak, nie je pravda, že ak je možné uniesť dieťa, je tiež možné zmocniť sa jeho pasu? Keď bude novelizované nariadenie platiť, už nebude možné zapísať deti do pasov ich rodičov. Avšak, nie je to tak, že zapísanie dieťaťa do pasu rodiča je v niektorých prípadoch naozaj v záujme bezpečnosti dieťaťa, keďže to ukazuje, ktorý z rodičov má dieťa v starostlivosti? Ako bude potom možné účinne overiť rodičovské práva a povinnosti?

V priebehu nasledujúcich troch rokov bude musieť Európska komisia prehodnotiť potrebu ďalšieho nariadenia, napríklad pravidiel Spoločenstva týkajúcich sa prekračovania hraníc deťmi. V súčasnosti sa členské štáty v tejto otázke ešte stále značne rozchádzajú. Vyzývam Komisiu, aby toto prehodnotenie využila na to, aby zistila, či a ako zavedenie jedného pasu na osobu prispelo k zníženiu počtu únosov detí. Priniesol terajší kompromis žiadaný účinok alebo len viedol k vedľajším účinkom, ktoré si vyžadujú riešenie?

Pán komisár, bezpečnosť našich detí si vyžaduje našu neustálu pozornosť. Dnes prijímame jeden konkrétny krok. Ak bude prijatie ďalších krokov v strednodobom horizonte v záujme detí, Kresťanských demokratov v tomto Parlamente určite nájdete na svojej strane.

Stavros Lambrinidis (PSE). – (EL) Vážený pán predsedajúci, skutočnosť, že názor Parlamentu dnes prevážil nad pokusom Rady zaviesť záznamy biometrických údajov pre šesťročné deti, je víťazstvom základnej zásady, že osobné údaje možno zbierať, len ak je možné dokázať, že je to potrebné, opodstatnené a užitočné, čo je zásada, ktorú Rada a Komisia, obávam sa, niekoľko posledných rokov vo svojich legislatívnych iniciatívach často ignorovali.

Čo sa týka detských pasov a odtlačkov prstov, potrebujú deti jednoznačne svoje vlastné pasy s biometrickými identifikačnými údajmi, aby sa zabránilo únosom, detskej pornografii a obchodovaniu s deťmi.

Zároveň je však jednoznačne nelegálne odoberať takéto identifikačné údaje, ak nie sú potrebné. Čo sa týka odtlačkov prstov, máme štúdie, ktoré ukazujú, že v prípade šesťročných detí sú sotva použiteľné. Ich odtlačky prstov sa menia tak rýchlo, že pasy a rozpoznanie podľa nich sú nanič.

Takže dnes Parlament dosiahol rovnováhu. Od Komisie požaduje serióznu štúdiu, aby videl, kedy vlastne možno chrániť deti pomocou ich odtlačkov prstov, a ich odber povolí len vo veku, v ktorom naisto vieme, že je to tak.

Na záver, v každom prípade, čo sa týka biometrických identifikačných údajov v pasoch, povedali sme „áno“ účelu rozpoznať držiteľa, „áno“ identifikácii držiteľa, „áno“ zisteniu, či pas nebol sfalšovaný, ale „nie“ vytvoreniu elektronických dátových súborov o miliónoch nevinných občanov.

Marek Aleksander Czarnecki (ALDE). – (PL) Zavedenie pasov obsahujúcich biometrické identifikačné údaje držiteľa je odpoveďou na výzvy k zapojeniu sa do boja proti falšovaniu dokladov, terorizmu a nezákonnému prisťahovalectvu. Je preto mimoriadne dôležité zaručiť vysokú úroveň dôvery v procese zbierania biometrických údajov a vytvorenia zdieľaných základných noriem týkajúcich sa zberu údajov tak, aby sa zaručila ich bezpečnosť a dôveryhodnosť.

Súhlasím s návrhom spravodajcu, aby bola vykonaná analýza rozdielov medzi členskými štátmi v oblasti dokladov, ktorých predloženie je podmienkou na vydanie pasu. Bezpečnosť týchto dokladov je totiž nižšia ako stupeň uplatnený pri vydávaní biometrických pasov. V tejto súvislosti existuje riziko, že môžu byť ľahšie sfalšované alebo napodobnené.

Bogusław Rogalski (UEN). – (PL) Vážený pán predsedajúci, harmonizácia ustanovení týkajúcich sa bezpečnostných noriem v spojení so zavedením biometrických identifikačných údajov by mala mať priaznivý vplyv na overovanie dokladov počas ich kontroly a je tiež prvkom v boji proti falšovaniu. Tieto faktory sú zase zárukou účinnejšieho boja proti zločinu, terorizmu a nezákonnému prisťahovalectvu.

Vzhľadom na nedostatok príslušných testov súvisiacich s používaním nových technológií by mali členské štáty zaviesť svoje vlastné požiadavky v oblasti ochrany práv občanov. Treba stanoviť vekovú hranicu, nad ktorou už deti musia byť držiteľmi pasov, a tiež treba eliminovať prípady, keď je jeden pas vydaný držiteľovi a jeho deťom bez biometrických údajov. Takéto situácie môžu napomáhať obchodu s deťmi, pretože kontrola identity dieťaťa je ťažšia. Aby sa predišlo podobným postupom, každá osoba by mala vlastniť svoj vlastný pas.

Na záver by som chcel zdôrazniť, že na zaručenie bezpečnosti držiteľov pasov a iných identifikačných dokladov treba pri procese zbierania biometrických údajov zaviesť vysoký stupeň diskretnosti.

Adamos Adamou (GUE/NGL). – (EL) Vážený pán predsedajúci, faktom je, že zmena a doplnenie nariadenia, o prijatie ktorého sme žiadali, bude znamenať zlepšenie situácie v niektorých členských štátoch, v ktorých sa biometrické identifikačné údaje odoberajú aj malým deťom, a dočasne zabráni tomu, aby sa v niektorých členských štátoch deti vo veku nižšom ako 12 rokov, ktorí v súčasnosti v niektorých krajinách nie sú v žiadnom prípade povinní cestovať so svojím osobným pasom, podrobovali takýmto postupom.

Musíme zhodnotiť navrhnuté výnimky na základe skutočných motívov pre ich prijatie vzhľadom na to, že bez ohľadu na vekovú hranicu pre odoberanie biometrických identifikačných údajov môžu raz o nás všetkých existovať elektronické záznamy.

Takéto nariadenia zásadným spôsobom posilňujú a ďalej inštitucionalizujú používanie metód na uchovávanie záznamov o občanoch vo všetkých sférach – a o koľkých nevinných občanoch – a udeľujú právo na presúvanie našich citlivých osobných údajov.

Je preto našou povinnosťou pripomenúť občanom, ktorých budeme o niekoľko mesiacov žiadať, aby znova zahlasovali za princípy a politiku Európskej únie, že takéto opatrenia nepodporujeme.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Vážený pán predsedajúci, teoreticky je zhromažďovanie biometrických údajov určite jedným zo spôsobov, ako zabrániť falšovaniu pasov a cestovných dokladov. Predovšetkým dúfame, že nám nová technológia pomôže v boji proti organizovanému zločinu a prílivu nezákonných prisťahovalcov.

Avšak všetky členské štáty musia v tomto ohľade pochopiť, že Frontex v súčasnosti potrebuje modernizáciu, čo sa týka financovania a personálu, aby vlastne mohol svoju úlohu plniť naozaj efektívne. Ak nie sú žiadne vnútorné hranice, vonkajšie hranice musia byť tomu zodpovedajúco chránené. Ak sa hackeri na internete chvália, aké je ľahké v nemeckých registračných záznamoch sfalšovať odtlačky prstov, a poukazujú na to, že pri zmenšovaní preukazov totožnosti na veľkosť kreditných kariet sú fotografie digitálne zostrihované, čo sťažuje biometrické rozpoznávanie, je ľahké začať pochybovať o tejto technológii.

Jedno je isté: ak sa biometrické údaje budú používať, musí byť pre nás radových občanov zaručená ochrana údajov.

Edit Bauer (PPE-DE). – (HU) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, v prvom rade by som chcela poďakovať môjmu kolegovi pánovi Coelhoovi za jeho vynikajúcu prácu. Mám pripomienku len k jednému bodu v správe.

Skúsenosti z posledného obdobia ukázali, že obchod s ľuďmi, a obzvlášť obchod s deťmi, dosahuje znepokojivé rozmery tak v Európskej únii, ako aj mimo nej. Preto pokladám za pozitívny krok vpred, že maloletí budú môcť v budúcnosti prechádzať cez vonkajšie hranice EÚ s vlastnými pasmi. Z pohľadu obchodovania s deťmi to môže na jednej strane poskytnúť väčšiu bezpečnosť, ale na druhej strane treba priznať, že dieťa, ktoré má pri sebe svoj vlastný doklad, môže cestovať prakticky s kýmkoľvek.

Pokladám za poľutovaniahodné, že spoločný návrh nespomenul, že pasy maloletých by mali okrem ich osobných údajov obsahovať aj údaje osoby alebo osôb, ktoré sú za ne rodičovsky zodpovedné. Je pravda, že v prvom článku návrhu sa uvádza, že Komisia predloží správu o požiadavkách pre deti, ktoré cestujú samy alebo v sprievode za vonkajšie hranice členských štátov, a ak to bude nutné, vypracuje návrhy týkajúce sa ochrany detí prekračujúcich vonkajšie hranice členských štátov.

To ponúka príležitosti pre budúcnosť, a preto žiadam Komisiu, aby spolu s organizáciami zainteresovanými v tejto záležitosti, ako sú OBSE, OECD, UNICEF, UNHCR, IOM a v neposlednom rade EuroPol, spoločne zhodnotila vývoj a prijala kroky potrebné na poskytnutie účinnejšej ochrany deťom. Skúsenosti ukazujú, že počet detí medzi obeťmi obchodu s ľuďmi stále rastie.

Armando França (PSE). – (PT) Vážený pán predsedajúci, pán Barrot, dámy a páni, blahoželám pánovi Coelhoovi, pani Roureovej a ostatným poslancom k odvedenej práci. V decembri 2004 prijala Rada Nariadenie o normách pre bezpečnostné znaky a biometriu v pasoch a cestovných dokladoch vydávaných členskými štátmi. Teraz sme museli prijať nové kroky na boj proti únosom a obchodovaniu s deťmi.

Používanie pasov deťmi podľa zásady „jedna osoba – jeden pas“ by mohlo byť základným prostriedkom na to, ako vyhrať tento ťažký a dôležitý boj. V mojej krajine, v Portugalsku, je odber odtlačkov u detí vo veku šesť rokov a starších už dlho uplatňovanou praxou, čo je asi dôvodom, prečo ja proti tomu nemám žiadne námietky. Ako stúpenec európskej myšlienky si myslím, že je dôležité dosiahnuť v tejto veci harmonizáciu. Je pre mňa upokojujúce vedieť, že členské štáty, ktoré, tak ako Portugalsko, už dávno stanovili šesť rokov ako minimálny vek pre odber odtlačkov prstov, nebudú musieť zmeniť svoje vnútroštátne právne predpisy.

Musím zdôrazniť, že pasová bezpečnosť, ktorá sa teraz posilňuje, neznamená koniec existencie pasu. Pas sám osebe musí spĺňať zvýšenú úroveň bezpečnosti, počnúc predložením dokladov potrebných na vydanie pasov, následným zberom biometrických údajov až po kontrolu a porovnávanie na hraničných prechodoch. Táto správa je ďalším krokom v upevňovaní práv jednotlivcov a garantovaní ich bezpečnosti.

Mihael Brejc (PPE-DE). – (SL) Súhlasím so správou, ktorú predložil spravodajca pán Coelho, ktorý, ako vždy, odviedol kus vynikajúcej práce. Súhlasím s predloženými návrhmi vrátane návrhu týkajúceho sa zásady „jedna osoba – jeden pas“.

Ale chcel by som počuť odpoveď Komisie alebo aj môjho kolegu pána Coelhoa na otázku, čo by sme mali robiť v prípadoch, keď deti cestujú samy, bez sprievodu svojich rodičov, keďže neexistuje žiadna jednotná politika, pokiaľ ide o doklady, ktoré musia mať pri sebe. Spravodajca navrhuje, aby mená osôb, ktoré sú za deti rodičovsky zodpovedné, boli uvedené v pase dieťaťa. Niekedy ale deti cestujú v sprievode iných členov svojej rodiny a môžu s nimi aj bývať a podobne. Mali by sme byť v tomto ohľade skrátka rozumne flexibilní.

Na druhej strane ma znepokojuje, že nikto nenastolil otázku, či je vôbec možné, aby šesťročné deti cestovali bez sprievodu. Bolo by to možné lietadlom (teraz nepreberajme možné traumy, ktoré by dieťa – šesťročný chlapec alebo dievča – mohlo zažiť v lietadle), keďže dieťa by mohlo byť odprevažené k lietadlu, na druhej strane by naň niekto čakal a odviedol ho napríklad k jednému z jeho rodičov alebo k niekomu inému. Aké opatrenia by sa ale vzťahovali na prípady, keď deti cestujú vlakom, diaľkovým autobusom alebo iným dopravným prostriedkom? Ako by sa to monitorovalo? Ak existujú rodičia, ktorí sú dosť nezodpovední na to, aby poslali svoje deti na také cesty, myslím si, že by sme v tomto ohľade mali zaujať pozitívnejšie stanovisko a povedať, že deti v takom nízkom veku nesmú cestovať samy. To znie možno trochu tvrdo, ale keďže tu už bolo toľko povedané o tom, aké sú deti pre nás vzácné a k téme únosov a tak ďalej, mali by sme sa otvorene vyjadriť aj k tejto otázke.

Chcel by som sa Komisie tiež spýtať, aká je situácia, pokiaľ ide o spoločné vyhlásenie Rady a Európskeho parlamentu, čo sa týka bezpečnosti vstupných dokumentov potrebných na vydanie víz. Trochu ma totiž znepokojuje, že ak je to pravda, systém v konkrétnom členskom štáte by mohol umožňovať zneužitie na výdajnom mieste. Ešte by som Komisii, alebo možno pánovi Coelho, položil jednu poslednú otázku: čo máme robiť, keď sa ľudia dostavia na hranicu, ale údaje v ich pasoch nezodpovedajú údajom uloženým v oficiálnych databázach? Myslím, že treba stanoviť pravidlo v prospech dieťaťa alebo skôr cestujúceho.

Wolfgang Kreissl-Dörfler (PSE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, tisíce detí padnú ročne za obeť obchodníkom s deťmi a ešte viac ich je unesených. Aktuálna štúdia ukazuje, že obeťami takýchto zločinov sa stávajú maloletí bez sprievodu. Preto vítame skutočnosť, že Európska komisia vo svojich pozmeňujúcich a dopĺňujúcich návrhoch k starým nariadeniam teraz deťom venuje náležitú pozornosť. Keď žiadame, aby aj deti mali od istého veku v pasoch svoje biometrické údaje, nie je to dôsledok masovej hystérie, ktorú ja skutočne nezdieľam, ale je to preto, lebo chceme našim deťom poskytnúť lepšiu ochranu. Takúto ochranu však možno poskytnúť len vtedy, ak každé dieťa bude mať svoj vlastný pas so svojimi biometrickými údajmi a menami svojich poručníkov.

Tak, ako je to so zberom všetkých údajov, pre moju skupinu je obzvlášť dôležité, aby bola zaručená čo najvyššia bezpečnosť pri zbere, uchovávaní a spracovávaní biometrických údajov všetkých občanov, a vždy musíme byť schopní vystopovať, kto môže získať prístup k akým údajom. Nariadenia a rozhodnutia Rady týkajúce sa tohto problému zavádzajú vysokoochranné mechanizmy a kontrolné orgány, ktorých účelom je zabrániť zneužitiu údajov. Musím povedať, že mám plnú dôveru v moje národné orgány, na rozdiel od niektorých súkromných spoločností, z ktorých niektoré sú vďaka škandalóznym bezpečnostným medzerám schopné vydať nechránené údaje tretím stranám a dostať za to náležite zaplatené. Toto je presne dôvod, prečo je tak dôležité, aby vnútroštátne orgány využili svoju etablovanú dôveryhodnosť a úzko spolupracovali s orgánmi na ochranu údajov. Navzdory tomu, čo sa tu stalo, to platí aj pre Európsku Komisiu, ktorá si plní svoju zákonnú povinnosť radiť sa s európskymi úradníkmi na ochranu údajov.

–(PT) Vážený pán predsedajúci, rád by som zablahoževal môjmu priateľovi Carlosovi Coelho k vynikajúcej práci, ktorú odviedol pre tento Parlament. Veľmi pekne vám ďakujem.

Dushana Zdravkova (PPE-DE). – (BG) Ďakujem, pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, chcela by som spravodajcovi, pánovi Coelho, zablahoželať k rovnováhe, ktorú vo svojej správe dosiahol medzi zárukou vyššieho stupňa bezpečnosti pre medzinárodné cestovné doklady a ochranou osobných údajov a ľudskej integrity občanov Európskej únie. Návrhy na vylepšenie mnohých technických požiadaviek pomôžu boju proti cezhraničnej kriminalite, nezákonnému prisťahovalectvu a obchodovaniu s ľuďmi. Pre hraničné krajiny, ako je Bulharsko, ktoré sú vystavené intenzívnemu tlaku vln prisťahovalcov a aktivitám medzinárodného organizovaného zločinu, bude rýchle a úspešné zavedenie nových noriem životne dôležité z hľadiska ochrany vonkajších hraníc EÚ.

V mojej krajine máme, bohužiaľ, niekoľko vážnych prípadov detí, ktoré zmizli, o ktorých ešte ani teraz nemáme žiadne informácie. Z tohto dôvodu si myslím, že táto správa vytvára rozumné usmernenia pre budúci vývoj noriem pre bezpečnostné znaky a biometriu v pasoch pre najmladších európskych občanov. Zavedenie zásady „jedna osoba – jeden pas“ im poskytne ešte vyšší stupeň bezpečnosti pri cestovaní mimo priestoru Európskej únie. Návrh na zavedenie dodatočných údajov do pasov detí vo veku do 18 rokov obmedzí príležitosti pre nezákonné aktivity obchodovania s deťmi. Keď je potrebné aplikovať nariadenie v rámci ich vnútroštátnych právnych predpisov, musia členské štáty prirodzene brať do úvahy možné finančné následky pre veľké rodiny. Toto spomenuli aj niektorí naši kolegovia poslanci vo svojich predchádzajúcich vystúpeniach. Sloboda pohybu týchto rodín nesmie byť obmedzená len preto, že musia zaplatiť veľkú sumu peňazí za pasy pre svoje deti.

Na záver, čo sa týka problematiky slobody pohybu osôb v rámci Európskej únie, myslím si, že možno zrušiť obmedzenia týkajúce sa veku, v ktorom je osoba oprávnená získať preukaz totožnosti, keďže toto tiež podporí a zaručí voľný pohyb pre najmladších európskych občanov.

Genowefa Grabowska (PSE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, na úvod by som chcela zablahoželať pánovi spravodajcovi a povedať, že s jeho správou súhlasím. Myslím si, že správa je nielen dôležitá, ale aj dobrá. Môžem začať konštatovaním, ktoré tu už zaznelo, teda že pas je doklad vydávaný členskými štátmi v súlade s vnútroštátnymi predpismi. Je síce pravda, že máme odlišné pasy, teda okrem obalov, ale je dôležité nájsť rovnováhu medzi bezpečnostnými opatreniami týchto pasov tak, aby identifikovali občana Európskej únie alebo inú osobu vstupujúcu na územie Európskej únie a zároveň aby boli odolné voči zločinnosti, ktorá často súvisí s pasmi, ako napríklad nezákonné prisťahovalectvo, terorizmus, obchodovanie s deťmi alebo

falšovanie dokladov. Podľa mňa bola takáto rovnováha v tejto správe dosiahnutá. Nič nenaznačuje, že obmedzenia, ktoré do správy vkladáme nejakým spôsobom ovplyvnia alebo obmedzia členské štáty pri vydávaní pasov.

Chcem upozorniť na jednu zásadu, s ktorou plne súhlasím: zásadu „jedna osoba – jeden pas“. V súvislosti s deťmi je to dobrá zásada, ale nechcela by som, aby to bola finančná bariéra pre rodičov, ktorí chcú, aby ich deti mali pas, ale ktorých finančné možnosti môžu byť obmedzené. Tiež chcem upozorniť na jeden slabší moment v správe, aj keď spravodajca na to už upozornil, a to na skutočnosť, že moderné, nevyskúšané technológie treba prehodnotiť. Je dobre, že o tri roky to budeme môcť urobiť. Taktiež vyzývam k tomu, aby sa stále počítalo aj s úlohou Európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov. Táto inštitúcia EÚ musí byť v celom procese viac zaangažovaná a na toto ja apelujem.

Robert Evans (PSE). - Vážený pán predseda, aj ja by som chcel pánovi Coelhoovi poďakovať. Táto správa je veľmi dôležitá pre budúcnosť Európy a pre jej 500 miliónov občanov: okrem iného, kvôli ich bezpečnosti a z hľadiska protiteroristických opatrení. Ak existuje technológia, ako povedala pani Zdravková, mali by sme ju využiť.

Pokiaľ ide o deti, pani Angelilliová, pán Lambrinidis a iní povedali, že môže byť veľmi významnou zbraňou napríklad v boji proti pašovaniu detí.

Avšak kľúčový bod sa v skutočnosti nachádza v novom článku 3, v ktorom sa uvádza, že účelom biometrických údajov je overiť nielen pravosť dokladu, ale aj totožnosť držiteľa prostredníctvom priamo dostupných porovnateľných prvkov. V súčasnosti sa väčšina krajín spolieha výlučne na fotografie a veľmi málo ľudí – dovoľm si tvrdiť, že možno ani vy, pán predseda, ani vy pán Barroso – nevyzerá tak, ako na svojich fotografiách v pase – mnohí z nás by to vlastne ani nechceli. Preto si myslím, že ak existujú nové postupy a metódy identifikácie, mali by sme byť pripravení začať ich používať.

Čo sa týka pani Gacekovej a pána Battena a ich protibritských príspevkov v štýle „udri a uteč“ – pretože tu teraz nie sú, aby si mohli vypočítať nejaké reakcie – podľa môjho názoru nie je britský systém pravdepodobne o nič lepší ani o nič horší ako mnohé iné v Európskej únii. Máme systém kontrol a rovnováh, ale mohlo by to byť aj lepšie. Ak je k dispozícii nová technológia, technológia 21. storočia, mali by sme byť pripravení ju využiť a, ako povedala pred chvíľou pani Grabowská, mali by sme byť pripravení neustále ju vylepšovať, aby sme boli schopní všetky možné zariadenia, ktoré sa nachádzajú v Európskej únii, čo najlepšie využiť.

Milan Gaľa (PPE-DE). – (SK) Ochrana detí pred únosom a obchodovaním s nimi vyžaduje nutnosť zavedenia pasov pre deti.

Zásada „jedna osoba – jeden pas“ znamená, že každému dieťaťu, ktoré cestuje mimo schengenského priestoru, bude vydaný cestovný pas. Nový spôsob identifikácie uľahčí kontroly na hraniciach. Jednotná európska telefónna linka pre správy o nezvestných, unesených a sexuálne zneužívaných deťoch, pasy s biometrickými údajmi a pripravované spustenie celoeurópskeho systému hlásenia únosov detí sa stanú týmto nástrojom na ochranu detí pred únosom.

Je potrebné venovať pozornosť vysokému stupňu dôverylosti pri procese získavania a využívania biometrických údajov. Podporujem stanovisko spravodajcu, že je nutné vykonať analýzu možných nedostatkov identifikačných systémov odtlačkov prstov v členských štátoch Európskej únie. Následne je potrebné zvážiť zavedenie spoločného európskeho systému na porovnávanie odtlačkov prstov.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE). - (RO) Vážený pán predseda, rád by som zaabolažoval pánovi Coelhoovi k jeho správe.

Vítam túto iniciatívu, ktorá znamená od zasadnutia Európskej rady v Solúne skutočný pokrok v tom, že vytvára vzťah medzi cestovnými dokladmi a ich vlastníckmi a prijíma zásadu „jedna osoba – jeden pas“.

Chcel by som vyzdvihnúť tri dôležité aspekty.

Po prvé, zásady a výnimky stanovené v tejto správe musíme prispôbiť výsledkom a problémom, ktoré sa objavili v praxi. To znamená, že treba klásť dôraz na trojročné hodnotiace obdobie stanovené touto správou, počas ktorého sa členské štáty, ako aj Komisia musia pokúsiť identifikovať odporúčania medzi teoretickými zásadami a praktickými prekážkami.

Po druhé, existuje vážny problém, pokiaľ ide o bezpečnosť uložených údajov a ochranu totožnosti vlastníka.

Na záver by som chcel upozorniť na potrebu stanovenia spoločných zásad, ktorými by sa mali riadiť postupy týkajúce sa vydávania cestovných dokladov alebo pasov, keďže táto fáza je kľúčová na zaručenie bezpečnosti databáz, ako aj zabránenie falšovania týchto dokladov.

Martine Roure (PSE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, ešte raz by som sa vám chcela poďakovať, pán Coelho, a povedať vám, že je veľkým potešením s vami pracovať, pretože vždy preukazujete veľkú odbornosť a máte skutočnú schopnosť počúvať a analyzovať a tento výsledok sme dosiahli vďaka vám.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE). – (RO) Rumunsko zaviedlo používanie biometrických pasov od 1. januára 2009. Tento druh pasu obsahuje 50 bezpečnostných prvkov a po prvýkrát v Európskej únii zahŕňa znak na identifikáciu tváre aj odtlačkov prstov osoby.

Týmto Rumunsko urobilo významný krok smerom k vstupu do schengenského priestoru, ktorý je naplánovaný na rok 2011. Zavedením biometrických pasov je splnená posledná základná podmienka pre prijatie Rumunska do bezvízového programu USA. Odmietanie zrušenia vízovej povinnosti pre Rumunov cestujúcich do Spojených štátov sa preto bude teraz zakladať na subjektívnych dôvodoch a dúfam, že Spojené štáty túto záležitosť náležite zvážia.

Chcel by som spravodajcovi ešte raz zablahoželať k tomu, že sa podarilo nariadenie doplniť o výrazné vylepšenia, hlavne čo sa týka vytvorenia jednotného európskeho systému overovania kompatibility medzi biometrickými prvkami a údajmi uloženými na čipe.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Harmonizácia bezpečnostných noriem pre biometrické pasy na európskej úrovni je rozšírením ustanovení schengenského *acquis*. Nariadenie stanovuje všeobecnú povinnosť poskytnúť odtlačky prstov, ktoré budú uložené na bezkontaktnom čipe v pase.

Podporujem výnimky týkajúce poskytovania odtlačkov prstov deťmi do veku 12 rokov a naliehavo žiadam prehodnotenie a harmonizáciu vnútroštátnych právnych predpisov.

Podľa mňa musia byť biometrické pasy spracovávané v súlade s právnymi predpismi Spoločenstva upravujúcimi ochranu osobných údajov a súkromia. Komisia a členské štáty musia prijať náležité opatrenia na zaručenie dodržiavania tohto ustanovenia týkajúceho sa spracovania biometrických údajov použitých v pasoch, na hraniciach, ako aj pri procese vedenia príslušných databáz tam, kde vnútroštátne predpisy takéto ustanovenie obsahujú.

Chcem však upozorniť na skutočnosť, že obmedzenie platnosti biometrických pasov u ľudí, ktorí sú dočasne alebo trvale neschopní poskytnúť odtlačky prstov, na 12 mesiacov alebo menej, sťažuje život telesne postihnutým ľuďom. Preto by som chcela Komisiu požiadať, aby príslušný text prehodnotila.

Marios Matsakis (ALDE). – Vážený pán predsedajúci, žiadny bezúhonný občan by sa nemal znepokojovať kvôli dokazovaniu svojej totožnosti alebo totožnosti svojich detí. Preto používanie biometrických údajov v pasoch a iných dokladoch vítam.

Chcel som len niečo podotknúť, pokiaľ ide o budúci vývoj tejto problematiky. Faktom je, že žiadny biometrický znak nezostane rovnakým od detstva do dospelosti okrem jedného: vzorky DNA. Tá zostáva rovnaká od počatia až do smrti a dokonca aj potom. Dnes je možné určiť totožnosť človeka aj mnoho rokov po jeho smrti len získaním malej vzorky z kostných pozostatkov. Dnešná technológia odoberania vzoriek DNA je rýchla, je lacná a odber možno vykonať len na niekoľkých bunkách, ktoré možno získať buď rýchlym výterom ústnej sliznice, alebo z kvapky krvi odobratej napríklad z pupočnej šnúry.

Preto navrhujem, aby sme v budúcnosti zvážili použitie vzoriek DNA ako jediného biometrického identifikačného znaku, pri ktorom je zaručené, že zostane rovnakým u každého jednotlivca – u všetkých európskych občanov.

Hubert Pirker (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, ďakujem Carlosovi Coelhoovi a blahoželám mu k jeho správe. Všetci by sme boli sklamaní, ak by to bola podpriemerná správa, pretože na takúto kvalitu správ sme si u neho už zvykli. Obzvlášť sa mi páčilo, že Carlos Coelho od začiatku jasne zdôrazňoval, že v jeho správe ide o bezpečnosť detí. Dosiahnuť ju môžeme vydávaním bezpečných pasov a odoberaním odtlačkov prstov, aby sa zaručilo, že bude možné overiť, či osoba prekračujúca hranice je naozaj osobou uvedenou v pase.

Preto toto je cieľ, ktorým možno dosiahnuť bezpečnosť pre deti. Naša terajšia diskusia o tom, či by mali byť odtlačky prstov odoberané vo veku šiestich alebo dvanástich rokov, je technickou otázkou, nie otázkou

názoru. Ja osobne by som nemal žiadny problém s odoberaním odtlačkov prstov už od šiestich rokov, pretože tu ide o deti a ich bezpečnosť. To, že zákony o ochrane osobných údajov treba dodržiavať, pokladám za samozrejmé. O tom nemáme ani diskutovať. Je povinnosťou právneho štátu, aby na to dohliadol. Ak dosiahneme stav, že budeme mať bezpečné pasy a zároveň sa budú dodržiavať právne predpisy o ochrane údajov, potom budeme môcť konštatovať, že Európska únia urobila rozhodný krok vpred v záujme detí a proti obchodovaniu s deťmi a ich pašovaniu.

Jacques Barrot, *podpredseda Komisie*. – (FR) Vážený pán predsedajúci, myslím, že už celý Parlament vzdal hold práci pána Coelhoa a jeho kvalitám a ja osobne by som sa chcel pridať k chvále, ktorá zaznela z úst pani Roureovej.

Zopakujem slová pána Gérarda Depreza a poviem, že sa musíme snažiť smerovať k stále viac spoľahlivým, čoraz lepšie porovnateľným biometrickým údajom, ktoré nám umožnia lepšie využiť najpokrokovejšie technológie na zaručenie bezpečnosti voľného priestoru, ktorý obývame. Preto bola aj naplánovaná táto schôdza. Preto vítam skutočnosť, že aj Parlament sa zaviazal k úsiliu urobiť identifikáciu detí spoľahlivejšou, čo je dôležité pre ich bezpečnosť.

Dostal som otázku, či už máme potvrdené, že sú tieto procesy účinné. Myslím, že účinnosť budeme vedieť overiť až v praxi, ale *a priori* všetko naznačuje, že zvýšená bezpečnosť vyplynie zo zdokonalenej identifikácie detí, ktoré cestujú samy. V každom prípade nesmieme tento dôležitý cieľ stratiť zo zreteľa. Dám Parlamentu niekoľko odpovedí na niekoľko otázok.

Po prvé, musím povedať, že Komisia vo svojich návrhoch vždy zdôrazňovala dôležitosť ochrany údajov. Základný návrh bol konzultovaný s Európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov a pripomienky, ktoré vzniesol, Komisia zohľadnila. Tiež by som chcel vyhlásiť, že pokiaľ ide o identifikačné znaky, naše normy sú harmonizované s normami ICAO (Medzinárodnej organizácie pre civilné letectvo), čo, ako už bolo povedané, uľahčí dialóg so Spojenými štátmi.

Ďalej by som vám chcel pripomenúť, že detské pasy budú pre rodiny prirodzene znamenať zvýšené finančné náklady, ale to patrí do kompetencie členských štátov. Ešte by som chcel zdôrazniť, že pri cestovaní v rámci schengenského priestoru stačí preukaz totožnosti. Pas sa vyžaduje len pri cestovaní mimo hraníc Európskej únie.

Nakoniec by som chcel potvrdiť, že Komisia vykoná porovnávaciu štúdiu existujúcich pravidiel v členských štátoch týkajúcich sa maloletých, ktorí cestujú sami. Vo vhodnom čase navrhne, aby Rada prijala potrebné opatrenia na účinnejšiu ochranu detí a zabránenie obchodovaniu s deťmi. Je úplne evidentné, že Parlament si túto štúdiu želá – a želá si ju oprávnené – a ja sa prirodzene zaväzujem, že zabezpečím, aby ju môj tím vypracoval v čo najlepších podmienkach a v čo najkratšom čase.

To je všetko, čo som chcel povedať, len by som ešte rád poďakoval Parlamentu za to, že sa znovu raz veľmi konštruktívne podieľal na tvorbe európskych právnych predpisov.

Carlos Coelho, *spravodajca*. – (PT) Vážený pán predsedajúci, ak niečo z tejto rozpravy vyplynulo, tak to, že veľká väčšina členov tohto Parlamentu si robí starosti, či sa účinne bojuje proti obchodovaniu s ľuďmi – a obzvlášť proti obchodovaniu s deťmi. To bude najväčším prínosom tohto opatrenia, ktoré sa chystáme prijať, a veľmi ma teší skutočnosť, že tejto otázky sa dotkli skoro všetci rečníci.

Ešte raz by som chcel poďakovať všetkým tieňovým spravodajcom za ich spoluprácu – a nie je len preto, aby som im oplatil komplimenty. Moja kolegyňa pani Roureová si oprávnené zaslúži, aby som povedal, že hrala kľúčovú úlohu pri dosiahnutí dohody, ku ktorej veľkou mierou prispeli aj komisár Barrot a francúzske predsedníctvo. Obzvlášť by som chcel poďakovať komisárovi Barrotovi za ochotu Komisie poskytnúť inštitucionálnu podporu posilneniu boja proti obchodovaniu s deťmi, ako aj za jej ochotu spolupracovať pri vypracovaní troch štúdií, ktoré sme požadovali: o spoľahlivosti detských odtlačkov prstov, o vstupných dokumentoch a miere chybného zamietnutia, čo sú niektoré z obáv, ktoré si robíme, čo sa týka implementácie týchto pravidiel.

Na záver, pán predsedajúci, pán Brejc upozornil na jeden problém: spýtal sa, či môžeme povedať, že vydávanie pasov je bezpečné. Aby som bol celkom úprimný, musím povedať, že to sa v rámci jednotlivých krajín líši. Niektoré krajiny majú prísnejšie systémy než iné, a to je ďalší dôvod, prečo je štúdia o vstupných dokumentoch veľmi dôležitá. Viem, že táto oblasť nie je v jurisdikcii Európy – vydávanie pasov je vnútroštátnou kompetenciou – a preto som bol veľmi rád, keď pán komisár Barrot súhlasil, že Európska komisia bude spolupracovať pri vypracovaní štúdie o vstupných dokumentoch. Nemá pre nás žiadny význam mať bezpečné

pasy, ak túto bezpečnosť možno sabotovať počas procesu vydávania. Nejde o to, aby sa členským štátom nariaďovali opatrenia, ale aby sme sa podelili o najlepšie praktiky, aby sme mohli zaručiť, že Európsky pas bude bezpečnou realitou na našich vonkajších hraniciach. Všetkým vám veľmi pekne ďakujem za vašu spoluprácu.

Predseda júci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční zajtra, v stredu o 12 hod.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Siiri Oviir (ALDE), písomne. – (ET) Vážený pán predseda júci, dámy a páni, prijatie tohto nariadenia je významným krokom smerom k zvýšeniu bezpečnosti cestovných dokladov občanov EÚ. Výsledkom tohto by sme mali mať do 29. júna 2009 v EÚ jednoznačné prepojenie pasu a jeho majiteľa, ktoré bude veľmi dôležité pri ochrane pasov pred zneužitím.

Vítam najmä zavedenie pravidla „jedna osoba – jeden pas“, ktoré umožní zlepšenie bezpečnosti cestovania, najmä cestovania detí, a zamedzí činnosti ľudí zapojených do obchodu s deťmi a do ich únosov. Je chvályhodné, že toto odporúčanie sa bude teraz uplatňovať vo všetkých členských štátoch. V Estónsku je platné od roku 2000.

Okrem zlepšenia bezpečnosti cestovných dokladov zohráva dôležitú úlohu hraničná stráž členských štátov, ktorá musí venovať zvýšenú pozornosť kontrole neplnoletých osôb cestujúcich so zákonným zástupcom alebo bez neho prekračujúcich vonkajšie hranice EÚ, podobne ako to je v prípade dospelých.

Bezpečnosť cestovných dokladov sa určite neobmedzuje len na pasy, keďže celkový proces nie je o nič menej dôležitý. Teda je zbytočné zvyšovať bezpečnosť pasov bez toho, aby sme venovali pozornosť aj zvyšným článkom reťaze.

Domnievam sa, že okrem lepšieho zabezpečenia cestovných dokladov by mala Európska komisia zvážiť prijatie spoločného prístupu EÚ, aby nahradila rozdielne predpisy na ochranu detí prechádzajúcich vonkajšie hranice EÚ, ktoré v súčasnosti platia v 27 členských štátoch.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), písomne. – (RO) Teroristické hrozby si vynútili zavedenie niektorých dodatočných bezpečnostných a biometrických prvkov na zvýšenie ochrany pasažierov cestujúcich v rámci Európskej únie. Najdôležitejšími stránkami návrhu nariadenia sú boj proti obchodovaniu s deťmi prostredníctvom pravidla „jedna osoba – jeden pas“ a zavedenie výnimky pri odoberaní odtlačkov prstov detí mladších ako 12 rokov. Legislatíva niektorých členských štátov dovoľuje odoberanie odtlačkov prstov u detí mladších ako 12 rokov, ale to bude možné len počas prechodného obdobia štyroch rokov. No neskôr bude stanovená veková hranica šesť rokov. Niektoré pilotné štúdie uskutočnené členskými štátmi upozornili, že odtlačky prstov detí mladších ako šesť rokov nemajú dostatočnú kvalitu a tiež sa môžu počas rastu dieťaťa zmeniť. Stanovenie vekovej hranice znižuje riziko vzniku omylu pri identifikácii ľudí prostredníctvom odtlačkov prstov. Rovnako znižuje možnosť obchodovania s deťmi. Potreba ochrany cestujúcich sa stáva ešte viditeľnejšou po udalostiach z 11. septembra 2001. Zvýšenie úrovne ochrany a bezpečnostných potrieb musíme spojiť so zárukou práv a dôstojnosti cestujúcich tak, ako bolo stanovené v Európskom dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

13. Prístup verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie (rozprava)

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je správa (A6-0459/2008) pána Marca Cappata v mene Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie (vykonávanie nariadenia (ES) č. 1049/2001).

Marco Cappato, spravodajca. – (IT) Vážený pán predseda júci, dámy a páni, toto je správa o situácii v prístupe verejnosti k dokumentom Európskej únie a tiež príležitosť na prednesenie niektorých návrhov. V krátkom čase budú hotové. Rád by som predniesol tri dôležité body.

Prvý sa týka Rady. Vlády štátov Európskej únie sa stretávajú v Rade so zákonodarnými právomocami a, ako v akomkoľvek zákonodarnom zhromaždení, mali by byť povinné vykonávať svoju prácu a svoje rozhodnutia verejne. Rád by som to zdôraznil najmä preto, že Skupina Európskej ľudovej strany (kresťanskí demokrati) a európski demokrati predložili pozmeňujúce a doplnujúce návrhy na hlasovanie po častiach o určitých

odsekoch. Dúfam, že hlasovanie po častiach sa neuskutoční preto, aby zrušilo dôležité časti správy. Napríklad odsek 3 tejto správy vyzýva na kroky, ktoré sa majú vykonať v súvislosti s rozsudkom vo veci *Maurizia Turca*, bývalého predstaviteľa Radikálnej strany v Európskom parlamente, ktorý vyhral proces na Súdnom dvore týkajúci sa zverejňovania súdnych rozhodnutí prijatých právnymi službami európskych inštitúcií a tiež povinnosti zverejňovať zloženie delegácií členských štátov Rade. Máme právo vedieť, kto a ako v Rade hlasuje. Preto dúfam, že nikto nebude hlasovať proti odseku 3 alebo odseku 9, ktorý žiada o poskytnutie informácií o tom konaní v rámci výboru Coreper, Výboru stálych zástupcov, aby sa dokumenty zo zasadnutí zverejňovali a aby sa medzinárodné politické dokumenty nezatajovali ako „diplomatické“ dokumenty. Toto je veľmi dôležitý bod.

Ďalší bod, na ktorý poukazujeme, sa týka Parlamentu, nášho Parlamentu, pretože my musíme byť prví, ktorí zverejňujú svoje aktivity. My talianski radikáli to voláme „verejný register volených zástupcov“, inými slovami register, kde môžeme zistiť všetko o aktivitách poslancov Európskeho parlamentu. To, ktorí sú prítomní, ktorí sú neprítomní, ako hlasovali, a, samozrejme, ich plat. Dajme si ale pozor, hovorím to preto, že bol podaný návrh na hlasovanie po častiach o odseku 5. Ak budeme niektoré z týchto informácií uchovávať ako tajné – adresujem to najmä pani Cederschiöldovej, ktorá je, ako viem, na túto problematiku citlivá – dosiahneme len to, že poslanci Európskeho parlamentu budú viac vystavení agresívnym demagogickým útokom. Vieme o tom, že niektorí kolegovia nafilmovali iných poslancov Parlamentu a zmenili sa na špiónov poslancov. Spôsob, akým to môžeme vyriešiť, nie je len jednoducho tomu zabrániť, ale publikovať našu prácu v plnom rozsahu, zabrániť ľuďom, ktorí chcú pozeráť cez kľúčové dierky, a otvoriť naše dvere prostredníctvom vysielania práce parlamentných výborov, zasadnutí a celého konania tohto Parlamentu cez internet.

Tretí bod, na ktorý chcem poukázať, sa týka formátu dokumentov, keďže skupina PPE-DE už požiadala o hlasovanie po častiach o odseku 7 zaoberajúceho sa touto problematikou. V tomto odseku žiadame o to, aby boli dokumenty vytvárané pomocou, technicky povedané, voľne dostupných textových procesorov, ako aj účinnej multijazyčnosti a technológií, ktoré umožnia prístup k informáciám a dokumentom aj osobám so zdravotným postihnutím. Dúfam, že v tomto Parlamente nie je nikto proti otvorenému, voľne dostupnému textovému multijazyčnému prístupu prostredníctvom technológií, ktoré umožnia prístup aj ľuďom so zdravotným postihnutím, pretože toto je dôležitý aspekt pre časť obyvateľov Európskej únie.

Vieme, že Komisia navrhla reformu našich predpisov, s čím sa budeme zaoberať v správe pána Cashmana, no toto uznesenie je našou prvou možnosťou stanoviť tomuto Parlamentu referenčné body. Dúfam, že to nebude zbytočné a že všetky podstatné záležitosti, na ktoré som chcel poukázať v tejto správe, nebudú márne.

Margot Wallström, podpredsedníčka Komisie. – Vážení páni predsedajúci, rada by som začala poďakovaním za veľmi dobre napísanú a zaujímavú správu. Rada by som k nej pánovi spravodajcovi zablahoželala. Je to dôležitá vec, najmä v čase revízie nariadenia (ES) č. 1049/2001, pričom musíme mať na mysli aj zmeny, ktoré Lisabonská zmluva – ak vstúpi do platnosti – prinesie v súvislosti s touto problematikou.

Táto správa je v podstate o plnení nariadenia č. 1049/2001, a preto mi, prosím, dovoľte začať pripomenutím jedného pozitívneho aspektu v realizácii tohto nariadenia, pretože, ako ukazujú číselné údaje a priznáva správa Parlamentu, inštitúcie EÚ poskytli prístup k väčšiemu množstvu dokumentov, pričom zaznamenali zníženie počtu zamietnutí.

Musíme pokračovať v zlepšovaní transparentnosti a otvorenosti. Prirodzene, niektoré odporúčania v správe ďaleko prekračujú uplatňovanie nariadenia č. 1049/2001 v roku 2006 a niektoré nie sú ani priamo spojené s činnosťou Komisie, ako sme práve počuli.

Správa rieši množstvo problémov týkajúcich sa otvorenosti a komunikácie s obyvateľmi, čo vítam najmä ako hodnotný prínos pre všeobecný obraz transparentnosti, komunikácie a informácií.

Dovoľte mi aspoň stručne spomenúť niektoré odporúčania a myšlienky, ktoré ich podporujú, pretože si zasluhujú náležité zváženie.

Čo sa týka prípadu pána Turca, môžem vás uistiť, že Komisia vezme tento rozsudok plne do úvahy. Ako už bolo povedané, zaoberá sa najmä potrebou väčšej otvorenosti v oblasti legislatívneho konania Rady, no je rovnako použiteľný na Komisiu a ostatné inštitúcie. Komisia sa uistí, že každá žiadosť na prístup k informáciám bude starostlivo a samostatne posúdená v rámci parametrov stanovených Súdnyh dvorom.

Po druhé, návrh stanovujúci spoločné predpisy administratívnych postupov vyžaduje dôkladnejšie zváženie, pretože mnohé z týchto postupov sú, v niektorých prípadoch, svojou podstatou špecifické a jedinečné pre každú inštitúciu. To znamená, že budeme potrebovať viac času na to, aby sme tento problém vyriešili.

Odporúčanie zlučujú nariadenie č. 1049/2001 a nariadenie (EHS, Euratom) č. 354/83 o otvorení historických archívov je v určitom ohľade dosť komplexné, z toho dôvodu, že článok 255 Zmluvy o ES a nariadenie č. 1049/2001 sa netýkajú všetkých inštitúcií a orgánov. Toto sa môže zmeniť, ak alebo keď vstúpi do platnosti Lisabonská zmluva, pretože potom sa právo prístupu k dokumentom rozšíri na všetky inštitúcie a orgány. Z tohto dôvodu nie je zlučenie týchto dvoch predpisov také jednoduché, keďže ich pole pôsobnosti je rôzne.

Rada by som vás uistila, že ombudsmanovu kritickú poznámku týkajúcu sa verejného registra Komisie berieme veľmi vážne. Ako viete, máme verejný register dokumentov, ktorý funguje od júna 2002, a odvtedy tiež Komisia zaviedla komitologický register a register expertných skupín. Vždy sa snažíme robiť maximum, aby sme zmodernizovali naše interné IT systémy.

Toto sa ale nemôže udiť zo dňa na deň, ale musí sa na tom pracovať. Vždy berieme do úvahy potrebu zväčšiť rozsah tohto verejného registra. Dúfam tiež, že poznáte môj osobný záväzok v tejto veci. Pripúšťame, že musíme zväčšiť rozsah našich verejných registrov, a potvrdzujeme náš záväzok na ich ďalšie zlepšovanie v záujme posilnenia transparentnosti.

V uznesení ste sa zamerali na otázku riadenia dokumentov, spoločného portálu a projektu Trans-Jai. Komisia podporuje myšlienku zriadenia spoločného portálu, aby zabezpečila prístup obyvateľov k legislatívnym dokumentom. Domnievam sa, že to so sebou prinesie spoločnú metodiku. Musíme sa pozrieť na všetky praktické dôsledky na identifikáciu dokumentov a ich podklady. Radi by sme mali portál, ktorý by zabezpečil úplnú dostupnosť verejných dokumentov pre každú inštitúciu, a preto sme ochotní spoločnými silami s vami na tomto pracovať.

Čo sa týka projektu Trans-Jai, vraciam sa k tomu, čo som povedala v odpovedi v októbri, a to, že predpokladané spustenie tohto projektu pre verejnosť je do roku 2010.

Rada by som sa tiež vyjadrila o problematike výmeny informácií medzi samotnými inštitúciami. Rozumiem, čo týmto sledujete, no rada by som vám pripomenula, že medzi našimi inštitúciami už existuje zavedená metóda výmeny dôverných informácií Komisie, ktorá je regulovaná v prílohe rámcovej dohody. Rovnako by sme mali myslieť na to, že otázka zdieľania informácií medzi inštitúciami sa netýka problematiky prístupu verejnosti k informáciám. Myslíme si, že toto by sa malo riešiť samostatne a nie tak, ako je to teraz.

Táto správa a rozprava sú hodnotnými a cennými faktormi pre budúcnosť, keď túto problematiku budeme môcť prediskutovať v širšom meradle. Som vďačná za úsilie Parlamentu na udržanie problematiky transparentnosti a otvorenosti v programe EÚ. K mnohým z týchto otázok sa vrátíme v blízkej budúcnosti, napríklad na spoločnom rokovaní Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci s parlamentom Českej republiky, ktoré sa uskutoční budúci týždeň a ktoré mám to potešenie navštíviť, a potom len o niekoľko týždňov neskôr sa budeme zaoberať dôležitou problematikou revízie nariadenia č. 1049/2001.

Myslím, že diskusia by sa nemala skončiť na tomto mieste. Musíme byť otvorení transparentnosti a myslieť na to, čo môžeme urobiť aktívne mimo formálnych právnych predpisov, ako napríklad vylepšenie registrov, uľahčenie ich používania a prístupu k nim, ich rozširovanie a rýchlejšie publikovanie dokumentov. Minulý rok som sama zverejnila register mojej korešpondencie priamo na internete. Som si istá, že vy všetci máte podobné nápady a príklady toho, čo môžeme urobiť. Tak sa do toho pustíme.

Luis Herrero-Tejedor, v mene skupiny PPE-DE. – (ES) Vážený pán predsedajúci, pán Cappato, vaša správa obsahuje mnoho dobrých zámerov, čoho najlepším dôkazom je, že Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci nenavrhol žiadne pozmeňujúce a doplňujúce návrhy.

Vy sami ste ten, kto predstavil 18 pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov k vlastnej správe. Práve tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, všeobecne povedané, zradikalizovali túto správu a podnietili vo mne vážne pochybnosti.

Pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré ste predstavili, by som rozdelil do štyroch samostatných skupín – prízvukujem, sú to návrhy, ktoré ste predložili sami sebe – v správe, ktorá pôvodne dostala podporu celej skupiny. Po prvé, niektoré z nich sú neuskutočniteľné. Jednoducho ste predniesli návrhy, ktoré sú neuskutočniteľné. Napríklad niektoré vaše návrhy, pán Cappato, zatiaľ nemajú žiadny právny základ: kým Lisabonská zmluva nevstúpi do platnosti, bude nemožné zosúladiť predpisy rôznych inštitúcií. Pani komisárka

Wallströmová pred chvíľou povedala niečo podobné. Rovnako vyzývate, aby bol rok 2009 vyhlásený za Európsky rok transparentnosti, no už je neskoro, nemáme čas. Niektoré vaše návrhy sú teda neuskutočniteľné.

Po druhé, niektoré vaše návrhy nie je možné odporúčať na schválenie. Napríklad vyzývate na transparentnosť počas schôdzí politických skupín. To by nefungovalo. Potrebujeme súkromie, pretože súkromie je politickou výhodou. Ak nesúhlasím so stanoviskom svojej strany a chcem si svoju opozíciu udržať, rád by som tak robil na uzatvorenom zasadnutí: to nie je nedostatok transparentnosti. Transparentnosť musí existovať na úrovni verejných orgánov, nie na úrovni politických strán, súkromie ktorých musí byť zaručené. Z tohto dôvodu s vami v danom bode nemôžem súhlasiť.

Pán Cappato, niektoré z vašich ďalších tvrdení sú nesprávne. Napríklad tvrdíte, že 90 % legislatívnej činnosti sa vykonáva prostredníctvom komitologického postupu. To je výrazné zveličovanie, pán Cappato. Okrem toho má komitologický postup svoje vlastné implicitné normy transparentnosti. Ak zavedieme viac mechanizmov, väčšiu byrokráciu a väčšiu kontrolu, pôjdeme vlastne proti tomu, čo chceme dosiahnuť: transparentnosť, ktorá je úzko spätá s jednoduchosťou.

Nakoniec, pred tým, ako mi dá pán predsedajúci znamenie na ukončenie mojej reči, pretože sa pomaly blížim k vyčerpaniu svojho času, niektoré vaše návrhy sú zbytočné. Napríklad rozumiem, že v očiach verejnosti je skutočne skvelé a atraktívne hovoriť o transparentnosti činnosti poslancov Parlamentu tým, že verejnosť bude vidieť, či navštevujú plenárne zasadnutia. To už ale verejnosť má možnosť vidieť, pán Cappato. Tak, ako môže vidieť aj to, či poslanci navštevujú výbory, keďže existuje zápisnica, ku ktorej majú prístup všetci obyvatelia. Rovnako príjem poslancov Európskeho parlamentu je verejný. Inými slovami, obyvatelia môžu tieto informácie získať veľmi jednoducho.

Z tohto dôvodu rozumiem, že v očiach verejnosti vyzerá dobre a je úžasné obraňovať transparentnosť, no musíte si uvedomiť, že transparentnosť znamená vidieť veci také, aké v skutočnosti sú. Pokiaľ budeme pokračovať v prekrúcaní toho, ako veci vidíme, pán Cappato, nebudeme prispievať k transparentnosti. Pán predsedajúci, ďakujem za vašu veľkorysosť.

Michael Cashman, *v mene skupiny PSE*. Vážený pán predsedajúci, Marco, ďakujem vám za veľmi dobrú správu, ale, bohužiaľ, musím zároveň súhlasiť s ostatnými poslancami v tomto Parlamente, že ste prekročili svoje kompetencie. A viem z akého dôvodu.

Predchádzajúci rečník povedal, že je to neuskutočniteľné. Keby sme sa nepokúsili o nemožné, ako by sme mohli dosiahnuť zmenu?

Na druhej strane ste však prekročili svoje kompetencie. Nebudeme tu mať vysielanie politických skupín. To, že zverejníme na internete či prostredníctvom parlamentného informačného systému, čo poslanci robia alebo kam idú, neznamená, že sú užitoční, ani to, že sú dobrí.

Nariadenie je o prístupe k všetkým dokumentom, ktoré tri inštitúcie uchovávajú, sú im doručené alebo ich vytvárajú v procese ich legislatívnej právomoci. K tomuto by sme sa mali vrátiť. Najprv musíme definovať, čo „legislatívna právomoc“ je. Musíme sa pozrieť na to, ako sa doteraz nariadenie vyvíjalo, a musíme ho vylepšiť. Toto chcem spraviť spoločne so všetkými zainteresovanými, pričom mám to potešenie uvítať tu švédsku poslankyňu Ceciliu Malmströmovú, ktorá na tejto problematike pôvodne pracovala. Všetci si želáme, aby sa problematika prístupu k informáciám posunula vpred.

Prečo? Pretože sme pochopili, že mnoho ľudí si uvedomuje, že sa tu odohrávajú veci, najmä v Rade, ako ste už objasnili, do ktorých sú zainteresovaní ich ministri, ministri jednotlivých štátov, ale ich rozpravy a hlasovanie sú tajné. Keď odhalíme tento element tajomstva a ukážeme, ako vlastne ministri členských štátov hlasujú, potom budú títo ministri vo svojich členských štátoch vnímaní ako zodpovední a následne sa obyvatelia týchto krajín budú cítiť prepojení na európskej úrovni.

Nuž, Marco, nanešťastie ste prekročili svoje kompetencie, najmä čo sa týka tohto vášho sna. Keby ste nevyhlásili, že patríte k talianskym radikálom, nikdy by som to z vašej správy nezistil, až z vášho očakávania, že politické skupiny budú vysielat svoje interné rozpravy – čo sa, mimochodom, nestane. V skutočnosti, ako už povedal predchádzajúci rečník, jediné, čo robíte, je, že odkrývate rozpory namiesto toho, aby ste podporili to, prečo sme tu, keďže veríme v Európu, ktorá je povinná skladať účty svojim obyvateľom. Preto bude zložitá vypracovať zoznam hlasovania. Moje srdce je s vami, no musím poslúchať svoju hlavu.

Alexander Alvaro, *v mene skupiny ALDE*. – (DE) Vážený pán predsedajúci, vitajte pani komisárka, zajtra budeme hlasovať o správe zostavenej mojím kolegom, pánom Cappatom, o prístupe verejnosti

k dokumentom. Pán Cashman, veľmi dobrý a neuveriteľne užitočný kolega, práve zdôraznil, že najdôležitejšou vecou je získanie prístupu verejnosti k dokumentom, o ktorých sa na tejto pôde hovorí a rozhoduje.

Mohli by sme pána Cappata obviňovať, tak ako to urobili pán Herrero-Tejedor a pán Cashman, že prekročil svoje kompetencie. Iste je to len problém interpretácie a v tomto prípade tiež nie úplne opodstatnený. Problematika toho, či by mali byť schôdze politických skupín vysielané na internete, je určite témou, ktorú by sme mali prediskutovať. Vzniká tu otázka, či by sme napríklad mali právo nezverejniť takéto zasadnutie, ak o to požiada väčšina členov politickej skupiny. Dôvodom sú niektoré citlivé otázky – všetci ich poznáme z našich vlastných zasadnutí – ktoré potrebujeme objasniť najprv medzi sebou, až potom ich môžeme zverejniť. Podľa môjho názoru je prirodzené brať svoju špinavú bielizeň doma, nie na verejnosti.

Rád by som tiež dodal, že tento príklad ukazuje, že politické strany – v tomto prípade nie politické skupiny – vždy prejavujú určitý záujem o verejnosť vtedy, keď sa im to hodí. Inak by konferencie politických strán neboli vysielané až v takej veľkej miere. Napodiv, nikto nenamieta, aby konferencie niektorých politických strán, kde to môže byť veľmi živé, boli vysielané v celej dĺžke.

Myslím, že môžem povedať, že pán Cappato tu urobil veľký kus práce, aj keď – ako sme zvyknutí – návrhy na zlepšenie by mohli prísť od iných skupín. V niektorých prípadoch sú také dobré, že si zasluhujú naše zväzanie.

V porovnaní s ktoroukoľvek inštitúciou môže byť Parlament stále považovaný za toho, kto razí cestu k transparentnosti, a preto by som túto problematiku nepovažoval za moju najvyššiu prioritu, pretože vzhľadom na prístup k dokumentom, transparentnosti parlamentných rokovaní a aktivít poslancov Európskeho parlamentu sme otvorenejší než ktorýkoľvek národný parlament. Neznamená to ale, že nepotrebujeme žiadne zlepšenie vrátane ostatných inštitúcií, najmä Rady, ktorá tu, bohužiaľ, teraz nie je zastúpená. Pán Cashman práve povedal, že potrebujeme vedieť, kto urobil aké rozhodnutie a ako, aby sme mohli určiť zodpovednosť za politické konanie.

Je dokonca dôležitejšie poskytnúť prístup k dokumentom vytvoreným v rámci komitologického postupu. Zvláštnym príkladom je nariadenie o tekutinách v príručnej batožine, ktorého príloha nebola dostupná pre obyvateľov, a dokonca nebola dostupná ani pre poslancov Parlamentu. Požiadavka transparentnosti nebola zavedená vo väčšine členských štátov Európskej únie bez dobrého dôvodu, ktorým je to, aby sme dali ľuďom príležitosť porozumieť politickým aktivitám, stanovili zodpovednosť a potom azda aj umožnili inak sa rozhodnúť vo voľbách.

Pán predsedajúci, ďakujem veľmi pekne za dodatočný čas. Veľa šťastia, Marco. Zajtra pri hlasovaní budete mať moju podporu. Verím, že dospejeme k uspokojivému záveru.

Ryszard Czarnecki, *v mene skupiny UEN.* – (PL) Vážený pán predsedajúci, ak má byť Európska únia viac pre občanov ako pre eurokratov, potom musí byť samozrejme transparentnejšia, rovnako aj aktivity orgánov Európskej únie. Len potom môže Únia znova získať dôveryhodnosť, ktorú tak ľahkomyselne odhodila. Príkladom toho, ako bola dôveryhodnosť Únie zničená, boli pokusy pretlačiť Ústavnú zmluvu a zlyhanie v usporiadaní vnútroštátnych referend. Práve preto je správne požadovať, aby boli všetky rozpravy Rady, ktoré rozhodujú o osude Európy, dostupné všetkým obyvateľom členských štátov Európskej únie. Tieto rozpravy však neobsahujú rozpravy politických skupín.

Rovnako je veľmi dôležité, aby Parlament, Rada a Európska komisia prijali rovnaké zásady pre poskytovanie prístupu k informáciám tak, aby nezostali jedinými hviezdami na nebi informácií a informačných technológií. Myslím si, že táto správa je dôležitým krokom smerom k transparentnosti. Pevne však verím, že čo sa týka určitých otázok, môžeme urobiť krok ďaleko za hranicu. Už súdruh Lenin povedal, že niekedy potrebujeme urobiť dva kroky dopredu, aby sme mohli urobiť krok späť. Možno to bude chcieť mať pán spravodajca na pamäti.

Eva-Britt Svensson, *v mene skupiny GUE/NGL.* – (SV) Vážený pán predsedajúci, správa pána spravodajcu Cappata poukazuje na vážne nedostatky v možnosti prístupu k dokumentom Európskej únie. Podporujem návrh pána spravodajcu o zlepšeníach v súvislosti s výročnou správou. Rovnako podporujem pozmeňujúce a doplnujúce návrhy, ktoré pán spravodajca predložil. Okrem toho sa domnievam, že Parlament bude hlasovať v prospech skutočnej zásady prístupu verejnosti k informáciám v nadchádzajúcom hlasovaní o správe pána Cashmana týkajúcej sa nariadenia o prístupe verejnosti k informáciám.

Čo sa týka výročnej správy, rada by som zdôraznila najmä skutočnosť, že je úplne neakceptovateľné, aby prístup verejnosti k dokumentom nebol garantovaný vzhľadom na delegované právne predpisy obsahujúce

90 % záväzných právnych noriem, ktoré inštitúcie EÚ prijímajú každý rok. Účasť poslancov na práci Parlamentu a všetky ich finančné záležitosti vzhľadom na ich funkciu v Parlamente musia byť rovnako úplne transparentné. Podporujem návrh na vytvorenie spoločného verejného registra.

Nakoniec by som rada povedala, že lepší prístup verejnosti k dokumentom nie je populistickou, ale demokratickou požiadavkou.

PREDSEDÁ: PÁN MAURO

podpredseda

Nils Lundgren, *v mene skupiny IND/DEM. – (SV)* Vážený pán predsedajúci, v demokracii je transparentnosť pojmom cti. V demokratických krajinách si občania volia riadiace orgány. Následne tieto orgány menujú úradníkov na výkon demokratických rozhodnutí. Preto by bolo absurdné, aby títo volení zástupcovia a menovaní úradníci odopierali svojim voličom poskytnutie informácií. Skutočnosť, že sa to aj napriek tomu stáva, má dve vysvetlenia. Buď je to dedičstvo po predemokratickej spoločnosti, v ktorej boli ľudia len poddaní nevolených vládcov. Ako poddaní nemali právo miešať sa do záležitostí vládcu. Alebo druhým vysvetlením môže byť, že takúto výnimku v rámci transparentnosti vyžaduje národná bezpečnosť, zváženie občianskej integrity, obchodné tajomstvo, vplyv trhu alebo iné podobné záležitosti.

Prvé vysvetlenie je dnes úplne irelevantné. Štátne orgány nesmú odopierať prístup občanov k informáciám, keďže to vyplýva z ich postavenia. Naopak, aktuálne je druhé vysvetlenie, tu musíme postupovať veľmi uvážlivo v súvislosti so zachovaním rovnováhy. Takéto opodstatnené požiadavky na získanie správnej rovnováhy, nanešťastie, často využívajú orgány, ktoré tak zachovávajú právo na mlčanlivosť.

Európska únia sa nemôže pýšiť tradíciou transparentnosti. V období svojho „detstva“ a „ranej mladosti“ boli záležitosti EÚ takmer úplne tajné, dokonca aj interný telefónny zoznam Komisie. Európska únia začala ako „byrokratické kráľovstvo“, čím je dodnes, no už sa urobili dôležité kroky k zmene: kódex správania z roku 1993, prijatie požiadavky švédskeho združenia novinárov v roku 1998 a nariadenie z roku 2001.

S určitou hrdosťou poukazujem na moju krajinu, Švédsko, ktorá má historicky najdlhšiu tradíciu transparentnosti vyplývajúcej zo zákona. Z tohto dôvodu sa Švédsko angažovalo vo veci „Turco“ a minulé leto napomohlo Európskemu súdnemu dvoru zrušiť rozhodnutie Rady a Európskeho súdu prvého stupňa. Toto bolo ďalším krôčikom smerom od „byrokratického kráľovstva“, ale cesta k vybudovaniu demokratickej transparentnosti v Európskej únii je dlhá. Musíme potlačiť mnoho vzdoru vo vnútri. Myslím, že Parlament by mal preto plne podporiť správu pána Cappata, ktorá bude ďalším krokom vpred na našej dlhej ceste.

Luca Romagnoli (NI). – *(IT)* Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, rád by som v priebehu niekoľkých sekúnd vyjadril svoj súhlas s veľkou časťou správy pána Cappata. Bolo by prekvapujúce, keby som mal iný názor, keďže som jediným talianskym poslancom Európskeho parlamentu, ktorý sa pokúsil zverejniť dochádzku a počet otázok vznesených talianskou delegáciou tu na pôde Parlamentu. Robím tak rok čo rok v knižke, v ktorej podávam správu o svojich parlamentných aktivitách.

Bol by som radšej, keby napríklad talianska tlač, ktorá na nás až príliš často ukazuje prstom, zverejnila informácie, možno nie až také šokujúce, ale predsa slúžiace na ukázanie aktivít, ktoré tu vykonali talianski poslanci. Bolo by tým lepšie, keby tieto informácie mohli poukázať na naše konanie – ktoré, ak je správne, je nezávislé od politickej príslušnosti, vďaka ktorej sme boli zvolení – v tom zmysle, že sa pokúšame slúžiť celému systému.

Chválím iniciatívu pána Cappata. Budem hlasovať takmer za všetko, čo obsahuje jeho návrh.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE). – *(RO)* Európska únia je založená na zásade transparentnosti, ktorá odkazuje na články 1 a 6 Zmluvy o Európskej únii, rovnako ako článok 41 Charty základných práv Európskej únie.

Európa od začiatku obhajovala rozhodovací proces, ktorý by bol čo najtransparentnejší a čo najbližšie občanom. Európsky parlament je svojou povahou prvý, kto podporuje prístup verejnosti k rozhodovaciemu procesu, pretože rozdielne názory na jeho zákonodarnú a ostatnú činnosť pomáhajú zvýšiť dôveru európskych občanov v inštitúcie EÚ.

Nateraz je prístup verejnosti k dokumentom inštitúcií EÚ celkom dobrý. Je však evidentné, že európska legislatíva z roku 2001 zastrešujúca právo na prístup k informáciám potrebuje zmodernizovať.

Parlament požiadal v roku 2006 Komisiu o predloženie návrhov na zmenu a doplnenie nariadenia, pričom navrhol niektoré odporúčania:

- všetky prípravné dokumenty k právnym aktom by mali byť bezprostredne prístupné verejnosti a
- čo sa týka prípravných dokumentov, mali by byť prístupné z jedného prístupového bodu.

Komisia vzala tiež do úvahy odporúčania, ktoré boli uvedené v novom návrhu nariadenia v roku 2008.

V priebehu zákonodarného procesu čelia zainteresované strany rozdielnym názorom, niekedy až protichodným. Rokovanie vedie k najpriateľnejšiemu rozhodnutiu pre všetkých, ktorých sa to týka. Občania Európy musia byť informovaní o procese, ktorý viedol k prijatiu rozhodnutí, pretože tieto rozhodnutia majú priamy vplyv na ich životy.

Marianne Mikko (PSE). – (ET) Vážené dámy a páni, demokracia je založená na transparentnosti a otvorenosti. Je to dôležité najmä teraz, keďže sa blížime k júnovým voľbám do Európskeho parlamentu.

Zjednodušenie internetového prostredia by napomohlo zvýšeniu účasti voličov vo voľbách do Európskeho parlamentu. Ak poskytneme obyvateľom jasné a zrozumiteľné informácie o aktivitách poslancov a fungovaní Európskeho parlamentu vo všeobecnosti, mohli by sme mladých aj starých priviesť k záujmu o to, čo robíme. Veľmi vítanou je iniciatíva e-Parlamentu.

Na základe zadaných kritérií sú pre občanov prístupné všetky informácie o práci poslanca. Som zajedno s pánom spravodajcom, že okrem aktivít v plenárnych zasadnutiach by mali mať ľudia prístup aj k informáciám o ich práci vo výboroch a delegáciách. Občania musia mať možnosť úplne porozumieť našej práci.

Rovnako podporujem myšlienku vytvorenia spoločného registra informácií a dokumentov. Je dôležité, aby občania mali možnosť sledovať konanie, ktoré ich zaujíma, a mali prístup k všetkým dokumentom z jedného miesta. Vytvorenie zjednoteného portálu bude trvať určitý čas, no mali by sme sa k tomu odhodlať. Toto je náš smer teraz, aj v budúcnosti. Podporujem správu pána Cappata.

Marian Harkin (ALDE). – Vážený pán predsedajúci, rada by som začala zablahoželaním môjmu kolegovi Marcovi Cappatovi k jeho správe. Je dôležité, že túto tému prejednávame tu v Parlamente.

Keď hovoríme o zodpovednosti a transparentnosti, musíme začať od nás samých, to znamená od všetkých inštitúcií EÚ. Súhlasím s väčšou časťou tejto správy. No mám jednu či dve námietky. Musíme sa napríklad uistiť, že ak poskytneme informácie o aktivitách poslancov, tieto informácie budú komplexné. Inak skončíme tak, že budeme poznať cenu všetkého a hodnotu ničoho. Chcela som tým povedať, že naša pracovná náplň je skutočne rozsiahla. Netýka sa to len dochádzky vo výboroch alebo plenárnych zasadnutiach. Akékoľvek informácie o aktivitách poslancov budú musieť zahŕňať všetky aktivity. Inak by mohla byť veľmi hodnotná práca, ktorá sa nemusí sústreďovať priamo v Parlamente, stratená, pretože by bola neviditeľná.

Rada by som ešte povedala k poznámke môjho kolegu pána Romagnoliho, že jeho dobre odvedená práca nebola zachytená médiami, keďže tie sa o nás zaujímajú, len keď si svoju prácu nerobíme, a nie naopak.

Nakoniec by som rada povedala, že jadrom veci je, aby v zákonodarnom konaní bola transparentnosť. Súhlasím s Michaelom Cashmanom, že všetci občania by mali vedieť, ako ich ministri hlasovali v Rade. Je to dôležité. Inak budeme nahrávať do kariet všetkým odporcom Bruselu zastávajúcich filozofiu „obviňme Brusel“ vždy, keď doma nie je niečo v poriadku.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Vážený pán predsedajúci, moja skúsenosť je pravdepodobne veľmi podobná tej, ktorú majú milióny Európanov. Pani komisárka, vstúpil som do tohto Parlamentu v roku 1999 s obrovským entuziazmom, ktorý nebol o nič menší než entuziazmus, ktorý naďalej prejavujete vy. Potom som urobil to, čo urobilo mnoho občanov. Chcel som sa niečo dozvedieť, a to: ako sa robia rozhodnutia? Kam idú peniaze? Kto ich dostáva? Viac a viac voličov ku mne prišlo a hovorilo: nevieme, kde sa v súvislosti s EÚ nachádzame. Toto bol aj môj prípad. Bohužiaľ, potom si človek uvedomí, že za mnohými opatreniami je vedomý úmysel skryť nespoľahlivosť, ktorá je vrátane nejasej legislatívy stále prítomná v našich inštitúciách. Môžem vás len povzbudiť, aby ste vytrvali vo svojom presvedčení ísť ešte ďalej, ako to teraz robí správa pána Cappata, aby sme mali k dispozícii tieto základné informácie. To by bol úspech. Zopakujem to znova po 10 rokoch.

Carlos Coelho (PPE-DE). – (PT) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka Wallströmová, dámy a páni, princíp transparentnosti je základným princípom Európskej únie. Posilňuje demokratickú podstatu našich

inštitúcií a uľahčuje účasť občanov na rozhodovacom procese tým, že zabezpečuje väčšiu legitimitu verejných orgánov a robí ich efektívnejšími a zodpovednejšími vo vzťahu k ľuďom. Podporujem myšlienku, že všetky demokratické inštitúcie majú povinnosť zabezpečiť, aby všetky ich aktivity, dokumenty a rozhodnutia boli zverejnené. Prístup k dokumentom je základným prvkom spolupráce, ktorá je nevyhnutná medzi európskymi inštitúciami.

Počas vyšetrovania aktivít CIA v Európe som Radu ostro kritizoval za porušovanie tejto spolupráce prijatím obmedzení – úplných alebo čiastkových – na prístup k základným dokumentom. Z tohto dôvodu som s radosťou prijal rozhodnutie Súdneho dvora vo veci „Turco“, ktorým sa stanovuje, že existuje povinnosť zverejniť stanoviská Európskeho súdneho dvora týkajúce sa legislatívneho procesu. Tieto stanoviská môžu byť dôležité pri porozumení smeru, ktorým sa ubera rozhodovací proces.

Súhlasím, že sa máme zaoberať revíziou nariadenia z roku 2001 nielen preto, aby sme poskytli reakciu na chyby, ktoré tu boli zistené, ale aby sme sem tiež začlenili poslednú judikatúru, najmä rozsudok vo veci „Turco“. Pritom musíme jednoznačne rešpektovať právny základ, ktorý máme k dispozícii. Niektoré z návrhov spravodajcu výrazne presahujú hranicu, ktorú povoľuje právny základ, čo už spomenuli páni Herrero a Cashman.

Existujú napríklad predpisy zamerané na národné parlamenty, ktoré nemajú žiadny právny základ. V rozsudku Súdneho dvora vo veci „Turco“ sám Súdny dvor uznáva, že uplatnenie rozhodnutia o nariadení musí rešpektovať rovnováhu medzi rizikom zverejnenia a verejným záujmom, ktorý umožní prístup k tomuto dokumentu. V niektorých prípadoch pán Cappato predniesol návrhy, ktoré, podľa môjho názoru, túto rovnováhu ohrozujú.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE). – (RO) Rád by som zdôraznil skutočnosť, že kým sa pán Cappato na začiatku tešil zo širokej podpory svojej iniciatívy, pozmeňujúci a doplňujúci návrh číslo 18, ktorý predniesol neskôr, spôsobil stratu tejto prvotnej podpory.

Napriek tomu podporujem fakt, že prístup verejnosti k dokumentom, ktoré sú uchovávané Parlamentom, Radou a Komisiou, je nevyhnutný pre priblíženie sa Európskej únii bližšie k svojim občanom. Ako prvé by som rád zdôraznil potrebu zverejnenia hlavných dokumentov vytvorených komitologickým postupom.

Po druhé, myslím, že na internetovej stránke Európskeho parlamentu pod osobnými profilmi poskytujúcimi detailnejšie informácie o aktivitách každého poslanca EP by bolo dobré zverejniť pozmeňujúce a doplňujúce návrhy predložené každým poslancom EP v ich parlamentných výboroch. Občania potrebujú jasne vidieť, aké pozmeňujúce a doplňujúce návrhy boli predložené poslancami EP počas európskeho rozhodovacieho procesu, mimo správ, rozhodnutí a plenárnych rozprav.

Po tretie, keď Európska rada koná ako zákonodarná inštitúcia spolu s Parlamentom, mala by zverejňovať svoje rozpravy presne tak, ako to robí Parlament. Rada by mala odteraz preukázať transparentnosť zverejnením svojich rozprav ešte pred tým, ako jej to prikáže Lisabonská zmluva.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Vážený pán predsedajúci, občianske práva zahŕňajú právo na informácie týkajúce sa činnosti poslancov volených spoločnosťou a vykonávajúcich dôležité verejné funkcie. Toto platí najmä v prípade inštitúcií Európskej únie vrátane Rady, ku ktorej dokumentom je horší prístup. Informačné programy dostupné na internete by mali byť jednoducho ovládateľné a dôležité je, aby človeka ľahko dovedli k dokumentu, ktorý hľadá. Hoci dnes má prístup k internetu veľa ľudí, to neznamená, že ho má každý. Potrebujeme publikácie, ktoré môžu byť prístupné v knižniciach. Potrebujeme tiež prehľady, ktoré sú prístupnejšie pre ľudí, ktorí neradi čítajú dlhé texty. Predsa len by sme mali zvážiť, či by mali byť publikované úplné prepisy diskusií politických skupín.

Charlotte Cederschiöld (PPE-DE). – (SV) Vážený pán predsedajúci, transparentnosť v rámci EÚ skutočne prešla dramatickými zmenami, a ja som si istá, že pani komisárka so mnou bude súhlasiť, od času zavedenia nariadenia (ES) č. 1049/2001 a internetových stránok.

Chcela by som tiež zdôrazniť, že za posledné roky Komisia a pani komisárka prispeli mimoriadne dobrým a konštruktívnym podielom k tejto problematike. Od začiatku to nebola ľahká úloha, no myslím si, že spolupráca počas posledných rokov bola veľmi prínosná, bolo to niečo, za čo si zasluhujete uznanie. Každý sa stále sťažuje na Komisiu, no ja si nemyslím, že je to vždy v každom ohľade opodstatnené.

Prirodzene nemôžeme mať situáciu, v ktorej spravodlivosť a legislatíva vnútorných vecí, čo sa týka odôvodnení, nie sú transparentné. Pán Alvaro má v tomto úplnú pravdu. Je to, samozrejme, nemožné. Keby sme mali

zájsť až tak ďaleko, aby úradníci a poslanci EP každý deň predkladali správu o tom, čo urobili v daný deň, bolo by to dosť absurdné. Nakoniec by strávili pol dňa písaním správy o tom, čo spravili.

Rada by som to zhrnula vyjadrením, že podporujeme správu pána Cappata za predpokladu, že vyústi do právne jasnej legislatívy, ktorá nie je zbytočne byrokratická.

Bogusław Rogalski (UEN). – (PL) Vážený pán predsedajúci, za predpokladu, že demokratické systémy založené na právnych normách by mali byť viazané zverejňovaním ustanovení, ktoré sú záväzné pre ich občanov, mali by sme sa uistiť, že aktivity inštitúcií sú transparentné a otvorené. Schôdze a rozpravy demokratických legislatívnych orgánov, rovnako ako ich voľby, by tam, kde je to možné, mali byť prístupné verejnosti. Bohužiaľ, Rada často pracuje spôsobom, pri ktorom je ťažké priradiť dokument k postupu, a preto sa občania nemôžu dostať k týmto dokumentom.

Ako vieme, internet hrá mimoriadne dôležitú úlohu pre občana pri umožnení prístupu k dokumentom EÚ. Preto potrebujeme jeden portál EÚ, ktorý umožní prístup k dokumentom, postupom a inštitúciám. Mali by sme stanoviť spoločné pravidlá na zavedenie administratívnych postupov, rovnako ako na zostručnenie, klasifikáciu, registráciu a šírenie dokumentov. Naš Parlament musí ísť príkladom pre ostatné inštitúcie.

Avril Doyle (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, starostlivo som si poznamenala, čo povedal pán spravodajca. Sú tu zhrnuté dve kategórie: prístup k informáciám o legislatívnej práci EÚ a prístup k dokumentom v oblasti mimo legislatívy. Čo sa týka prvého menovaného, podporujem to, čomu sa hovorí aktívna transparentnosť, až do bodu slobody informácií ako normy a tiež veľmi redukované použitie tajných zasadnutí a dokumentov na úrovni Rady. Domnievam sa, že by sme mali vedieť, ako naši ministri hlasujú, aby niesli zodpovednosť za zastavenie kultúry „obviňme Brusel“, ktorá pretrváva v národných parlamentoch. Tiež by som uvítala jednoduchý prístup k záznamom poslancov EP o dochádzke a hlasovaní počas parlamentnej práce na všetkých úrovniach.

Sme volení občanmi, aby sme robili svoju prácu, a za naše rozhodnutia nás môžu brať na zodpovednosť. Na druhej strane, návrh, aby boli všetky politické skupiny a ich zasadnutia otvorené na verejnú kontrolu, je nonsens a dôvod na to, aby bol tento program ukradnutý. Neobávam sa transparentnosti. Vykonávame tu čestnú prácu ako politici a musíme sa postaviť za dôstojnosť našej profesie.

Carlo Fatuzzo (PPE-DE). – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, som si absolútne istý, že vo svojej správe sa pán Cappato opatrne vyhol tomu, aby stúpil na otlaky verejným úradníkom, ktorí sa boja o svoje súkromie a majú potrebu chrániť utajenie údajov v určitých situáciách, ktoré musia takto zostať. Toto je určite veľmi dôležitý dôvod na prijatie jeho správy. Rád by som sa obrátil k tým z nás, ktorí sa obávajú, že naše právo na slobodu konania a súkromie je ohrozené.

Pozrime sa na to, čo by sa stalo, keby sa ručička obrátila a nejaký verejný administrátor by chcel zistiť, čo my občania práve robíme. Nemôžeme mať žiadne tajomstvá: v niektorých členských štátoch sú dokonca prerušované súkromné hovory medzi manželom a manželkou, medzi rodičmi a deťmi a podobne. Nesmieme sa obávať občanov, ktorí presne vedia, ako sa tvoria zákony a ako sa dospeje k rozhodnutiam v Komisii alebo v Rade. Toto všetko sa týka aj legislatívnych rozhodnutí urobených naším Parlamentom. Vítam túto iniciatívu.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Zrozumiteľnosť a transparentnosť by mali tvoriť základ aktivít inštitúcií Európskej únie. Jedine ak dosiahneme určitú úroveň transparentnosti, naše aktivity sa stanú pre občanov komplexnejšími, a teda aj bližšími. Ústavná kríza, ktorej čelí Únia, nám ukazuje všetky dôsledky prijatia nesprávneho prístupu k problematike. Podľa môjho názoru to bol presne tento odmietavý postoj k občanom Európskej únie, ktorý skončil v ústavných reformách fiaskom a zlyhaním schválenia Lisabonskej zmluvy vo Francúzsku, Holandsku a Írsku.

Preto by sme z toho mali vyvodiť správne závery a uviesť si to, že spoločenská akceptácia aktivít Európskej únie by mala byť našou základnou prioritou. Aby sme túto akceptáciu dosiahli, občania si musia uvedomiť, čo robíme, ako konáme a, koniec koncov, aké rozhodnutia robíme. Potrebujeme jasný, súdržný a čitateľný zdroj informácií o aktivitách všetkých inštitúcií Európskej únie. Európsky parlament by určite mal ísť v čele takejto zmeny, keďže je to inštitúcia, ktorá je najbližšie k občanom Európskej únie. Mali by sme pamätať na to, že Únia bola vytvorená práve pre týchto občanov.

Margot Wallström, podpredsedníčka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, ďakujem vám za túto rozpravu a za túto diskusiu. Myslím si, že nie je ľahké to zhrnúť, ale ak by som to mala urobiť, zopakovala by som to, čo o tom povedali niektorí z vás, že je to základný prvok každej demokracie.

Ja sa na túto problematiku radšej pozerám z pohľadu občanov: právo občanov vedieť, čo sa deje, a prístup k informáciám a dokumentom, aby sa potom mohli informovane rozhodovať. Všetkých nás čaká veľmi kľúčový rok, pretože 7. júna budú európski občania hlasovať vo voľbách. Samozrejme, je veľmi dôležité, aby občania mali prístup k informáciám.

Nesieme ešte stále bremeno historicky podmienených kultúrnych rozdielov a rozdielných názorov na to, čo by sa malo alebo nemalo zverejňovať. Myslím si, že v niektorých prípadoch s tým stále zápasíme. V krajine, z ktorej pochádzam má zásada otvorenosti a prístupu k dokumentom veľmi dlhú tradíciu, zatiaľ čo v iných členských štátoch to bolo naopak: Najprv je to tajné a zverejniť by sa mali iba tie veci, o ktorých rozhodnete, že sa nemajú utajovať. Myslím si, že týmto problémom sa ešte musíme zaoberať a pokúsiť sa ho vyriešiť. Myslím, že správa poukázala tiež na všetky spojitosti a vzájomné prepojenia všetkých týchto problémov a musíme sa na to pozeráť z politického hľadiska.

Na Lisabonskej zmluve je krásne tiež to, že by skutočne zväčšila právo na informácie a prístup k dokumentom, a pretože by nám tiež umožňovala sledovať, čo sa odohráva v Európskej rade, verím, že by pomohla skončiť so vzájomným obviňovaním. Zmienil sa o tom pán Cashman a iní poslanci a myslím si, že je to dôležité pre nás všetkých.

Dúfam, že viete, že sa môžete na mňa spoľahnúť, že sa naďalej budem neustále snažiť zabezpečiť, aby Komisia zlepšila prístup k dokumentom. Môžeme sa pozrieť na to, čo robíme vo výboroch, môžeme zlepšiť prácu na registroch a viacerých miestach, na ktoré upozornil pán Cappato a ktoré sú pre nás užitočné. Myslím, že by ste mali naďalej vyvíjať tlak na Komisiu, ale ukázali ste tiež, že sa to týka aj Parlamentu. Môžete tiež zlepšiť a zvýšiť otvorenosť a transparentnosť. Je to určite súčasť posilnenia demokracie v Európe. Počas príprav na voľby do EP budeme mať príležitosť na tom pracovať. Pre nás všetkých to bude jedna z rozhodujúcich skúšok.

Ďakujem vám veľmi pekne za diskusiu, ku ktorej sa čoskoro vrátíme, keď budeme diskutovať o nariadení (ES) č. 1049/2001.

Marco Cappato, spravodajca. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, ďakujem veľmi srdečne pani komisárke. Predtým som to nespomínal, ale správa uznáva, že sa zvýšila efektívnosť prístupu v kladných odpovediach na žiadosti o prístup k dokumentom. Pokúsil som sa zdôrazniť potrebu zmeny myslenia, mohli by ste ju nazvať paradigmou, podľa ktorej sú informácie už v okamihu ich vytvorenia určené na zverejnenie.

Vážená pani Cederschiöldová, ja nežiadam väčšiu byrokráciu, aby sa všetko oznamovalo a zverejňovalo, ale aby nám systém, ktorý je už vytvorený, zabezpečoval prístup k dokumentom nielen vtedy, keď oň požiadame, ale aby sme mali tiež prístup k informáciám v okamihu ich vzniku, a zároveň, pokiaľ ide o politické skupiny a schôdze politických skupín, by sa, samozrejme, rešpektovala dôvernosť. Hovorím to tiež pani Doylovej a pánovi Herrerovi, ktorý odišiel.

To, samozrejme, neznamená, že skupiny už nebudú môcť mávať schôdze za zatvorenými dverami. Hovorím o väčšej a jednoduchšej dostupnosti informácií. Hovorím o zabezpečení vytvorenia infraštruktúry pre prípad, keď ju budeme potrebovať, a nie o absolútnej a ideologickej povinnosti, ktorá by sa vzťahovala na každú schôdzu. Nemyslím si, že zodpovedá skutočnosti to, čo povedal pán Herrero, že informácie o účasti, hlasovaniach a podobne sa v plnom rozsahu uchovávajú a sú plne k dispozícii. Nie je to pravda. Zápisnice sú dostupné pre jednotlivé výbory a tieto informácie sa dajú dať dokopy iba preskúmaním jednotlivých schôdzí.

Priamou obeťou tejto situácie som bol aj ja osobne. Jedny talianske noviny zverejnili palcovými titulkami, že som chýbal viac ako ktokoľvek iný, jednoducho preto, lebo som nastúpil do Parlamentu v polovici funkčného obdobia, a tieto noviny svoje výpočty založili na niekoľkých mesiacoch po mojom nastúpení a porovnávali účasť za posledné tri roky. Tento príklad ukazuje, že my sami musíme sprístupňovať informácie, aby sa umožnila maximálna transparentnosť a zabránilo sa manipulácii s nimi a ich zneužívaniu.

Dobre si uvedomujem, že hodnota práce poslanca nespočíva iba v účasti a neúčasti, ale nedokážem pochopiť dôvod, prečo by sme my sami mali tieto informácie napoly utajovať a otvárať tak dvere najhorším a najdemagogickejším druhom manipulácie. Preto dúfam, že pokiaľ ide o tieto aspekty a o aspekty prístupu ľudí so zdravotným postihnutím k údajom – neviem si predstaviť, prečo skupina Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európski demokrati požadovali o tom samostatné hlasovanie – skutočne dúfam, že nebudeme mať žiadne prekvapenie na poslednú chvíľu, pretože si myslím, že táto záležitosť má veľký význam pre každého. Vážený pán predsedajúci, ďakujem vám za pochopenie.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v stredu, 14. januára 2009 o 12.00 hod.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

John Attard-Montalto (PSE), písomne. – Čo sa týka posledného prípadu, nejde o všetkých komisárov a je poľutovaniahodné, že v súčasnosti nie sme schopní zverejňovať údaje týkajúce sa ďalších príjmov. Pokiaľ však ide o naše príjmy, existuje tu všeobecné nepochopenie.

Po prvé, všetci poslanci Európskeho parlamentu dosiaľ dostávajú rovnaký plat ako poslanci ich národných parlamentov. Znamená to, že maltská delegácia v EP dostáva rovnaký honorár ako poslanci, ktorí sú zamestnaní a prevádzkujú naše kancelárie v Bruseli a na Malte.

Možno by bolo dobré, keby komisári a poslanci museli každoročne vyplniť schválené finančné výkazy o všetkých prijatých odmenách. Tieto výkazy by mali byť prístupné pre verejnosť. Myslím si, že tento návrh by mohol predstavovať rovnováhu medzi dvomi dôležitými otázkami ochrany údajov a transparentnosťou.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE), písomne. – (FI) Vážený pán predsedajúci, súhlasím s mnohými otázkami nastolenými v tejto správe, o ktorej budeme hlasovať vo štvrtok. Rada musí v budúcnosti zabezpečiť, aby všetky jej rozpravy, dokumenty a informácie boli otvorené verejnej kontrole.

Podporujem tiež návrh uvedený v správe, že na internetovej stránke Parlamentu by malo byť viac informácií o činnostiach a dochádzke poslancov.

14. Verejné zákazky v oblasti obrany a bezpečnosti (rozprava)

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu je správa (A6-0415/2008) pána Lambsdorffa v mene Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa o návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o koordinácii postupov zadávania určitých verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby v oblastiach obrany a bezpečnosti (KOM(2007)0766 – C6-0467/2007 – 2007/0280(COD)).

Alexander Graf Lambsdorff, spravodajca. – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, v súčasnosti je na celom svete 13 misií EÚ, prostredníctvom ktorých pomáhame prinášať mier a stabilitu. Deväť misií sa už ukončilo. Pri mnohých týchto operáciách, na ktorých sa často zúčastňujú policajní dôstojníci, vstupujú ozbrojené sily z našich členských štátov do náročných podmienok. Všetci zároveň vieme, že problematických miest je ešte oveľa viac a že požiadavka na európske zásahy v medzinárodnej politike bude skôr narastať ako klesať a, bohužiaľ, tiež vieme, že my Európania často nie sme schopní uskutočňovať svoje misie tak, ako by sme ich naozaj mali, s optimálnym vybavením, interoperabilne a s možnosťou strategických presunov. Musíme to dosiahnuť, pretože to dlhujeme svojim vojakom a policajným dôstojníkom, ktorí sa zúčastňujú operácií na celom svete. Tento cieľ je však ešte veľmi vzdialený.

Jedným z dôvodov je náš rozdrobený trh s obrannými zariadeniami. Našich 27 členských štátov sa venuje 89 rôznym, niekedy dokonca zdvojeným výskumným programom. USA ich majú iba 29. Spolupráca členských štátov pri vývoji týchto výrobkov je iba veľmi malá. Pred netradičnými, ale možno lepšími dodávateľmi sa uprednostňujú takzvaní tradiční dodávatelia, a to chceme zmeniť.

Každý rok sa na európskom trhu s obrannými zariadeniami nakupuje tovar a služby s hodnotou okolo 91 miliárd EUR. Z toho sa v celej Európe vyhlasuje verejná súťaž v priemere iba na 13 % zákaziek. Mohol by som doplniť, že poľutovaniahodnou krajinou, ktorá je v tomto prípade úplne na konci, je Nemecko s hodnotou iba okolo 2 %. Výsledkom je to, že nefunguje vnútorný trh s výrobkami na účely obrany. V tomto technologicky vyspelom priemysle sa nemôžu využívať mnohé významné inovácie, naše ozbrojené sily nedostávajú najlepšie zariadenia a plytvá sa peniazmi daňových poplatníkov. Preto sú technologicky vyspelé výrobky na účely obrany stále drahšie, pričom rozpočet na obranu zostáva rovnaký alebo sa ešte znižuje. V tejto situácii je jasné, o čo tu ide. Nejde tu o zvýšenie výdavkov na zbrojenie, ale o rozumnejšie vynakladanie existujúcich finančných prostriedkov. To je to, čo musíme urobiť. Dlhujeme to svojim daňovým poplatníkom.

Tento Parlament preto v roku 2005 v správe vyzval Komisiu, aby predložila smernicu pre tento sektor. Po dohode s Parlamentom aj Radou to Komisia urobila. Pre nás a aj pre mňa ako spravodajcu bolo dôležité, že pán prezident Sarkozy vo svojom prejave o prioritách francúzskeho predsedníctva výslovne uviedol európsky trh s obrannými zariadeniami. Tým bolo jasné, že Parlament, Rada a Komisia by na tom mali pracovať jednotne, v spoločnom úsilí. Výsledkom tejto spoločnej politickej vôle je dohoda v prvom čítaní. Zajtra –

dúfam, že spoločne – položíme základy nového európskeho právneho rámca, ktorý zabezpečí v súvislosti s verejným obstarávaním skutočné otvorenie trhu a väčšiu transparentnosť a hospodársku súťaž.

V tomto kontexte sa musíme pozeráť aj na túto smernicu. V decembri sme úspešne prijali smernicu o transfere výrobkov na účely obrany vnútri Spoločenstva. Smernica, ktorú máme dnes pred sebou, je druhým dôležitým stavebným kameňom európskeho obranného balíka. I keď teoreticky fungujú tieto dve smernice nezávisle, prakticky sa navzájom potrebujú. To je ďalší dôvod, prečo je také dôležité, aby sme zajtra ukončili prácu na obrannom balíku. Je jasné, že to nevyvolá zo dňa na deň revolúciu na trhu, je to však dôležitý krok správnym smerom, ktorý dokáže významne posunúť európsku bezpečnostnú a obrannú politiku ďalej dopredu.

Chcel by som úprimne poďakovať kolegyniam, tieňovým spravodajkyniam, pani Charlotte Cederschiöldovej, pani Barbare Weilerovej a pani Gisele Kallenbachovej za ich vždy čestnú, niekedy kritickú, ale vždy konštruktívnu spoluprácu. Chcem tiež poďakovať Rade a Komisii. Všetky zainteresované strany preukázali úžasnú zmes politickej vôle, profesionality a ochoty robiť kompromisy.

Spoločnú konštruktívnu politiku pre Európu dlhujeme svojim občanom všetci. Dúfam, že zajtrajším prijatím tohto balíka splníme túto povinnosť pre našu oblasť právomoci. Mimochodom, túto rozpravu by sme mali mať v Bruseli a nie v Štrasburgu. Ďakujem.

Charlie McCreevy, člen Komisie. – Vážený pán predseda, dovoľte mi najprv, aby som sa ospravedlnil za slabý hlas, pretože som veľmi prechladnutý.

Chystáte sa hlasovať o návrhu smernice o verejnom obstarávaní obranných a bezpečnostných zariadení, ktorú Komisia predložila v decembri 2007 ako súčasť takzvaného obranného balíka. Tento návrh je veľkým krokom vpred smerom k vytvoreniu spoločného európskeho trhu v oblasti obrany, ktorý je sám osebe dôležitým príspevkom k bezpečnosti Únie a jej obrannej politike. Inými slovami, táto smernica je politicky veľmi dôležitým nástrojom, ktorý pomôže posilniť obranné schopnosti Európy, zefektívniť verejné výdavky a zvýšiť bezpečnosť našich občanov.

Procesu rokovaní o návrhu prospela úzka spolupráca Parlamentu, Rady a Komisie. Preto chcem vrelo poďakovať pánovi spravodajcovi Lambsdorffovi za jeho intenzívnu a efektívnu prácu na dosiahnutí dohody s Radou v prvom čítaní. Chcem tiež poďakovať tieňovým spravodajkyniam za konštruktívnu spoluprácu. Zablahoželať by som chcel aj francúzskemu a slovenskému predsedníctvu, ktoré úspešne urýchlili rokovania v Rade. A v neposlednom rade by som chcel poďakovať českému predsedníctvu za angažovanie sa pri dokončovaní týchto dokumentov.

Komisia víta text, ktorý máme teraz na stole. Nová smernica je šitá na mieru pre verejné obstarávanie v oblasti obrany a bezpečnosti. Verejným obstarávateľom bude poskytovať flexibilitu potrebnú pri rokovaniach o zákazkách, ktoré sú často mimoriadne zložité a citlivé. Umožní im tiež požadovať osobitné ustanovenia o bezpečnosti na ochranu utajovaných informácií a na zaistenie bezpečnosti ich dodávok. To všetko robí z tejto smernice nástroj, ktorý môžu členské štáty uplatňovať na väčšinu svojho verejného obstarávania v oblasti obrany bez ohrozenia svojich bezpečnostných záujmov.

Nová smernica sa bude vzťahovať aj na citlivé verejné obstarávanie v oblasti nevojenskej bezpečnosti. Tento prístup je v súlade s dnešným strategickým prostredím, v ktorom nadnárodné hrozby a nové technológie zotreli deliacu čiaru medzi vojenskou a nevojenskou, vnútornou a vonkajšou bezpečnosťou. Tento vývoj nemôže verejné obstarávanie ignorovať: napríklad v prípadoch, keď má zariadenie určené pre policajné zložky podobné vlastnosti ako obranné zariadenie, je iba logické, aby sa na verejné obstarávanie vzťahovali rovnaké pravidlá.

To všetko bude mať veľké výhody: nová smernica umožní členským štátom obmedziť používanie výnimky podľa článku 296 Zmluvy o ES na výnimočné prípady. Preto sa na dôležité súčasti trhu v oblasti obrany a bezpečnosti budú v Európe konečne vzťahovať zásady vnútorného trhu. Spravodlivé a transparentné pravidlá verejného obstarávania sa budú uplatňovať v celej únii a umožnia spoločnostiam jednoduchšie sa uchádzať o zákazky v iných členských štátoch. Európske priemyselné odvetvia získajú omnoho väčší domáci trh s väčším rozsahom výrobných sérií a úspor. To následne zníži náklady a povedie k nižším cenám.

Napokon dosiahneme väčšiu otvorenosť trhu, ktorá prinesie úžitok všetkým: priemysel sa stane konkurencieschopnejším, ozbrojené sily získajú za peniaze lepšiu hodnotu a daňoví poplatníci budú mať prospech z väčšej efektívnosti verejných výdavkov. To všetko je aj ovocím vašej práce a vašich príspevkov. Dovoľte mi preto ešte raz vám poďakovať a zablahoželať vám k tomu.

Charlotte Cederschiöld, *v mene skupiny PPE-DE.* – (SV) Vážený pán predsedajúci, európsky trh s výrobkami na účely obrany sa nedá vytvoriť zo dňa na deň, ale spravodajca vytvoril presvedčivú spoluprácu, ktorá nám pomohla spoločne s Radou a osobitne Komisiou urobiť prvý veľmi dôležitý krok. Výrobky na účely obrany budú teraz jasne začlenené v rámci základných pravidiel vnútorného trhu, a to by malo pomôcť znížiť ceny. Otvorejší trh prinesie aj zvýšenie európskej konkurencieschopnosti a zefektívni výrobu zariadení.

Pochvalu za konštruktívnu úlohu si zasluhuje aj francúzska vláda, ale najvýznamnejšie prispel, samozrejme, pán spravodajca Lambsdorff. Chcela by som tiež poďakovať obrannému priemyslu za hodnotný príspevok, ktorý zvýšil flexibilitu. Zachovali sa mnohé prvky zo smernice o verejnom obstarávaní z roku 2004. Zároveň sa preukázal rešpekt voči národným bezpečnostným záujmom a napríklad osobitné podmienky týkajúce sa poskytovania a ochrany informácií. V súlade so súčasnými právnymi predpismi sa zachovalo uplatňovanie článku 296, zabránilo sa však jeho zneužívaniu. Uvítať by to mal aj priemysel, ktorý bude mať, samozrejme, naďalej možnosť ovplyvňovať vykonávanie smernice, ako aj vývoj nových postupov.

Aby som uviedla iba pár príkladov mnohých úspechov Európskeho parlamentu, Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa a spravodajcu, nás v Parlamente teší, že Rada pristúpila na kompromis vo veci prahových hodnôt a transparentnosti. Osobne ma teší, že bolo možné vyriešiť najsťpornejšie problémy vzhľadom na súčasné právne predpisy ES. Ak táto správa, ako dúfam a verím, získa širokú podporu Parlamentu, potom sa urobí dôležitý a logický krok vpred.

Úprimne ďakujem všetkým svojim kolegom poslancom a ďalším zúčastneným stranám, ktoré pomohli vytvoriť tento konštruktívny a strhujúci postup.

Barbara Weiler, *v mene skupiny PSE.* – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, koncom minulého roka sa objavili nápadné titulky vyhlasujúce „svet sa znovu vyzbrojuje“, „prudko stúpa obchod so zbraňami“, „nákladný zbrojársky priemysel – chýba hospodárska súťaž“ a ďalšie prípady korupcie v Nemecku, ako aj v ďalších krajinách Európskej únie. My sociálni demokrati máme voči tomuto druhu pretekov v zbrojení, tomuto nárastu zbrojenia a tiež ľahostajnému postoju voči korupcii absolútne jasné odmietavé stanovisko. V tejto otázke súhlasíme s poslancami nášho národného parlamentu.

Cieľom tohto legislatívneho balíka, ktorý obsahuje tieto dve smernice o transfere a o verejnom obstarávaní a o ktorých tu dnes diskutujeme, bude zabezpečiť, aby to nebola iba záležitosť konkurencieschopnosti, ale tiež zastavenia plytvania peniazmi daňových poplatníkov na výrobu obranných zariadení a aby sa zabránilo korupcii. Tieto dôvody samotné postačujú na to, aby sociálni demokrati tento výsledok schválili.

Budeme mať európsky právny rámec na zadávanie zákaziek na tovar a služby v oblasti obrany a bezpečnosti, bude väčšia spolupráca medzi členskými štátmi, inými slovami, žiadne zbytočné prekryvia a žiadne podvádžanie členských štátov zbrojárskymi spoločnosťami a celkove bude existovať väčšia konkurencia a menej výnimiek podľa článku 296.

Som presvedčený, že pre nás poslancov – pre všetky skupiny – bolo dôležité zavedenie smernice o opravných prostriedkoch, inými slovami smernice, ktorú vypracoval pán Fruteau. Pre Radu to vôbec nebolo také zrejmé. Bolo pre nás dôležité, aby v nej boli sankcie pre prípad korupcie až po vylúčenie z konania pre zadanie verejných zákaziek. Myslím si, že pre tento priemysel, ktorý bol doteraz rozmaznávaný, je to niečo nové.

Pre nás však bolo tiež dôležité, aby tieto výsledky boli prijateľné pre všetkých 27 členských štátov. Je dôležité, aby za nami stálo 27 štátov, aj keď svoju vlastnú výrobu má iba šesť alebo sedem členských štátov a ešte menej sa zapája do obchodovania. To sa nám podarilo. Nie som si istý, či bude všetko fungovať tak, ako si to predstavujeme, a preto sme zahrnuli fakt, že Parlament chce mať naďalej určitý stupeň kontroly. Chceme byť informovaní nielen automaticky, prostredníctvom Komisie, ale chceme byť informovaní o výsledkoch a o transpozícii tohto balíka smerníc.

V budúcnosti, keď budeme mať ešte silnejší európsky vnútorný trh a získame európske právomoci, ako, prirodzene, plánoval pán Sarkozy, potom Európsky parlament ako volená inštitúcia v Európe musí byť zapojený do skutočnej kontroly, kontroly, ktorú máme v národných parlamentoch, ale ešte ju nemáme v Európskom parlamente. To je však úloha pre budúcnosť. Napríklad v Nemecku sme si popálili prsty s výrobou obranných zariadení a zvýšenými cenami. Máme stíhačku Eurofighter – neprímerane nákladný, ak nie najdrahší projekt, a som si istý, že podobné skúsenosti majú všetky členské štáty.

Na záver sa nechcem poďakovať. Spolupráca bola celkom konštruktívna a významné sú predovšetkým jej výsledky. Chcel by som však povedať celkom otvorene, že parlamentné postupy boli neúnosné. Práca tohto Parlamentu by jednoducho nemala spočívať v dosahovaní kompromisov s Radou a Komisiou v prvom čítaní. Preto v budúcnosti musí byť tento postup absolútnou výnimkou. Pre tento legislatívny balík to naozaj nebolo

potrebné. Mali by sme naďalej trvať na svojom a okamžite po tomto hlasovaní skončiť s týmto druhom postupu pre neparlamentnú činnosť.

Cristian Silviu Buşoi, v mene skupiny ALDE. – Vážený pán predsedajúci, na úvod by som chcel zablahoželať svojmu kolegovi, pánovi Lambsdorffovi, k jeho vynikajúcej správe. Viem, že sa oduševnene venoval tejto veľmi dôležitej práci. Vytvorenie spoločného trhu so zbraňami a ustanovenie právneho rámca pre tento trh považujem za veľmi dôležité pre ďalšie rozvíjanie Európskej bezpečnostnej a obrannej politiky (EBOP).

Vítam tiež dôležitý úspech, že aj na trhu v oblasti obrany a bezpečnosti sa budú dodržiavať zásady zmluvy, predovšetkým zásada transparentnosti, nediskriminácie a otvorenosti. Ako už bolo povedané, zvýši sa tým efektívnosť výdavkov na obranu.

Na základe návrhu Komisie a správy pána Lambsdorffa sa podarilo vytvoriť súbor pravidiel týkajúcich sa verejných zákaziek v oblastiach obrany a bezpečnosti, ktoré umožňujú správne fungovanie spoločného trhu so zbraňami.

Chcem spomenúť aspoň dve významnejšie zlepšenia pre dodávateľov aj verejných obstarávateľov, ktorých cieľom je ochrana bezpečnosti EÚ a jej členských štátov. Spomenul by som tu ustanovenia týkajúce sa bezpečnosti dodávok, a to informácií o uchádzačoch a subdodávateľoch, ktoré sa poskytujú verejným obstarávateľom, a prísľuby alebo záväzky, ktoré musia uchádzači poskytnúť v súvislosti so zaistením bezpečnosti dodávok. Na druhej strane sú uchádzači tiež chránení zavedením postupu preskúmania, ktorý zaisťuje, aby bol postup zadávania zákaziek spravodlivý a aby nedochádzalo ku žiadnej diskriminácii.

Návrh zvyšuje transparentnosť pracovného postupu, členské štáty by sa tomu však vôbec nemali brániť, pretože ich bezpečnostné záujmy sú chránené najmä prostredníctvom zachovania výnimiek zverejňovania informácií v prípade, keď ide o bezpečnostné záujmy.

Na záver by som chcel zdôrazniť, že spoločný európsky trh v oblasti obrany je pre nás veľmi dôležitý. Keď diskutujeme o tejto otázke – spoločnom európskom trhu v oblasti obrany – alebo možno keď diskutujeme o citlivejších otázkach, ako sú kompenzácie v budúcnosti, súčasne by sme mali seriózne vziať do úvahy strategické záujmy a konkrétnu situáciu každého členského štátu.

Mieczysław Edmund Janowski, v mene skupiny UEN. – (PL) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, pán Lambsdorff vykonal vynikajúcu prácu. Blahoželám. Využívanie verejných financií vždy vyvolávalo silné emócie. Osobitne to platí v prípade verejného obstarávania pre armádu alebo obranné sily. Ide o veľké sumy peňazí a musíme vybrať výrobcov a poskytovateľov služieb, ktorí poskytujú najlepšie služby, nie najlacnejšie riešenia. Potrebujeme vysokú kvalitu za rozumnú cenu.

Musíme tiež vziať do úvahy kvalitu všetkých vykonaných prác a kvalitu použitých materiálov, ako aj špecifické otázky, napríklad dôvernosť alebo dokonca utajenie, hlavne v súvislosti s kľúčovými otázkami. Tieto záležitosti sú tiež spojené s otázkami kompenzácií a zabezpečenia návratnosti investícií. Myslím si, že k tomuto predmetu sa budeme musieť vrátiť. Som presvedčený o správnosti stanoviska predstaveného v návrhu smernice. Podľa môjho názoru navrhované riešenia zvýšia efektívnosť európskeho systému verejného obstarávania v oblasti obrany. Zasluhujú si naše prijatie.

Gisela Kallenbach, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážený pán predsedajúci, chcem poďakovať spravodajcovi za konštruktívnu spoluprácu, pretože pri všetkej oprávnenej kritike postupu v prvom čítaní bola táto spolupráca v skutočnosti nevyhnutná, aby bolo zreteľne počuť hlas Parlamentu v trialógu.

Dnes rozhodujeme o kompromise vo veci tovaru, ktorého predošlý trh bol obmedzený iba na niekoľko členských štátov. Bolo naozaj zaujímavé sledovať, ako hlavní obhájcovia vnútorného trhu a hospodárskej súťaže robili zrazu všetko možné, aby mohli naďalej využívať vnútroštátne rozhodovacie a separatistické mechanizmy. Nepodarilo sa im to, a to je dobre.

Prečo to tak bolo? Bolo to preto, lebo v dôsledku väčšej hospodárskej súťaže v obchode s obrannými zariadeniami sa v budúcnosti, ako dúfame, odstráni diktovanie cien a umožní sa zníženie a omnoho efektívnejšie využívanie verejných financií určených na tento účel. To isté platí pre obmedzenie korupcie. Dlhujeme to svojim občanom. Je tiež jasné, že teraz sa budú uplatňovať jednoznačné podmienky výberového konania, čo povedie k väčšej transparentnosti v súvislosti so zadávaním zákaziek a konečne to tiež poskytne reálnu šancu malým a stredným podnikom, aby mohli vstupovať na tento trh. Okrem toho sa tiež zmenšili všetky mysliteľné právne medzery umožňujúce vyhnúť sa výberovému konaniu a všetky predpokladané odchýlky sa musia dohodnúť vopred s Komisiou. Smernica nelegalizovala výmenný obchod, ktorý bol

doteraz síce podľa zákona zakázaný, ale napriek tomu sa v praxi bežne využíval. V neposlednom rade sa teraz po prvýkrát môže použiť opravný prostriedok.

Dúfala som, že to bude ešte viac európske, že znížime prahové hodnoty a dosiahneme tak väčšiu transparentnosť, je to však veľký krok správnym smerom a teším sa na jeho transpozíciu.

Tobias Pflüger, v mene skupiny GUE/NGL. – (DE) Vážený pán predsedajúci, táto smernica je súčasťou obranného balíka, ktorého obsahom je, citujem „stratégia pre silnejší a konkurencieschopnejší európsky obranný priemysel“. Ako pri mnohých ďalších veciach, aj tu je základnou zásadou slobodný trh s výrobkami na účely obrany, inými slovami so zbraňami a zbrane sú na zabíjanie a vedenie vojny. Cieľom smernice je zlepšenie efektívnosti a konkurencieschopnosti zbrojárskeho priemyslu v EÚ. Pán Swoboda hovoril v predchádzajúcej rozprave jasne. Povedal, že vzhľadom na konkurenciu, najmä zo Spojených štátov, potrebujeme lepšie počiatočné podmienky pre európsky zbrojársky priemysel.

Členské štáty EÚ sa v roku 2005 spoločne stali po prvýkrát najväčšími vývozcami zbraní na svete. 70 % tohto vývozu pochádzalo zo štyroch veľkých členských štátov – Francúzska, Nemecka, Spojeného kráľovstva a Talianska. Hlavnými dovozcami sú štáty na Blízkom východe. Naším záujmom by nemal byť efektívnejší zbrojársky priemysel, ale skôr odzbrojenie, a pre odzbrojenie, na rozdiel od efektívnosti zbrojárskeho priemyslu, neexistuje žiadna smernica. Je veľmi jasné, o čo tu naozaj ide.

Andreas Schwab (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, chcem tiež vyjadriť svoje úprimné poďakovanie spravodajcovi z Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa ale aj svojmu priateľovi, Karlovi von Wogauovi, predsedovi a spravodajcovi Podvýboru pre bezpečnosť a obranu požiadaného o stanovisko ku správe, pána Lambsdorffa.

Nehovoríme tu o vývoze zbraní do štátov mimo európskeho vnútorného trhu, iba o otázke, ako by sa dal dosiahnuť rentabilnejší a efektívnejší predaj a obchod so zbraňami v rámci európskeho vnútorného trhu, t. j. v 27 členských štátoch Európskej únie. Veľmi vítam skutočnosť, že Parlament zaujal v tejto veci spoločné stanovisko, pretože výsledkom budú významné úspory občanov na trhu vo výške približne 70 miliárd EUR ročne, a preto sa bude môcť určitým spôsobom vyplácať mierová dividendy.

Vzhľadom na veľmi zložitú diskusiu medzi členskými štátmi v minulosti je táto práca a toto rozhodnutie veľmi vítané – a je trochu sklamaním, že dnes je tu tak málo zástupcov Rady. Rovnako ako súhlasím s názorom sociálnych demokratov o problémoch pri trojstrannom dialógu, musím povedať, že jedného dňa týmto dosiahneme medzník v európskej obrannej politike. Ešte viac som sklamaný, že pri tomto rozhodovaní chce byť tak málo kolegov poslancov.

Dnes dopoludnia sme oslávili 10 rokov eura. Dúfam, že o pár rokov sa tiež pozrieme späť na dnešný deň, pretože tento deň bude medzníkom v európskej spolupráci medzi členskými štátmi v oblasti obrany a zahraničnej a bezpečnostnej politiky, pretože v budúcnosti to bude v podstate tak, že akékoľvek požiadavky stanovíme vo svojom vlastnom členskom štáte, tie isté požiadavky sa budú automaticky uplatňovať vo všetkých ostatných členských štátoch. Od členských štátov si to vyžaduje veľkú dôveru, ktorou sú teraz ochotné prispieť. Som im za to mimoriadne vďačný.

Chcel by som však poďakovať aj Komisii, ktorá pracovala na tejto smernici s veľkou energiou, ktorá prekonala opozíciu v členských štátoch a ktorá sa pokúšala konštruktívne pomáhať Parlamentu pri hľadaní cesty spleťtým podrazom právnych predpisov o verejnom obstarávaní. Už boli spomínané pozitívne body vrátane zlepšení, ktoré sa urobia v právnych predpisoch o verejnom obstarávaní, a nechcem ich opakovať.

Druhou časťou balíka na vytvorenie skutočného európskeho vnútorného trhu s výrobkami na účely obrany sme na tejto ceste skutočne prešli ďalšiu dôležitú míľu. Posilňuje tiež schopnosť Európskej únie samostatne reagovať na medzinárodné krízy. Ide o prácu, ktorej sa v Podvýbore pre bezpečnosť a obranu venoval najmä pán von Wogau. To, ako ďaleko sa Európska únia dostala pri budovaní obrany Európy, ukazuje operácia Európskej únie v Afrike pod vedením írskoho generála s poľským zástupcom a jednotkami, ktoré tvoria členovia z 15 rôznych členských štátov, o ktorej sa písalo prednedávnom. Po tejto ceste musíme ísť ďalej. Ďakujem veľmi pekne.

Joel Hasse Ferreira (PSE). – (PT) Vážený pán predsedajúci, najprv chcem poďakovať spravodajcovi, pánovi Lambsdorffovi, a tieňovým spravodajkyniam, osobitne pani Weilerovej.

Vážené dámy a páni, myslím si, že je veľmi dôležité, aby sme pokročili v integrácii vnútroštátnych trhov v oblasti obrany, ako aj v strategickú koordináciu príslušnej výroby. Musíme postúpiť dopredu so všetkými špecifikami a opatreniami, ktoré sú potrebné na uplatňovanie základných pravidiel vnútorného trhu na

obranný priemysel, na zvýšenie transparentnosti organizácie zadávacích konaní, na ktorých sa zúčastňujú členské štáty Európskej únie, a zákaziek, ktoré sa zadávajú. Súčasne však musíme pomôcť vytvoriť podmienky, ktoré zabezpečia zlepšenie konkurencieschopnosti európskych zariadení a výrobkov na svetových trhoch.

Vážený pán komisár McCreevy, považujem za dôležité, aby táto smernica dokázala zabezpečiť zlepšenie právneho rámca pre verejné zákazky v oblasti obrany a bezpečnosti. Smernica musí pomáhať pri vytvorení vnútorného trhu, samozrejme, pri rešpektovaní práv a záujmov členských štátov, najmä v oblasti bezpečnosti, hovorím konkrétne o tých, ktoré vyrábajú zbrane, muníciu a obranné a bezpečnostné zariadenia, ako napríklad moja krajina.

Vážený pán predsedajúci, chcel by som tiež upozorniť na ustanovenia, ktoré umožňujú malým a stredným podnikom jednoduchší prístup na trh, najmä zlepšením predpisov pre uzatváranie subdodávateľských zmlúv. Zdôrazňujem tiež perspektívu vytvárania väčšieho a hlbšieho vplyvu na priemyselnú štruktúru s cieľom vytvoriť skutočný európsky trh s obranným priemyslom. Môže to tiež prispieť k posilneniu výskumu a vývoja nielen v rámci týchto priemyselných odvetví, ale tiež v časti európskeho priemyslu, ktorá ich vývoj využíva.

Na záver, myslím si, že by sa mohlo poukázať na zrejmé spojenie medzi obrannými priemyselnými odvetviami a zahraničnou politikou Únie. V reakcii na posledné vystúpenie by som však chcel citovať klasické rímske príslovie: „Ak chceš mier, pripravuj sa na vojnu.“ Tieto priemyselné odvetvia nazývame v Európskej únii „obranný priemysel“ a nie „vojnový priemysel“, pretože Európska únia je takmer pacifistickou supervelmocou, keďže my nechceme vojnu, ale mier. To je tiež dôvod, prečo potrebujeme obranný priemysel.

Janusz Onyszkiewicz (ALDE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, Spojené štáty vynakladajú na obranu okolo 500 miliárd USD. Európska únia vynakladá na obranu niečo cez 200 miliárd. Otázka však znie, či vojenské schopnosti členských štátov Európskej únie zodpovedajú tejto 200 miliardovej investícii tak, ako je to v prípade Spojených štátov. Keď som bol ministrom obrany, stretol som sa so zástupcami priemyslu a povedal som im, že som minister zodpovedný za národnú obranu a nie minister obrany priemyslu. Myslím si, že smernica, o ktorej dnes diskutujeme a za ktorú by som chcel páňovi Lambsdorffovi poďakovať, prinesie podstatne účelnejšie a rozumnejšie využívanie veľkých súm, ktoré vynakladáme na obranu, a že vojenské schopnosti Európskej únie budú zodpovedať úrovni nákladov na obranu.

Angelika Beer (Verts/ALE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, rada by som opäť zdôraznila, že hovoríme o balíku: uznesenie z decembra a táto dnešná rozprava. Zmysel dávajú iba vtedy, ak sa na obidva predpisy – nariadenie o transferoch výrobkov na účely obrany v rámci Spoločenstva a teraz na smernicu o obstarávaní – pozeráme spoločne.

Vypracovala som stanovisko Výboru pre zahraničné veci. Mali sme základný politický cieľ, konkrétne, že súčasne s harmonizáciou európskeho zbrojárskeho priemyslu a liberalizáciou v rámci EÚ by sa mali uplatňovať prísnejšie kontrolné prostriedky v otázke vývozu mimo EÚ. Ak budeme hovoriť o záporných správach, mali by sme spomenúť aj dobré. Počas francúzskeho predsedníctva Rada na poslednom zasadnutí koncom minulého roka prijala kódex správania ako právne záväzný nástroj. Je to dobrá vec a tento Parlament to vždy požadoval.

Preto by som rada znovu zdôraznila, že táto harmonizácia, ktorú považujeme za správnu – a nie iba harmonizácia, ale tiež vypracovanie mechanizmu sankcií, ktoré sa budú využívať v prípade porušovania tejto smernice – je teraz pod kontrolou národných a členských štátov. S veľkým záujmom budeme sledovať nielen harmonizáciu ale aj tento proces.

Jacques Toubon (PPE-DE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, chcel by som podporiť líniu, ktorú pred chvíľou zaujal pán Schwab. Chcel by som povedať, že dôležitým rozhodnutím, ktoré dlhujeme mimoriadnemu úsiliu nášho spravodajcu, pána Lambsdorffa, našej tieňovej spravodajkyne, pani Charlotte Cederschiöldovej, ktorej ďakujem, a prirodzene francúzskemu predsedníctvu, ktoré koncom minulého roka vynaložilo veľké úsilie na dosiahnutie kompromisu, je, aby sme dnes túto smernicu prijali.

Dnes skutočne ukončujeme cyklus, ktorý bol pozoruhodne rýchly, trval totiž pár mesiacov, ktorý zahŕňa smernicu o vnútornom trhu s výrobkami na účely obrany prijatú v decembri aj kódex správania pri ich vývoze, z ktorého sa v tom istom čase stal zákon, a napokon táto smernica uvádza do súladu článok 296 zmluvy so všeobecnými pravidlami uplatniteľnými na verejné zákazky. Tento celý súbor nás skutočne, takpovediac, zaväzuje k tomu, čo budem nazývať „zospoločenšenie“ obranného hospodárstva. To sa môže, samozrejme, javiť ako nepriateľské voči túžbe po zvrchovanosti alebo dokonca voči samotnej charakteristike obrannej politiky. V skutočnosti to tlmočí túžbu po integrácii štátnych zvrchovaností.

To isté zistíme v oblasti spravodlivosti. Od čias portugalského a slovinského predsedníctva a počas francúzskeho predsedníctva sa urobil obrovský pokrok ešte v jednej oblasti, v ktorej národné zvrchovanosti chceli zablokovať akúkoľvek dohodu alebo spoluprácu.

Dámy a páni, skutočne verím, že prijatím tohto textu pomôžeme ukončiť ideologickú rozpravu o povahe a forme európskeho projektu. Je to priestor a veľmoc a v oblastiach obrany a zahraničnej politiky, ktoré budú stále viac uznávané.

Geoffrey Van Orden (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, ako britskí konzervatívci sme vo všeobecnosti silní zástancovia otvorených trhov, ale ako už potvrdilo viacero rečníkov, táto správa sa zameriava hlavne na posilnenie Európskej bezpečnostnej a obrannej politiky (EBOP) a európskej integrácie a nie na reálny hospodársky prínos. Ten určite nemá nič spoločné s posilnením obranných schopností.

Vidím, že určitý malý prínos spočívajúci v jednoduchšom prístupe Spojeného kráľovstva na trhy niektorých ďalších európskych krajín pri verejnom obstarávaní v oblasti obrany by to mohlo priniesť. Omnoho väčšiu výhodu však prístupom na trh Spojeného kráľovstva, ktoré má najväčšie náklady na obranu, získajú druhí – a mimochodom, Spojené kráľovstvo už má najotvorenejší trh v Európe pre verejné obstarávanie v oblasti obrany.

Veľké obavy vyvoláva to, že vláda alebo firma, ktorá vložila obrovské investície do niektorých aspektov výskumu a vývoja už podľa navrhovaných pravidiel nebude môcť tieto investície kompenzovať vo vývojovej a výrobnjej etape. Predpokladá sa, že zákazky na vývoj sa otvoria pre európsku hospodársku súťaž, pričom sa vládam členských štátov neponechajú žiadne prostriedky na ochranu duševného vlastníctva, pracovných miest ani vývozných príležitostí. To spomalí výskum a vývoj.

Sú tu aj ďalšie obavy, musím však povedať, že z hľadiska obrany, priemyslu a vlastne z hospodárskeho hľadiska táto správa naozaj nie je potrebná.

Ioan Mircea Pașcu (PSE). – Vážený pán predsedajúci, smernica o obstarávaní obranných zariadení je dôležitým krokom k európskemu trhu s obrannými zariadeniami aj k Európskej bezpečnostnej a obrannej politike. Uznávam ťažkosti pri uvádzaní zásad voľného trhu do súladu s nevyhnutnou diskretnosťou obranných záležitostí a všeobecných predpisov vzťahujúcich sa na zadávanie verejných zákaziek s jednotlivými postupmi týkajúcimi zákaziek v oblasti obrany.

Tento veľmi zložitý súbor nariadení musí, samozrejme, prejsť praktickou skúškou, pretože pokus zlúčiť v tom istom balíku protirečivé prvky, ako transparentnosť a utajenie, spoločné a individuálne, si bude vyžadovať neustále monitorovanie a odhodlanie potrestať každý jednotlivý pokus uprednostniť jeden prvok pred druhým a neustále úsilie udržiavať citlivú rovnováhu medzi všetkými štyrmi prvkami.

Správne fungovanie bude potom závisieť od odhodlania orgánov EÚ rozhodovať na tomto rodiacom sa európskom trhu a od skutočnej ochoty zástancov národnej obrany a príslušných členských štátov rešpektovať tieto nové pravidlá a konať podľa nich.

Niekoľko slov o kompenzácií. Kompenzácia je pre krajiny, ako je napríklad moja vlasť, Rumunsko, aspoň v súčasnosti dôležitým mechanizmom, ktorý zabezpečuje prežitie nášho národného priemyslu.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE). – (RO) Európska jednota a bezpečnosť boli v tejto chvíli opäť ohrozené finančnou aj hospodárskou a energetickou krízou. To znova ukázalo, že iba jednota a solidarita nám umožnia úspešne riešiť veľké problémy moderného sveta.

Zavedenie spoločných, transparentných pravidiel, ktoré sa budú uplatňovať pri verejnom obstarávaní na trhu s výrobkami na účely bezpečnosti a obrany, je dôležitým krokom na posilnenie európskej bezpečnostnej politiky. Je to tiež mechanizmus špecifický pre trhové hospodárstvo, ktorý umožní európskemu priemyslu úspešne súperiť s hlavnými aktérmi, najmä v Spojených štátoch.

Čo najskôr je potrebné vytvoriť spoľahlivý systém Spoločenstva na zabezpečovanie bezpečnosti informácií, pričom sa musí zaviesť primeraný kontrolný systém pre vývoz výrobkov a zariadení na účely bezpečnosti a obrany do tretích krajín. Ratifikácia a presadzovanie Lisabonskej zmluvy umožní vybudovať dobre štruktúrovanú trvalú spoluprácu v oblasti bezpečnostnej politiky, ktorá je nevyhnutná pre budúcnosť EÚ.

Bogusław Rogalski (UEN). – (PL) Od deväťdesiatych rokov bolo jasné, že rozdrobenosť európskych trhov v oblasti obrany mala nepriaznivé hospodárske dôsledky. Počas posledných 20 rokov sa zredukovali náklady

na obranu, čo viedlo ku zníženiu obratu a zamestnanosti, ako aj k zredukovaniu investícií v oblasti výskumu nových vojenských technológií.

Dnes majú problémy s financovaním obranných systémov aj veľké členské štáty. Mala by sa vytvoriť európska priemyselná a technologická základňa v oblasti obrany s cieľom rozvinúť základné obranné schopnosti členských štátov. Tento krok je veľmi dôležitý na zvládnutie globálnych úloh v oblasti obrany.

Dôležité je tiež, aby sme mali harmonizovaný európsky legislatívny rámec, ktorý by členským štátom umožňoval realizovať ustanovenia Spoločenstva bez ohrozenia svojich vlastných obranných záujmov. Nemali by sme zabúdať na dôležitý prvok, totiž na zavedenie kontrolného postupu. Tento postup by sa mal zameriavať na zaistenie účinnej právnej ochrany uchádzačov, podporenie transparentnosti a zabránenie diskriminácie v priebehu postupu verejného obstarávania.

Emmanouil Angelakas (PPE-DE). – (EL) Vážený pán predsedajúci, tiež by som rád zablahoželať spravodajcovi, pánovi Lambsdorffovi, a tieňovým spravodajkyniam k vykonaniu dôležitej práce.

Hlavným znakom európskeho trhu je rozdrobenie, ktoré prevláda na vnútroštátnej úrovni. Vývoz výrobkov súvisiacich s príslušným sektorom obrany a bezpečnosti podlieha vnútroštátnym systémom na udeľovanie vývozných povolení, ktoré sa odlišujú z hľadiska postupu, rozsahu a lehôt.

Tieto nové právne predpisy zvyšujú transparentnosť a stanovujú základy na vytvorenie jednotného, otvoreného európskeho trhu s obrannými zariadeniami, ktorý je tiež základným faktorom pri posilňovaní Európskej bezpečnostnej a obrannej politiky.

Dôležité je tiež, že sú tam základné ustanovenia vzťahujúce sa na bezpečnosť dodávok a informácií. Ujasnilo sa tiež citovanie článku 296 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, teraz sa však obmedzuje na skutočné výnimky stanovené v Zmluve a podľa požiadavky Európskeho súdneho dvora.

Na záver by som chcel zdôrazniť dôležitosť existencie flexibilných opatrení posilňujúcich úlohu malých a stredných podnikov, ktoré v niektorých členských štátoch tvoria sektor zamestnávajúci tisíce pracovníkov.

Nickolay Mladenov (PPE-DE). - Vážený pán predsedajúci, takisto by som rád pogrataloval pánovi Lambsdorffovi za skvelú prácu, ktorú odvedol, a, samozrejme, aj jeho tieňovým poradcom, predovšetkým pani Cederschiöldovej. Dovoľte mi tiež zdôrazniť niečo, čo povedal pán Toubon: vynikajúcu prácu francúzskeho predsedníctva pri dosahovaní dohody vo veci tejto smernice.

Dúfam, že keď sa k tomu o pár rokov vrátíme, uvedomíme si, že by sme sa nemali báť hovoriť o európskom trhu s obrannými zariadeniami v kontexte spoločného európskeho trhu. Je v spoločnom obrannom záujme Európy i v spoločnom záujme Európy dosiahnuť vyššiu úroveň hospodárskej súťaže.

Dovoľte mi zdôrazniť jednu časť smernice, ktorá je veľmi dôležitá pre mnohé členské štáty. Ide predovšetkým o text týkajúci sa uzatvárania subdodávateľských zmlúv. Som veľmi rád, že dohody, ktoré sme dosiahli za prítomnosti Rady a Komisie, pokiaľ ide o text týkajúci sa uzatvárania subdodávateľských zmlúv, vyjadrujú to, čo do veľkej miery presadzoval aj Parlament, a to väčšiu transparentnosť pri uzatváraní subdodávateľských zmlúv, po druhé, žiadnu diskrimináciu na vnútroštátnej úrovni pri návrhoch subdodávateľských zmlúv a napokon aj možnosť pre vnútroštátne úrady povoľovať dodávateľom uzatváranie subdodávateľských zmlúv až do výšky 30 % ich zákaziek.

Je to v záujme spojenia nášho priemyslu v rámci Európy.

Charlie McCreevy, člen Komisie. – Vážený pán predsedajúci, rád by som poďakoval všetkým účastníkom rozpravy. Je zrejmé, že tento text predstavuje kompromis, a preto neobsahuje všetky návrhy, ktoré boli predložené s cieľom vylepšiť jeho znenie. Parlament však zároveň má veľa dôvodov na spokojnosť.

Po prvé, práve Parlament požiadal Komisiu na základe uznesenia zo 17. novembra 2005 o Zelenej knihe o verejnom obstarávaní obranných zariadení, aby pripravila túto smernicu. A preto je táto smernica do veľkej miery návrh Parlamentu.

Po druhé, a to je ešte dôležitejšie, pre tento text boli veľmi prínosné vaše príspevky počas jeho prípravy. So zreteľom na správu Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa sa do textu integrovalo veľké množstvo pozmeňujúcich a dopĺňujúcich návrhov súvisiacich s rozsahom, ustanoveniami o opravných prostriedkoch a transparentnosťou.

Komisia prijíma tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy a podporuje znenie textu. Sme presvedčení, že táto smernica prinesie zmenu a prispeje k vytvoreniu skutočného európskeho obranného trhu. Priznajme si, že len pred piatimi rokmi bola myšlienka budovať takýto trh z nástrojov Spoločenstva pre väčšinu ľudí čistou fikciou, ale dnes sa stáva realitou. Nemali by sme premeškať túto príležitosť.

PREDSEDÁ: PANI ROURE

podpredsedníčka

Alexander Graf Lambsdorff, *spravodajca*. – (DE) Vážená pani predsedajúca, rád by som požiadal kolegu, pána van Ordena, aby si uvedomil, že jediná osoba, ktorá ho tu podporuje, je nemecký krajne ľavicový extrémista. Pánovi Pflügerovi z ľavice by som odporúčal nahliadnutie do zákona, ktoré mu pomôže pochopiť. Tu predsa vôbec nejde o vývoz, ale o európsky vnútorný trh.

Inak to, čo povedala pani Weilerová, je správne. Povedala, že tieto produkty sú drahé kvôli nedostatočnej hospodárskej súťaži. Áno, naozaj, keď neexistuje hospodárska súťaž, tak sú drahé. Preto dúfajme, že zavedieme na európsky vnútorný trh väčšiu hospodársku súťaž. Takto produkty určite nezlacnejú, ale prinajmenšom budú cenovo výhodnejšie. Je to veľká príležitosť nielen pre priemysel, aby otvoril nové trhy, ale aj pre stredne veľké podniky, aby prenikli na tieto trhy. Avšak, a toto je veľmi dôležité, je to tiež príležitosť pre transparentnosť, a tým aj pre občiansku spoločnosť, ktorá bude schopná lepšie sledovať štruktúru a dianie na trhu, a pre mnoho mimovládnych organizácií.

Chcel by som špeciálne poďakovať pánovi Mladenovovi a pánovi Toubonovi za to, že poukázali na výnimočné úsilie, ktoré sa v tomto projekte vynaložilo. V zásade ide o projekt v druhom pilieri, teda o posilňovanie európskej bezpečnostnej a obrannej politiky s použitím nástroja z prvého piliera, ktorým je smernica v oblasti vnútorného trhu. Tento projekt by nikdy neuspel bez skvelej práce francúzskeho predsedníctva, ktoré vystupovalo ako sprostredkovateľ medzi členskými štátmi, čo bola určite extrémne náročná úloha.

Našou úlohou je rozšíriť tieto príležitosti. Bude to príležitosť pre politickú Európu. Bude to príležitosť pre spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku pre Európu hodnôt a mieru. Toto je príležitosť, ktorú musíme využiť.

Tobias Pflüger (GUE/NGL). – (DE) Vážená pani predsedajúca, rád by som predstavil svoju požiadavku podľa článku 145 rokovacieho poriadku. Keď vás niekto osobne osloví, máte príležitosť stručne odpovedať.

Veľmi rýchlo sa ukáže, kto je tu extrémista, keď sa pozriete na to, o čo tu vlastne ide. Ide tu o trhový extrémizmus, ktorý je v tejto oblasti očividný. Povedal som, že efektívnejší obranný priemysel v rámci Európskej únie bude mať prirodzene vplyv na vývoz zbraní. Nikto nemôže poprieť, že práve toto je ten prípad. Akékoľvek iné tvrdenie by naznačovalo úplnú fixáciu na Európsku úniu.

Predsedajúca. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční zajtra.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Bogdan Golik (PSE), *písomne*. – (PL) Rád by som zdôraznil dôležitosť návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o koordinácii postupov zadávania určitých verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby v oblastiach obrany a bezpečnosti, ktoré dôrazne podporujem.

Táto smernica otvára cestu k tomu, aby verejné obstarávanie v oblasti bezpečnosti a obrany bolo založené na transparentných kritériách, ktoré nediskriminujú uchádzačov z ostatných členských štátov EÚ a súčasne zaručujú bezpečnosť týchto krajín. Preto je veľmi dôležité, aby sa táto doložka uplatnila v Zmluve o založení Európskeho spoločenstva, ktorá stanovuje, že je možné odchyliť sa od jej ustanovení v prípade, že takýto krok je nevyhnutný na ochranu základných záujmov členského štátu EÚ.

Spoločná produkcia, spoločný nákup, verejné obstarávanie, predovšetkým technologicky najmodernejšieho, a preto aj drahšieho vybavenia dá európskej bezpečnostnej a obrannej politike väčšiu šancu na úspech. Návrh smernice, ktorú podporujem, predstavuje pozitívny krok smerom k otvoreniu trhov členských štátov EÚ a k znižovaniu súperenia v tomto sektore medzi krajinami, ktoré môžu využívať spoločné a cenovo efektívnejšie riešenia.

Zároveň by som chcel vyjadriť určité výhrady k poradiu dôležitosti štandardov, ktoré sa skúmajú pri vypracovávaní technických špecifikácií na nákup obranných zariadení. Zodpovednosť za vytváranie priorit implementácie by mali niesť ministri obrany.

Navyše som v tomto návrhu zaregistroval nedostatok odkazov na kódex najlepších postupov v dodávateľskom reťazci Európskej obrannej agentúry, ktoré implementujú dodávatelia. A preto nie je jasné, či by sa toto kritérium malo pri výbere dodávateľov naďalej brať do úvahy.

Dushana Zdravkova (PPE-DE), písomne. – (BG) Som pevne presvedčená, že obrana a bezpečnosť sú mimoriadne dôležité pre každý členský štát, ale sú to predovšetkým oblasti záujmu každého občana v Európskej únii a takisto aj európskeho obranného priemyslu.

Je úplne samozrejmé, že možnosť odchýlky od tejto smernice sa bude naďalej uplatňovať. A preto je veľmi dôležité, aby boli členské štáty vyzývané k zlepšovaniu ich právnych predpisov, ktoré riadia verejné obstarávanie v oblasti národnej bezpečnosti. Mali by tiež využiť príležitosť, ktorú poskytuje článok 296 Zmluvy o Európskom spoločenstve, ale výlučne za podmienky, že zaručia podobnú úroveň transparentnosti, zodpovednosti, sústredenie na výsledky a efektívnosť a vhodný mechanizmus na riešenie vzniknutých sporov.

Chcela by som uviesť, že smernica, bez ohľadu na to, do akej miery je prehľadná a špecifická, nemôže nahradiť potrebu jasnej predstavy o obrannom priemysle EÚ alebo, všeobecnejšie, o bezpečnostnom priemysle EÚ. Chýbajúca vízia a stratégia sa nedajú nahradiť pravidlami a výnimkami z pravidiel a môže sa stať, že krajiny budú „podvádzať“, aby ochránili vlastné súkromné záujmy a oblasť veľkoobchodu alebo maloobchodu podľa veľkosti svojho obranného priemyslu. Z tohto dôvodu musíme v tejto oblasti vytvoriť stratégiu, ktorá bude ochraňovať európske zásady.

15. Hodina otázok (otázky pre Komisiu)

Predseda júca. – Ďalším bodom programu je hodina otázok (B6-0001/2009).

Budeme riešiť sériu otázok, ktoré sú určené Komisii.

Prvá časť

Predseda júca. – Otázka č. 30, ktorú predkladá **Colm Burke** (H-0992/08)

Vec: Desať rokov eura

Pri príležitosti nedávnych osláv desiateho výročia prijatia eura, mohla by sa Komisia vyjadriť ku kľúčovým skúsenostiam získaným v oblasti koordinácie fiškálnej politiky v celej eurozóne, najmä so zreteľom na momentálnu finančnú a hospodársku krízu?

Joaquín Almunia, člen Komisie. – Aj keď skúsenosti s rozpočtovou koordináciou boli z celkového hľadiska úspešné, môžeme vyvodiť niekoľko záverov. Analýza prvých 10 rokov hovorí v prospech argumentov za zosilnenie účinnosti rozpočtového dohľadu v priaznivom období. Poukazuje tiež na potrebu venovať sa rozsiahlejším problémom, ktoré môžu mať vplyv na makroekonomickú stabilitu členského štátu a na celkové fungovanie hospodárskej a menovej únie.

Fiškálna politika by mala lepšie sprevádzať národné rozpočtové konanie v priebehu celého cyklu, t. j. v priaznivých aj v nepriaznivých obdobiach. Zvýšená pozornosť by sa mala venovať monitorovaniu vývoja verejného dlhu, pričom by sa mali posilniť strednodobé rozpočtové ciele, aby sa mohli riešiť implicitné záväzky. Takýto vývoj si vyžaduje prehĺbenie rozpočtového dohľadu.

Dohľad by sa mal tiež rozšíriť tak, aby zohľadňoval vývoj v rámci členského štátu, ktorý môže mať vplyv na rozpočtovú udržateľnosť, ako napríklad rast deficitu bežného účtu, pretrvávajúce rozdiely v miere inflácie, pretrvávajúce rozdiely vo vývoji jednotkových mzdových nákladov alebo trendy nevyváženého rastu.

Dohľad musí vychádzať z existujúcich nástrojov. Hlavné nástroje na dohľad nad fiškálnou politikou a koordináciou hospodárskej politiky sú jasne zakotvené v Zmluve a v Pakte stability a rastu.

Komisia 26. novembra minulého roku schválila plán obnovy európskeho hospodárstva, ktorý je prelomový z hľadiska riadenia a rozpočtovej koordinácie.

Zdôrazňuje úlohu Komisie, ktorá funguje ako urýchľovací činiteľ v oblasti krátkodobých núdzových politík v rámci stabilizácie hospodárstva. Podľa nášho vlastného ekonomického hodnotenia Komisia veľmi rýchlo vytvorila plne fungujúcu a kvantifikovanú hospodársku reakciu na hospodársky útlm. Rýchla reakcia Komisie je odpoveďou na zjavné riziká, ktoré vo väčšej miere ako kedykoľvek predtým hrozia národným hospodárskym politikám v tejto kritической situácii.

Tento plán obnovy identifikuje základné rozdelenie úloh, ktoré sú súčasťou rámca hospodárskej politiky EÚ. Keďže rozpočtová politika je zodpovednosťou jednotlivých členských štátov, Komisia musí stanoviť globálny cieľ pre doplnkový fiškálny stimul s ohľadom na množstvo, ktoré je potrebné na naštartovanie ekonomiky EÚ ako celku.

Členské štáty majú právo rozhodnúť o veľkosti a zložení svojich vlastných fiškálnych stimulov. Teraz ale čelíme problémom v oblasti koordinácie a dohľadu nad vykonávaním opatrení na národnej úrovni. Komisia a Rada pre hospodárske a finančné záležitosti (ECOFIN) budú spoločne monitorovať vykonávanie opatrení na národnej úrovni, či je v súlade s princípmi určenými v pláne obnovy.

Pri pohľade dopredu treba povedať, že rozvážne uplatňovanie fiškálneho rámca stabilizuje očakávania budúceho fiškálneho vývoja. Spolu so zosilnením vnútroštátnych rozpočtových rámcov a pravidiel a uplatňovaním reforiem, ktoré obmedzia nárast výdavkov súvisiacich s vekom, toto zaručí obnovu udržateľných pozícií.

Zároveň to obsahuje negatívne vplyvy očakávania zo zvyšujúcich sa deficitov a dlhov v oblasti rizikových prémie, osobnej spotreby a investícií.

Colm Burke (PPE-DE). - Vážený pán komisár, veľmi si vážim vašu odpoveď. Vzhľadom na skutočnosť, že máme spoločnú menovú politiku, ale s prihliadnutím na prebiehajúce problémy, vidíte možnosť intenzívnejšieho zapojenia Euroskupiny a zároveň rešpektovanie daňových politík v jednotlivých členských štátoch? Myslíte si, že vykonávanie alebo prijatie Lisabonskej zmluvy bude nejakým ovplyvňovať oblasť zdaňovania? Myslím si, že je veľmi dôležité, aby sme v tejto oblasti spolupracovali. Ako si predstavujete nové spôsoby na vytváranie stimulov v hospodárstvach jednotlivých krajín EÚ?

Joaquín Almunia, člen Komisie. – Aká je úloha Euroskupiny? Ako viete, Eurokupina je neformálnym orgánom a takým ostane aj po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy. To znamená, že Eurokupina nemôže prijímať formálne rozhodnutia ani v prípade, že tieto rozhodnutia súvisia len s tými členmi eurozóny, ktorí patria do Rady ECOFIN.

Ale v posledných troch, štyroch rokoch, odkedy sa naším predsedom stal Jean-Claude Juncker, a hlavne v januári 2005, Eurokupina obsahovo zlepšila program diskusií. Členovia Euroskupiny spoločne s Komisiou a Európskou centrálnou bankou (ECB) riešia problematiku hlbšieho rozpočtového dohľadu a rozsiahlejšieho hospodárskeho dohľadu, ktoré som spomínal vo svojich úvodných poznámkach. Eurokupina často rieši otázky týkajúce sa vonkajšej úlohy eura a vonkajšej dimenzie eurozóny.

Daňové otázky, ako určite viete, sú veľmi citlivou záležitosťou. Podľa súčasnej Zmluvy a takisto podľa Lisabonskej zmluvy platnej v budúcnosti si daňové rozhodnutia na úrovni EÚ vyžadujú jednodhlasnosť a ja nepredpokladám, že v blízkej budúcnosti nastanú nejaké zmeny v rozhodovacom rámci.

Jörg Leichtfried (PSE). – (DE) Vážený pán komisár, zaujíma ma nasledujúca otázka. Eurokupina sa za posledných 10 rokov stala mimoriadne úspešnou a mnohé krajiny vyjadrili záujem stať sa jej členmi, najmä počas súčasnej krízy. Má už Komisia konkrétne plány o tom, ktoré krajiny by sa v budúcnosti mohli stať členmi Euroskupiny? Ktoré sú ďalšie krajiny, ktoré majú záujem vstúpiť do eurozóny, pretože členstvo v nej sa veľmi osvedčilo?

Nils Lundgren (IND/DEM). – (SV) V prvom rade by som chcel položiť nasledujúcu otázku: ak bolo euro za posledných 10 rokov také úspešné, tak prečo majú Taliansko a Grécko, aby som uviedol dva príklady, úrokovú sadzbu štátnych dlhopisov o niekoľko percentuálnych bodov vyššiu ako Nemecko?

Po druhé, prečo má Švédsko desaťročnú úrokovú sadzbu o 0,4 percentuálneho bodu nižšiu ako Nemecko a Fínsko o 0,6 percentuálneho bodu vyššiu, keď sú obidve krajiny dobré riadené?

Joaquín Almunia, člen Komisie. – Ako viete, Slovensko vstúpilo 1. januára do eurozóny, takže už máme 16 z 27 členských štátov EÚ, ktoré sa plne podieľajú na činnosti Európskej menovej únie (EMU) a zdieľajú jednotnú menu. Kto bude ďalší? Nie je na Komisii, aby odpovedala na túto otázku. Je na jednotlivých kandidátoch, ktorí majú záujem vstúpiť do eurozóny, aby si podali žiadosť na pristúpenie. V súčasnosti

vieme, ktoré členské štáty EÚ majú záujem vstúpiť do eurozóny v čo najkratšom čase, napríklad pobaltské štáty, Maďarsko a ďalšie, ale, bohužiaľ, nespĺňajú všetky kritériá stanovené v Zmluve. Vieme aj to, že dva členské štáty EÚ, a to Spojené kráľovstvo a Dánsko, ktoré využívajú doložku o neúčasti, a preto sú vylúčené z povinností, ktoré platia pre všetky ostatné členské štáty, pripravujú svoje hospodárstva na vstup do eurozóny v budúcnosti.

Neviem, ktorý štát vstúpi do eurozóny po Slovensku. Mohol by to byť jeden z členských štátov, ktoré využívajú doložku o neúčasti. Môže sa stať, že v nasledujúcich mesiacoch sa napríklad Dánsko rozhodne, že už nechce využívať doložku o neúčasti a podá si žiadosť o prístupenie k eurozóne. Dánsko vlastne spĺňa všetky kritériá na vstup do eurozóny stanovené v Zmluve, ale rozhodnutie závisí od dánskych úradov, dánskeho parlamentu a možno aj od dánskych občanov v referende.

Dnes ráno sme si tu pripomenuli desiate výročie eura. Som presvedčený, že v nasledujúcich 10 rokoch vstúpia do eurozóny všetky alebo takmer všetky členské štáty, pretože v čase krízy, počas tohto zložitého hospodárskeho obdobia, sú výhody členstva v eurozóne podstatne väčšie. Tí, ktorí ešte nevstúpili do eurozóny, si uvedomujú, že výhody členstva sú omnoho väčšie a omnoho dôležitejšie ako zodpovednosti alebo ťažkosti vyplývajúce z členstva v eurozóne.

Čo sa týka vašich poznámok, na vašom mieste by som nenamietal proti úrokovým sadzbám v eurozóne. Spýtajte sa Dánska, čo sa stalo s ich úrokovými sadzbami počas obdobia krízy. Dánsko nie je členom eurozóny, ale dánska mena je prepojená s eurom a dánska centrálna banka pozorne sleduje rozhodnutia Európskej centrálnej banky. Trhy neodmeňujú tých, ktorí nie sú členmi eurozóny. Požadujú od nich vyššie rizikové prémie.

Predseda júca. - Otázka č. 31, ktorú predkladá **Paulo Casaca** (H-1016/08)

Vec: Kolaps v cenách mlieka na trhu EÚ

Podľa pracovného dokumentu Komisie o monitorovaní cenových trendov z 21. novembra 2008, pripojeného k oznámeniu o cenách potravín v Európe (str. 9), medzi októbrom 2007 a októbrom 2008 klesla cena masla na trhu EÚ o 30 % a cena sušeného mlieka o 40 %. Zdá sa, že obidve ceny nezadržiateľne klesajú na úroveň intervencie.

Je Komisia presvedčená, že obsah návrhu o zvyšovaní mliečnych kvót, ktorý pred rokom vypracovala a ktorý bol schválený Parlamentom a Radou, by mal pri súčasných trendoch na trhu ostať v nezmenenej podobe?

Je Komisia presvedčená, že existujúce obmedzenia tvoriace súčasť platných pravidiel, ktoré sa týkajú intervencie na trhu so sušeným mliekom a maslom, sú dostatočné na to, aby sa predišlo katastrofálnym následkom na príjmy poľnohospodárov, ako napríklad v oblasti Azorských ostrovov, kde sú aktivity poľnohospodárov úplne závislé od trhu s mliečnymi výrobkami, ako sú tie, ktoré som spomínal?

Mariann Fischer Boel, členka Komisie. – Začnem opisom situácie spred niekoľkých rokov. Všetci si pamätáme, že sektor mlieka bol veľmi stabilný s ojedinelým kolísaním cien, ale za posledných niekoľko rokov sa situácia dramaticky zmenila. Jasne si pamätám, ako sme v auguste a v septembri 2007 boli svedkami veľkého nárastu cien mlieka a mliečnych výrobkov a následne sme minulý rok zažili rovnako veľký alebo ešte väčší pokles cien, takže situácia je dnes taká, že ceny sú veľmi blízko k úrovni intervenčných cien a v niektorých častiach Európy sú dokonca pod úrovňou intervencie.

Chcem ubezpečiť všetkých členov Parlamentu, že tento rýchly úpadok na európskom trhu s mliekom a mliečnymi výrobkami ma nesmierne trápi. Zaviedli sme podporné opatrenia, ktoré sa môžu prijať na podporu sektoru mlieka a už sme aj podnikli patričné kroky.

Na rozdiel od bežnej situácie, keď sa režim súkromného skladovania masla prijíma 1. marca, rozhodli sme sa prijať tento režim 1. januára, to znamená, že decembrová produkcia je tiež vhodná na zaradenie do tohto režimu. Ďalšími dostupnými nástrojmi účinnej podpory sektoru mlieka alebo trhu mlieka sú intervenčný nákup alebo poskytovanie vývozných náhrad.

Pokiaľ ide o intervenčný systém, ktorý sa začína v marci, čiže pokrýva aj februárovú produkciu, maslo a sušené odtučnené mlieko možno nakúpiť až do konca augusta. Najskôr to bude možné v pevných množstvách a za pevné ceny a neskôr, ak si to situácia bude vyžadovať, aj prostredníctvom systému verejnej súťaže.

Rada by som vám pripomenula situáciu z roku 2007. Myslím si, že si všetci pamätáme okamžitú a rýchlu reakciu zo strany Európskeho parlamentu, Rady a členských štátov, ktoré na mňa vyvíjali obrovský tlak, aby

som ihneď, lepšie by bolo včera ako zajtra, zvýšila kvóty na zmiernenie situácie, ktorá nastala v oblasti spotrebiteľských cien.

Takisto by som sa dnes veľmi rada vyjadrila k nedorozumeniam, ktoré tu kolujú o tom, že práve zvýšenie kvót mlieka spôsobilo súčasné nízke ceny mlieka a mliečnych výrobkov. Skutočnosť je taká, že napriek 2 % zvýšeniu kvóty, ku ktorému došlo po apríli minulého roku, produkcia mlieka vlastne poklesla. Vidíme to tak, že aj keď sa zvýšenie kvót dá pre členské štáty a poľnohospodárov považovať za príležitosť vyrábať, určite to však nie je povinnosť. Toto jasne ukazuje, že výrobcovia mliečnych výrobkov reagujú na signály trhu.

Relatívne malé zmeny, ktoré nastali v systéme kvót, preto nemôžu vysvetliť momentálnu premenlivosť trhu. Znížený dopyt zo strany spotrebiteľov je pravdepodobne reakciou na vysoké ceny, ktoré sme videli minulý rok a výsledkom bolo, že spotrebiteľia sa pokúsili alebo chceli vystúpiť z oblasti vysokokvalitných a drahých mliečnych výrobkov. Potom k tomu, samozrejme, prispeli aj hospodárske podmienky, v ktorých sa momentálne nachádzame. A z tohto dôvodu je dôležité, aby sme neklamali sami seba a nemysleli si, že mikroriadením trhu mlieka budeme môcť rozhodovať za celý sektor. Záver je teda taký, že systém kvót nebol úspešný pri dosahovaní stability na trhu.

Čo sa týka otázky Azorských ostrovov, portugalské úrady využili všetky možnosti na to, aby zvýšili mliečne kvóty pre tieto ostrovy, pretože sa ukázalo, že Azorské ostrovy sú mimoriadne konkurencieschopné a majú prospech zo zvýšenej produkcie. Som si istá, že zvýšenie kvót a definitívny koniec kvótového systému budú pre sektor mlieka na Azorských ostrovoch veľmi výhodné. Myslím si, že tak sa stane aj napriek tomu, že tieto krásne ostrovy sú pomerne odľahlé a že mlieko sa musí prepravovať medzi deviatimi ostrovmi.

Na záver chcem všetkých členov Parlamentu ubezpečiť, že budem riadiť nástroje sektora mlieka zodpovedným spôsobom tak, aby som zabezpečila efektívnu ochrannú sieť pre tento sektor.

Paulo Casaca (PSE). – (PT) Ďakujem vám, pani komisárka, za vysvetlenie. Ľutujem, že s vami nemôžem zdieľať optimizmus, pokiaľ ide o to, ako bude toto zvýšenie úrovne povolenej produkcie prospešné pre produkciu Azorských ostrovov.

Môžem vás uistiť, že tieto opatrenia budú mať závažný vplyv na príjmy poľnohospodárov v autonómnej oblasti Azorských ostrovov a určite aj v niekoľkých ďalších častiach Európy, keďže podľa článku uverejneného tento týždeň sa od augusta 2007 odhaduje pokles trhovej hodnoty sušeného mlieka o viac ako 60 %. Dúfam, že tieto opatrenia raz budú mať účinok, ale zatiaľ nemali žiadny vplyv. A preto som vás, pani komisárka, žiadal, aby ste tejto situácii venovali plnú pozornosť.

Mariann Fischer Boel, členka Komisie. – Viete, že som vždy veľmi rada, keď s vami môžem viesť dialóg a diskutovať o dôležitosti odvetvia poľnohospodárstva a o situácii na Azorských ostrovoch.

Dnes sa nachádzame v situácii, keď je stav na trhu mimoriadne zložitý. Nie je to len prípad Azorských ostrovov, je to všeobecná situácia v Európe, a preto si musíme uvedomiť, že ceny klesajú na úroveň, ktorú by sme si ešte pred šiestimi mesiacmi ani nevedeli predstaviť. Môžem vás ubezpečiť, že toto bude spôsob, ktorým budeme za týchto okolností riadiť systém, a dúfam, že veríte mojej schopnosti nájsť správne riešenie v správnom čase.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Želám pani komisárke všetko dobré do nového roku aj napriek tomu, že správy z trhu s mliekom nie sú pozitívne.

Pani komisárka, chcela by som sa vás predovšetkým spýtať, keďže ste spomínali niektoré faktory, ktoré spôsobili pokles cien a keďže nie je jasné, prečo ceny tak dramaticky narástli, existuje detailná analýza príčin, prečo ceny tak dramaticky klesli? Ste presvedčená, že reformy týkajúce sa kontroly stavu sú dostatočné vzhľadom na toto obdobie neistoty? A napokon, bude bezpečnostná sieť stačiť aj v prípade, že narušíme dôveru výrobcov a oni znížia výrobu mlieka, ako sa to deje teraz?

Mariann Fischer Boel, členka Komisie. – Po prvé, myslím si, že existuje niekoľko dôvodov, prečo nastal takýto veľký pokles cien mlieka.

Možno najväčším dôvodom je skutočnosť, že ruský trh je pre Európsku úniu veľmi dôležitý, a len nedávno sme sa stali svedkami obrovskej devalvácie v hospodárskom odvetví Ruska. To znamená, že ceny sa pre ruských spotrebiteľov dramaticky zvýšili. Neviem presné údaje, ale došlo prinajmenšom k 50 % devalvácii. Výsledkom bolo, že možnosť predaja našich výrobkov na ruskom trhu výrazne klesla. Ďalej ide o, ako som už povedala, dôsledok nárastu cien v roku 2007, keď ľudia odstúpili od vysokých cien mliečnych výrobkov

a očividne sa k nim už nevrátili. A napokon ide o súčasnú situáciu vyplývajúcu zo všeobecnej hospodárskej neistoty.

Pani McGuinnessová sa pýtala, či si myslíme, že reformy týkajúce sa kontroly stavu sú dostatočné. Skutočnosť je taká, že kontrola stavu sa zavedie až 1. januára 2010 a bude mať k dispozícii rôzne nástroje na podporu rôznych sektorov. Ako sme videli počas diskusií, musíme čeliť novým problémom, na ktoré sme vyhradili finančné prostriedky z modulácie. Tieto však nie sú v roku 2009 použiteľné. Preto sme navrhli Európskemu parlamentu, Rade a Rade ECOFIN, aby ešte v roku 2009 použili určité množstvo z takzvaných nevyužitých finančných prostriedkov, celkovo je to 5 miliárd EUR na podporu poľnohospodárstva a konkrétne 1,5 miliardy EUR na rozvoj vidieka. Je teda v rukách Parlamentu a Rady, či použijú určité množstvo týchto finančných prostriedkov.

Ak si spomínate na zoznam nových úloh, bol v ňom spomenutý aj sektor mlieka. Preto dúfam, že to Parlament pochopí a uvoľní časť týchto finančných prostriedkov, ktoré využijeme, nie výlučne, ale aj na problémy, ktorým čelí sektor mlieka.

Predseda júca. – Otázka č. 32, ktorú predkladá **Johan Van Hecke** (H-1018/08)

Vec: Mikroúvery

V máji 2008 pani komisárka Mariann Fischerová Boelová navrhla prerozdelenie finančných prostriedkov EÚ, predtým využívaných na vývozné subvencie, cenovú podporu a skladovanie prebytočnej produkcie, na podporu mikroúverov, aby sa poľnohospodárom z rozvojových krajín umožnil nákup semien a hnojív. Mikroúvery sú bezpochyby významnou pomocou v boji proti chudobe a nástrojmi na dosiahnutie cieľov milénia. V písomnom vyhlásení z apríla 2008 Parlament žiadal o väčšie uvoľnenie prostriedkov na projekty v oblasti mikroúverov.

Aké praktické kroky doteraz Komisia podnikla v súvislosti s týmto návrhom?

Jim Allister (NI). – Nie je praxou prijať dve dodatočné otázky po autorovi otázky a nenaznačil som hneď na začiatku tej otázky, že mám dodatočnú otázku?

Prečo ste mi nedali možnosť túto otázku položiť?

Predseda júca. – Pán Allister, nevedela som, že chcete položiť doplňujúcu otázku. Keby som o tom bola vedela, samozrejme, že by som vám dala priestor.

Jim Allister (NI). – Pri všetkej úcte, vaši pracovníci mi naznačili, že zaznamenali moju požiadavku. Pokiaľ teda o nej vedeli vaši pracovníci, tak som usúdil, že aj vy o nej viete.

Prečo vás neinformovali?

Predseda júca. – Ospravedlňujem sa, ale podľa mojich pracovníkov vás nikto nezaregistroval.

Louis Michel, člen Komisie. – (FR) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, na rozdiel od návrhu Komisie, rokovania medzi Parlamentom a Radou o prijatí nariadenia na zriadenie európskeho potravinového nástroja viedli k rozhodnutiu nepoužiť prostriedky, ktoré sú k dispozícii v rámci výdavkovej kapitoly 2 rozpočtu na financovanie tohto nástroja. Avšak, podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady prijatého 16. decembra 2008 sa pre obdobie 2008 – 2010 vyčlenil rozpočet na úrovni 1 miliardy EUR v rámci výdavkovej kapitoly 4 rozpočtu. Bude použitý na financovanie opatrení na podporu poľnohospodárstva a potravinovej bezpečnosti v rozvojových krajinách, ktoré sú najviac zasiahnuté potravinovou krízou. Mikroúver hrá dôležitú úlohu v niekoľkých takýchto opatreniach a takisto v ďalších, ktoré sú zamerané na posilnenie poľnohospodárskej a vidieckej výroby. Parlament bude mať právo preskúmať programovanie práce financovanej týmto nástrojom v súlade s ustanoveniami nariadenia o komitológii. Môžem vám povedať, že úvodný balík v hodnote približne 300 miliónov EUR bude predložený vo februári a bude zahŕňať 24 až 25 krajín, ale všeobecný plán na využívanie celého nástroja bude v každom prípade predložený Komisiou a prijatý 1. mája 2009.

Komisia podporuje rozvoj mikroúverov, a ešte všeobecnejšie, inštitúcií poskytujúcich mikrofinancie. Okrem úveru tieto inštitúcie ponúkajú širokú škálu finančných služieb vrátane sporenia, poisťných produktov, peňažných prevodov a platobných systémov. Komisia je zaviazaná pomáhať najviac znevýhodneným jednotlivcom a ľuďom s nízkymi príjmami, aby získali prístup k takýmto finančným službám. Je presvedčená, že najväčšou bariérou rozvoja finančných systémov pre najviac znevýhodnené skupiny nie je nedostatok prostriedkov, ale skôr nedostatok inštitucionálnych a technických kapacít. A preto je úsilie Komisie sústredené hlavne na posilnenie inštitucionálnych právomocí mikrofinančných operátorov. Okrem toho, ak je prístup

ku kapitálu pre inštitúcie poskytujúce mikrofinancie výrazne obmedzený, napríklad ak takáto inštitúcia chce začať vykonávať svoje služby vo vidieckych oblastiach, Komisia môže financovať kapitálové potreby týchto inštitúcií prostredníctvom špecializovaných finančných inštitúcií, ako napríklad Európska investičná banka (EIB) pomocou úverov na zabezpečenie pôžičiek alebo príspevkov do kapitálu. V určitých prípadoch sa pri vzniku nových inštitúcií poskytujúcich mikrofinancie Komisia môže rozhodnúť, že ich bude financovať prostredníctvom špecializovaných mimovládnych organizácií (MVO). Navyše, na základe týchto komparatívnych výhod EIB riadi mikrofinančné operácie vo všeobecnom rámci nástrojov financovaných z rozpočtu EÚ, a to nástrojom pre európsko-stredomorské investície a partnerstvo (FEMIP) v oblasti Stredozemia alebo Európskym rozvojovým fondom (EDF) v skupine afrických, karibských a tichomorských štátov.

Johan Van Hecke (ALDE). – (NL) Vážená pani predsedajúca, všetci sme privítali rozhodnutie vyčleniť 1 miliardu EUR pre najchudobnejších poľnohospodárov z krajín najviac zasiahnutých potravinovou krízou, ale mňa osobne mrzí, že návrh Komisie použiť na tento účel nevyužitú poľnohospodársku fondy bol neúspešný kvôli tlaku niektorých členských štátov a tiež jednej skupiny v Parlamente.

Ako povedala pani komisárka, Komisia prikladá mikropôžičkám veľkú dôležitosť, keďže ide o efektívny nástroj na boj proti chudobe, avšak v poslednom čase sa spomínajú viaceré otázky a kritika, hlavne pokiaľ ide o ich dostupnosť. Ľudia tvrdia, že to je mestský nástroj, ku ktorému vidiecke oblasti nemajú žiadny prístup.

Moja otázka pre Komisiu je: uskutočnilo sa celkové hodnotenie tohto nástroja?

Louis Michel. – (FR) Ako som už povedal, samozrejme, pracujeme na príprave mechanizmu, ktorý by nám mal umožniť okamžité použitie finančných zdrojov vyčlenených na tento účel.

Podľa môjho názoru povaha ani pôvod prostriedkov nepredstavujú z hľadiska kapacity problém. Je jasné, že ani v prípade vidieckych projektov nebude žiadny problém. Môžem vás preto v tejto veci opätovne ubezpečiť. Nemali by nastať nijaké ťažkosti a ako uvidíte, obávam, ktoré pociťujete, sa bude v každom prípade do veľkej miery venovať prvý balík, ktorý príde na konci februára, a rovnako aj všeobecný plán, ktorý bude k dispozícii najneskôr do 1. mája.

Jörg Leichtfried (PSE). – (DE) Mám len jednu krátku otázku. Uvažovali ste o zavedení istej kontroly týchto mikropôžičiek s cieľom povzbudiť ľudí, aby sa zamerali na spravodlivý obchod alebo ekologické pestovanie, a myslíte si, že takýto druh kontroly je užitočný? Alebo zastávate názor, že naozaj nezáleží na tom, či sa takéto požiadavky dodržiavajú, alebo nie?

Louis Michel. – (FR) Je jasné, že sa nemôžem zúčastňovať na priamom riadení rozvojových krajín. Politika rozvojových krajín je pri týchto veciach vo všeobecnosti veľmi krehká. Myslím, že som pochopil jadro vašej otázky, a prístup, ktorý navrhujete, znie podľa mňa v zásade sľubne. Je mi jasné aj to, čo by ste ním chceli dosiahnuť. Možno by som sa na túto záležitosť mohol opäť pozrieť, pokúsiť sa zahrnúť ju do súčasných diskusií a potom vás informovať o tom, ako by sa to dalo riešiť.

Predpokladám, že máte na mysli stimuly, ktoré by nám umožnili orientovať niektoré politiky omnoho viac na malé rodinné hospodárstva a podobne. Myslím, že ekologické poľnohospodárstvo je nepochybne jednou z možností v mnohých rozvojových krajinách za predpokladu, že vytvorenie odvetví by bolo možné. Hovorím to však len z hlavy. Ak dokážeme vytvoriť odvetvie v krajine, kde v danom čase existuje prebytok poľnohospodárskej výroby, mohlo by to, samozrejme, predstavovať zaujímavú diverzifikáciu s dobrou pridanou hodnotou. Každopádne mi je jasné, že váš návrh je užitočný, a sľubujem vám, že sa budete môcť zúčastniť na práci mojich ľudí a spolu s nimi hľadať spôsob, ako by sa dal zahrnúť do našich diskusií.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Je pán komisár znepokojený tým, že problém globálnej potravinovej bezpečnosti, ktorý je súčasťou tejto otázky, sa v dôsledku svetovej hospodárskej krízy stratil z politického programu? Akými opatreniami Komisia zabezpečí, aby sa dostal na popredné miesta politického programu, pretože ešte stále 30 000 detí každý deň umiera od hladu a podvýživy?

Louis Michel. – (FR) Občas ma niektoré otázky prekvapia, ale nie preto, že by sme o týchto veciach nehovorili a nepracovali na nich každý deň. Z vašej otázky vyplýva, že sa nezdá, že by sa Komisia usilovala pokračovať v práci, ktorú v skutočnosti za pomoci a podpory Parlamentu do veľkej miery sama začala.

Musím vás ubezpečiť a povedať vám, že je to zaujímavý bod, pretože v dôsledku zníženia cien potravín po potravinovej kríze pred niekoľkými mesiacmi by si niektorí mohli myslieť, že problém je vyriešený. Hoci

ceny poklesli, nevrátia sa na svoju predchádzajúcu relatívne nízku úroveň. Je preto správne zdôrazňovať tento problém a poukazovať na to, že potravinová kríza stále pretrváva a zostane skutočným problémom po mnoho rokov. Môžem vás ubezpečiť, že túto záležitosť budem veľmi pozorne monitorovať. Neupadne do zabudnutia.

Druhá časť

Predseda júca. – Otázka č. 33, ktorú predkladá **Marian Harkinová** (H-0970/08).

Vec: Reformujeme rozpočet

Z výsledkov verejných konzultácií Komisie na tému „Reformujeme rozpočet – meníme Európu“ vyplynula požiadavka, aby Komisia posilnila efektívnosť a účinnosť plnenia rozpočtu tým, že zvýši jeho transparentnosť a prístupnosť verejnosti. Nedávno zverejnená správa Dvora audítorov za rok 2007 navyše obsahuje rôzne odporúčania, pokiaľ ide o rovnováhu nákladov a rizík, monitorovanie a podávanie správ, zjednodušovanie nástrojov a skvalitňovanie informácií a kontroly zo strany členských štátov. Môže sa Komisia vyjadriť ku krokom, ktorými bude reagovať na hlavné výsledky verejných konzultácií a správu Dvora audítorov z hľadiska zvyšovania výkonnosti a minimalizácie administratívneho zaťaženia?

Dalia Grybauskaitė, členka Komisie. – Dnes som dostala dve otázky týkajúce sa rozpočtovej reformy, jednu skôr všeobecnú a druhú viac zameranú na poľnohospodárske otázky. Som veľmi rada, že som dostala aspoň dve otázky, pretože sme Parlament žiadali o zvýšenie záujmu.

Pokiaľ ide o odpoveď na prvú otázku, je všeobecnejšia a týka sa skôr plnenia a efektívnosti čerpania európskeho rozpočtu. Jedna časť verejných konzultácií bola špecificky zameraná na možnosti zefektívnenia, zrýchlenia, zjednodušenia a zvýšenia transparentnosti čerpania európskeho rozpočtu. Z verejných konzultácií vyplynula silná potreba na zvýšenie efektívnosti a účinnosti európskeho rozpočtu, najmä prostredníctvom zjednodušenia a primeranosti administratívneho rozpočtu a kontroly.

V tejto súvislosti bolo identifikovaných množstvo problémov, z ktorých niektoré už v Komisii nadobúdajú konkrétnu podobu. Medzi už existujúcimi iniciatívami je aj európska iniciatíva týkajúca sa transparentnosti. Vďaka tejto iniciatíve už Komisia uskutočnila prvú reakciu na potrebu zvýšenia otvorenosti a prístupnosti rozpočtu.

Niektoré ďalšie záležitosti spomenuté v konzultáciách si zaslúžia našu serióznu pozornosť. Prvou je začlenenie výdavkov, ktoré sú momentálne mimorozpočtové – takzvané zahrnutie fondov do rozpočtu. Je zrejmé, že by sa tým posilnili synergie, legitímnosť a zjednodušenie administratívy, ale roky sa nám to veľmi nedarilo. Pokiaľ ide o niektoré fondy, ste si toho vedomí. Zodpovednosť členských štátov je ďalší významný prvok. Je dôležité ďalej posilniť zodpovednosť členských štátov, ktoré riadia viac ako 80 % európskeho rozpočtu, predovšetkým v oblastiach zdieľaného riadenia. Je nevyhnutné jasnejšie rozdelenie zodpovednosti medzi členské štáty a Komisiu. Dúfam, že do istej miery sa to zlepší, keď vstúpi do platnosti Lisabonská zmluva.

Tretí prvok je strnulosť nášho rozpočtu. Súčasný európsky rozpočet je ešte stále príliš strnulý, čoho nedávnymi príkladmi sú rokovania o potravinovom nástroji alebo o pláne obnovy Európy, obzvlášť v momentálnom prostredí. Potom máme v Európe problémy s dodávkami plynu, kde ho nie sme schopní dodať alebo dosiahnuť medzi členskými štátmi dohodu o investovaní do budúcich projektov, napríklad vzájomného prepojenia alebo zásobníkov plynu. To znova dokazuje, ako veľmi je potrebné investovať do operatívnej reaktívnosti európskeho rozpočtu.

Tretia skupina problémov spomenutá v konzultáciách sa týka minimalizácie administratívneho zaťaženia. Komisia už prijala aj viaceré záväzky. V akčnom pláne na vytvorenie integrovaného rámca vnútornej kontroly sa Komisia zaviazala predložiť návrhy na zjednodušenie pravidiel týkajúcich sa oprávnených nákladov. Ide aj o rozšírenie použitia paušálnych súm alebo úhrad všade, kde je to vhodné. Vo svojom nedávnom oznámení o prijateľnom riziku Komisia navrhuje opätovné zadefinovanie systému kontroly z hľadiska cieľových rizík a prijateľnej úrovne chybovosti. Dúfame, že Parlament nás podporí v týchto politických diskusiách a neskôr na rokovaníach s Radou.

Komisia očakáva všeobecnú podporu Parlamentu pri racionalizácii a zjednodušovaní plnenia rozpočtu a potom pri skúmaní budúcej legislatívy vo všeobecnosti. Ďakujem za otázky. Toto je najmenej atraktívna z otázok, ktoré obvyčajne dostávame, pretože sa k nej niekedy pristupuje ako k príliš technickej. Nech už by boli prijaté politické rozhodnutia akékoľvek dobré, dobrá politika môže stroskotať bez účinných mechanizmov plnenia.

Marian Harkin (ALDE). – Ďakujem za komplexnú odpoveď, pani komisárka. Hovorili ste o zodpovednosti členských štátov. Môžete špecifikovať pokrok dosiahnutý v zjednodušovaní základu pre výpočet oprávnených nákladov a častejšom používaní paušálnych úhrad, najmä v oblasti štrukturálnych fondov?

Moja druhá otázka sa týka samotného konzultačného dokumentu a do veľkej miery negatívnej reakcie na poľnohospodárstvo. Keď sa pozrieme na konzultačný dokument, uvádza zoznam úloh zajtrajška, ako sú rôznorodosť, vedecký a technický pokrok, znalostné hospodárstvo, zmeny klímy, energetická bezpečnosť, ale nespomína sa v ňom potravinová bezpečnosť. Je teda negatívna reakcia na poľnohospodárstvo nenáležité ovplyvnená samotným dokumentom?

Silvia-Adriana Țicău (PSE). - (RO) Chcela by som pripomenúť, že rok 2009 je Európskym rokom tvorivosti a inovácie.

Máme aj ďalšiu prioritu, zmeny klímy. Nesmieme zabúdať, že ako súčasť plánu hospodárskej obnovy Európy je prioritou aj potreba financovať prioritnú infraštruktúru, napríklad energetickú a dopravnú.

Ako sa to prejavuje v rozpočtovej reforme?

Dalia Grybauskaitė, členka Komisie. – Takže ďalšie tri otázky.

Pokiaľ ide o štrukturálne fondy a kroky, ktoré už robíme: počas rokovaní s Parlamentom o schvaľovaní rozpočtu na rok 2009 sme už odsúhlasili a vydali vyhlásenie, že urýchlíme čerpanie a zvýšime pružnosť rozhodovacieho procesu pre členské štáty vrátane spôsobu využívania štrukturálnych fondov. Je to aj súčasť nášho plánu obnovy. Je to dôležité a počítame s tým, že len v roku 2009 to pomôže zvýšiť využívanie štrukturálnych fondov približne o 6 miliárd EUR. Je to naša povinnosť voči Parlamentu a dohodli sme sa na tom s členskými štátmi aj v Rade, ktorá podporila toto úsilie.

Dva balíky zmien nariadení preto odišli z Komisie a dúfam, že už sú niekde v Parlamente, prinajmenšom vo Výbore pre regionálnu politiku a regionálne plánovanie, a v Rade. Dúfame, že budú prijaté veľmi rýchlo, aby ich členské štáty mohli využívať.

Pokiaľ ide o potravinovú bezpečnosť a vzťahy k spoločnej poľnohospodárskej politike (SPP): vaša otázka je veľmi zaujímavá a viem si predstaviť, aké otázky mi položia ďalší poslanci. Otázka SPP je vo všeobecnosti veľmi citlivá. V procese konzultácií si kvalita SPP vyslúžila mnoho kritiky, ktorá nebola namierená proti politike samotnej, ale proti jej kvalite a schopnosti načas reagovať a pomáhať.

Politika je vo svojej podstate relatívne drahá, a tak ju aj účastníci väčšinou vnímali. A, samozrejme, máte úplnú pravdu, naše ponímanie je také, že táto politika sa v blízkej budúcnosti a strednodobom horizonte zmení a zvýši sa investície do environmentálnych a zdravotných aspektov vrátane potravinovej bezpečnosti. Takáto bude pravdepodobne budúcnosť v strednodobom horizonte.

Lenže, samozrejme, nie všetko sa hodilo každému účastníkovi. Usilovali sme sa byť čo najobjektívnejší. Zverejnili sme všetky konzultačné materiály. Diskutovalo sa o tom na novembrovej konferencii, ktorej predsedal pán predseda Barroso, a všetko bolo zverejnené vrátane nášho výskumu vstupov mozgového trustu, všetkých konzultačných materiálov a nášho zhrnutia. Je to teda verejné, je to k dispozícii. Nie je to však náš názor. Usilovali sme sa byť objektívni a nepripojiť sa k žiadnemu názoru, chceli sme vidieť reakciu verejnosti. Chceli sme vám poskytnúť objektívny názor, ako nás vidia ľudia zvonka s našimi politikami a rozpočtom, a použiť ho pri budúcej príprave politického rozhodnutia.

Pokiaľ ide o tretiu otázku týkajúcu sa priorít, máte úplnú pravdu. Všetci o tom diskutujú. Vieme, čo treba urobiť. Vedia to členské štáty, vedia to vlády, no nie vždy sa zhodnú, keď príde reč na peniaze. Rokovania o finalizácii rozpočtu sa zvyčajne sústreďujú na prístup *juste retour* (primeraná návratnosť investícií). Kto vráti to isté? Najmä teraz, počas poklesu hospodárstva – keď máme také vážne problémy v energetike a vonkajšom svete – najmä teraz sa musíme znova sústrediť a mať na pamäti, že strategický cieľ, ktorý musíme všetci spoločne dosiahnuť, Komisia a vy, je príprava strategického dokumentu o rozpočtovej reforme.

Predsedajúca. – Otázka č. 34, ktorú predkladá **Mairead McGuinnessová** (H-0996/08).

Vec: Rozpočtová reforma EÚ

Je Komisia spokojná s tým, že nedávne verejné konzultácie „Reformujeme rozpočet – meníme Európu“ odrážajú pohľad väčšiny európskych občanov, alebo je „jedno posolstvo“ zozbierané od „stoviek hlasov“ skutočným odrazom názoru celej EÚ?

Aké kľúčové závery sa dajú vyvodiť a aké veľké zmeny podľa Komisie nastanú v budúcich výdavkoch EÚ?

Aké kľúčové reformy Komisia očakáva konkrétne vo výdavkoch na poľnohospodárstvo?

Dalia Grybauskaitė, členka Komisie. – Otázka bola adresovaná mne s dôrazom najmä na poľnohospodárske výsledky poľnohospodárskych konzultácií. Obsahuje však aj všeobecnejšie prvky, preto by som rada začala niekoľkými všeobecnými poznámkami.

Čo sa týka konzultácií, ktoré sme spustili, boli sme veľmi spokojní, pretože po prvý raz v dejinách Európy bola debata taká otvorená za účasti všetkých, ktorí sa na procese mohli a chceli zúčastniť. Dostali sme významné vstupy zo strany mimovládnych organizácií, vlád, mozgových trustov, občianskej spoločnosti, ktoré pre nás boli a budú veľmi užitočné.

Samozrejme, sú odrazom veľmi širokého spektra názorov a perspektív, ktoré sa nedajú zredukovať na jedno či dve špecifické posolstvá. Príspevky však do veľkej miery podporili všeobecný prístup Komisie k rozpočtovej reforme smerujúci k strategickej vízii, ktorá spočíva v maximalizácii európskej pridanej hodnoty na každé euro na strane výdavkov európskeho rozpočtu. Ponúkajú kritériá na rozvinutie pojmu a pohľadov na spôsoby zabezpečenia rovnováhy medzi stabilitou a reaktivnosťou európskeho rozpočtu.

Mnohí prispievatelia súhlasia s tým, že rozpočet sa postupom času významne vyvíjal, ale len zopár ich je úplne spokojných s jeho momentálnou štruktúrou. Konzultácie zhromažďujú vnímanie priorít z hľadiska problémov, ktoré Európa musí riešiť, pričom na začiatku zoznamu figurujú zmeny klímy a globálna konkurencieschopnosť.

Príspevky navrhujú aj rad možných reforiem, ktoré sa týkajú konkrétnych výdavkových politík, finančného systému a spôsobu čerpania rozpočtu. Ako som už spomenula, podrobnejšie informácie sú k dispozícii na webových stránkach Komisie.

A napokon, pokiaľ ide o poľnohospodárstvo, konzultácie ukazujú relatívny nárast konsenzu v súvislosti s potrebou ďalšej reformy SPP. Niektorí považujú za najlepšie pokračovať v rovnakej reformnej línii ako predchádzajúca reformná kontrola zdravotného stavu, čiže v strednodobej revízii, iní podporujú radikálnejšie zmeny. Väčšina prispievateľov zdôrazňuje, že je nevyhnuté nasmerovať alebo sústrediť SPP na konkurencieschopnosť európskeho poľnohospodárstva, reaktivnosť na zmeny klímy, potravinovú bezpečnosť, požiadavky kvality a ďalšie environmentálne ciele. Názory sa však líšia, pokiaľ ide o povahu a rozsah nevyhnutných zmien.

Očakávania Komisie týkajúce sa kľúčových oblastí výdavkov, predovšetkým poľnohospodárstva, sú podmienené prebiehajúcimi prácami založenými na konzultáciách, technickom hodnotení, vedeckých vstupoch a diskusiách o odvetvovej politike. Budú súčasťou politickej reakcie v ďalších mesiacoch tohto roka. Komisia potom pripraví strategický dokument a ja veľmi pevne dúfam, že v spolupráci s vami budeme spoločne schopní plniť svoje povinnosti.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Vážená pani komisárka, ďakujem vám nielen za odpoveď, ale aj za poznámky súvisiace s vyjadreniami pani Marian Harkinovej o potravinovej bezpečnosti. Myslím, že na trhu je veľká diera.

Dovoľte mi upozorniť na správu, ktorú som vypracovala a ktorú dnes Parlament odhlasoval drvivou väčšinou hlasov zástancov SPP a jej úlohy vo svetovej potravinovej bezpečnosti, a na našu diskusiu o klesajúcich príjmoch mliekarenskej výroby. Tých, ktorí navrhujú divoké reformy, tu musíme trochu uviesť do reality. Hovoríme o potravinách pre európskych občanov a príjmoch ľudí, ktorí žijú vo vidieckom prostredí a riadia ho. Bola by som rada, keby ste to pri ďalšom postupe mali na pamäti.

Göran Färm (PSE). – (SV) Mám pre pani komisárku krátku otázku. V decembri som sa zúčastnil na vynikajúcej konferencii Komisie o strednodobej revízii rozpočtu. Pani komisárka na tejto konferencii predniesla vynikajúci aktívny prejav o tom, aké je dôležité predkladať pozmeňujúce a doplňujúce návrhy teraz. Momentálne sa však šíria fámy, že návrh na strednodobú revíziu rozpočtu bude predložený až po voľbách do Európskeho parlamentu a po septembrových federálnych voľbách v Nemecku. Moja otázka je jednoduchá: predloží pani komisárka návrh na strednodobú revíziu rozpočtu do leta alebo až po nemeckých federálnych voľbách?

Justas Vincas Paleckis (PSE). – (LT) Vážená pani komisárka, chcel by som sa vám poďakovať za presné a otvorené odpovede a uviesť, že diskusia o rozpočtovej reforme už nejaký čas trvajú. Je to už viac než rok. Ako tieto diskusie ovplyvnila finančná kríza? Rád by som vedel aj to, či sa pri rozpočtovej reforme budú hľadať spôsoby, ako v budúcnosti zabrániť podobným finančným krízam ako tá, ktorú práve prežívame.

Dalia Grybauskaitė, členka Komisie. – Čo sa týka realizmu, úplne súhlasím s tým, že všetky rozhodnutia, ktoré prijmeme, obzvlášť tie strategické, musia byť vysoko politicky zodpovedné. Nemali by sme meniť to najlepšie, ale musíme sa zbaviť starého a málo efektívneho.

Pokiaľ ide o strednodobú revíziu, myslím, že došlo k nedorozumeniu. Nikto nás nikdy nežiadal, aby sme pripravili strednodobú revíziu európskeho rozpočtu. Požiadali nás, aby sme do konca roku 2009 pripravili dokument o komplexnej rozpočtovej reforme, a rozhodnutie o presnom načasovaní je na nás – podľa toho, kedy je to vhodnejšie z politického hľadiska alebo kedy môžeme získať efektívnejšiu a účinnejšiu reakciu. Osobne by som bola rada, keby bol hotový skôr – možno na jar. Musím však oboma nohami stáť pevne na zemi, pretože budú voľby, možno ratifikácia Lisabonskej zmluvy atď. Nemali by sme premárniť dobrý návrh a dovoliť, aby ho zatienili prevádzkové udalosti. Dovoľte, aby sme rozhodnutie o konečnom dátume nechali na pána predsedu Barrosa. Sme však pripravení a táto Komisia je pripravená robiť si svoju prácu.

(LT) Pán Paleckis, vaše otázky sú naozaj veľmi dôležité, veľmi hlbkové, dokonca by som ich nazvala takými hlbkovými a dôležitými, že na odpoveď by nestačil ani celý európsky rozpočet. Pravda je taká, že vaše otázky sú strategické, zatiaľ čo žiadny rozpočet by teraz ani v budúcnosti nemohol účinne reagovať na takú finančnú krízu, k akej došlo.

Európsky rozpočet predstavuje len 1 % hrubého domáceho produktu, no finančnú krízu nezapríčinil v prvom rade nedostatok peňazí, ale skôr by som povedala, že to boli otázky dohľadu, globalizácia finančného systému, jeho monopolizácia a mnohé iné dôvody.

Európsky rozpočet má podobne ako rozpočet veľmi malej medzinárodnej organizácie bezpochyby na výber isté nástroje, ale naozaj ich nie je veľa. Tento výber nespočíva predovšetkým v skutočných financiách alebo peniazoch, ale skôr v regulačných opatreniach, kontrolných opatreniach, odporúčacích opatreniach vrátane oblasti makroekonomickej politiky. Je to možno ešte dôležitejšie než suma peňazí, ktorú reálne máme alebo môžeme investovať.

V tejto chvíli skutočne máme fond na prispôbenie sa globalizácii, nástroj flexibility a ďalšie, no nie sú naozaj efektívne ani účinné. Práve z tohto dôvodu Komisia v pláne obnovy navrhla investovať tých 5 miliárd EUR do strategických štrukturálnych zmien energetických prepojení a ďalších projektov energetickej infraštruktúry. Krajiny sa s tým zatiaľ neponáhľajú a nie sú veľmi ochotné na túto tému diskutovať.

Samotná kríza ukazuje, že investície do strategických energetických projektov a ďalších strategických spoločných európskych projektov sú mimoriadne dôležité. Pevne dúfam, že táto kríza bude patriť medzi tie ponaučenia, ktoré by Európa mala brať veľmi vážne. Dúfam tiež, že prispeje ku koncentrácii a budúcemu využitiu európskeho rozpočtu tam, kde môže priniesť najväčší úžitok, keďže je príliš malý na to, aby pokryl a vyriešil všetko.

Nie je preto ľahké odpovedať na vaše veľmi všeobecné otázky, no ako som už uviedla, pevne dúfam, že táto svetová krízová situácia a hospodárska recesia, ktorú teraz pozorujeme v celej Európe, by naozaj mohla politikom pomôcť zvýšiť investície do európskej stratégie.

Predseda júca. – Otázka č. 35, ktorú predkladá **Seán Ó Neachtain** (H-0972/08).

Vec: Počítačová trestná činnosť

S pokračujúcim technologickým rozvojom a neustále rastúcim počtom používateľov internetu je čoraz ťažšie vykonávať na internete dozor. Čo robí Komisia pre boj proti počítačovej trestnej činnosti na úrovni EÚ?

Jacques Barrot, podpredseda Komisie. – (FR) Vážená pani predsedajúca, aby som zodpovedal otázku pána Ó Neachtaina, Komisia v úzkej spolupráci s členskými štátmi a ďalšími inštitúciami Európskej únie už veľa rokov uplatňuje politiku boja proti počítačovej trestnej činnosti.

Komisia prispieva k boju proti počítačovej trestnej činnosti štyrmi spôsobmi: povzbudzovaním spolupráce medzi členskými štátmi, podporou verejno-súkromných partnerstiev, rozvíjaním rozličných právnych nástrojov a napokon spoluprácou s tretími krajinami.

V roku 2007 oznámenie s názvom „Smerovanie k všeobecnej politike boja proti počítačovej trestnej činnosti“ umožnilo Komisii podporiť zdieľanie informácií v oblasti počítačovej trestnej činnosti medzi orgánmi činnými v trestnom konaní v členských štátoch, či už dvojstranne, alebo prostredníctvom Europolu.

Každý členský štát musí určiť stály kontaktný bod, prostredníctvom ktorého môžu ostatné členské štáty požadovať pomoc alebo informácie. Komisia prispela aj k vypracovaniu záverov Rady o stratégii boja proti počítačovej trestnej činnosti, ktoré boli prijaté v novembri minulého roka.

Táto stratégia navrhuje súbor opatrení zameraných na podporu spolupráce medzi členskými štátmi v boji proti trestným činom, ako sú detská pornografia, terorizmus, útoky na informačné systémy a podvody. Je potrebné zaviesť platformu na oznamovanie trestnej činnosti zistenej online, aby sa počítačové trestné činy centralizovali a Europol ich mohol zhromažďovať.

Komisia zároveň rozvíja politiku partnerstva medzi orgánmi činnými v trestnom konaní a súkromným sektorom s cieľom prijímať opatrenia proti počítačovej trestnej činnosti.

Rada pre spravodlivosť a vnútorné veci vydala 8. decembra 2008 odporúčania o verejno-súkromnej spolupráci proti počítačovej trestnej činnosti. Komisia chce vytvoriť aj európsku finančnú koalíciu proti komerčným obrázkom s detskou pornografiou. Účelom tejto koalície je spojiť úsilie rozličných verejných a súkromných subjektov v boji proti výrobe, distribúcii a predaji obrázkov s detskou pornografiou na internete.

Napokon, Komisia zohrala významnú úlohu pri príprave právnych predpisov ustanovujúcich minimálne normy na harmonizáciu platnej trestnej legislatívy. Ide o rámcové rozhodnutie 2005/222/SVV o útokoch na informačné systémy a rámcové rozhodnutie 2004/68/SVV o boji proti pohlavnému zneužívaniu detí a detskej pornografii.

Momentálne Komisia hľadá spôsoby aktualizácie a implementácie týchto nástrojov.

Na záver by som chcel povedať, že nesmieme zabúdať na to, že internet je celosvetová informačná sieť. Európska únia ho nemôže sama regulovať. Z tohto dôvodu Komisia dúfa, že sa jej podarí podporiť medzinárodnú spoluprácu v tejto oblasti a tento rok zorganizovať stretnutie s medzinárodnými organizáciami a agentúrami EÚ s cieľom pokúsiť sa o koordináciu jednotlivých činností týchto orgánov.

To je moja odpoveď na otázku položenú pánom Ó Neachtainom.

Seán Ó Neachtain (UEN). – (GA) Vážená pani predsedajúca, chcel by som sa pánovi komisárovi poďakovať za odpoveď. Rád by som vám položil doplňujúcu otázku, pán komisár. Pokiaľ ide o počítačovú šikanu a očíerňovanie, ktoré sa týkajú najmä mladých ľudí používajúcich spoločenské stránky ako Bebo alebo Facebook, šikanu a očíerňovanie páchané na mladých ľuďoch na týchto stránkach je potrebné zastaviť. Ako chce Európska únia zabezpečiť, aby spoločenstvo venovalo viac pozornosti tejto šikane?

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Chcela by som sa opýtať, akými opatreniami má Komisia v úmysle umožniť členským štátom prijatie dohovoru Rady Európy o počítačovej trestnej činnosti, akým akčným plánom chce Komisia dosiahnuť zlepšenie a bojovať proti počítačovej trestnej činnosti a tiež aké opatrenia zvažujete v oblasti interoperability digitálnych podpisov.

Den Dover (PPE-DE). – Ja vítam odpoveď, ktorú už pán komisár predniesol, ale chcel by som od neho aj ubezpečenie, že sa v tejto oblasti neustále pamätá na ľudské práva. Inými slovami, som za odstránenie počítačovej trestnej činnosti, no dokážeme zabezpečiť, aby internetové spoločnosti spolu s policajnými a podobnými orgánmi nemali príliš voľnú ruku pri zaobchádzaní s verejnosťou, ktorá používa internet pre vlastné potešenie?

Jacques Barrot. – (FR) Vážená pani predsedajúca, máte pravdu. Otázku o ľudských právach a boji proti počítačovej trestnej činnosti hneď zodpoviem. Musíme naozaj veľmi starostlivo zabezpečiť, aby pri boji proti počítačovej trestnej činnosti existoval záväzok dodržiavať ľudské práva. Dokonca by som to povedal až tak, že dodržiavanie ľudských práv musíme vynútiť.

V rámci štokholmského viacročného programu, ktorý bude trvať v rokoch 2010 až 2014, zavedieme celú kapitolu o boji proti počítačovej trestnej činnosti s cieľom, ako som už uviedol a ešte raz by som to povedal aj pánovi Ó Neachtainovi, vytvoriť v rámci Europolu pozorovacie stredisko, ktoré nám konkrétne umožní lepšiu koordináciu monitorovania národných inštitúcií zodpovedných za dohľad nad podozrivými stránkami, z ktorých je detská pornografia distribuovaná obzvlášť zraniteľnému publiku. Máte pravdu, musíme zistiť aj to, akým spôsobom sú mladí ľudia lákaní na niektoré stránky, kde im hrozí riziko istého útoku zo strany tvorcov a návštevníkov týchto stránok. Toľko vám môžem povedať. Chcel by som zopakovať, že ide vlastne o komplexnú stratégiu, ktorú je potrebné presadzovať ešte účelovejšie než v minulosti, keďže riziká spojené s internetom už chápeme lepšie.

Veľké nádeje vkladám aj do európskej finančnej koalície proti komerčným obrázkom s detskou pornografiou. Spojíme rozličné verejné a súkromné orgány s cieľom bojovať proti výrobe, distribúcii a predaju obrázkov s detskou pornografiou na internete. Pokúsime sa aj lokalizovať a pristihnúť páchatel'ov. Ak v rámci komitologického postupu dospejeme k dohode o financovaní, dúfam, že túto koalíciu vytvoríme vo februári 2009. Ďakujem Parlamentu za všetku podporu, ktorú v tejto veci bude môcť poskytnúť.

Predsedajúca. – Otázka č. 36, ktorú predkladá **Liam Aylward** (H-0978/08).

Vec: Teroristické hrozby

V novembri minulého roka sme boli svedkami teroristických útokov v Mumbaji, pri ktorých boli ohrozené životy mnohých občanov EÚ. V svetle bombových útokov v Madride a Londýne v rokoch 2004 a 2005 je jasné, že podobné útoky hrozia aj v EÚ. Môže nám Komisia povedať, čo sa robí pre posilnenie a podporu výmeny informácií medzi policajnými zbormi jednotlivých členských štátov s cieľom reagovať na takéto útoky?

Jacques Barrot, *podpredseda Komisie*. – (FR) Vážená pani predsedajúca, odpoviem pánovi Aylwardovi. Kľúčom k účinnému boju proti terorizmu a iným podobám závažnej trestnej činnosti je zabezpečiť, aby mali správne osoby v správnom čase prístup k informáciám, čo na úrovni Európskej únie predstavuje obrovskú úlohu.

Pokúsili sme sa podporiť a uľahčiť účinné zdieľanie informácií medzi policajnými zbormi jednotlivých členských štátov. Rámcové rozhodnutie z 18. decembra 2006 známe pod názvom „švédske rozhodnutie“, ktoré mali všetky členské štáty vykonať do polovice decembra 2008, čiže len prednedávnom, vytvára spoločný právny rámec na rýchlu výmenu informácií a správ medzi orgánmi činnými v trestnom konaní v členských štátoch.

Toto rámcové rozhodnutie ustanovuje, že keď policajný zbor členského štátu dostane žiadosť, musí ju spracovať na základe rovnakých kritérií ako v prípade vnútroštátnych žiadostí. Je to jeden z našich spôsobov riešenia tejto záležitosti.

Ďalším príkladom je „prümské“ rozhodnutie Rady z 23. júna 2008, ktoré ustanovuje podrobný mechanizmus výmeny špecifických druhov údajov vrátane odtlačkov prstov, profilov DNA a informácií spojených s registráciou vozidiel, ktoré môžu všetky viesť k úspešnému trestnému vyšetrovaniu.

Podľa prümského rozhodnutia Rady si členské štáty navzájom poskytnú obmedzený prístup k databázam DNA a odtlačkov prstov s cieľom overiť zhodu. Je to veľmi užitočné, pretože toto rozhodnutie Rady zabezpečuje mimoriadne efektívne zdieľanie DNA a odtlačkov prstov.

Aj Europol zohráva kľúčovú úlohu. Informačný systém Europolu, EIS, umožňuje členským štátom zistiť, či orgány činné v trestnom konaní v ostatných členských štátoch majú k dispozícii informácie potrebné na operačnej úrovni. Aby Europol mohol zohrávať svoju úlohu, musia členské štáty samozrejme uspokojivo prispievať do EIS.

Netreba ani hovoriť, že teraz musíme napláňovať nové opatrenia na zdieľanie informácií v rámci ďalšieho päťročného programu, ktorý bude nasledovať po haagskom programe. Tento päťročný program bude musieť zaručiť koordinovaný a konzistentný prístup k zdieľaniu informácií. Stratégia Európskej únie v oblasti riadenia informácií by mala byť jeho súčasťou. Zdieľanie informácií však, samozrejme, vyvoláva obavy o ochranu osobných údajov.

Stratégia musí umožniť celkový prístup k zdieľaniu informácií, ktorý vyhovuje potrebám polície a je založený na interoperabilite systémov IT.

To je moja odpoveď na otázku položenú pánom Aylwardom.

Liam Aylward (UEN). – Rád by som pánovi komisárovi poďakoval za odpoveď. Mám kratučku doplnujúcu otázku. Čo Európska únia robí pre to, aby boli zhabané aktíva teroristov v Únii, a môže pán komisár načrtnúť, koľko útvarov pre aktíva pochádzajúce z trestnej činnosti momentálne pracuje v Európskej únii?

Avril Doyle (PPE-DE). – Chcela by som, aby pán komisár uviedol, či s ním všetkých 27 členských štátov plne spolupracuje, pokiaľ ide o výmenu informácií medzi policajnými zbormi. Ak nie, ktoré krajiny sledujú inú líniu? Požiadala írsky vláda o možnosť neúčasti v tejto konkrétnej oblasti?

Paul Rübig (PPE-DE). – (DE) Vážení pán komisár, rád by som sa spýtal, či existuje bezpečnostná politika v súvislosti s hrozbou teroristických útokov na jadrové elektrárne.

Jacques Barrot. – (FR) Momentálne prebieha štúdia o zhabaní aktív pochádzajúcich z tejto protizákonnej činnosti. Pán sudca Jean-Louis Bruguière dostal konkrétne za úlohu monitorovať program na sledovanie financovania terorizmu Spoločnosti pre celosvetovú medzibankovú finančnú komunikáciu (SWIFT). Jeho zistenia budú čoskoro k dispozícii. Európska únia profitovala z informácií získaných v programe na sledovanie financovania terorizmu a pán sudca Bruguière mal za úlohu overiť, či všetko prebehlo v súlade s ochranou údajov. Môžem povedať, že z dlhodobého hľadiska nám to pomôže zhabať majetok mnohých jednotlivcov, ktorí sa nezákonne obohatili.

Pokiaľ ide o vzájomné poskytovanie informácií, už som uviedol, že informačný systém Europolu by mohol byť omnoho účinnejší, keby doň členské štáty prispievali informáciami dôveryhodnejším a transparentnejším spôsobom. Budeme na tom pracovať. Vybudovanie dôvery medzi jednotlivými orgánmi spravodajských služieb členských štátov patrí naozaj medzi moje hlavné starosti, aby sme sa pohli smerom k účinnejšej výmene informácií. Nepočul som nič o doložke o neúčasti v tejto oblasti. Myslím, že som viac-menej zodpovedal vaše otázky.

Čo sa týka ohrozenia jadrových elektrární, Komisia navrhla aj text, ktorý má umožniť zlepšenie dohľadu nad kľúčovou infraštruktúrou, ktorá, samozrejme, zahŕňa aj jadrové elektrárne.

Predseda júca. – Otázka č. 37, ktorú predkladá **Armando França** (H-0979/08).

Vec: Pristáhovalecká politika EÚ

Keďže pristáhovalecká politika EÚ by mala obsahovať významný humanitárny prvok a zaručovať dodržiavanie ľudských práv, keďže by nemala prispievať k podpore represívnych, ale integračných a podobných opatrení určených na zrovnoprávnenie práv a povinností pristáhovalcov so štátnymi príslušníkmi a na podporu spolupráce medzi členskými štátmi navzájom a medzi členskými štátmi a krajinami pôvodu, keďže by mala podporovať riešenia posilňujúce medzikultúrny dialóg a rešpektovanie odlišností, menšín a slobody a keďže Francúzska republika už podpísala protokoly s viacerými africkými krajinami, najmä s Konžskou republikou, Tuniskom, Beninom, Mauríciom, Senegalom a Gabonom s cieľom podporiť rozvoj a možnosti zákonného pristáhovalectva, akú pomoc a podporu Komisia poskytla členským štátom, ktoré chcú iniciovať takéto procesy?

Jacques Barrot, podpredseda Komisie. – (FR) Pokiaľ ide o odpoveď na otázku pána França, globálny prístup k migrácii, ktorý Európska únia prijala v roku 2005, má za cieľ zabezpečiť primeranejšiu reakciu na problémy, ktoré migrácia spôsobuje EÚ ako celku. Tento globálny prístup je založený na zlepšovaní dialógu a spolupráce s tretími krajinami vo všetkých aspektoch migrácie s cieľom vybudovať partnerstvo na lepšie riadenie migrácie.

Aby globálny prístup k migrácii získal praktický obsah, Komisia podporuje iniciatívy smerujúce k spolupráci s tretími krajinami v oblasti migrácie a azylu. Ako príklady môžem uviesť program Aeneas, ktorý v rokoch 2004 až 2006 financoval viac než 100 projektov, alebo následný program v oblasti migrácie a azylu, ktorý na roky 2007 – 2010 získal rozpočet 205 miliónov EUR.

Mnohé z iniciatív vybraných v kontexte každoročnej výzvy na predkladanie návrhov členské štáty predložia a realizujú v spolupráci s tretími krajinami. Zoberme si príklad: na základe programu Aeneas Komisia financuje španielsko-marocký projekt riadenia sezónneho pristáhovalectva medzi provinciami Ben Slimane v Maroku a Huelva v Španielsku. Tento program podporuje aj spoluprácu medzi Španielskom a Kolumbiou zameranú na rozvoj kyvadlovej migrácie. Podobne sme financovali dočasný návrat Kapverdánov s vysokou kvalifikáciou žijúcich v Portugalsku na Kapverdy, aby vo svojej domovskej krajine informovali a školili potenciálnych vysťahovalcov. Okrem týchto opatrení prispievajú k praktickému vyjadreniu globálneho prístupu k migrácii aj geografické finančné nástroje, ako sú Európsky rozvojový fond a nástroj európskeho susedstva a partnerstva. Európska komisia napríklad nedávno podporila vytvorenie informačného a riadiaceho strediska pre migráciu v Mali – projektu, na ktorom sa intenzívne podieľa mnoho členských štátov.

V rámci globálneho prístupu Komisia navyše navrhla nové nástroje na podporu partnerstva s tretími krajinami a rozvoj väčšej synergie medzi činnosťou Spoločenstva a členských štátov. Teraz máme partnerstvo v oblasti mobility – nový nástroj, ktorý Európska únia zavádza zatiaľ ako pilotný projekt. Tieto partnerstvá v oblasti mobility sú prostriedok na rozvoj dialógu medzi Úniou a tretími krajinami v oblasti zákonnej migrácie, rozvoja a prevencie a znižovania nezákonného pristáhovalectva. Prvé partnerstvá s podrobným uvedením konkrétnych ponúk na spoluprácu sme podpísali s Kapverdmi a Moldavskou republikou. V rámci partnerstva s Kapverdmi napríklad Portugalsko navrhlo podpísanie nového protokolu rozširujúceho pôsobnosť existujúceho protokolu na dočasnú migráciu kapverdských pracovníkov za prácou v Portugalsku. Medzi

ďalšie dostupné nástroje patria migračné profily spočívajúce v analyzovaní situácie v oblasti migrácie v danej krajine a platformy spolupráce združujúce v dotknutej tretej krajine jej predstaviteľov a hlavných poskytovateľov finančných zdrojov v súvislosti s migráciou. Z podnetu Spojeného kráľovstva sme vytvorili platformu spolupráce v Etiópii a ďalšiu plánujeme pre Južnú Afriku.

Napokon, pomocou Integrovaného fondu a Fondu pre návrat môžu, samozrejme, členské štáty v tretích krajinách zaviesť opatrenia pred odchodom, ktoré potenciálnym vysťahovalcom pomôžu nájsť prácu v krajine určenia a uľahčia ich občiansku a kultúrnu integráciu, alebo, naopak, zaviesť krátkodobé podporné opatrenia po návrate.

Tu to máte, pán França, chcel som vám uviesť celú sériu príkladov, ale predovšetkým by som chcel vyjadriť svoje absolútne presvedčenie, že Európa potrebuje riadenie migračných tokov prostredníctvom tohto globálneho prístupu, ktorý spája migráciu a rozvoj a skutočne umožňuje spoločné riadenie migrácie. Myslím, že týmto smerom by sme sa mali vydať. Z európskeho riadenia migrácie sa tak pre svet stane nasledovniahodný príklad.

Armando França (PSE). - (PT) Vážený pán Barrot, súhlasím s vami, súhlasím s vašou nespokojnosťou. Pravdupovediac, s týmito rozsiahlymi opatreniami sa nesmieme uspokojiť.

Pravda je taká, že nezákonné prisťahovalectvo do Európy pokračuje. Pokračuje obchodovanie s ľudskými bytosťami. V niektorých oblastiach je prisťahovalectvo intenzívne, najmä v Stredozemí a smerom do Talianska. Francúzsko prišlo so súborom významných dvojstranných dohôd o spolupráci, ale ostatné členské štáty ho nenásledovali. Komisia musí s neutíchajúcim nadšením pokračovať v politike spolupráce a pomoci členským štátom...

(Predsedajúca prerušila rečníka.)

Colm Burke (PPE-DE). - Vážená pani predsedajúca, otázka odkazuje na politiku EÚ, ktorá obsahuje významný humanitárny prvok a zaručuje dodržiavanie ľudských práv. V Írsku len prednedávnom došlo k deportácii osoby napriek tomu, že jej dcéram hrozilo zmrzačenie pohlavných orgánov.

Vyzvala Komisia členské štáty, aby v tejto veci prijali spoločnú pozíciu? V niektorých európskych štátoch to ešte stále nie je nezákonné. Vyzve Komisia členské štáty, aby prijali spoločnú pozíciu v súvislosti s týmto veľmi zložitým problémom?

Jacques Barrot. - (FR) V prvom rade by som chcel pána Franču ubezpečiť, že teraz, samozrejme, urobím všetko pre rozvoj globálneho prístupu pomocou partnerstiev v oblasti mobility medzi Úniou ako celkom a tretími krajinami. Máte pravdu, niektoré členské štáty uzavreli dvojstranné dohody, ale malo by to platiť pre celú Európu a správne ste zdôraznili riziká nezákonného prisťahovalectva v dôsledku zlyhania pokusu o úspešné zorganizovanie zákonnej migrácie.

Ďalej: prípad, ktorý ste spomenuli, pán Burke, jasne ukazuje, že politiku návratu je potrebné uskutočňovať inteligentne. Návrat osôb do tretích krajín nesmie prichádzať do úvahy, ak je v nich ohrozený ich život alebo zdravie. Musíme preto túto politiku uskutočňovať múdro.

Nechcem sa vracieť k smernici o návrate. Je kontroverzná, ale napriek tomu nám za predpokladu riadnej transpozície v členských štátoch umožní do istej miery monitorovať spôsob riadenia tejto politiky návratu.

Túto problematiku mám v každom prípade v úmysle pozorne sledovať.

Predsedajúca. - Otázky, ktoré neboli zodpovedané pre nedostatok času, budú zodpovedané písomne (pozri prílohu).

Tretia časť

Predsedajúca. - Otázka č. 51, ktorú predkladá **Emmanouil Angelakas** (H-0983/08).

Vec: Otvorenie „uzavretých“ povolaní

V rámci dosahovania cieľa jednotného trhu spočívajúceho vo voľnom pohybe osôb, tovarov a služieb Komisia podporuje otvorenie „uzavretých“ povolaní v tých členských štátoch, v ktorých existujú, čo je vo všeobecnosti pohyb správnym smerom.

Mohli by v niektorých prípadoch uzavreté povolania ostať uzavreté za predpokladu, že úspešne slúžia spoločnosti ako celku poskytovaním služieb bez vytvárania problémov? Aké sú možné negatívne následky

otvorenia uzavretých povolání? Uskutočnila Komisia štúdie o vplyve na miestne spoločenstvá, obzvlášť v regiónoch so špecifickými črtami (napríklad horské a ostrovné oblasti atď.)?

Charlie McCreevy, člen Komisie. – V prvom rade by som mal objasniť, že Komisia nesleduje všeobecný cieľ otvorenia uzavretých povolání. V kontexte svojej politiky vnútorného trhu však zastáva názor, že oprávnenú potrebu členských štátov regulovať niektoré činnosti je potrebné zosúladiť s potrebou zabezpečiť voľný pohyb pracovníkov po celej Európe.

Netreba ani hovoriť, že zlepšenie kvality a rozšírenie výberu odborných služieb musí mať pozitívny účinok na celé hospodárstvo EÚ. Smernica o službách s týmto cieľom ukladá členským štátom povinnosť preskúmať vo vnútroštátnych právnych predpisoch požiadavky vzťahujúce sa na niektoré povolania, napríklad kvantitatívne a územné obmedzenia, a zhodnotiť ich primeranosť vo svetle podmienok stanovených judikatúrou Európskeho súdneho dvora. Do 28. decembra 2009 musia členské štáty Komisii predložiť správu o výsledkoch tohto skríningu a hodnotenia. Bude to pre ne príležitosť identifikovať možné negatívne následky otvorenia niektorých uzavretých povolání a odôvodniť prípadné obmedzenia.

Na základe týchto národných správ Komisia a členské štáty uskutočnia proces vzájomného hodnotenia a preskúmajú a prediskutujú zmeny zavedené v právnych predpisoch členských štátov, ako aj prípadné pretrvávajúce požiadavky. Dňa 28. decembra 2010 Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade súhrnnú správu o výsledkoch tohto procesu vzájomného hodnotenia. Je jasné, že v tejto súvislosti sa bude diskutovať o požiadavkách na špecifickú reguláciu povolání. S cieľom zabezpečiť fungovanie vnútorného trhu sa začali aj konania vo veci porušenia právnych predpisov, ak sa zistilo, že vnútroštátne predpisy ustanovujú diskriminačné alebo neprimerané obmedzenia v oblasti regulovaných povolání, napríklad pokiaľ ide o prístup k vlastníctvu, nekompatibilitu povinných taríf.

Napokon, v oblasti hospodárskej súťaže sa Komisia svojou prácou usiluje aj stimulovať vhodné modely preskúmania existujúcich profesijných predpisov v jednotlivých členských štátoch, ako ustanovujú dve správy Komisie o hospodárskej súťaži v oblasti odborných služieb. Vnútroštátne orgány pre hospodársku súťaž majú vo svetle pravidiel hospodárskej súťaže overiť, či regulácia jasne definuje cieľ verejného záujmu i čo najmenej reštriktívne opatrenia na dosiahnutie tohto cieľa.

Emmanouíl Angelakas (PPE-DE). – (EL) Vážená pani predsedajúca, vážený pán komisár, uvedomujem si, že Komisia sa usiluje riešiť vytvorenie jednotného vnútorného trhu a voľný pohyb pracovníkov.

Na druhej strane, existujú isté povolania, ktoré som nazval „uzavretými“ a ktoré je možné vykonávať len po zaplatení určitej sumy peňazí. Mám na mysli taxikárske licencie, ktoré sú v mnohých členských štátoch Európskej únie nákladné, a povolanie lekárnika, ktoré sa vykonáva na základe demografických a distribučných opatrení. Rád by som si vypočul, čo si o tom pán komisár myslí.

Paul Rübig (PPE-DE). – (DE) Zastávate názor, že miestne znalosti a regionálne nariadenia by mali byť základnou požiadavkou na zabezpečenie riadneho výkonu týchto povolání?

Avril Doyle (PPE-DE). – Nie som si istá, či stávkové kancelárie, prevádzkovatelia totalizátorov a dostihové stávkové kancelárie patria medzi tieto povolania, ale v zmysle jednotného trhu a voľného pohybu služieb je to určite problém. V akom štádiu je táto diskusia? Viem, že sa na nej podieľali úrady Komisie, a v tomto smere stále dostávam dosť namrzené protesty. Po druhé, čo sa týka smernice o uznávaní odbornej kvalifikácie a celej oblasti vzájomného hodnotenia, na ktorú pán komisár odkazuje, sú v tomto smere pravdepodobne nejaké problémy? Neporovnávame pri otváraní povolání medzi jednotlivými členskými štátmi hrušky s jablkami?

Charlie McCreevy, člen Komisie. – Jednotliví poslanci, ktorí sa dotkli tejto témy, tu hovoria o dvoch rôznych veciach. Prvou je pôsobnosť smernice o službách, druhou regulácia odbornej kvalifikácie. Do pôsobnosti smernice o službách patria, až na niektoré obmedzené výnimky, všetky služby v Európskej únii. Pán Angelakas spomenul otázku lekárníkov. Možno vie o tom, že v tejto konkrétnej oblasti vedíme proti niektorým členským štátom konanie vo veci porušenia právnych predpisov.

Pokiaľ ide o vzájomné hodnotenie, ktoré je podľa smernice o službách povinné, každý členský štát musí do 28. decembra tohto roka prejsť svoje pravidlá a predpisy. Potom uskutočníme vzájomné hodnotenie s cieľom zistiť, čo je a čo nie je primerané.

Otázka pani Doyleovej sa týka porušovania právnych predpisov pri stávkovaní. Chcem ju informovať, že v tejto chvíli máme v tej či onej podobe isté opatrenia, ktoré sa vzťahujú najmenej na 15 členských štátov. V tejto špecifickej oblasti existuje judikatúra súdneho dvora. Stávkovanie je služba, ktorá, rovnako ako

ktorákoľvek iná, patrí do pôsobnosti smernice o službách, a týmto veciam sa treba venovať. Konania proti členským štátom v tejto oblasti sa nachádzajú v rôznych štádiách. V tomto smere sme zavalení aj množstvom ďalších možných porušení predpisov.

Predseda júca. – Otázka č. 52, ktorú predkladá **Georgios Papastamkos** (H-0984/08).

Vec: Úverové ratingové agentúry

Pán komisár Charlie McCreevy, ktorý je zodpovedný za vnútorný trh a služby, nedávno v súvislosti s reguláciou úverových ratingových agentúr vyhlásil nasledovné: „Chcem, aby sa Európa v tejto oblasti ujala vedúcej úlohy. Náš návrh ide nad rámec pravidiel, ktoré sa uplatňujú v iných právnych systémoch. Tieto veľmi prísne pravidlá sú nevyhnutné na obnovenie dôvery trhu v ratingový sektor EÚ.“

Uvedie Komisia, prečo nenavrholo prijatie prísnejšieho regulačného rámca v štádiu, ktoré predchádzalo finančnej kríze?

Charlie McCreevy, člen Komisie. – V posledných rokoch Komisia pozorne sledovala činnosť úverových ratingových agentúr. V nadväznosti na uznesenie Európskeho parlamentu o úverových ratingových agentúrach z februára 2004 Komisia veľmi starostlivo zvážila, aké legislatívne opatrenia budú potrebné na reguláciu činnosti úverových ratingových agentúr.

V súlade s odporúčaním Výboru európskych regulačných orgánov cenných papierov (VEROCP) z marca 2005 prijala Komisia v roku 2006 oznámenie o úverových ratingových agentúrach. Komisia v tomto oznámení dospela k záveru, že viaceré smernice o finančných službách v kombinácii so samoreguláciou úverových ratingových agentúr na základe metód pre úverové ratingové agentúry v kódexe správania Medzinárodnej organizácie komisií pre cenné papiere (IOSCO) môžu poskytnúť uspokojivú reakciu na hlavné obavy v súvislosti s úverovými ratingovými agentúrami. Uvádza sa v ňom, že v rámci tohto prístupu bude potrebné, aby Komisia starostlivo sledovala vývoj.

Komisia navyše požiadala VEROCP o sledovanie dodržiavania kódexu IOSCO a každoročné predkladanie správ. Komisia v oznámení zároveň uviedla, že by mohla uvažovať o zavedení legislatívnych opatrení, ak sa ukáže, že dodržiavanie predpisov EÚ alebo kódexu IOSCO nie je uspokojivé, alebo ak nastanú nové okolnosti, napríklad vážne problémy so zlyhaním trhu alebo významné zmeny v spôsobe regulácie úverových ratingových agentúr v iných častiach sveta.

Finančná kríza ukázala úverové ratingové agentúry v novom svetle. Od augusta 2007 finančné trhy na celom svete trpia veľkou krízou dôvery. Táto finančná kríza je komplexný jav, na ktorom sa podieľajú mnohí hráči. Úverové ratingové agentúry majú blízko k pôvodu problémov, ktoré vznikli na trhu rizikových hypoték. Kríza zdôraznila nedostatočný výkon úverových ratingových agentúr. Dalo by sa to vysvetliť nedostatočným zvládnutím konfliktov záujmu zo strany agentúr, nedostatočnou kvalitou metodiky, ktorú vydávajú, nedostatočnou transparentnosťou ich činnosti alebo nenáležitým vnútorným riadením agentúr.

Kríza rizikových hypoték ukázala, že rámec činnosti úverových ratingových agentúr je potrebné výrazne posilniť. Z tohto dôvodu som v júni 2008 oznámil, že Komisia v tejto oblasti prijme regulačné opatrenia, a 12. novembra 2008 kolégium so súhlasom Parlamentu a Rady prijalo návrh pokrývajúci reguláciu úverových ratingových agentúr.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). - (EL) Vážená pani predsedajúca, vážený pán komisár, v odpovedi na jednu moju otázku ste v roku 2006 osobne povedali, že v súlade s odporúčaniami Výboru európskych regulačných orgánov cenných papierov Komisia nepredloží nové legislatívne návrhy v oblasti úverových ratingových agentúr.

Nastala masívna finančná kríza a teraz nám tu hovoríte, že potrebujeme prísnejší legislatívny rámec. Prísnejší legislatívny rámec naozaj potrebujeme. Moja otázka je: uznávate, že regulačné reflexy Komisie neboli v tomto smere dostatočné?

Eoin Ryan (UEN). - Viem, že Komisia predložila návrhy týkajúce sa úverových ratingových agentúr a ďalšie iniciatívy, ktoré sa venujú nestabilite finančných trhov, s cieľom pokúsiť sa zabezpečiť, aby sa podobná kríza nezopakovala. Ide napríklad o smernicu o kapitálových požiadavkách, schémy depozitnej záruky a platobnú bilanciu členských štátov.

Mohol by som sa spýtať, akými návrhmi Komisia plánuje podporiť rast a konkurencieschopnosť reálneho hospodárstva, najmä v odvetví malých a stredných podnikov, ktoré je teraz obzvlášť významné vzhľadom na to, že čoraz viac európskych hospodárstiev zažíva recesiú?

Charlie McCreevy, člen Komisie. – Pokiaľ ide o odpoveď na otázku pána Papastamkosa, dovoľte mi odvolať sa na správu z roku 2005. Práve v tom čase sme vyhlásili, že činnosť úverových ratingových agentúr budeme sledovať, a v roku 2007, keď kríza rizikových hypoték dosiahla svoj vrchol, som sa s úverovými ratingovými agentúrami stretol a vyjadril som im našu nespokojnosť so spôsobom, ktorým podľa nás viedli svoje podnikanie.

Pýtajúci sa zrejme vie, že v decembri 2007 som písomne požiadal Výbor európskych regulačných orgánov cenných papierov a expertnú skupinu pre európske trhy s cennými papiermi (ESME) o ďalšie odporúčania, podľa ktorých by som mal postupovať v súvislosti s istými oblasťami. Vo svojich prejavoch a vyjadreniach som v tom čase celkom jasne dal najavo, že zachovanie súčasného stavu jednoducho nie je prijateľné.

Dôsledkom bolo predloženie návrhu Komisie v roku 2008. Momentálne o tejto veci rokujú Parlament a Rada ministrov. Myslím, že v minulosti som sa pri sledovaní činnosti úverových ratingových agentúr celkom jasne vyjadril, že záležitosť prehodnotíme vo svetle meniacich sa okolností. A slovami človeka z minulého storočia, ktorý bol omnoho slávnejší než ja – keď sa zmenia fakty, zmeníme sa aj my. A to sa aj stalo.

Pokiaľ ide o náš budúci postup v oblasti finančnej regulácie, na ktorú narážal pán Ryan – návrhy týkajúce sa úverových ratingových agentúr a smernicu o kapitálových požiadavkách – ide o legitímnu otázku o opatreniach Európskej únie zameraných na riešenie problémov reálneho hospodárstva, pretože hoci zmeny finančnej regulácie nepochybne nastali včas v oblastiach, v ktorých mala finančná regulácia nedostatky, ona samotná nezabezpečí stimulovanie a naštartovanie európskeho hospodárstva.

Pán Ryan zrejme vie, že počas niekoľkých posledných mesiacov bola Komisia v centre koordinovania prístupu finančných stimulov, ktorý prijala Európska rada na svojom decembrovom zasadnutí. Členské štáty, samozrejme, majú i naďalej výsadu uplatniť vlastné finančné stimuly, ak to považujú za vhodné, pretože táto problematika ostáva výsadou vlád členských štátov. V reakcii na tento stimulačný balík však aj Komisia vyčlenila isté financie v rámci našej právomoci a so súhlasom ďalších európskych hráčov koordinovala postup pri naštartovaní tejto oblasti.

Spomínam si, že v Komisii sme dokonca ešte predtým prijali niekoľko iniciatív, ktoré by mali prispieť k stimulovaniu činnosti malých podnikov v odvetví malých a stredných podnikov – napríklad zákon o malých podnikoch alebo štatút európskej súkromnej spoločnosti – a dúfam, že trochu podpora obrát všeobecného hospodárstva Európskej únie.

Predseda júca. – Otázka č. 53, ktorú predkladá **Gay Mitchell** (H-0990/08).

Vec: Finančná kríza

Vo svetle momentálnej finančnej krízy by som sa chcel spýtať, či Komisia zmenila pravidlá vnútorného trhu s cieľom zjednodušiť jednotlivým členským štátom prijímanie ochranných opatrení v súvislosti s ich hospodárstvom a priemyslom.

Charlie McCreevy, člen Komisie. – V tomto období finančnej krízy a hospodárskej recesie musia európske vlády aj európske inštitúcie preukázať rozhodnosť a flexibilitu, ako uviedol pán predseda Barroso v predhovore k nedávno prijatému plánu hospodárskej obnovy Európy.

S cieľom ukázať túto flexibilitu Komisia napríklad zavedie balík zjednodušení na urýchlenie rozhodovania o štátnej pomoci, povolí používanie zrýchleného postupu vo verejnom obstarávaní v rokoch 2009 a 2010 pri všetkých veľkých verejných projektoch a v prípade prílišného deficitu požiada členské štáty o prijatie nápravných opatrení v časovom rámci, ktorý bude v súlade s obnovou hospodárstva, aby sa tak ich ekonomiky mohli prispôbiť.

Flexibilita však neznamená, že Komisia zmenila alebo zmení pravidlá vnútorného trhu. Modernizovaný prístup k politike stanovený v preskúmaní jednotného trhu v novembri 2007 bude musieť ísť ďalej, než sa plánovalo.

Správa o pokroku zo 16. decembra 2008 pod názvom „Preskúmanie jednotného trhu: po roku“ poukazuje na nedávno prijaté opatrenia, ktoré prispejú k vytvoreniu podmienok na opätovné naštartovanie európskeho hospodárstva. Patrí medzi ne predovšetkým posilnenie zmluvných práv na podporu spotrebiteľskej dôvery, zníženie nákladov a administratívneho zaťaženia a jednotný podnikový štatút pre malé a stredné podniky.

Jasná je aj potreba reštrukturalizácie európskeho regulačného a dozorného rámca s cieľom minimalizovať riziko budúcich kríz.

Počas roka sme po boku Parlamentu a Rady okrem iného pracovali na zvýšení ochrany bankových vkladov, na odrazení bánk a ďalších finančných inštitúcií od podstupovania prílišných rizík v budúcnosti a na zlepšení regulácie úverových ratingových agentúr. Rýchle prijatie a uplatnenie týchto návrhov je nevyhnutné. Musíme ukázať, že Európa dokáže nájsť konkrétne odpovede.

V nadchádzajúcich mesiacoch Komisia súhrnne sformuluje spôsob ďalšej reformy regulačného a dozorného rámca zameranej na obnovenie stability a dôvery. Mali by sme sa usilovať o stabilnejší systém, ktorý primerane lepšie funguje pri zabezpečovaní príležitostí na obchod, činnosť hedžových fondov, diverzifikáciu a spájanie rizík, pridelovanie zdrojov a mobilizáciu úspor. Okrem iného je na to potrebné zlepšiť spoluprácu a koordináciu medzi vnútroštátnymi regulačnými a dozornými orgánmi a vyhnúť sa akémukoľvek protekcionizmu.

Ak chceme zabezpečiť dlhší hospodársky rast, je potrebné znížiť kapitálové náklady a podporiť pridelovanie prostriedkov. Na to bude, samozrejme, potrebné ďalšie posilnenie vnútorného trhu.

Flexibilita určite neznamená zmenu zásad jednotného trhu. Naopak, v čase finančného hospodárskeho poklesu sa musia európske vlády i európske inštitúcie pevne držať zásad jednotného trhu. Je nevyhnutné, aby sa všetky opatrenia na zvládnutie krízy riadili základnými slobodami a zásadami nediskriminácie a proporcionality. Existuje už napríklad rámec pre národné plány záchrany, ktorý má zabrániť negatívnym vedľajším účinkom nekoordinovaných vnútroštátnych opatrení.

Rovnaké podmienky, z ktorých majú spotrebitelia a podniky v členských štátoch taký veľký úžitok od roku 1992, je potrebné udržať a zachovať. Je to nevyhnutné, pretože každé opatrenie, ktoré by oslabilo jednotný trh, by mohlo ešte viac zhoršiť vplyv finančnej krízy na širšie hospodárstvo.

Gay Mitchell (PPE-DE). - Dúfam, že pán komisár je na tom s hlasom už trochu lepšie. Dovoľte, aby som pánovi komisárovi poďakoval za odpoveď a povedal mu, že rád počujem, že protekcionizmus sa nevracia, lebo to by znamenalo, že oživenie nenastane. V Európe oživenie *bude*.

Mohol by som pána komisára vyzvať, aby začal o tomto oživení hovoriť? Najnádejnejšie správy, ktoré sme od istého času mohli počuť, sú vyjadrenia pána prezidenta Tricheta, ktoré priniesla dnešná tlač. Uviedol, že príchod oživenia vidí na rok 2010. Mohol by som pána komisára vyzvať, aby začal hovoriť o budúcnosti tak, aby sme nestrácali nádej, a aby hovoril aj o tom, že Európa má v priebehu tejto konkrétnej krízy príležitosť zvýšiť svoju konkurencieschopnosť?

Brian Crowley (UEN). - Vážená pani predsedajúca, aj ja by som pánovi komisárovi rád poďakoval za odpoveď a poradil mu, že na vyčistenie hrdla je veľmi dobrá kvapka whisky, trocha horúcej vody a plátok citróna.

Pokiaľ ide o vašu odpoveď, najmä plány obnovy a podobne, počas niekoľkých posledných mesiacov sa zdôrazňovalo, že koordinovaný postup je jediná reakcia, ktorá môže vyriešiť momentálnu finančnú krízu. Chcem položiť takúto otázku: boli vypracované nejaké plány alebo uskutočnené počiatočné kontakty s prichádzajúcou americkou administratívou – Obamovou administratívou – aby sa zistilo, aký ďalší koordinovaný postup je potrebný na finančnej úrovni?

Charlie McCreevy, člen Komisie. – Nepochybne súhlasím s pánom Mitchellom, keď hovorí, že protekcionizmus nie je odpoveď. Som si však istý, že mnohé členské štáty pravdepodobne vidia možnú príležitosť na zavedenie istých protekcionistických opatrení, no k tomu by som uviedol dve veci.

Po prvé, budeme dohliadať na dodržiavanie práva EÚ, aby sme zabránili opatreniam, ktoré sú v rozpore s pravidlami Európskej únie.

Po druhé, týmto členským štátom by som odkázal: ak ľudia veria v tento konkrétny prístup, môj názor a, ako viem, aj názor pána Mitchella by bol taký, že by sa tým trvanie hospodárskeho poklesu predĺžilo. Názory na tento konkrétny prístup sa však vždy rôznili a mnohí poslanci na iných stranách tohto Parlamentu by pravdepodobne so mnou a s pánom Mitchellom nesúhlasili.

S pánom Mitchellom súhlasím aj v tom, že by bolo vhodné vyvážiť všetky tieto negatívne reči o hospodárskom poklese – ktorý tu je – zmyslom pre realizmus a nebyť prehnane pesimistický. Obávam sa, že svet, v ktorom žijeme – či už je to v členskom štáte, ktorý poznáme najlepšie, alebo v iných členských štátoch – mal vždy

sklon možno prehnané sa sústreďovať na negatívne stránky hospodárskeho poklesu. Teraz to musíme vyvážiť realizmom, pretože aj hospodárske predpovede musia byť realistické a ľudia tiež budú musieť byť realistickí. Je však potrebné nájsť rovnováhu medzi prílišným pesimizmom a realizmom. Dôvera je veľmi krehká vec, jej obnovenie trvá dlho a v okamihu sa môže stratiť.

Preto vítam vyjadrenia prezidenta Európskej centrálnej banky v dnešných novinách, pokiaľ ide o scénu v niekoľkých najbližších rokoch. Ako som však už povedal, mala by existovať rovnováha a ľudia by mali vedieť, kde je túto rovnováhu potrebné nájsť.

Pán Crowley položil legitímnu otázku týkajúcu sa opatrení, ktoré sme prijali s cieľom diskutovať o týchto hospodárskych a finančných otázkach s administratívou Spojených štátov. Ako určite viete, v Spojených štátoch existuje veľmi prísny protokol dokonca aj pre ľudí v prechodnej administratíve, pokiaľ ide o ich opatrenia, a striktne sa dodržiava.

Len čo však nastúpi nová administratíva, budeme kontaktovať nového ministra financií. O tejto otázke už diskutujeme na mnohých fórach, napríklad v Transatlantickej hospodárskej rade a v rámci dialógu o regulácii finančných trhov, ktoré po celý čas prebiehajú. Len čo budúci týždeň nová Obamova administratíva nastúpi do funkcie, budeme nových partnerov v tomto smere kontaktovať.

Predseda júca. – Otázky, ktoré neboli zodpovedané pre nedostatok času, budú zodpovedané písomne (pozri prílohu).

(Rokovanie bolo prerušené o 19.30 hod. a pokračovalo o 21.00 hod.)

PREDSEDÁ: Diana WALLIS

podpredsedníčka

16. Balík o farmaceutických výrobkoch (rozprava)

Predseda júca. – Ďalším bodom programu je vyhlásenie Komisie o balíku o farmaceutických produktoch.

Günter Verheugen, podpredseda Komisie. – (DE) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, návrhy v takzvanom farmaceutickom balíku, ktorý dnes večer na žiadosť Parlamentu predkladám, sú na rovnakú tému. Zámerom tohto balíka je posilnenie práv, potrieb a záujmov pacientov v našich zdravotníckych systémoch.

Z nášho pohľadu pacienti nie sú len predmetom služieb poskytovateľov zdravotnej starostlivosti ani predmetom finančných záujmov farmaceutického priemyslu. Pacientmi sú zodpovední občania, ktorých zdravie je to najcennejšie, čo majú, a ktorí majú nárok na to, aby dostali najlepšie a najbezpečnejšie ošetrenia a lieky. Pacienti sú predmetom zdravotníckej politiky.

Zdravie alebo vyzdravenie však nie je len právom. Je tiež povinnosťou jednotlivca starať sa o seba zdravým stravovaním, správnu životosprávu a v prípade potreby aktívnym prístupom k vlastnej liečbe.

Náš návrh s cieľom efektívnejšie monitorovať skutočné účinky schválených liekov napríklad počíta aj s týmto typom aktívneho prístupu zo strany pacientov. Ak pacienti neupozornia orgány na anomálie týkajúce sa liekov, ktoré užívajú, proces monitorovania bude stratou času.

Platí to aj pre ochranu proti falšovaniu liekov. Pacienti môžu a v budúcnosti by mali zabezpečiť, aby neužívali falšované lieky, a to prostredníctvom kontroly, či sa na obaloch naozaj nachádzajú všetky potrebné bezpečnostné prvky. Ak sa domnievame, že aktívni a informovaní pacienti zohrávajú v zdravotnej starostlivosti, pri monitorovaní liekov a pri prevencii šírenia falšovania podstatnú úlohu, je ťažké pochopiť, prečo pacienti nemôžu mať prístup k informáciám o najdôležitejších liekoch. Z tohto dôvodu sa farmaceutický balík skladá z týchto štyroch častí: politická komunikácia a tri legislatívne návrhy o monitorovaní bezpečnosti liekov, falšovaných liekoch a informáciách pre pacientov.

Rýchlo rastúci počet falšovaných liekov nás prinútil konať. Počet falšovaných liekov zhabaných na vonkajších hraniciach EÚ sa v období rokov 2005 až 2007 zvýšil takmer štvornásobne. Ak nebudeme konať hneď, skôr či neskôr dôjde k prvým úmrtiam. Tento problém postihol aj legálne reťazce zásobovania liekmi. Falšované lieky sme objavili na rôznych úrovniach zásobovacích reťazcov. V každom jednotlivom prípade ide o tisíce balení, čo znamená, že tisícom pacientov hrozí nebezpečenstvo. V budúcnosti musia mať pacienti v Európe úplnú dôveru v kvalitu liekov, ktoré dostanú od legálnych dodávateľov, napríklad v lekárňach.

Preto navrhujeme: po prvé vyjasniť nariadenia pre všetkých zúčastnených v legálnom zásobovacom reťazci, po druhé prísnejší dohľad pri preprave alebo exporte liekov, po tretie najnovšie bezpečnostné prvky na liekoch, ktorým hrozí väčšie riziko falšovania, vrátane pečate, identifikačného znaku a čiarového kódu na zabezpečenie úplnej sledovateľnosti každého balenia a po štvrté nariadenia týkajúce sa monitorovania bezpečnosti účinných látok.

V priebehu vypracovávaní návrhu došlo k nedorozumeniu, ktoré by som chcel raz a navždy vysvetliť. Jediným cieľom tohto návrhu je zvýšiť bezpečnosť pacientov. Jeho zámerom nie je brániť žiadnej konkrétnej forme distribúcie liekov, napríklad paralelnému obchodu. Spomínaný sektor je zodpovedný za spustenie informačnej kampane. V tomto prípade by sme ju mohli bežne nazvať dezinformačnou kampanou. Ešte raz by som však chcel vysvetliť, že paralelný obchod s liekmi je činnosťou, ktorú povoľuje Zmluva o Európskej únii, čo platí naďalej. Paralelní obchodníci jednoducho musia dodržiavať nové bezpečnostné požiadavky, rovnako ako všetci ostatní členovia zásobovacieho reťazca. Nikto nedostáva prednostné ošetrovanie a nikto nie je znevýhodňovaný.

Legislatívny návrh o pozornosti venovanej farmaceutikám, inými slovami o monitorovaní schválených liekov, zvýši bezpečnosť pacientov a zníži nepotrebnú administratívnu záťaž. Ide o dobrý príklad, ako môže menej byrokracie viesť k vyššej bezpečnosti. Dosiahne sa to vyjasnením zodpovednosti a zefektívnením vykazovania povinností. Okrem toho musia výrobcovia zaviesť efektívny systém monitorovania. Prístup celého Spoločenstva k informáciám o nežiaducich alebo doteraz neznámych vedľajších účinkoch výrazne uľahčí riadenie rizík v celom Spoločenstve.

Nakoniec, farmaceutický balík obsahuje návod na zlepšenie informovanosti pacientov. Viem, že je to veľmi kontroverzná otázka, ktorou sme sa tu v Parlamente často zaoberali. Dúfam, že sa nám podarí o tejto otázke diskutovať pokojne a objektívne a že nevyústi do polemiky.

Pacienti majú právo na informácie, a to najmä na informácie o liekoch. Zdravie je pre nás tým najcennejším, čo máme. Význam zdravia bude v našej starnúcej spoločnosti naďalej rásť. V demokratickej spoločnosti preto nemusíme hovoriť o tom, že pacienti musia dostať komplexné informácie o veciach, ktoré majú vplyv na ich zdravie.

Musím veľmi jasne konštatovať, a to je základným princípom demokracie, že nemusíme vysvetľovať a zdôvodňovať skutočnosť, že ľudia by mali dostávať informácie. Namiesto toho musíme vysvetľovať a zdôvodňovať situáciu, keď občania informácie nedostanú.

Pacienti si už informácie aktívne vyhľadávajú. Každý z nás sa stretol s takouto situáciou medzi svojimi priateľmi, známymi alebo dokonca príbuznými, keď vážne chorý človek alebo jeho príbuzní a priatelia zúfalo hľadajú (v mnohých prípadoch sú títo ľudia naozaj zúfalí) informácie, či existuje lepší liek alebo lepšie ošetrovanie.

Títo ľudia hľadajú predovšetkým na internete. Prechádzajú informáciami z iných častí sveta a nedokážu povedať, či sú informácie o produkte len reklamné alebo objektívne. Podľa môjho názoru je takáto situácia desivá a neúnosná.

Preto by som chcel v plnej miere vysvetliť, že súčasná situácia nespĺňa očakávania pacientov týkajúce sa informácií na vysokej úrovni. V dôsledku toho dochádza k diskriminácii. Ľudia so znalosťou angličtiny a používania internetu majú prístup k informáciám, ktoré nie sú dostupné pre ľudí bez tejto znalosti. Vo všeobecnosti ide o starších ľudí, pre ktorých je zvlášť dôležité, aby získali objektívne informácie.

Súčasná situácia v Európe je taká, že k dispozícii sú informácie o americkom lieku, ale nie o európskom lieku. Naše úvahy sa zakladajú na skutočnosti, že by sa za žiadnych okolností nemalo upustiť od zákazu reklamy na lieky, ktoré sú len na predpis, a že je značný rozdiel medzi informovaním a reklamou. Preto navrhujeme, aby boli sprístupnené niektoré informácie, najmä tie, ktoré sú povolené príslušnými orgánmi a je ich možné nájsť napríklad v príbalových letákoch liekov. Po druhé, tieto informácie by mali byť zverejnené na internete len v podobe písomných odpovedí na konkrétne otázky alebo v publikáciách o zdravotnej starostlivosti, ktoré určia členské štáty.

Po tretie sa musia dodržiavať prísne kritériá kvality a po štvrté členské štáty musia zaviesť účinné mechanizmy monitorovania. Informácie sa musia monitorovať ešte pred zverejnením. Príslušné výnimky budú povolené v kontexte efektívnych systémov.

Chcel by som vysvetliť, že, samozrejme, existuje hluchý priestor týkajúci sa informácií pre pacientov a reklamy zdravotníckych produktov. Jednotliví pacienti sa nevedia orientovať v tejto nepriehľadnej oblasti, v ktorej

sú k dispozícii informácie každého druhu prostredníctvom médií všetkého druhu za predpokladu, že médiá nesú redakčnú zodpovednosť. Obozretné zverejnenie týchto informácií kontrolujú zúčastnené strany. Čitatelia potom nedokážu identifikovať zdroj informácií ani príslušnú zúčastnenú stranu.

Budem spolupracovať s médiami a zástupcami farmaceutického priemyslu na zostavení kódexu správania, aby sa zabezpečilo ukončenie týchto veľmi otázných postupov. Ak chceme dosiahnuť tento cieľ, musíme nájsť lepšie a modernejšie riešenie problému týkajúceho sa informovanosti pacientov.

Tento balík obsahuje veľmi aktuálne a progresívne návrhy. Jeho podstatu tvoria jednoznačné závery vyplývajúce zo zvyšujúceho sa významu, ktorý občania zdôrazňujú v otázkach týkajúcich sa vlastného zdravia. Verím, že tento balík bude mať podporu Európskeho parlamentu. Ďakujem veľmi pekne.

John Bowis, *v mene skupiny PPE-DE*. – Vážená pani predsedajúca, veľmi vítam vyhlásenie pána komisára a najmä spôsob, akým ho predniesol vo vzťahu k pacientom, ktorí sú stredobodom tejto problematiky. Chcel by som Parlament oboznámiť so správou o cezhraničnej zdravotnej starostlivosti, ktorej základom je bezpečnosť pacientov. Ak to tak môžem povedať, bol by som rád, keby sa tak udialo skôr, aby sme v tomto Parlamente mohli uzatvoriť tému vášho balíka spolu s ďalšími opatreniami týkajúcimi sa zdravia. Nebude to možné, ale aspoň sme už na ceste.

Možno ste mohli aspoň jednému zo svojich kolegov spomenúť, že by sme ako súčasť tohto bezpečnostného balíka tiež radi videli niečo o poraneniach injekčnou ihlou.

Teraz sa však pozeráme na tri body, o ktorých ste hovorili. Správne ste spomenuli informovanosť pacientov a touto témou ste sa podrobne zaoberali. Verím, že pacienti, najmä tí s neurodegeneratívnymi ochoreniami, veľmi netrpezlivo očakávajú, že sa tieto informácie k pacientom dostanú spôsobom, ktorý určite nebude reklamný, ale dodá im dôveru, že to, čo čítali – bez ohľadu na to, či je to na internete, v balení, reklame alebo v oznámeniach – je dôveryhodné a sprostredkované bona fide. V súčasnosti to nie je možné, takže, ako hovoríte, pacientom hrozí nebezpečenstvo.

Druhým bodom je falšovanie. Falšovanie je jedným z preklatí súčasnej doby. Jedna vec je mať falšované hodinky alebo značkové oblečenie, ale situácia je oveľa vážnejšia, ak ide o liek. Ak ide o falšovaný liek, pacientom hrozí nebezpečenstvo a pre falšované lieky môžu zomrieť. Ako sme už počuli, štatistiky za predchádzajúce dva roky (2005 až 2007) výrazne vzrástli (na hraniciach EÚ sa ročne zhube 2,5 milióna balení). Problémom je to, že k falšovaniu dochádza čoraz viac v lekárňach, nielen pri baleniach z internetu.

Po tretie ste spomenuli pozornosť venovanú farmaceutikám. Domnievame sa, že k 5 % všetkých hospitalizácií dochádza v dôsledku nepriaznivých účinkov liekov, ktoré spôsobujú päťtinu zbytočných úmrtí v nemocniciach. Preto je veľmi dôležité, aby sme tiež mali zjednodušený a spoľahlivejší balík týkajúci sa pozornosti venovanej farmaceutikám.

Ak tieto body dosiahneme, verím, že moja správa a bezpečnosť pacientov budú na seba nadväzovať. Musí to byť prioritou nášho programu dnes večer, počas parlamentných prázdnin, ako aj v parlamentnom období, ktoré sa začne koncom leta.

Dorette Corbey, *v mene skupiny PSE*. – (NL) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni, je dobré, že dnes večer rokujeme o novom balíku farmaceutických právnych predpisov. Chcela by som sa poďakovať pánovi komisárovi Verheugenovi za túto príležitosť.

Pán komisár Verheugen správne spomenul skutočnosť, že je potrebné množstvo pozmeňujúcich a dopĺňujúcich návrhov k právnym predpisom. Musíme sa viac sústrediť na bezpečnosť, lepšie pravidlá týkajúce sa informácií pre pacientov a efektívnejšie opatrenia proti falšovaným liekom. Chcela by som tiež zdôrazniť, že pacient musí v tejto otázke zohrávať ústrednú úlohu.

Lieky podliehajú prísnemu dohľadu, pre ktorý nie je možné uviesť na trh žiadny starý produkt. Skôr ako sa lieky dostanú na trh, vykonávajú sa na nich prísne testy, ale keď sú už na trhu, je zriedkavé, aby boli opätovne testované. Dohľad nad liekom je po jeho uvedení na trh obmedzený. Máme hlásené vedľajšie účinky, ale neprebíha dostatočný výskum účinnosti liekov. Navrhované právne predpisy nám dávajú možnosť urobiť na tomto fronte len tie najnutnejšie zlepšenia.

Napríklad liek na znižovanie cholesterolu sa užíva vo veľkej miere, aj keď sa málo vie o účinnosti rôznych produktov a naozaj veľmi málo o tom, ktorý produkt je najúčinnnejší. To isté platí pre antidepresíva a iné lieky, ktoré majú vplyv na duševné zdravie človeka. Bolo by dobré, keby sa od farmaceutického priemyslu

vyžadovalo, aby vykonával rozsiahlejší výskum v oblasti účinnosti a vedľajších účinkov svojich produktov. V tejto súvislosti je potrebné nezávislé testovanie.

Všetci vieme, že informácie o liekoch pre pacientov sú kontroverznou témou. Každý, kto v Spojených štátoch sleduje televíziu v hlavnom vysielacom čase, vidí, aké problémy môžu spôsobiť. „Požiadajte lekára o liek X na rakovinu prsníka alebo o liek Y na cystitídu.“ Doteraz platil v Európe zákaz reklamy na lieky, a pokiaľ ide o mňa, som za to, aby to tak zostalo. Nemôžeme nikomu dovoliť, aby nás zaťažil diagnózou alebo aby nás nahováral na užívanie nejakého lieku.

Farmaceutický priemysel chce informovať pacientov o svojich produktoch a je presvedčený, že je tým najschopnejším, kto to môže urobiť. Viem si predstaviť, že by sa to mohlo stať, ale je tu tiež nevyhnutné nezávislé testovanie. Legislatívny návrh uvoľňuje pravidlá o obehu informácií prostredníctvom internetu a tlačových médií. Ako hovorí pán komisár Verheugen, je to moderný a progresívny návrh. Medzi informáciami a reklamou musí byť veľmi zreteľná hranica a pacienti by mali mať právo na spoľahlivé informácie. Z tohto dôvodu by bolo dobré zhromažďovať informácie v Európskej databáze spolu s porovnávacími údajmi o účinkoch a vedľajších účinkoch liekov.

Tretí návrh v tomto balíku sprísňuje pravidlá s cieľom zabrániť uvedeniu falšovaných liekov na trh. To je úplne správne, pretože, ako zdôraznil môj kolega, pán Bowis, uvedenie falšovaných liekov na trh je závažný trestný čin. Pán komisár Verheugen má tiež pravdu, keď hovorí, že tento jav nie je ani tak následkom paralelného obchodu, ale skôr kombinácie všetkých rozdielnych mechanizmov, s ktorými sa musíme vyrovnávať. V nadchádzajúcom období by sme mali podrobnejšie rokovať o výhodách a nevýhodách informácií pre pacientov, falšovaných liekoch a bezpečnosti pacientov, pretože je isté, že sa zaoberáme množstvom povinností voči verejnosti. Zodpovednosť nesie priemysel, určitú mieru zodpovednosti nesú pacienti, ale nesú ju aj orgány.

Carl Schlyter, v mene skupiny Verts/ALE. – (SV) Vážená pani predsedajúca, chcel by som sa poďakovať Komisii za vyhlásenie. Myslím si, že je dobré venovať sa napríklad otázkam životného prostredia. Znečistenie farmaceutickými produktmi je stále vážnejším problémom pri čistení vôd.

Čo sa týka reklamy na farmaceutické produkty, rád by som videl čo najväčšie obmedzenia. Táto otázka ma naozaj celkom unavuje. Keď som raz večer pozeral televízor, štvrtinu všetkých reklám tvorili reklamy na voľne predajné farmaceutické produkty. Chcel by som, aby Komisia vykonala hodnotenie vplyvu, aby zistila, aký veľký účinok majú reklamy na predaj týchto farmaceutických výrobkov. Je zodpovedné, aby mali farmaceutické produkty toľko reklamy v televízii, aj keď hovoríme o voľne predajných liekoch?

Vo Švédsku máme ako príklad vakcínu Gardasil, ktorá sotva zapadá do kategórie voľne predajných alebo epidemiologických vakcín. Preto by som chcel, aby sa sprísnilo právne predpisy v tejto oblasti.

Čo sa týka falšovania liekov, súvisí to pravdepodobne s aktuálnym patentovým systémom. Mimoriadne veľký rozdiel je v cene. Domnievam sa, že riešením lepšieho riadenia výskumu v oblasti potrieb, ktoré sú verejným záujmom, by možno bolo zavedenie rozsiahlejšieho využívania finančných ocenení týkajúcich sa farmaceutických produktov. Napríklad oblasť zanedbávaných tropických ochorení, to znamená oblasť, v ktorej neexistuje kúpna sila, by mohla získať nové lieky. Uľahčilo by sa tým vykonávanie výskumu pri výrobe liekov pre spoločenské skupiny, ktoré nemajú veľkú kúpnu silu.

Chcel by som, aby Komisia bližšie preskúmala možnosti rozsiahlejšieho využitia finančných ocenení, čím by človek, ktorý vyvinie nový farmaceutický produkt, dostal jednorazovú odmenu. Na výrobu by potom neboli potrebné licencie. Domnievam sa, že v určitých prípadoch by to mohol byť lepší systém na zdokonaľovanie výskumu a predovšetkým na elimináciu účelu falšovaných liekov. Vidím mnoho výhod v tom, že z politického hľadiska dokážeme riadiť výskum a riešiť problém ochorení už 30 rokov namiesto liečenia príznakov liekom, ktorý je na dané ciele veľmi lukratívny.

Nakoniec by som chcel povedať niečo o nanotechnológii. V liekoch sa nachádzajú nanočastice, o toxických účinkoch ktorých však vieme veľmi málo. Chcel by som, aby sa zaviedli lepšie metódy na skúmanie toxicity nanočastíc.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Pri farmaceutickom balíčku pravdepodobne viacerí budeme hovoriť o subsidiarite zdravotníctva. Je práve situácia na trhu s liekmi naznačuje, že konkurencieschopnosť Európy vo vývoji a výskume nových liekov, ako aj ich distribúcia a predaj si vyžaduje užšiu spoluprácu, resp. zlepšenie spolupráce medzi jednotlivými členskými štátmi v tejto oblasti.

Aby mohli pacienti účinnejšie participovať na liečbe, mali by byť lepšie informovaní o lieku samotnom a, samozrejme, aj o jeho nežiaducich účinkoch. Vzhľadom na obmedzenie zdrojov do výskumu a vývoja liekov v Európe európsky farmaceutický priemysel nestačí konkurovať Amerike, Japonsku či Kanade. Práve z tohto dôvodu ceny liekov na európskych trhoch neúmerne rástli.

Na pôde Európskeho parlamentu sme opakovane rokovali o nedostatočnej dostupnosti niektorých liekov, napríklad pri liečbe onkologických ochorení, prípadne tzv. raritných ochorení. Pacienta v ťažkej životnej situácii tak stavíme aj do pozície žobráka, ktorý musí hľadať sponzorov na zabezpečenie svojej liečby. Práve vysoká cena mnohých liekov núti zdravotnícky rezort hľadať riešenie v lacnejších variantoch, ktorými sú generiká. Žiaľ, práve tieto sú často falšované a okrem cukru a tabletkovej zmesi neobsahujú liečebnú substanciu.

Práve vyššie spomenuté fakty nám dokazujú, aká dôležitá je výmena názorov, diskusia a následné prijatie celého farmaceutického balíčka, ktorým zabezpečíme pacientovi liečbu kvalitnými a cenovo dostupnými liekmi. V tejto súvislosti sa dopredu teším na efektívnu spoluprácu s vymenovanými spravodajcami k jednotlivým častiam balíčka vo Výbore pre životné prostredie, verejné zdravie a ochranu spotrebiteľa. A budem súhlasiť s pánom komisárom, že práve lieky, ktoré sú predávané cez internet, veľmi ohrozujú práve túto bezpečnosť liekovej politiky.

Anne Ferreira (PSE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni, vždy ma prekvapuje, keď sa otázkami zdravotníctva zaoberá Generálne riaditeľstvo pre podnikanie a priemysel. Po čítaní návrhov o informáciách pre pacientov však zakrátko vychádza najavo, že okrem jednej alebo dvoch úprav sa zaoberá liekmi, ako keby boli akýmkoľvek iným spotrebiteľským produktom.

O tejto otázke si myslím, že informácie, ktoré poskytuje samotný farmaceutický priemysel a ktoré sa netýkajú označovania a zákonných oznámení, sa nazývajú reklama, a že opakovane ide o konkurenčnú obchodnú výhodu.

Komisia môže predložiť určité predpisy, ktoré by definovali jej návrhy, a môže nám naďalej tvrdiť, že sú to združenia pacientov, ktoré netrpezlivo očakávajú takéto predpisy. Mnohí sme sa nenechali oklamať touto smernicou o „informáciách pre pacientov“ a vieme, že nebude mať žiaden úžitok pri skutočnom zlepšovaní zdravia Európanov.

Môžeme si už byť istí, že keby mal byť tento text prijatý, marketingový rozpočet farmaceutického priemyslu by sa prudko zvýšil, a niet pochýb, že na úkor výskumu. Už dnes je 23 % obratu určených na reklamu a len 17 % na výskum. Ak sa pozrieme na Spojené štáty a Nový Zéland, kde sú už tieto reklamné informácie povolené, uvidíme, že viedli k zvýšeniu počtu predpisov a výdavkov na zdravie bez badateľného zlepšenia kvality v oblasti starostlivosti alebo zdravia občanov. Mali by sme sa z toho poučiť.

Nakoniec by som svoj príspevok chcela uzatvoriť tým, že moderným riešením by bola silnejšia dôvera odborníkom na zdravotnú starostlivosť alebo ich lepšie školenie, aby dokázali poskytovať informácie o ošetrovaniach a liekoch na predpis.

Åsa Westlund (PSE). – (SV) Vážená pani predsedajúca, pán komisár Verheugen, ako ste povedali, o tomto balíku sa veľa hovorilo ešte pred tým, ako bol predložený. Asi to nie je nič zvláštne, keďže farmaceutické produkty majú vplyv na každého. Majú však vplyv aj na silné spoločnosti so silnými záujmami, ako aj na využívanie daňových príjmov.

Ja osobne som požiadala Komisiu, aby zahrnula účinok farmaceutických produktov na životné prostredie do poskytovaných informácií. Som veľmi rada, že Komisia túto požiadavku zahrnula do svojho návrhu ako niečo, čo sa môže zahrnúť do informácií, ktoré sa môžu poskytovať. V skutočnosti si však myslím, že tieto informácie by mali byť pri poskytovaní informácií o farmaceutickom produkte povinné.

Nechcem sa dívať na reklamy na farmaceutické produkty, ktoré sú na predpis. Preto som rada, že aj Komisia má podľa všetkého takýto postoj. Podobne ako Komisia som presvedčená, že pacienti a široká verejnosť by mali mať právo na správne a presné informácie o farmaceutických produktoch. V niekoľkých prípadoch k tomu dochádza už dnes. Napríklad vo Švédsku máme systém s názvom FASS. Je dôležité, aby som si mohla ako bežný občan rýchlo nájsť spoľahlivé informácie, najmä vzhľadom na skutočnosť, že existuje množstvo informácií, ktoré sú jednoznačne zavádzajúce, zvlášť v rôznych chatovacích miestnostiach na internete, ktoré človek v bezbrannej situácii ľahko nájde. Avšak presne ako navrhol Komisia, je nevyhnutné, aby boli informácie objektívne sledované, aby bolo možné spoľahnúť sa na ne. Mám pochybnosti o tejto časti návrhu Komisie. Bude mimoriadne dôležité stanoviť pravidlá, ako tieto informačné kanály môžu byť a mali by byť

zostavené, aby boli jednoducho prístupné a zároveň prístupné len pre ľudí, ktorí hľadajú informácie a aby sa k informáciám nedostali ľudia, ktorí o ne nepožiadali ako o reklamu.

Takisto mám pochybnosti, či je naozaj potrebné v plnej miere regulovať túto záležitosť na úrovni EÚ. Keď sa už všetko povedalo a urobilo, práve toto je oblasť, ktorá sa vzťahuje na služby zdravotníckych služieb a lekárskej starostlivosti a ktorá by mala spadať najmä do rámca právomocí členských štátov. Preto by som bola radšej o trochu viac presvedčená, že je naozaj potrebná právna regulácia tejto záležitosti na úrovni EÚ.

Erna Hennicot-Schoepges, (PPE-DE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, pánovi komisárovi by som rada položila dve otázky. Chcete nájsť spôsob, ako zabrániť, aby táto smernica ovplyvnila bezplatnú distribúciu nemeckého časopisu s nízkou finančnou podporou farmaceutického priemyslu?

Moja ďalšia otázka súvisí s názvami liekov v cezhraničných regiónoch. Názvy sú často rozdielne napriek tomu, že lieky obsahujú rovnaké látky. Nenašiel by sa spôsob na zjednodušenie tejto otázky pre ľudí žijúcich v cezhraničných regiónoch?

Avril Doyle (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, vítam vyhlásenie Komisie z dnešného večera a teším sa na podrobnejšie čítanie presného obsahu tohto balíka.

Pred niekoľkými rokmi sme tu mali farmaceutický prieskum. Zahŕňal veterinárne liečivá, ako aj farmaceutiká pre ľudí. Zaujímalo by ma, prečo tieto dve kategórie boli oddelené v tejto fáze rokovaní. Komisia bude viesť o mojom záujme o právne predpisy týkajúce sa maximálnych zvyškov, ktoré sa dostávajú do potravinového reťazca prostredníctvom veterinárnych farmaceutík. Bola som kritická voči závažným nedostatkom v smernici o veterinárnych liečivách.

Mohol sa pán komisár predsa len vyjadriť k otázkam vzájomného pôsobenia liekov, liečby viacerými liekmi a odolnosti liekov v súvislosti s rozpravou, ktorá tu dnes večer prebieha? Podobne ako ostatní, aj ja si myslím, že v súčasnosti by malo byť dostupných oveľa viac informácií pre pacientov. Pacienti by nemali, ak to môžem tak nazvať, „zápasiť“ s tým, čo je na internete, kde sa niekedy nachádza množstvo nesprávnych informácií. So svojimi liekmi by mali dostať riadne preskúmané vedecké informácie z prvej ruky.

Nakoniec, mám obavy z toho, akú úlohu zohrajú farmaceutické spoločnosti pri ovplyvňovaní zvyklostí lekárov pri predpisovaní liekov. Mohol by sa pán komisár vyjadriť?

Günter Verheugen, podpredseda Komisie. – (DE) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, ako reakciu na vyjadrenia pani Corbeyovej by som chcel predovšetkým povedať, že som pred niekoľkými rokmi podnikol iniciatívu na vytvorenie európskej databázy liekov, ktoré sú len na predpis. Práca na tejto databáze prebieha dobre a databáza bude k dispozícii v blízkej budúcnosti.

Nielen pani Corbeyová, ale aj niekoľko ďalších poslancov Parlamentu položilo otázku: „Je možné jasne rozlíšiť informácie a reklamu?“ Dovoľte mi, aby som ešte raz jasne povedal, že Komisia je v Európe absolútne proti povoleniu reklamy alebo reklamnej kampane alebo, ako to nazvete, týkajúcej sa liekov, ktoré sú len na predpis. Nedovolíme ju za žiadnych okolností. Musím vám však tiež protirečiť, keď vytvárate dojem, že neexistuje rozdiel medzi informáciami a reklamou. Každý, kto hovorí, že nie je možné rozlíšiť informácie a reklamu, napáda státisíce novinárov, ktorí každý deň vo svojej práci v novinách, rozhlas alebo televízii preukazujú, že existuje rozdiel medzi informáciami a reklamou. Nariadenia, ktoré vypracovávame, sú také presné a konkrétne, že niet pochyb o jednoznačnosti hraníc medzi informáciami a reklamou. Informácie sa musia zakladať na údajoch, ktoré už povolil schvaľovací orgán. Musia byť povolené pred ich zverejnením a podliehajú prísny kontrolám kvality. Naozaj nerozumiem, ako by si niekto mohol myslieť, že ide o reklamu.

Pán Schlyter upozornil na otázku vakcín. K tejto otázke musím jasne povedať, že vakcíny, samozrejme, nie sú voľne dostupné. Vakcíny za normálnych okolností sprístupňujú bežným občanom orgány verejného zdravotníctva v kontexte informačných kampaní, ktorých cieľom je zabezpečiť čo najhustejšie rozšírenie vakcín. Situácia by mala byť takáto, ale rozdiel medzi informáciami a reklamou by sa, samozrejme, mal zohľadniť aj v prípade vakcín. Z tohto hľadiska s vaším názorom úplne súhlasím. Problém falšovaných liekov nesúvisí s duševným vlastníctvom. Falšované lieky sa nevyrábajú v dôsledku sporu o duševnom vlastníctve. Lieky, ktoré sa falšujú, sú už schválené, čo znamená, že všetky problémy týkajúce sa duševného vlastníctva sú vyriešené. Falšované lieky sa vyrábajú z dôvodu čistej chamtivosti. Nie je to otázka porušovania práv týkajúcich sa duševného vlastníctva. Je to jednoducho trestný čin. Falšovanie liekov sa prinajmenšom týka ublíženia na zdraví, ak nie pokusu o vraždu, ale nemá nič spoločné s otázkami duševného vlastníctva.

Chcel by som vás upozorniť na štatistiku vypracovanú Európskou agentúrou pre lieky, ktorá skúmala možné účinky zlepšených informácií pre pacientov. Vo Veľkej Británii je 5 % všetkých obyvateľov, ktorí sú hospitalizovaní v nemocnici preto, že užili nesprávny liek, inými slovami liek, na ktorý sú alergickí alebo ktorý nemali dostať. 5 % všetkých pacientov v nemocniciach vo Veľkej Británii je hospitalizovaných, pretože užili nesprávny liek. Vieme, že v 50 % týchto prípadov by sa tomu dalo zabrániť, keby bol pacient informovaný o vlastnostiach lieku, ktorý dostal. Pacienti však takéto informácie nemajú k dispozícii. Tento argument som použil aj v odpovedi zdravotníckym orgánom v členských štátoch, ktoré nie sú potešené vyhliadkou dobre informovaných pacientov, pretože sa domnievajú, že dobre informovaní pacienti sú nároční a budú požadovať drahšie lieky. Tieto štatistické údaje preukazujú, že na informáciách pre pacienta je možné ušetriť peniaze.

Čo sa týka odpovede na otázku pani Hennicotovej-Schoepgesovej o brožúrach a časopisoch, ktoré sú bezplatne dostupné, nemyslím si, že je možné, aby európsky zákonodarcovia niekomu zabránili distribuovať bezplatné brožúry. Stáva sa to v niektorých členských štátoch. Zákaz reklamy sa však vzťahuje aj na tieto časopisy a brožúry. Mám napríklad na mysli veľmi známu publikáciu *Apothekenumschau* v mojej rodnej krajine. Nie je povolené, aby takéto publikácie obsahovali reklamu na lieky, ktoré sú len na predpis.

Hovoril som už o sivej zóne, inými slovami o skrytej reklame, ktorú ste tiež spomenuli. Áno, existuje. Vieme o týchto postupoch, preto je konkrétnym cieľom našich návrhov zabrániť takejto skrytej reklame, ktorá sa vyskytuje v mnohých oblastiach.

Čo sa týka hraničných regiónov, opísané okolnosti súvisia so skutočnosťou, že pre nás je základom stále vnútroštátne schválenie liekov. Schválenie na úrovni Európy je výnimkou, nie pravidlom. To znamená, že výrobcovia majú svoje lieky schválené na rôznych trhoch v členských štátoch a nikto im nemôže zabrániť zaregistrovať lieky pod rôznymi názvami. V tomto spočíva náš problém. Ak je liek schválený na úrovni Európy, je dostupný v celej Európe vrátane hraničných regiónov pod rovnakým názvom značky.

Pani Doyleová, neverím, že existuje konkrétna spojitosť medzi liekom pre ľudí a veterinárnym liekom v oblastiach, o ktorých sa rozprávame. Myslím si, že v týchto prípadoch sú veľké rozdiely v prístupe k nim. Napríklad zvieratá si nedokážu sami zistiť informácie o liekoch. Vzťah medzi dopytom a dostupnosťou je úplne rozdielny. S radosťou sa však budem týmto problémom ďalej zaoberať. Rád by som zdôraznil, že v prípade otázky zvyškov sme, ako viete, už dávno vypracovali návrh.

Predseda júca. – Rozprava sa skončila.

17. Nebezpečné látky a prípravky (dichlórmétán) (rozprava)

Predseda júca. – Ďalším bodom programu je správa, ktorú v mene Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín predkladá Carl Schlyter o návrhu rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení a dopĺňa smernica Rady 76/769/EHS, pokiaľ ide o obmedzenia uvádzania na trh a používania niektorých nebezpečných látok a prípravkov (dichlórmétanu) (KOM(2008)0080 – C6-0068/2008 – 2008/0033(COD) (A6-0341/2008).

Carl Schlyter, spravodajca. – (SV) Vážená pani predseda júca, naozaj by som bol veľmi rád, keby tu dnes večer bolo francúzske predsedníctvo, keďže musím povedať, že spolupráca s ním bola mimoriadne dobrá. Bez jeho angažovanosti a ochoty nájsť spôsoby, ako postúpiť vpred, by sme nikdy neboli schopní dosiahnuť dohodu. V priebehu tohto procesu sa pri riešení takého či onakého problému vždy našla blokujúca menšina. Takže práve vďaka veľmi dobrej spolupráci s francúzskym predsedníctvom sa táto legislatíva teraz uplatňuje, čo je veľmi dobré.

Diskutujeme o dichlórmétáne (DCM), odstraňovači starých náterov. Je to aj priemyselná chemikália, ktorá sa dokonca často využíva vo farmaceutickom priemysle. Pri jej priemyselnej aplikácii je však veľmi dobre možné chrániť pracovníkov a životné prostredie, keď sa táto chemikália používa. Problémy vznikajú hlavne vtedy, keď sa predáva spotrebiteľom. DCM je škodlivá chemikália, pretože je karcinogénna, má narkotický účinok a škodlivé účinky na zdravie. Veľmi ľahko môže človeku ublížiť. Vo chvíli, keď DCM začítate, prekročili ste už bezpečnostnú hranicu o tri stupne, čo znamená, že sa pred ním môžete len mimoriadne ťažko chrániť. Správna ochranná súprava sa skladá z veľmi vysoko špecializovaných rukavíc, ktoré sa musia každé tri hodiny vymieňať. Musíte mať zariadenie, ktoré zvyčajne stojí okolo 2 700 EUR, s nezávislým ventilačným systémom.

Skutočnosť, že táto chemikália sa dnes používa, súvisí vo veľmi veľkej miere s tým, že sa používa nelegálne. Z toho vyplývalo, že dôležité bolo aj obmedziť a zakázať jej používanie profesionálnymi používateľmi. Často

práve samostatne zárobkovo činné osoby a podniky len s malým množstvom zamestnancov zotierajú vonku graffiti alebo odstraňujú staré nátery. Ochranné pomôcky sa veľmi často nechávajú doma alebo jednoducho vôbec nie sú k dispozícii. Zákaz tejto chemikálie je preto vo veľmi veľkej miere otázkou ochrany zamestnancov. Vieme, že v tých krajinách, kde sa DCM používa – teda v súčasnosti v 24 z 27 členských štátov – sa takmer vôbec nepoužíva správne v súlade s vnútroštátnymi a európskymi právnymi predpismi. Myslím, že postačí citovať vlastný text Nemeckej asociácie chemického priemyslu, v ktorom sa uvádza, že dokonca aj keď sa použije dobrá ventilácia, keď sa staré nátery odstraňujú vo vyhradených priestoroch, keď sa zvyšky odstránených starých náterov zhromaždia a nádoby s DCM sa ihneď uzavrujú, hranica vystavenia sa pravidelne prekračuje. Preto je potrebné samostatné dýchacie zariadenie.

Podľa môjho názoru je veľmi pozitívne, že Komisia predložila návrh a že sme teraz dosiahli kompromis, ktorým sa v praxi zakáže aj profesionálne používanie, pričom jednotlivé krajiny budú mať možnosť získať vnútroštátne výnimky. Tí, ktorí dostanú takéto výnimky, však musia zaručiť, že tí, ktorí pracujú s touto chemikáliou, majú vhodné ochranné pomôcky, príslušnú odbornú prípravu a informácie o alternatívach a že musia byť schopní zdôvodniť, prečo nie sú schopní tieto alternatívy použiť. Ide teda vlastne o to, aby funkčné alternatívy boli dostupné vo všetkých oblastiach, v ktorých sa dichlórmetán v súčasnosti používa. Máme na mysli približne 5 % dichlórmetánu, ktoré sa používajú nebezpečným spôsobom, teda na odstraňovanie starých náterov. Zvyšných 95 % používaného objemu DCM sa používa v priemysle. Je dobré, že sprísňujeme ochranu pracovníkov, ako aj ich životného prostredia.

V konečnom dôsledku som s dohodou naozaj veľmi spokojný. Ľudia budú môcť odstraňovať staré nátery bezpečnejšie bez toho, aby boli vystavení nebezpečným karcinogénnym chemikáliám. Moji kolegovia z tohto Parlamentu mi pomohli dosiahnuť túto dohodu veľmi rýchlo a všetkým vám za to ďakujem, za to, že všetci pomocní spravodajcovia a ja sme boli schopní dosiahnuť dohodu s Radou. Je to dobrá predzvesť. Mali sme vlastne poslednú šancu zakázať chemikálie starým spôsobom ešte pred zavedením nariadenia REACH. Bolo to preto akési veľkolepé finále pre starý štýl politiky týkajúcej sa chemikálií a bolo to nepochybne dobré finále, keďže sme dohodu dosiahli tak účinne.

Pokiaľ ide o DCM, nájdú sa takí, ktorí argumentujú tým, že alternatívy by mohli byť prinajmenšom rovnako nebezpečné, ak nie ešte nebezpečnejšie, ale hodnotenia vypracované Komisiou a inými jasne ukázali, že alternatívy sú výrazne menej nebezpečné. Teraz vytvárame trh pre alternatívy. Skutočnosť je taká, že tie podniky, ktoré v súčasnosti reptajú, budú v mnohých prípadoch vyrábať aj alternatívy, pričom existujú aj menšie podniky, ktoré už alternatívy vyrábajú. Je dobré, že teraz dostanú šancu využiť svoju konkurenčnú výhodu lepšej ochrany životného prostredia na vnútornom trhu. Smerujeme k bezpečnejšej budúcnosti a ďakujem všetkým, ktorí sa zapojili do tohto procesu.

Günter Verheugen, *podpredseda Komisie*. – (DE) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, rád by som začal poďakovaním páňovi spravodajcovi Schlyterovi za jeho náročnú prácu na tomto návrhu. Dospeli sme teraz s Radou k dobrému kompromisu, ktorý môže byť prijatý po prvom čítaní.

Ide tu o obmedzenie uvádzania dichlórmetánu na trh a jeho používania v produktoch na odstraňovanie starých náterov s cieľom znížiť riziká zistené vo viacerých významných štúdiách vypracovaných v mene Komisie. Niet pochyb o tom, že dichlórmetán je nebezpečný pre ľudské zdravie, lebo je vysoko prchavý. Táto prchavosť spôsobuje, že v okolitom vzduchu sa tvoria vysoko koncentrované pary, ktorých sa môžu odstraňovači starých náterov ľahko nadýchať a ktoré potom majú priamy toxický účinok na centrálny nervový systém.

V zlých pracovných alebo prevádzkových podmienkach to vo viacerých členských štátoch viedlo k smrteľným úrazom alebo k nim prispelo. Väčšina nehôd a smrteľných prípadov sa odohrala v obchodnom a profesionálnom prostredí, predovšetkým v dôsledku nedostatočnej ventilácie a nepoužitia osobných ochranných prostriedkov. Nehody však postihli aj spotrebiteľov, aj keď počet zaznamenaných nehôd tohto druhu je oveľa nižší.

Návrh Komisie má za cieľ znížiť riziká spojené s používaním tejto nebezpečnej chemikálie v najväčšej možnej miere a pokiaľ sa to technicky bude dať uskutočniť. V znení zmenenom a doplnenom Parlamentom a Radou bude predaj odstraňovačov starých náterov obsahujúcich dichlórmetán pre spotrebiteľov úplne zakázaný. Mal by existovať aj zákaz používania tejto látky pre spotrebiteľov, keďže tí zvyčajne nemajú potrebné osobné ochranné prostriedky a nemôžu byť odborne pripravení ani pod dohľadom, aby sa zabezpečilo, že tú látku používajú bezpečne.

Uvádzanie dichlórmetánu na trh a jeho používanie profesionálmi bude podliehať všeobecnému zákazu. Keďže si však niektoré členské štáty myslia, že pre profesionálov je nevyhnutné, aby túto látku v budúcnosti

naďalej používali, budú mať možnosť povoliť jej používanie za osobitných prísnych podmienok. Tieto členské štáty musia na to, aby profesionálom udelili oprávnenie, zaviesť osobitné pravidlá a nariadenia, ktoré sú v súlade s ich existujúcimi vnútroštátnymi systémami. Profesionálnym používateľom bude udelené oprávnenie len vtedy, ak absolvujú odborné školenie. Odborné školenie musí okrem iného poskytnúť informácie o rizikách spojených s dichlórmetánom a o dostupnosti alternatívnych látok. Zamestnávateľia a samostatne zárobkovo činné osoby by mali radšej nahradiť dichlórmetán inými látkami alebo postupmi so zreteľom na príslušné právne predpisy o bezpečnosti pracovného prostredia.

Používanie odstraňovačov starých náterov obsahujúcich dichlórmetán bude naďalej povolené v obchodných priestoroch za predpokladu, že boli prijaté všetky potrebné opatrenia na to, aby sa vystavenie ľudí, ktorí tam pracujú, udržiavalo na minime. Je napríklad veľmi dôležité zabezpečiť primeranú ventiláciu, aby sa pokiaľ možno zachovali limity pre pracovné prostredie. Musia sa zaviesť aj opatrenia na minimalizáciu vyparovania z nádob s odstraňovačmi starých náterov. Okrem toho, keď sú prekročené limity pre pracovné prostredie, treba nosiť prostriedky na ochranu dýchacích ciest.

Pán Schlyter odporúča, aby ste podporili kompromisný text dohodnutý s Radou. Zároveň si myslím, že tento kompromis predstavuje dobrú rovnováhu. Preto môžem v mene Komisie vyjadriť tomuto kompromisu plnú podporu.

Erna Hennicot-Schoepges, v mene skupiny PPE-DE. – (FR) Vážená pani predsedajúca, v prvom rade by som sa rada poďakovala pánovi spravodajcovi a znova zdôraznila, že sme spolupracovali veľmi dobre s cieľom dosiahnuť tento kompromis, ktorý má podporu Skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov. Treba upozorniť na to, že je to vysoko toxický produkt a že skutočne existujú použiteľné a bezpečné alternatívne riešenia. Naozaj nemôžeme poprieť, že existujú nebezpečenstvá – ako ste, pán Verheugen, spomenuli – spojené s používaním dichlórmetánu, najmä ak podmienky nezaručujú bezpečnosť používateľa. Dichlórmetán často používajú jednotlivci, ktorí vykonávajú renovačné práce vo vlastných domovoch. Pokladajú ho za výborný a účinný produkt, ale neuvedomujú si, že ak ho používajú v uzavretom priestore, riskujú, že veľmi rýchlo stratia vedomie, a dokonca riskujú aj úmrtie, ak pri práci s ním nie sú dostatočne opatrní.

Na rozdiel od extrémnej pozície úplného zákazu, ako to pôvodne navrhol spravodajca, kompromis, ktorý sme teraz dosiahli, dáva členským štátom možnosť poskytnúť výnimku pre profesionálne a priemyselné použitie, ale za jasne stanovených podmienok. Je to opodstatnený kompromis a je dôležité, aby sme uznali, že dichlórmetán je zodpovedný za veľa úrazov. Okrem toho ma mrzí, že máme veľmi málo informácií o pracovných úrazoch, ktoré sa stali. Rada by som ešte zdôraznila, že pred začiatkom práce Komisie bolo vypracované hodnotenie vplyvu a že jeho závery ovplyvnili konečnú podobu textu. Jednako musíme zabezpečiť, aby veľmi špecifické informácie boli dostupné tým jednotlivcom, ktorí možno ešte vždy majú chuť používať tento produkt, aj keď teraz sú práve členské štáty zodpovedné za vypracovanie jasných pravidiel a za presadzovanie všeobecného zákazu uvádzania tohto produktu, ktorý je nebezpečný pre zdravie, na trh.

Graham Watson, v mene skupiny ALDE. – Vážená pani predsedajúca, rád by som zagratuloval pánovi spravodajcovi Carlovi Schlyterovi a pomocným spravodajcom za veľmi dôkladnú a profesionálnu prácu, ktorú vykonali na tomto materiáli. V týchto dňoch je pre mňa zriedkavým potešením, že sa môžem zúčastňovať na rozpravách vyplývajúcich z práce výboru, a to najmä v tejto dennej hodine alebo, lepšie povedané, v tejto nočnej hodine.

Nemal som to privilegium zúčastňovať sa na rozpravách vo výbore okrem jedného prípadu, keď som chcel mať istotu, že moji kolegovia pochopia dôležitosť hlasovania, ktorým by podporili spravodajcove návrhy. Je to však dôležitá otázka, vlastne otázka života a smrti, a pre mňa je dvojnásobne dôležitá, lebo mám na nej osobitný voličský záujem.

Dichlórmetány, ako sme počuli, sú látky s výnimočne nebezpečným profilom. Sú také prchavé, že ich vdychovanie, dokonca už len ich náhodný vdych, prekračuje všetky uznávané zdravotné limity. Sú karcinogénne a majú neurotické účinky spôsobujúce nervové poškodenie. Pri normálnych teplotách dochádza pri ich používaní k vyparovaniu, ktoré dosahuje nebezpečné hodnoty. Pre bezpečnú prácu s dichlórmetánmi treba mať vzdychotesný odev v cene okolo 2 000 EUR a na ochranu pokožky rukavice za 25 alebo 30 EUR, ktoré sa musia vymieňať každé dve alebo tri hodiny.

Nikto to, pravdaže, nedodržiava, aj keď všetci vedia o nebezpečnej podstate tejto látky. Neexistuje nijaký účinný spôsob, ako zabezpečiť bezpečné používanie dichlórmetánov pre verejnosť. A pretože dichlórmetány sú také toxické, spravodajca a výbor ich chceli zakázať dokonca aj pre profesionálne používanie s cieľom zabrániť smrteľným úrazom. Za ostatných osem rokov Komisia zaznamenala asi 18 smrteľných úrazov

v dôsledku používania týchto produktov a asi 56 zranení. Som presvedčený, že v skutočnosti ich bolo viac. Priemyselná loby však vytvorila v Rade blokujúcu menšinu a spravodajca a výbor preto neochotne súhlasili s tým, že členským štátom sa povolí výnimka pre profesionálne používanie.

Dosiahli sme však nielen prísnu ochranu pre pracovníkov, ktorí používajú dichlórmetány profesionálne, ale aj záväzok zo strany členských štátov vykonávať kontrolu a inšpekciu. Úplný zákaz týchto produktov už existuje vo Švédsku, Dánsku a v Nemecku a dúfam, že žiadny členský štát nepožiadá o takúto výnimku. Priemyselné používanie je niečo iné. Tieto produkty sa môžu používať v priemysle bezpečne za vhodných podmienok.

Niektorí poslanci argumentovali tým, že ich používanie by malo byť povolené na ochranu kultúrneho dedičstva pri odstraňovaní farby zo starých pamiatok bez toho, aby sa poškodili. Experti však upozornili, že by to nebolo dobré riešenie, a preto moja skupina nebude podporovať žiadne pozmeňovacie a doplňovacie návrhy predložené v tomto duchu.

Spomenul som, že mám na tom voličský záujem. S komisárom Verheugenom si v tejto veci dopisujem už sedem rokov. Prečo? Lebo vo svojom volebnom obvode mám podnik s názvom Eco Solutions, ktorý vyvinul absolútne bezpečnú alternatívu k dichlórmetánom. Je to alternatíva založená na vode. Má rovnaký účinok, i keď proces trvá trochu dlhšie. Mrzí ma, že musím uviesť, že jediný členský štát, ktorý mohutne lobuje za zachovanie používania dichlórmetánov, je Spojené kráľovstvo, ktoré v priemyselných množstvách takisto produkuje veľa takýchto látok.

Bolo treba štyri roky spoločnej práce s komisárom Verheugenom, kým sme výbor expertov Komisie privedli k tomu, aby sa aspoň pozrel na existenciu tejto bezpečnejšej alternatívy založenej na vode, a trvalo ďalšie tri roky, kým sme dosiahli, že táto alternatíva založená na vode bola uznaná ako účinná a použiteľná technológia. S potešením však môžem povedať, že aj tento príbeh, tak ako všetky dobré príbehy, má šťastný koniec. Dichlórmetány na nepriemyselné použitie budú stiahnuté z trhu. Moji voliči zbohatnú vďaka svojej technológii a všetci budú odteraz navždy žiť šťastne vďaka vynikajúcej práci Carla Schlytera a jeho kolegov vo Výbore pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín.

Jens Holm, v mene skupiny GUE/NGL. – (SV) Vážená pani predsedajúca, dichlórmetán alebo DCM je nebezpečná chemikália, ktorá môže spôsobiť rakovinu, poškodenie zraku a akútne poškodenie orgánov, napríklad srdca, pečene a obličiek. DCM sa používa okrem iného pri výrobe liečiv a ako odstraňovač starých náterov a odmasťovač. Niektoré členské štáty, ako napríklad Švédsko, Dánsko a Rakúsko, už zaviedli zákaz používania DCM.

Je výborné, že otázka DCM je teraz na programe. A ešte lepšie je to, že táto dohoda bude znamenať úplný zákaz používania DCM, pokiaľ ide o bežných spotrebiteľov. Za to môžem nášho spravodajcu pána Schlytera len pochváliť. Výborne, Carl!

Nanešťastie, pracovníci vo farmaceutickom priemysle a tí, ktorí pracujú na čistení múrov a priečelí, budú naďalej vystavení riziku škodlivých účinkov dichlórmetánu. Táto dohoda, bohužiaľ, nebude znamenať úplný zákaz profesionálneho používania DCM. Je to vážne zlyhanie, za ktoré je podľa môjho názoru zodpovedná Komisia. Táto výnimka však bola vytvorená takým spôsobom, že tých, ako dúfam, neveľa členských štátov, ktoré chcú používať DCM, musí zaručiť, že ich pracovníci v dôsledku jeho používania neutrpia ujmu na zdraví. Dôkazné bremeno je teda na tých krajinách, ktoré sa chcú zapojiť do obmedzeného používania DCM a ktoré musia dokázať, že táto látka sa bude používať čo najbezpečnejším spôsobom, a zabezpečiť ochranu pracovníkov. Je to napokon celkom prijateľné.

Celkovo vzaté, je to dobrá dohoda. Chcel by som Komisiu vyzvať, aby z tohto rozhodnutia čerpala inšpiráciu. Áno, dokážeme to! A teraz postúpme ďalej. Obraciam sa na Komisiu s prosbou, či nie je možné, aby nám naznačila, že v budúcnosti bude viac zákazov používania nebezpečných látok, akými sú napríklad karcinogénne azofarbivá, bisfenol A a spomaľovač plameňa dekaBDE? Ak toto EÚ nemôže urobiť, prečo nemôžete povoliť jednotlivým členským štátom postúpiť ďalej a zaviesť svoje vlastné zákazy? Vy v Komisii zachádzate až tak ďaleko, že nútite členské štáty, aby zrušili obmedzenia, ktoré už majú. Moja vlastná krajina, Švédsko, bola napríklad po vstupe do EÚ v roku 1995 prinútená povoliť azofarbivá. Po vyhrážkach, že Komisia podá súdnu žalobu na Európskom súdnom dvore, Švédsko teraz začalo povoľovať používanie dekaBDE. To je neprijateľné a navyše to vôbec nie je priaznivé pre životné prostredie. Nie je to spôsob, ako vykonávať progresívny program legislatívy životného prostredia. Komisia, pán komisár Verheugen, presvedčte ma, prosím, o opaku! Dokážte, že zreteľ na ochranu životného prostredia má prednosť pred požiadavkami trhu vo viacerých prípadoch, nielen v tomto jednom.

Urszula Krupa, *v mene skupiny IND/DEM*. – Vážená pani predsedajúca, dichlórmétán, ktorý je dostupný na trhu a je povolené bežne ho používať v podobe rozličných obchodných výrobkov, sa vo veľkom rozsahu používa aj v chemickom priemysle, ako aj v textilnom a farmaceutickom priemysle. Dichlórmétán sa ľahko vstrebáva do ľudského tela, je vysoko toxický a karcinogénny a je zodpovedný za mnoho prípadov otravy vrátane smrteľných úrazov. Len v Poľsku sa počet ľudí vystavených tomuto chemickému činiteľu na pracovisku odhaduje na niekoľko tisíc. Zatiaľ čo priemyselné používanie tejto chemikálie sa dá účinne kontrolovať, používanie dichlórmétánu individuálnymi spotrebiteľmi, dokonca aj profesionálnymi podnikmi, je nevyhnutne spojené s rizikom pre ľudské zdravie a život nielen preto, že neexistuje nijaký spôsob, ako vykonávať riadne kontroly, ale aj pre vysoké náklady na vykonávanie ochranných opatrení.

Všetky upozornenia a opatrenia na reguláciu používania dichlórmétánu sa ukázali ako neúčinné vzhľadom na vysokú toxicitu a prchavosť tejto chemickej zložky, a preto je potrebné úplne odstrániť dichlórmétán zo všeobecného spotrebiteľského používania. Hospodárske faktory by sa nemali používať ako dôvod na zachovanie tohto jedu v bežnom používaní. Musíme sa taktiež vystríhať používania záujmov priemyselných podnikov, ktoré vyrábajú produkty obsahujúce DCM, ako argumentu na podporu obmedzeného spotrebiteľského používania dichlórmétánu. Pokiaľ ide o bežné používanie tejto zložky, cena pre spoločnosť vysoko prevažuje nad akýmkoľvek materiálnymi výhodami.

John Bowis (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, súhlasím s celkom poslednou vetou, ktorú použil pán komisár, že tento kompromis môžeme uvítať, a preto gratulujem spravodajcovi a pomocným spravodajcom za prácu, ktorú vykonali.

Máme za sebou namáhavú cestu. Komisia pôvodne predniesla návrh zakázať túto látku pre individuálne používanie – nie pre profesionálne používanie – a spravodajca predniesol tieto návrhy na rozšírenie zákazu aj pre profesionálne používanie. A tak sme počúvali výpoveď našich voličov, ako to urobil Graham Watson. Rozprával o priemyselných loby. Zmienil sa aj o priemyselnej loby vo svojom volebnom obvode, ktorej sa podarilo presvedčiť ho o alternatíve. Vieme, že 90 % odstraňovačov starých náterov obsahuje DCM, takže sme sa museli pozrieť na vyváženosť týchto produktov.

Nikto z nás to nechce pri opisoch nebezpečenstiev preháňať. Keď som dnes večer počúval o nebezpečných vlastnostiach tejto látky, občas som si položil otázku, prečo sme spokojní s tým, že priemyselní pracovníci jej majú byť vystavení, ale profesionálom túto látku v rámci pravidiel a pod prísny dohľad nedovoľíme používať. A začnú sa objavovať všetky tie odevy, ktoré Graham Watson v budúcnosti vydá ľuďom – tie biele kombinézy alebo čo to už bude, parlamentné výhody kozmického veku.

Myslím, že táto látka, okrem mnohých iných látok, predstavuje vysoké riziko. Je potenciálne nebezpečná. Existujú dôkazy, že prišlo k úrazom a že ľudia boli zranení. Pravdepodobne je správne, že prijímame prísnejšie opatrenia ako v minulosti. Preto prijímam a úprimne vítam kompromis, o ktorý sa usilujeme. Necháva dvere otvorené pre členské štáty, ktoré si želajú – a myslia si, že je správne – pokračovať podľa prísnych pravidiel, ktoré boli stanovené na to, aby sa okrem priemyselného používania umožnilo aj profesionálom – a výlučne profesionálom – používať túto látku.

Ale vy teraz máte povinnosť, pán komisár, vrátiť sa späť a uskutočniť výskum o alternatívach. Pozrite sa na alternatívy, ktoré sú dostupné: NMP bol dostupný jedenásť rokov, ale až teraz sa pokladá za reprotoxický; existujú horľavé rozpúšťadlá, ktoré môžu viesť k problémom s fetovaním lepidiel, existujú drogové látky, ktoré sa používajú s cieľom znásilnenia a ktoré sa považujú za bezpečné alternatívy, existuje DBE, o ktorom sa toho veľa nevie, a existujú jednoduchšie opaľovacie lampy a metódy obrusovania pieskom, ktoré sa dajú použiť, aj keď pri tom vzniká problém s prachom a iné problémy. Vráťme sa teda späť a dôkladne preskúmame alternatívy, aby sme si naozaj mohli byť istí, že poskytujeme bezpečnejšiu alternatívu pre našich voličov. Ak zistíme, že niektoré z alternatív sú prinajmenšom rovnako nebezpečné, som presvedčený, že pán komisár alebo jeho nástupcovia budú zasa tu, aby nám to povedali a aby predložili návrh – a ak to neurobia, som presvedčený, že to urobí Carl Schlyter.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Vážená pani predsedajúca, dichlórmétán má narkotické účinky, ktoré spôsobujú poškodenie centrálného nervového systému a stratu vedomia, a aj kardiotoxické účinky. Pri zneužití, a tu môžeme uvažovať aj o terorizme, existuje priame nebezpečenstvo smrti. Preto podporujem zákaz jeho používania bežnými spotrebiteľmi a prísne obmedzenia pri profesionálnom používaní. Keďže existujú alternatívy a možno aj menej toxické bieliace látky, podľa môjho názoru nie je nevyhnutné povoľovať výnimky. Návrh, o ktorom budeme zajtra hlasovať, však umožní členským štátom žiadať Komisiu o výnimky v opodstatnených prípadoch, aj keď za veľmi prísnych podmienok. Rada by som vedela, ako Komisia alebo ktokoľvek iný posúdi oprávnenosť žiadostí o výnimky a ako sa bude monitorovať dodržiavanie obmedzení.

Günter Verheugen, *podpredseda Komisie*. – (DE) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, chcel by som začať tým, že poviem niekoľko slov pánovi Watsonovi. Zohrali ste významnú úlohu pri vypracovaní tohto návrhu. V čase, keď ste mi osobne porozprávali o probléme, ktorý ste s Komisiou mali už niekoľko rokov, uvedomil som si, že k tejto látke existujú alternatívy, a som presvedčený, že budete súhlasiť s tým, že odvtedy sa veci diali veľmi rýchlo. Osobne som svojmu generálnemu riaditeľstvu dal pokyny, aby predložilo návrh, lebo na základe rokovaní s vami mi bolo jasné, že existujú alternatívy. Pri inej príležitosti som v tomto Parlamente uviedol, a rád by som požiadal najmä pána Holma, aby teraz počúval, že aj keď som komisár zodpovedný za podnikanie a priemysel, nemyslím si, že priemyselný výrobok, ktorý je nebezpečný, by mal zostať na trhu len preto, že sa dá použiť na dosiahnutie zisku. Som toho názoru, že ak existuje alternatíva, ktorou možno nahradiť nebezpečný priemyselný výrobok, treba ho nahradiť. Je to zásada, ktorej sa držím odvtedy, čo sme v tomto Parlamente diskutovali o nariadení REACH a následne ho prijali. Všetky látky, o ktorých ste sa zmienili, pán Holm, sú teraz pod kontrolou nariadenia REACH.

Dichlórmetán by za normálnych okolností bol takisto zahrnutý v podmienkach nariadenia REACH, ale keďže zdravotné riziká sú také zrejmé a keďže bolo toľko prípadov, uprednostnili sme túto látku. Je možné, že budeme musieť konať rovnako aj v prípade iných látok, ak budú zdravotné riziká rovnako zjavné a ak nebudeme môcť čakať, kým sa skončí veľmi komplexný a náročný proces REACH.

Rád by som objasnil aj to, pán Holm, že aj ja by som bol hlasoval za rozsiahlejší kompromis. Keby Parlament bol býval schopný dohodnúť sa s Radou na zákaze komerčného používania dichlórmetánu, bol by som dnes večer hlasoval za. Nerobte, prosím, Komisiu zodpovednú za to, že niektoré členské štáty nechceli v tejto otázke pokročiť ďalej z dôvodov, ktoré mi nie sú známe. To je dôvod, prečo Komisia predložila svoj návrh takým spôsobom, akým ho predložila, keďže sme chceli vytvoriť návrh, ktorý má šancu na prijatie, a to sa aj stalo.

Moja posledná poznámka sa týka pripomienok pána Bowisa v súvislosti s toxickými účinkami alternatív. Pri chemikáliách ide vždy o to, aby sme zvážili stupeň prítomného rizika. Naše dôkladné a komplexné štúdie ukázali, že ani jedna z alternatívnych látok, ktoré sú v súčasnosti v predaji, nemá tie vlastnosti dichlórmetánu, ktoré sú také nebezpečné, inými slovami, priamy toxický účinok na centrálny nervový systém. To sa stáva len pri práci s dichlórmetánom, a nie s inými látkami.

Pokiaľ ide o alternatívne látky, máme informácie len o veľmi malom počte úrazov. To platí aj pre krajiny, kde už bolo používanie dichlórmetánu zakázané, ako napríklad v Dánsku, Rakúsku a vo Švédsku. Keby sa mala situácia zmeniť, Komisia ju bude, samozrejme, skúmať a v prípade potreby navrhne opatrenia na kontrolu iných látok.

Nakoniec by som sa chcel vyjadriť k poznámkam pána Holma, na ktoré som medzitým zabudol a ktoré sa týkajú otázky, či bude Komisia nútiť členské štáty, aby zrušili progresívne nariadenia o životnom prostredí alebo o zdraví, keďže sú v rozpore s nariadeniami o vnútornom trhu. Komisia to neurobí. V súčasnej legislatíve sa explicitne uvádza, že členské štáty majú právo ustanoviť vnútroštátne nariadenia, ktoré sa odlišujú od nariadení o vnútornom trhu, ak si myslia, že je to potrebné zo zdravotných alebo environmentálnych dôvodov.

Keďže som zodpovedný za monitorovanie oznámení o týchto odchýlnych nariadeniach, môžem vám povedať, že Komisia v tomto prípade koná na základe jasného a jednoznačného princípu. Argumenty členských štátov týkajúce sa zdravotnej starostlivosti a životného prostredia berieme vážne. Ak členské štáty z týchto dôvodov ustanovia rozdielne nariadenia, nenútime ich zrušiť zdravotné a environmentálne nariadenia. Ak máte z ostatných rokov nejaké informácie, ktoré by podporili vaše obvinenie, rád by som sa dozvedel viac konkrétnych podrobností, aby som mohol vaše tvrdenie vyvrátiť. Prípad, ktorý ste spomenuli, pochádza z roku 1995, čo znamená, že som s ním nemal nič do činenia.

Carl Schlyter, *spravodajca*. – (SV) Vážená pani predsedajúca, chcel by som sa vrátiť k tomu, čo povedal pán Watson. Aj on zohral svoju úlohu. Hoci nie ste členom nášho výboru, aj tak ste mali vplyv na náš výbor a pomohli ste nám dosiahnuť kompromis. Pravdaže, všetci tí, ktorí mi pomohli dosiahnuť túto dohodu, takisto zohrali dôležitú úlohu.

Môžem len ešte raz zdôrazniť to, čo povedal pán komisár Verheugen. Komisia mala v priebehu celého procesu jasný postoj, aspoň pokiaľ ide o mňa, v tom, že keby bola Rada a Parlament dosiahli rozsiahlejší kompromis vrátane úplného zákazu, Komisia by to bola akceptovala. V súvislosti s touto otázkou medzi mnou a Komisiou neboli nijaké nejasnosti.

Rád by som vám všetkým uviedol príklad týkajúci sa tejto chemikálie. Keby som tu a teraz otvoril jednu kilovú plechovku, rozlial ju po laviciach a celú by som ju spotreboval, už by sme trochu prekročili bezpečný limit v celej tejto nesmierne priestrannej sále. Tak veľmi jedovatá je táto špeciálna chemikália.

Na záver tejto rozpravy môžem len apelovať na Komisiu, aby teraz zabezpečila, že tým členským štátom, ktoré žiadajú výnimku pre profesionálne používanie, sa tá výnimka zruší, ak budú tieto nové, prísnejšie pravidlá pravidelne porušovať. Vieme, každý vie, a všetky štúdie ukazujú, že ak sa dichlórmétán používa správne takým spôsobom, že zdravie zainteresovaných pracovníkov je chránené, táto látka je neškodná a aj neekologická. Ak sa DCM povolí, aby sa správal podľa vlastných trhových podmienok, teda ak sa mu prispôbí legislatíva, jeho vlastná nekonkurencieschopnosť bude veľmi rýchlo znamenať, že na DCM sa celkom zabudne a bude nahradený alternatívami. Využijem túto príležitosť na to, aby som apeloval na Komisiu, aby zabezpečila, že nariadenia sa budú dodržiavať. Ak sa tak stane, DCM sa dostatočne rýchlo vyradí z používania.

Predseda júca. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční zajtra.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Gyula Hegyi (PSE), písomne. – (HU) Dnešným rozhodnutím Európsky parlament značne obmedzuje používanie odstraňovača starých náterov, známeho ako dichlórmétán. Ako pomocný spravodajca za Socialistickú skupinu v Európskom parlamente vítam toto rozhodnutie, do ktorého sme vložili veľa práce. V ostatných rokoch sa vyskytlo veľa smrteľných úrazov v dôsledku používania dichlórmétánu. Táto extrémne prchavá látka poškodzuje nervový systém a z toho istého dôvodu je aj karcinogénna. Obeťami boli predovšetkým individuálni používatelia, tí, ktorí si sami maľovali vlastné domovy, a bytoví maliari, keďže pri priemyselnom používaní sa určité bezpečnostné nariadenia dodržiavajú. Koncentrácie namerané v niektorých európskych priemyselných závodoch boli také vysoké, že keby išlo o dlhšie vystavenie, spôsobili by rakovinu u 10 % pracovníkov.

Podľa kompromisného textu, ktorý bol teraz prijatý, dichlórmétán sa bude môcť v budúcnosti používať ako odstraňovač starých náterov len v priemysle a pri dodržiavaní prísnych bezpečnostných nariadení. Spotrebitelia a profesionáli budú musieť odstrániť nežiaducu farbu tak, že použijú jednu z mnohých rovnako účinných, ale neškodných alternatívnych chemikálií alebo napríklad pyrolitickú/tepelnú metódu.

Najdôležitejším bodom je, že túto karcinogénnu látku by nemalo byť povolené používať v uzavretých verejných priestoroch, napríklad v nákupných centrách a v podchodoch, keďže výpary vytvorené prchavými látkami sú ťažšie ako vzduch a merania preto ukázali, že výpary klesajú k zemi a ohrozujú najmä deti. Pri prijímaní rozhodnutia naša politická skupina v plnom rozsahu zohľadnila stanovisko príslušných odborových organizácií, keďže pri priemyselnom používaní je naším prvoradým záujmom zdravie pracovníkov.

Bogusław Rogalski (UEN), písomne. – (PL) Vážená pani predsedajúca, ako vieme, všeobecné používanie mnohých nebezpečných chemických látok je povolené napriek tomu, že obsahujú nebezpečné prísady. Jednou z týchto látok je dichlórmétán (DCM), ktorý sa bežne používa na výrobu liečiv, rozpúšťadiel a iných produktov.

Je to látka, ktorá je obzvlášť škodlivá pre ľudské zdravie, keďže je klasifikovaná ako karcinogén. Poškodzuje nervový systém a spôsobuje vážne poškodenie vnútorných orgánov, čo môže viesť priamo k úmrtiu.

Vzhľadom na svoju vyššiu dychovú frekvenciu sú deti náchylnejšie na otravu dichlórmétánom, rovnako ako ľudia s kardiovaskulárnymi ochoreniami. Znepokojujúce je aj to, že sa vyskytli úmrtia súvisiace s otravou dichlórmétánom.

Keďže vieme, že na trhu sú produkty, ktoré by mohli byť alternatívou produktov obsahujúcich dichlórmétán, a že niektoré členské štáty zakázali používanie tejto látky, zavedenie úplného zákazu jej používania sa zdá nevyhnutné.

Ďalším argumentom za zákaz DCM by mohlo byť to, že – ako upozornili experti – nemôžeme zabezpečiť, aby spotrebitelia používali DCM bezpečne.

Návrh Komisie zaviesť odborné školenie o používaní produktov obsahujúcich DCM na profesionálne účely bude stať v prvom roku uplatňovania približne 1,9 miliardy EUR.

Stiahnutie DCM zo všeobecného obehu sa preto zdá najrozumnejším a najzodpovednejším riešením.

18. Splnomocnenie ratifikovať Dohovor Medzinárodnej organizácie práce o práci v odvetví rybárstva z roku 2007 (dohovor č. 188) (rozprava)

Predseda júca. – Ďalším bodom programu je správa pani Ildy Figueiredovej v mene Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci o návrhu rozhodnutia Rady, ktoré by v záujme Európskeho spoločenstva oprávňovalo členské štáty na ratifikáciu Dohovoru Medzinárodnej organizácie práce o práci v odvetví rybárstva z roku 2007 (dohovor č. 188) (KOM(2008)0320 – C6-0218/2008 – 2008/0107(CNS)) (A6-0423/2008).

Ilda Figueiredo, spravodajkyňa. – (PT) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni, touto správou by sme chceli prijať návrh na rozhodnutie Rady týkajúce sa dohovoru č. 188 Medzinárodnej organizácie práce (MOP) o práci v odvetví rybárstva, ktorý vytvára minimálne medzinárodné štandardy, ktoré je potrebné dodržiavať, a spravodlivejšie podmienky na celom svete. Týmto spôsobom odstránime nízku mieru ratifikácie mnohých dohovorov v oblasti pracovných noriem v námornej doprave.

Tento dohovor, ktorý bol prijatý v júni 2007 na 96. zasadnutí Medzinárodnej konferencie práce, je zameraný na vytvorenie minimálnych medzinárodných pracovných noriem v odvetví rybného hospodárstva a podporu dôstojných životných a pracovných podmienok rybárov. Dohovor okrem iného pokrýva podmienky týkajúce sa takých dôležitých otázok, ako sú zdravie a bezpečnosť pri práci, denný pracovný čas a čas určený na odpočinok, zoznam posádky, repatriácia v prípade problémov, nábor zamestnancov, rozmiestnenie zamestnancov a sociálne zabezpečenie.

Odborníci na túto oblasť už dlho čakajú na prijatie dohovoru MOP o práci v odvetví rybárstva, pretože veria, že predstavuje krok smerom k povýšeniu tohto dôležitého strategického sektora, v ktorom celosvetovo pracuje asi tridsať miliónov mužov a žien.

V roku 2003 začali MOP a jej trojstranné zložky pracovať na návrhoch aktualizovaných a komplexných medzinárodných pracovných noriem pre odvetvie rybného hospodárstva s cieľom zaistiť rybárom na celom svete náležitú ochranu vzhľadom na osobitý charakter sektora a špecifické životné a pracovné podmienky. Keďže ide o odvetvie s vysokou mierou smrteľných úrazov, ku ktorým vo veľkej miere prispieva vykorisťovanie i nedostatok ochrany, vyžaduje si zvláštnu ochranu.

Dohovor taktiež hodnotí iné existujúce dohovory v odvetví, konkrétne dohovory o minimálnom veku, lekárskech prehliadkach rybárov, ustanoveniach dohôd a o ubytovaní posádky. Dopĺňa ho odporúčanie č. 199. Je nevyhnutné poznamenať, že potreba tohto dohovoru vznikla po prijatí jednotného dohovoru MOP o pracovných normách v námornej doprave vo februári 2006, ktorý vylúčil odvetvie rybárstva zo svojej sféry.

Preto žiadame, aby sa vynaložilo všetko úsilie a aby sa zabezpečila rýchla ratifikácia dohovoru členskými štátmi, pokiaľ možno do roka 2012, keďže vstúpi do platnosti, hneď ako ho ratifikuje desať z 180 členských štátov MOP, z ktorých osem štátov musí byť prímorských. Je však rovnako dôležité, aby sa ustanovenia dohovoru začali implementovať na miestach, kde ešte nie sú v platnosti.

Na záver by som rada poďakovala všetkým, ktorí sa podieľali na vypracovaní tejto správy, vrátane kolegu Willyho Meyera, spravodajcu Výboru pre rybné hospodárstvo požiadaného o stanovisko. Verím, že všetci moji kolegovia poslanci budú informovať svoje národné parlamenty a vlády a dohovor sa bude môcť ratifikovať čo najskôr.

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, rybolov je svojou podstatou jedným z najviac globalizovaných povolání, ktoré čelí globalizácii so všetkou jej silou. V tejto oblasti pracuje odhadom tridsať miliónov ľudí a títo ľudia sú vystavení značným ťažkostiam a rizikám, nehľadiac pritom na efekty samotnej globalizácie. Štatistické údaje Medzinárodnej organizácie práce a konkrétne porovnanie počtu smrteľných úrazov v rybárskom priemysle s počtom smrteľných úrazov na pracovisku všeobecne ukazujú, že rybárstvo je jedným z najnebezpečnejších povolání na svete.

Všetky európske inštitúcie podporujú všeobecne uznávaný program o dôstojnej práci. Komisia nedávno upevnila svoj záväzok obnoveným sociálnym programom a správou, ktorá nadväzovala na oznámenie o dôstojnej práci z roku 2006. Dôležitou súčasťou prístupu Komisie je podpora medzinárodných pracovných noriem. Všeobecné zlepšenie bezpečnostných podmienok, lekárskej starostlivosti a právnej ochrany v odvetví rybárstva a priblíženie miery sociálneho zabezpečenia miere sociálneho zabezpečenia ostatných pracovníkov možno dosiahnuť len vtedy, ak sa budeme usilovať o stanovenie minimálnych noriem na celosvetovej úrovni. Členské štáty EÚ ako členovia Medzinárodnej organizácie práce a s podporou Komisie prispeli najvyššou možnou mierou k vytvoreniu aktualizovaného a uceleného dohovoru, ktorým sa stanovujú tieto medzinárodné

minimálne normy. Tieto normy je možné doplniť mechanizmami na zabezpečenie súladu a donucovacími mechanizmami, ako sú inšpekcie v zahraničných prístavoch, ktoré podliehajú určitým podmienkam. Dohovor a odporúčanie, ktoré nie je právne záväzné, boli prijaté najvyšším orgánom Medzinárodnej organizácie práce v júni 2007.

Dohovor č. 188 reviduje niekoľko starších noriem Medzinárodnej organizácie práce, ktoré sa týkajú rybárov, a jeho vstup do platnosti môže vytvoriť rovnocenné a lepšie podmienky pre všetkých. Upravuje otázky, ako sú minimálny vek, lekárske prehliadky, umiestnenie posádky, čas určený na odpočinok, pracovné zmluvy, repatriácia, nábor a umiestnenie pracovníkov, mzda, ubytovanie a strava, lekárska starostlivosť a sociálne zabezpečenie. Niektoré časti nového dohovoru súvisia s koordináciou sociálneho zabezpečenia – oblasťou, ktorá patrí výhradne do právomocí Spoločenstva. Rada preto členským štátom musí dovoliť ratifikáciu týchto častí dohovoru. Oblasť spoločných kompetencií sa týkajú aj niektorých ďalších tém. Vzhľadom na to, že nové normy Medzinárodnej organizácie práce musia nadobudnúť účinnosť čo najskôr, Komisia navrhuje, aby dohovor obsahoval výzvu členským štátom, aby sa usilovali o čo najrýchlejšie odovzdanie svojich ratifikačných listín, pokiaľ možno do 21. decembra 2012. Túto výzvu podporí prieskum ratifikačnej situácie, ktorý Rada uskutoční do januára 2012.

Iles Braghetto, v mene skupiny PPE-DE. – (IT) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni. Ako vieme a ako už niekto dnes večer povedal, Medzinárodná organizácia práce považuje odvetvie rybného hospodárstva za jedno z najnebezpečnejších pracovných prostredí. Každý rok predstavuje počet obetí smrteľných úrazov približne 24 000. Toto číslo nám pomáha vytvoriť si predstavu, o aký veľký problém ide. Odvetvie rybného hospodárstva vyžaduje rozsiahle nariadenia a ďalekosiahle medzinárodné zákony zabezpečujúce náležitú celosvetovú ochranu životných a pracovných podmienok rybárov, ktorí sú často vystavení tvrdému vykorisťovaniu.

Dohovor č. 188 o práci v odvetví rybného hospodárstva je preto zákonom zásadného významu, ktorý sa zameriava na vytvorenie rovnakých podmienok v tomto odvetví a spravodlivejšie podmienky v hospodárskej súťaži. Ako už bolo spomenuté, dohovor podporuje dôstojné životné a pracovné podmienky rybárov, zdravie a bezpečnosť pri práci, primeraný čas oddychu, zoznam posádky, repatriáciu, nábor zamestnancov, mzdu a sociálne zabezpečenie.

Úvodná rozprava nám pomohla uvedomiť si, čo všetko vytvára spoločný základ dôležitosti tohto dohovoru. Preto by sme radi zdôraznili naliehavú potrebu jeho ratifikácie členskými štátmi, aby mohol vstúpiť do platnosti čo najskôr.

Proinsias De Rossa, v mene skupiny PSE. – Vážená pani predsedajúca, som veľmi rád, že sa dnes môžem vyjadriť k tejto problematike. Domnievam sa, že práca rybára alebo rybárky, pretože sú aj ženy rybárky, je jednou z najnebezpečnejších na svete. Len v samotnom Írsku neprejde rok bez toho, aby sa na mori nešťastil rybársky čln a aby sa pri práci nezranili mnohí rybári.

Ako bývalý minister sociálnych vecí v Írsku som mal za úlohu pokúsiť sa nájsť spôsob, ako získať uznanie pre ľudí pracujúcich na rybárskych lodiach. Je to nesmierne zložitá oblasť, v ktorej ide o otázku, či je pracujúci viazaný „pracovnou zmluvou“ alebo „zmluvou na prácu“. Je rozdiel medzi tými, ktorí pracujú ako bežní zamestnanci a platia dane, a teda aj sociálne príspevky kapitánovi lode, ktorý je ich zamestnávateľom, a tými, ktorí odvádzajú podiel z výťažku na úlovku a ktorí sa nepovažujú za bežných zamestnancov. Zlúčiť tieto dve pozície je veľmi zložitá. Ako ministromi sa mi podarilo nájsť európsky právny predpis, ktorý riešil problém na krátku dobu, ale, žiaľ, následne bol odmietnutý a v danej veci považovaný za nevyhovujúci.

Dôležitosť existencie spoločných globálne použiteľných minimálnych noriem je úplnou samozrejmosťou. Zahŕňajú normy týkajúce sa zdravia a bezpečnosti na palube, ubytovania, zásob potravín a, samozrejme, záruku, že minimálne sadzby miezd sa vzťahujú aj na zamestnancov a vznikne povinnosť majiteľov a kapitánov lodí zabezpečiť, aby príspevky ľudí boli plne splatené.

Je dôležité, aby toto boli globálne minimálne normy, pretože tendenciou v tejto oblasti, ako aj v iných oblastiach je, žiaľ, snaha o preteky až do posledného dychu, takže čo najrýchlejšie možné schválenie dohovoru je určite vecou, na ktorú by som naliehal už v počiatočnom štádiu. Myslím, že rok 2012 je ešte veľmi ďaleko a ak je to možné, mali by sme sa pokúsiť túto lehotu skrátiť.

Kathy Sinnott, v mene skupiny IND/DEM. – Vážená pani predsedajúca, je životne dôležité, aby mali rybári pracovné podmienky primerané vysokorizikóvemu povolaniu, akým rybolov je, a aby im priniesli dôstojný zárobok, ktorý rybárom a rybárkam umožní zabezpečiť seba aj svoje rodiny. Finančný zisk musí byť stabilným

a spoľahlivým základom udržania našich pobrežných spoločností. Pre pobrežné spoločnosti v mojom obvode je veľmi ťažké prežiť.

V tejto rozprave si kladiem otázku, či ratifikácia dohovoru č. 188 Medzinárodnej organizácie práce, ktorá nariadenia a postupy rozširuje na ľudí pracujúcich v odvetví rybného hospodárstva, bude pre nich znamenať podporu a ochranu alebo prekážku a či globálne dokáže vytvoriť rovnaké podmienky, ktoré odvetvie rybného hospodárstva potrebuje na prežitie.

Delegácia z Kene mi rozprávala o japonskej rybárskej spracovateľskej lodi, ktorá loví v ich vodách a vo vodách ich susedov. Aké sú podmienky pracujúcich na tejto rybárskej lodi? Podľa toho, čo som počula, sa domnievam, že nie veľmi dobré. Určite však viem, že napriek tomu, že úlovky pochádzajú z afrických teritoriálnych vôd, Afričania z nich úžitok nemajú. Keď sa tieto ryby predávajú na medzinárodných trhoch, nepredávajú sa za ceny, ktorým by Európa a najmä Írsko mohli konkurovať.

Nezamestnaným rybárom v Írsku sa odmieta nárok na vyplácanie sociálnych dávok, čo im spôsobuje skutočne veľké ťažkosti. A práve preto, ak ratifikáciou dosiahneme výrazný pokles smrteľných nehôd v odvetví rybného hospodárstva, zabezpečíme rybárom sociálne dávky a výhody, ako lekársku starostlivosť a podporu v nezamestnanosti, potom ju vítam a podporujem. Ak bude naďalej podporovať rybolov ako životaschopné odvetvie pre malých a stredných podnikateľov, najmä pokiaľ ide o rodinné rybárske lode, určite ju podporím, pretože rybolov je nebezpečný a v mnohých oblastiach sveta ťaží nielen z rýb, ale aj z ľudí. Dokáže tento dohovor pomôcť a pomôže? Dúfam, že áno.

Jean-Claude Martinez (NI). – (FR) Vážená pani predsedajúca, trvalo udržateľné riadenie rybolovu samozrejme znamená reguláciu snáh rybolovu, ale malo by brať do úvahy aj úsilie rybárov. Rybolov, predovšetkým rybolov v pobrežných vodách a námorný rybolov – a s tým súhlasia všetci – je najtvrdšou prácou na svete, hoci obdobie podmienok rybolovu Baskov a Islandanov 19. storočia, ktorí sa vydávali na dlhé ťaženia, je už za nami. Aj naďalej je profesiou veľmi ťažkou a hodnou úcty, ktorá si každý rok vyžiada 24 000 mŕtvych.

Rybolov je výborným príkladom globálnej činnosti spôsobenej globalizáciou zdrojov, konkrétne rýb, ktoré nepoznajú národné hranice, a preto jedinou primeranou odpoveďou sú medzinárodné zákony. Keďže sa práca rybárov musí regulovať na medzinárodnej úrovni, zákonodarcom je, samozrejme, Medzinárodná organizácia práce (MOP). V súčasnosti oslavujeme 50. výročie prvého rybárskeho dohovoru MOP o minimálnom veku, kontrole práce, lekárskeho prehliadkach a ubytovaní. Dnešný dohovor, dohovor č. 188, pozmení, doplní a reviduje predchádzajúce dohovory. Ratifikácia musí prebehnúť čo najskôr, do roku 2012. Je výborným príkladom spoločného riadenia globálnych zdrojov spoločne vlastnených združenými stranami a je nutná, pretože námorné profesie – robotníci v dokoch, rybári, námorníci – sú v dnešnej globalizovanej hospodárskej súťaži vystavené všetkým formám zneužívania, vykorisťovania a nezákonného obchodovania, dokonca otroctvu, samozrejme v mene znižovania nákladov.

Právna ochrana v súvislosti so zdravím, ubytovaním, bezpečnosťou, pracovným časom, životnými podmienkami, mzdami, zdravotnou starostlivosťou, teda s pracovnými zmluvami a sociálnym zabezpečením, je preto životne dôležitá. Preto vytvárame minimálne právne postavenie rybárov, a tým rovnaké podmienky v globálnej hospodárskej súťaži.

Nemusí to nevyhnutne znamenať veľa pre európskych rybárov, ktorí toto postavenie už majú, no pre rybárov na celom svete, v Peru, v Ázii alebo v Afrike je to obrovský krok vpred.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Vážená pani predsedajúca, myslím, že dnešná rozprava je veľmi dôležitá, pretože súhlasom Európskeho parlamentu, rezolúciou, ktorú, domnievam sa, zajtra jednomyselne podporíme, opäť dáme podnet k implementácii programu o dôstojnej práci, ktorý sme minulý rok všetci podporili. Dohovor č. 188 nie je ničím viac než uplatnením tohto programu v odvetví rybného hospodárstva, ktoré nepokrýva vzorová zmluva o práci v námorníctve. Ako už predchádzajúci rečníci spomenuli, je veľmi dôležité, aby sme aj v tomto odvetví mali minimálne krytie na globálnej úrovni.

Viem si predstaviť, že všetky štáty Európskej únie ratifikujú tento dohovor do roku 2012, ako je stanovené. Osem členských štátov už dohovor ratifikovalo, čo znamená, že sa začne uplatňovať, a my všetci, ktorí žijeme na pobreží, môžeme byť hrdí na to, že naši rybári sú krytí a nečelia hospodárskej súťaži z tretích krajín, ktoré svojim rybárom poskytujú sociálnu podporu.

Chcela by som zopakovať, že Parlament už hlasoval v prospech ochrany žien pracujúcich v oblasti rybolovu alebo v oblasti súvisiacej s rybolovom. Zamestnanie žien v rybolove, či už priame, alebo nepriame, je veľmi

dôležité, lebo ak by ženy v pobrežných oblastiach nestáli pri rybároch, boli by tieto oblasti omnoho chudobnejšie a oveľa redšie osídlené. Potreby naplňajú ľudia, nielen právne predpisy.

Prispievame preto ku kultúre pobrežných oblastí, k sociálnej kultúre, ktorá využije európske kultúrne prvky spojené s morom a pobrežnými oblasťami. Každá oblasť od juhu na sever má svoje zvláštnosti, no dohovor, ktorý prijímame na ratifikáciu členskými štátmi, zastrešuje všetky prípady a všetky potreby rybárov.

Musíme podporiť predovšetkým opatrenia týkajúce sa vzdelávania a starostlivosti v starobe.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Pán komisár, podobne ako moji kolegovia považujem za nutné prijať také normy, ktoré zamestnancom v rybárskom priemysle zabezpečia dôstojné pracovné podmienky. Nie je možné, aby Európska únia v 21. storočí v akejkoľvek odvetvi umožnila pracovné podmienky blížiac sa otrockej práci. Oceňujem, že navrhované zmeny boli prijaté v tripartitnom formáte a vlády, zamestnávateľia a zamestnanci pripravili komplexnú medzinárodnú pracovnú normu, ktorá počíta so špecifickou povahou tohto odvetvia. Je pozitívne, že nová úprava stanovuje minimálny vek, lekárske prehliadky, čas odpočinku a sociálne zabezpečenie a že sa zaoberá aj ubytovacími priestormi, stravovaním, bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci. Všetky tieto prvky nepochybne povedú k dôstojným pracovným podmienkam rybárov a znížia počet úrazov a úmrtí. Aj keď zastupujem štát, ktorý nemá more, vítam túto normu, podporujem rybárov a želim im čo najrýchlejšiu ratifikáciu tohto dohovoru nielen preto, že mám rada ryby.

Paulo Casaca (PSE). – (PT) Chcel by som sa pridať k pani spravodajkyni, pánovi komisárovi a všetkým kolegom, ktorí sa tešia tejto iniciatíve Medzinárodnej organizácie práce a vyzývajú všetky členské štáty na ratifikáciu dohovoru č. 188.

Problém je, že obeťou deregulácie odvetvia rybného hospodárstva – divokého trhu bez hraníc, zásad alebo obmedzení – nie je len udržateľnosť zdroja, teda rýb, ale sú ňou aj samotní rybári. Ochrana rybárov sa musí stať základnou súčasťou, ak nie úplnou podstatou, spoločnej politiky rybného hospodárstva.

Mojou základnou požiadavkou je, aby sme ratifikáciou tohto medzinárodného dohovoru neskončili svoje snahy, ale aby sa ochrana rybárov stala centrom záujmu spoločnej politiky rybného hospodárstva.

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) Vážená pani predsedajúca, vážené dámy a vážení páni poslanci, dovoľte mi, aby som s radosťou zaznamenal argumenty, ktoré v rozprave odzneli, pretože zdôraznili význam diskutovaného dohovoru z najrôznejších hľadísk. Takisto z najrôznejších hľadísk a s vážnymi argumentmi zdôrazňujú jeho význam pre každodenný život rybárov, čo je, ako som už spomenul v úvodnom prejave, takmer tridsať miliónov ľudí. Dámy a páni, myslím, že formálny proces tohto návrhu je jasný. Naše budúce politické úsilie sa musí zamerať na čo najrýchlejšiu ratifikáciu, pretože termín, ktorý je stanovený v návrhu Komisie, je posledný možný termín. Podľa môjho názoru by akékoľvek jeho skrátenie bolo len pre dobro veci. Ešte raz by som rád poďakoval pani spravodajkyni Ilde Figueiredovej za prácu, ktorú odviedla, a všetkým poslancom za podporu, ktorú prejavili tomuto návrhu.

Ilda Figueiredo, spravodajkyňa. – (PT) Rada by som sa poďakovala pani predsedajúcej a pánovi komisárovi, ako aj všetkým členom Parlamentu, ktorí vystúpili a vyjadrili svoju podporu ratifikácii tohto dohovoru. Som si istá, že Európsky parlament zajtra prijme správu, a tým prispeje k rýchlej ratifikácii dohovoru č. 188 členskými štátmi spolu s odporúčaním č. 199 o práci v odvetví rybného hospodárstva.

Ako už niektorí povedali, naším cieľom je jeho skorý vstup do platnosti, pokiaľ možno do roku 2012, preto vyzývame na jeho ratifikáciu všetkými členskými štátmi. Významne to prispeje k dosiahnutiu minimálnych medzinárodných noriem, ktoré na celom svete zaručia lepšie pracovné podmienky, vyššiu bezpečnosť a menej smrteľných úrazov v tomto veľmi nebezpečnom a zároveň strategickom odvetví.

Okrem toho to bude prínos v uznaní postavenia rybárov, ktorých práca je nesmierne náročná a musí byť v centre nášho záujmu.

Predsedajúca. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční zajtra.

19. Program rokovania na nasledujúci deň: pozri zápisnicu

20. Skončenie rokovania

(Rokovanie sa skončilo o 22.45 hod.)